

JAUNIMO PROBLEMATIKOS TYRIMAS

UŽSAKOVAS:

VYKDYTOJAS:

MB „Darjama“

Ataskaitos rengėjas

MB „Darjama“

Leidiny s parengtas pagal 2023 m. rugpjūčio 31 d. sutartį Nr. 1F-193(6.26E)

Užsakovas

Jaunimo reikalų agentūra,

Į. k. 188681478,

Vytenio g. 6, 03113 Vilnius

Tel. 8 634 08299

El. paštas info@jra.lt

Turinys

IVADAS.....	4
Tyrimo uždaviniai.....	4
ICC/ESOMAR (Tarptautinių prekybos rūmų ir Europos viešosios nuomonės ir rinkos asociacijos) tarptautinio rinkos ir socialinių tyrimų kodekso reikalavimų.....	10
1. MOKYKLA.....	12
1.1. Bendras aprašymas.....	12
1.2. Lyginimas pagal amžių.....	17
1.3. Lyginimas pagal lytį.....	21
1.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę.....	23
1.5. Lyginimas pagal savivaldybių grupes.....	26
1.6. Lyginimas su 2010-2011 ir 2020 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis.....	28
2. STUDIJOS.....	32
2.1. Bendras aprašymas.....	32
2.2. Lyginimas pagal amžių.....	35
2.3. Lyginimas pagal lytį.....	37
2.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę.....	38
2.5. Lyginimas pagal savivaldybių grupes.....	39
2.6. Lyginimas su 2010-2011 ir 2020 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis.....	40
3. DARBAS.....	42
3.1. Bendras aprašymas.....	42
3.2. Lyginimas pagal amžių.....	49
3.3. Lyginimas pagal lytį.....	53
3.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę.....	57
3.5. Lyginimas pagal savivaldybių grupes.....	61
3.6. Lyginimas su 2010-2011 ir 2020 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis.....	64
4. LAISVALAIKIS.....	71
4.1. Bendras aprašymas.....	71
4.2. Lyginimas pagal amžių.....	73
4.3. Lyginimas pagal lytį.....	75
4.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę.....	76
4.5. Lyginimas pagal savivaldybių grupes.....	77
4.6. Lyginimas su 2010-2011 ir 2020 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis.....	79
5. DRAUGAI.....	81
5.1. Bendras aprašymas.....	81
5.2. Lyginimas pagal amžių.....	84
5.3. Lyginimas pagal lytį.....	86
5.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę.....	87
5.5. Lyginimas pagal savivaldybių grupes.....	88
5.6. Lyginimas su 2010-2011 ir 2020 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis.....	89

6.	GYVENIMO SĄLYGOS	91
6.1.	Bendras aprašymas.....	91
6.2.	Lyginimas pagal amžių.....	96
6.3.	Lyginimas pagal lytį	101
6.4.	Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę	102
6.5.	Lyginimas pagal savivaldybių grupes	104
6.6.	Lyginimas su 2010-2011 ir 2020 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis.....	105
7.	DALYVAVIMAS.....	108
7.1.	Bendras aprašymas	108
7.2.	Lyginimas pagal amžių.....	116
7.3.	Lyginimas pagal lytį	119
7.4.	Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę	120
7.5.	Rodiklių lyginimas pagal savivaldybių grupes.....	122
7.6.	Lyginimas su 2010-2011 ir 2020 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis.....	123
8.	ĮPROČIAI.....	128
8.1.	Bendras aprašymas.....	128
8.2.	Lyginimas pagal amžių.....	133
8.3.	Lyginimas pagal lytį	136
8.4.	Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę	138
8.5.	Lyginimas pagal savivaldybių grupes	139
8.6.	Lyginimas su 2010-2011 ir 2020 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis.....	141
9.	PSICHOLOGINĖ IR FIZINĖ SAVIJAUTA	146
9.1.	Bendras aprašymas.....	146
9.2.	Lyginimas pagal amžių.....	151
9.3.	Lyginimas pagal lytį	153
9.4.	Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę	156
9.5.	Lyginimas pagal savivaldybių grupes	158
9.6.	Lyginimas su 2010-2011 ir 2020 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis.....	160
10.	DEMOGRAFINIAI RODIKLIAI	163
	IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS.....	166
	PRIEDAI	173

ĮVADAS

Remiantis 2023 m. rugpjūčio 31 d. Apklausų atlikimo sutartimi Nr. 1F-193(6.26E) (toliau – **Sutartis**), pasirašyta tarp Jaunimo reikalų agentūros (toliau – **Užsakovas**) ir MB „Darjama“ (toliau – **Vykdytojas**) įgyvendintas jaunimo problematikos tyrimas bei parengta ši tyrimo ataskaitą su rezultatų pristatymu (toliau – **Ataskaita**).

Ataskaitos struktūra. Ataskaitą sudaro įvadas, dešimt skyrių pagal klausimyno tematikas: mokykla, studijos, darbas, laisvalaikis, draugai, gyvenimo sąlygos, dalyvavimas, įpročiai, psichologinė ir fizinė savijauta ir demografinės tyrimo imties charakteristikos, išvados ir rekomendacijos. Įvade yra nurodomas lyginamosios ataskaitos tikslas ir uždaviniai, tyrimo ir atrankos metodikos, atrankos formavimas ir įgyvendinimas, apklausos vykdymo eiga, tyrimo imties reprezentatyvumo patikra pagal lyties, amžiaus grupių (14-19; 20-24; 25-29 m.), gyvenamosios vietos (miesto / kaimo) ir savivaldybių grupių parametrus, ICC / ESOMAR tarptautinio rinkos ir socialinių tyrimų kodekso reikalavimų laikymosi aprašymas. Kiekvieną skyrių sudaro šeši poskyriai: (1) bendri rodiklių pasiskirstymai tyrimo imtyje; (2) rodiklių lyginimas pagal lytį; (3) rodiklių lyginimas pagal amžiaus grupes (14-19; 20-24; 25-29 m.); (4) rodiklių lyginimas pagal gyvenamąją vietą (miestas / kaimas); (5) rodiklių lyginimas pagal savivaldybių grupes; (6) rodiklių lyginimas su 2010-2011 ir 2020 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis. Pabaigoje pateikiamos tyrimo išvados ir rekomendacijos nacionalinės ir regioninės jaunimo politikos prioritetams ir priemonėms tobulinti.

Tyrimo tikslas – atskleisti jaunimo padėtį Lietuvoje, stebėti jaunimo situacijos pokyčius, analizuoti jų priežastis bei išskirti problematiškiausias jaunimo politikos sritis.

Tyrimo uždaviniai:

1. Išsiaiškinti Lietuvos jaunimo požiūrį į mokymąsi ir studijas, užimtumą ir laisvalaikį, santykius šeimoje, mokykloje ir su draugais, gyvenimo sąlygas, dalyvavimą, įpročius bei fizinę ir psichinę savijautą.;
2. Nustatyti jaunų žmonių padėties bei požiūrio įvairiose gyvenimo srityse skirtumus pagal lytį, amžių, savivaldybių grupę, gyvenamąją vietą.
3. Nustatyti jaunimo padėties bei požiūrio įvairiose gyvenimo srityse kaitą, lyginant tyrimo duomenis su 2010-2011 ir 2020 metais atliktų tyrimų duomenimis.
4. Parengti išvadas ir rekomendacijas nacionalinės ir regioninės jaunimo politikos prioritetams ir priemonėms tobulinti.

Tyrimo metodas: reprezentatyvi Lietuvos jaunimo 14-29 metų apklausa, naudojant standartizuotą jaunimo problematikos tyrimo anketą. Tai pakartotina Lietuvos jaunimo apklausa, siekiant nustatyti jaunimo situacijos pokyčius. Šiam tikslui pasiekti 2023 metų apklausos pagrindu buvo paimtas mokslininkų grupės (J. Buzaitytės-Kašalynienės, D. Dvariono, I. Jonutytės, A. Kazlauskienės, O. Merfeldaitės ir A. Tamulevičiūtės (2010)) parengtas „Klausimynas jaunimui“ ir Metodika, reikalinga jaunimo problematikos tyrimams savivaldybėse atlikti (toliau – Metodika)¹. Šia anketa 2010-2011 metais buvo apklausta virš 20 tūkst. Lietuvos jaunimo² ir 2020 metais – virš 1,5 tūkst. Lietuvos jaunimo. Turima duomenų bazė suteikia galimybę lyginti ir stebėti rodiklių pokyčius.

2023 metų apklausa buvo tokia pati kaip 2020 metais - atnaujinta palyginti su 2010-2011 metų anketa. Šioje ataskaitoje bus aptarti tik pakartotinai matuoti ir naujai įtraukti rodikliai. Jaunimo apklausos anketa buvo sudaryta iš 10 klausimų blokų: mokyklos (2-8) ir studijų (9-11), darbo (12-26), laisvalaikio (27-28), draugų (29-34), gyvenimo sąlygų (35-44), dalyvavimo (45-57), įpročių (58-66), psichologinės ir fizinės savijautos (67-74), demografinių (1 ir 75-84) rodiklių.

Tyrimo atrankos metodika. Daugiapakopė stratifikuota maršrutinė atranka. Pirmoje atrankos pakopoje, sudaromos trys savivaldybių stratos arba grupės pagal miesto gyventojų dalį tarp visų savivaldybės gyventojų. Antroje atrankos pakopoje kiekvienoje išskirtoje grupėje sudaromi savivaldybių sąrašai pagal 10 apskričių (gaunamos 25 savivaldybių grupės), iš kiekvienos šios grupės atsitiktiniu būdu atrenkama 1 konkreti savivaldybė, kurioje vyks apklausa. Jei grupėje yra tik viena savivaldybė, tai ji ir įtraukiama į atranką. Trečioje atrankos pakopoje atrinktose savivaldybėse vykdoma maršrutinė atranka pagal miestams ir kaimams skirtus maršrutus.

Apskritis	> 75 proc. 8 savivaldybės	75-50 proc. 16 savivaldybių	< 50 proc. 35 savivaldybės
Vilniaus apskritis	Vilniaus m.	Elektrėnų Švenčionių r. Trakų r. Ukmergės r.	Šalčininkų r. Širvintų r. Vilniaus r.

¹ METODIKA, REIKALINGA JAUNIMO PROBLEMATIKOS TYRIMAMS SAVIVALDYBĖSE ATLIKTI, 2010.

http://www.esparama.lt/es_parama_pletra/failai/ESFproduktai/2010_metodika_jaunimo_problematikos_tyrimams_savivaldybese_atlikti.pdf

² Jaunimo problematikos tyrimų rezultatų pa lyginamoji analizė, 2012

http://ijpp.lt/file/JAUNIMO_PROBLEMATIKOS_TYRIMU_REZULTATU_PALYGINAMOJI_ANALIZE_2012.pdf

Alytaus apskritis	Alytaus m.	Druskininkų	Alytaus r. Lazdijų r. Varėnos r.
Kauno apskritis	Kauno m.	Birštono m. Jonavos r. Kėdainių r.	Kaišiadorių r. Kauno r. Prienų r. Raseinių r.
Klaipėdos apskritis	Klaipėdos m. Neringos Palangos		Klaipėdos r. Kretingos r. Skuodo r. Šilutės r.
Marijampolės apskritis		Marijampolės	Kalvarijos Kazlų Rūdos Šakių r. Vilkaviškio r.
Panevėžio apskritis	Panevėžio m.		Biržų r. Kupiškio r. Panevėžio r. Pasvalio r. Rokiškio r.
Šiaulių apskritis	Šiaulių m.	Akmenės r. Radviliškio r.	Joniškio r. Kelmės r. Pakruojo r. Šiaulių r.
Tauragės apskritis		Tauragės r.	Jurbarko r. Pagėgių r. Šilalės r.
Telšių apskritis		Mažeikių r. Plungės r. Telšių r.	Rietavo
Utenos apskritis	Visagino	Utenos r.	Anykščių r. Ignalinos r. Molėtų r. Zarasų r.
Pasiskirstymas Lietuvos jaunimo populiacijoje:	44,40 proc.	20,17 proc.	35,43 proc.

1 pav. Savivaldybių grupės

Tyrimo imties reprezentatyvumas kontroliuojamas pagal lyties, amžiaus grupių (14-19, 20-24 ir 25-29 metų), gyvenamosios vietos (miesto / kaimo) ir savivaldybių grupių parametrus.

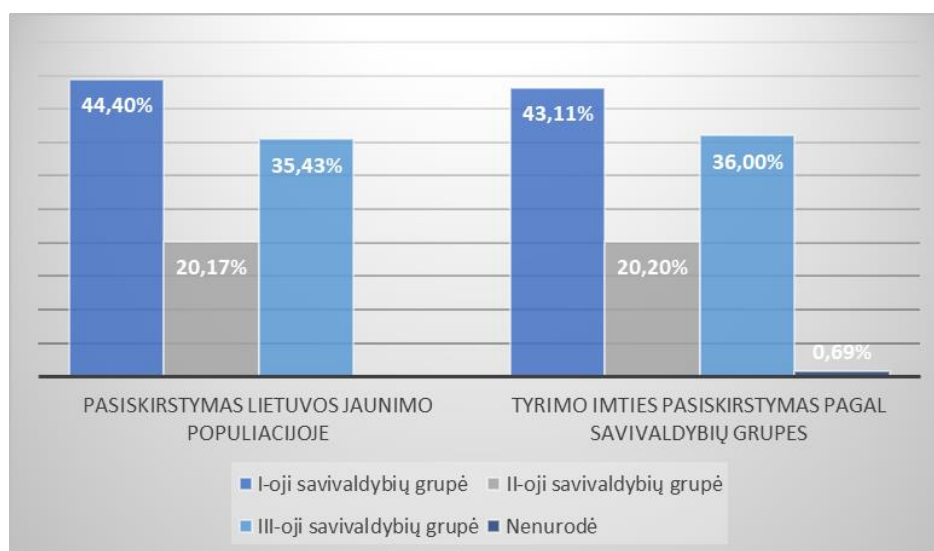
Atrankos formavimas, įgyvendinimas ir imties reprezentatyvumo patikra. Tyrimo populiaciją sudarė 14 -29 metų amžiaus jauni žmonės, tyrimo metu gyvenę Lietuvoje. Apklausa buvo vykdoma 25 Lietuvos savivaldybėse, įtraukiant po dvi / tris savivaldybes iš kiekvienos apskrities.

Vadovaujantis lentelėje (žr. 1 pav.) nurodytomis jaunimo populiacijos savivaldybių

grupėse proporcijomis, bendras numatytų apklausų skaičius (1500) buvo padalintas į tris grupes išlaikant šias proporcijas. Taigi pirmojoje savivaldybių grupėje numatyta atlikti 666 apklausas (44,4 proc.), antrojoje – 303 apklausas (20,2 proc.) ir trečiojoje – 531 apklausą (35,4 proc.).

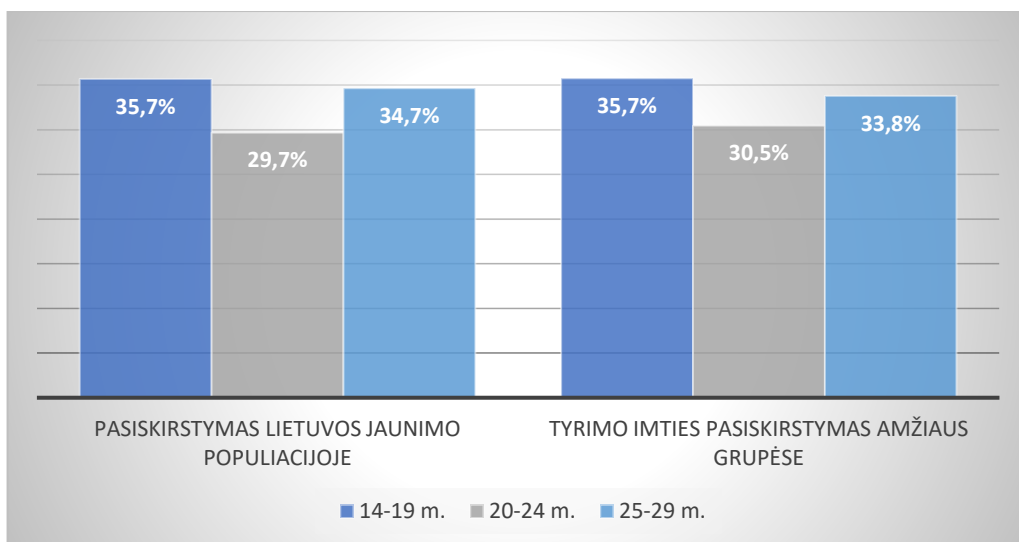
Antroje atrankos pakopoje kiekvienoje išskirtoje grupėje sudaromi savivaldybių sąrašai pagal 10 apskričių (gaunamos 25 Lietuvos savivaldybių grupės) iš kiekvienos šios grupės atsitiktiniu būdu atrenkama 1 konkreti savivaldybė, kurioje vyks apklausa. Jei grupėje yra tik viena savivaldybė, tai ji ir įtraukiama į atranką (techninės specifikacijos 1 priedo 1 lentelė). Naudojant „Excel“ „Random select“ funkciją, atrinktos 25 savivaldybės: Vilniaus m., Alytaus m., Kauno m., Klaipėdos m., Panevėžio m., Šiaulių m., Visagino, Ukmergės r., Druskininkų m., Kėdainių r., Marijampolės m., Radviliškio r., Tauragės r., Mažeikių r., Utenos r., Širvintų r., Alytaus r., Kauno r., Kretingos r., Kalvarijos, Rokiškio r., Kelmės r., Jurbarko r., Rietavo, Molėtų r. Atliekamų apklausų skaičius atrinktose savivaldybėse nustatytas proporcingai šiose savivaldybėse gyvenančių 14-29 metų asmenų skaičiui išlaikant aukščiau įvardintas jaunimo pasiskirstymo proporcijas pagal savivaldybių grupes.

Vykdytojas papildomai atliko daugiau apklausų siekdamas apsidrausti, jei dalį apklausų tektų eliminuoti. Iš viso buvo atliktos 1589 apklausos. Galimi eliminavimo kriterijai: netinkamas amžius (pvz.: 13-os arba 31-erių metų asmuo); respondentas pagal savo profilį neatsakė į daugiau nei 20% klausimų (pvz.: respondentas, kuris nurodė, kad yra moksleivis, praleido dalį arba visiškai neatsakė į klausimus apie mokyklą). Eliminuočių apklausų nebuvo.

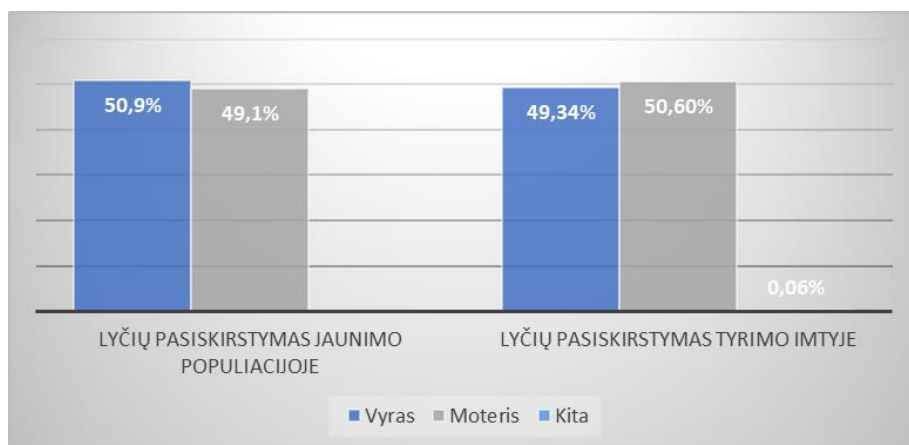

2 pav. Tyrimo imties ir jaunimo populiacijos lyginimas pagal pasiskirstymą savivaldybių grupėse

Tyrimo imties reprezentatyvumą taip pat užtikrina lyties ir amžiaus grupių pasiskirstymų tyrimo imtyje atitikimas pasiskirstymams jaunimo populiacijoje (žr. 3 ir 4 pav.).

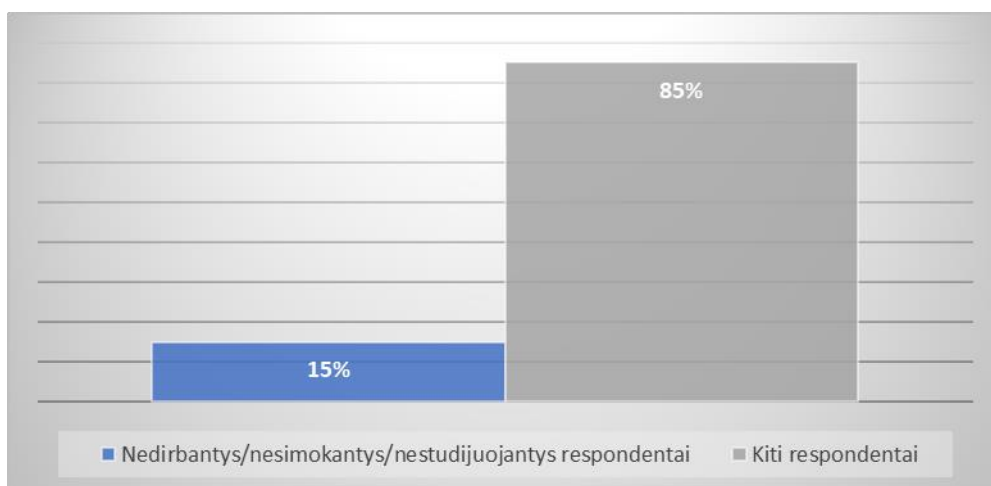

3 pav. Tyrimo imties ir jaunimo populiacijos lyginimas pagal pasiskirstymą amžiaus grupėse

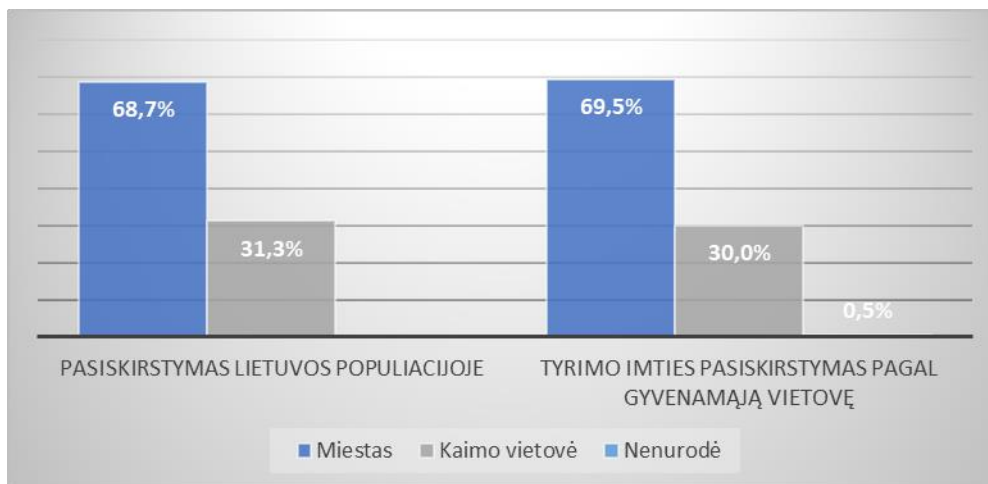
4 pav. Tyrimo imties ir jaunimo populiacijos lyginimas pagal pasiskirstymą lyčių grupėse

Tyrimo imties formavimo metu buvo planuota apklausti ne mažiau kaip 15 proc. neaktyvių, t. y. nestudijuojančių, nesimokančių mokykloje ir nedirbančių, jaunuolių. Tikslas buvo pasiektas ir apklausta 15 proc. respondentų, kurie šiuo metu nedirba, nesimoko ir nestudijuoja (žr. 5 pav.).

5 pav. Nedirbančių/nesimokančių/nestudijuojančių respondentų dalis

Taip pat išlaikyta reprezentatyvi imtis jaunuolių pasiskirstymo tarp miesto ir kaimo gyvenviečių aspektu (žr. 6 pav.). Reprezentatyvioji imtis nustatyta remiantis bendru gyventojų skaičiumi tarp miesto ir kaimo vietovių. Buvo apklausta 30 proc. respondentų, gyvenančių kaimo vietovėse (žr. 6 pav.).

6 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal gyvenamąją vietovę

Kadangi apklausų atlikimo eiliškumas negalėjo turėti įtakos galutiniams rezultatams, apklausos vykdymo metu nebuvo naudojami jokie savivaldybių eiliškumo nustatymo metodai.

Apklausos vykdymo eiga. Pasirinkus 25 savivaldybes, pagal maršrutinės atrankos metodiką, atsitiktiniu būdu – naudojant „Excel“ „Random select“ funkciją - parenkama 130 pradinių adresų remiantis Adresų registru. Pirmojoje savivaldybių grupėje buvo atrinkta 57 pradinių taškų, antrojoje savivaldybių grupėje – 26, trečiojoje savivaldybių grupėje – 47 pradinių taškų. Atliekant apklausas mieste, užeinama į kas 5 butą einant nuo pradinio adreso ir užeinant į lyginiais arba nelyginiais skaičiais pažymėtus butus (priklausomai nuo to, ar lyginis, ar ne, yra pradinio adreso skaičius). Užėjus yra sudaromas gyventojų nuo 14 iki 29 metų amžiaus sąrašas ir apklausiamas gyventojas iš sąrašo, kurio gimtadienio data yra artimiausia. Jei šio gyventojas nėra namuose, apklausiamas kitas pagal gimtadienio artumą ir t. t. Iš kiekvieno pradinio taško apklausti po 10 tiriamųjų. Jeigu iki gimtadienio yra likęs vienas mėnuo, tai laikoma, kad jaunuolis jau yra vyresnio amžiaus.

Atliekant apklausas kaime ar gyvenvietėje užeinama į kiekvieną namą. Iš vieno namų ūkio apklausiamas tik vienas tiriamasis. Name sudaromas gyventojų nuo 14 iki 29 metų amžiaus sąrašas, apklausiamas gyventojas iš sąrašo, kurio gimtadienio data yra artimiausia. Jei šio gyventojas nėra namuose, apklausiamas kitas pagal gimtadienio artumą ir t. t. Iš kiekvieno pradinio taško apklausta po 10 tiriamųjų.

Papildomai šalia maršrutinės apklausos, savivaldybėse, kuriose pagal maršrutinę apklausą nebuvo surinktas reikalingas kiekis respondentų, likusi dalis apklausų buvo įvykdytos atsitiktinės atrankos būdu ugdymo įstaigose. Tokių apklausų iš viso buvo įvykdyta 289, atidžiai sekant, išlaikant, nenukrypstant ir maksimaliai išlaikant nusistatytą tyrimo reprezentatyviąją imtį.

Vykdytojas įsipareigojo užtikrinti 30 proc. nuo visų respondentų patikrinimą.

Vykdytojas įsipareigojo informuoti Užsakovą apie patikrinimus bei apklausų vykdymo pažeidimus. Vykdytojas patikrinimo metu pildė protokolus, kuriuose nurodyta patikrinimo data, laikas bei aprašyti patikrinimo rezultatai. Tyrimo atlikimo metu pažeidimų užfiksuota nebuvo. Vykdytojas informavo Užsakovą apie tarpinius rezultatus: pateikė tarpinę apklausos vykdymo ataskaitą, kaip sekėsi pasiekti tiriamuosius ir apklausėjų refleksijas.

Statistiniai duomenų analizės metodai. Statistinė duomenų analizė buvo atliekama naudojant SPSS / PC version 29 programinę įrangą. Ataskaitoje pateikiami bendrieji paprastų ir sugrupuoti suminių rodiklių procentiniai pasiskirstymai. Suminių rodiklių skaičiavimai buvo vykdomi vadovaujantis Metodika, taip pat iš Metodikos buvo paimti intervalai arba rėžiai, kurie buvo taikomi suminių rodiklių reikšmių grupavimui, t. y., buvo naudojamosi Metodikoje kiekvienam rodikliui nustatytais intervalais, žyminčiais, kada atskiro rodiklio reikšmės aukštos, vidutinės ar žemos.

Atsakiusiųjų į klausimus respondentų skaičius (imtis) yra nurodomas prie paveikslų pavadinimų (N=...).

Siekiant nustatyti suminių rodiklių skirtumus tyrimo imtyje pagal lytį, amžiaus grupę ir gyvenamąją vietą, buvo taikomas standartinės statistinės paklaidos kriterijus.

Ataskaitoje pateikiami aprašomi rodiklių skirtumai pagal lytį, amžiaus grupę, savivaldybių grupę ir gyvenamąją vietą yra statistiškai reikšmingi.

Nustatyti skirtumai, o taip pat taikytų statistinių kriterijų rezultatai laikyti statistiškai reikšmingais, kai patikimumo lygmuo, t. y., p reikšmė, buvo mažesnė už 0,05.

ICC/ESOMAR (Tarptautinių prekybos rūmų ir Europos viešosios nuomonės ir rinkos asociacijos) tarptautinio rinkos ir socialinių tyrimų kodekso reikalavimų

laikymosi aprašymas

Vykdytojas atlikdamas Tyrimą laikėsi ICC/ESOMAR (Tarptautinių prekybos rūmų ir

Europos viešosios nuomonės ir rinkos asociacijos) tarptautinio rinkos ir socialinių tyrimų kodekso (toliau – **Kodeksas**) reikalavimų. Tyrimas buvo atliekamas objektyviai ir remiantis nusistovėjusiais moksliniais principais.

Vadovaujantis Kodekso 2 skyriumi, respondentai dalyvavo Tyrime savanoriškai bei buvo išlaikytas respondentų anonimiškumas. Kiekvienas respondentas buvo pilnai supažindintas su vykdomu Tyrimu bei kokiais tikslais bus naudojami surinkti Tyrimo duomenys taip pat, kokiems tikslams duomenys negali būti naudojami. Apklausėjai apklausų atlikimo metu buvo pasikabinę pažymėjimus, kuriuose buvo nurodyti Vykdytojo rekvizitai, antspaudas, atliekamo Tyrimo pavadinimas, apklausėjo vardas bei pavardė.

Vykdytojas laikėsi Kodekso 3 ir 4 skyriuose numatytų pareigų. Vykdytojas dalyvaudamas konkurse dėl Sutarties pasirašymo, pateikė teisingą informaciją apie savo kvalifikaciją ir patirtį. Vykdytojas sąžiningai atliko bei kontroliavo tyrimo eigą, fiksavo duomenis, iškilus problemoms - kreipėsi į Užsakovą dėl jų sprendimo. Vykdytojas užtikrino surinktų duomenų saugumą. Vykdytojas, vadovaudamasis Sutartimi, atlikdamas Tyrimą nesusidūrė su interesų konfliktais.

1. MOKYKLA

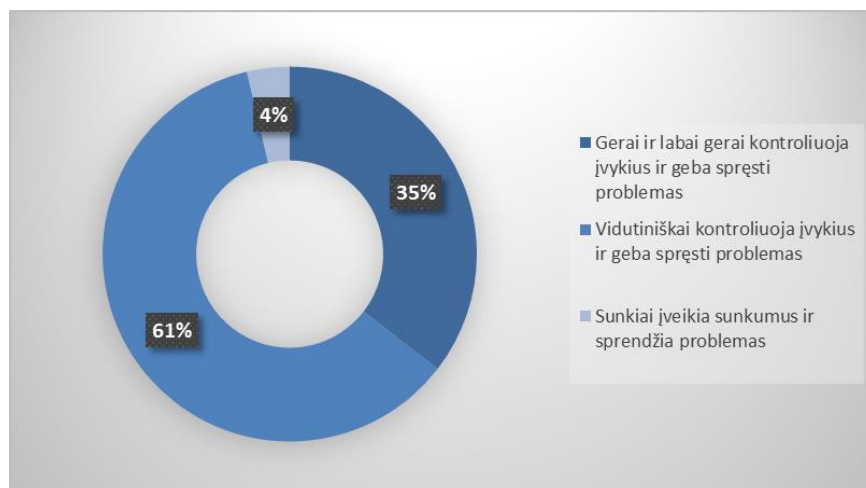
1.1. Bendras aprašymas

Mokyklos rodiklių grupė skirta tirti bendrojo lavinimo ir profesinėse mokyklose besimokančių mokinių problemoms. Tyrime dalyvavo 462 mokiniai, kurie sudaro 29,07 proc. visų apklaustų respondentų.

Mokykla buvo vertinama pagal šiuos rodiklius:

- įvykių kontrolės ir gebėjimo įveikti problemas;
- mokyklos saugumo;
- lankomumo problemų;
- pažangumo;
- domėjimosi būsima profesija;
- aktyvumo mokinių savivaldoje.

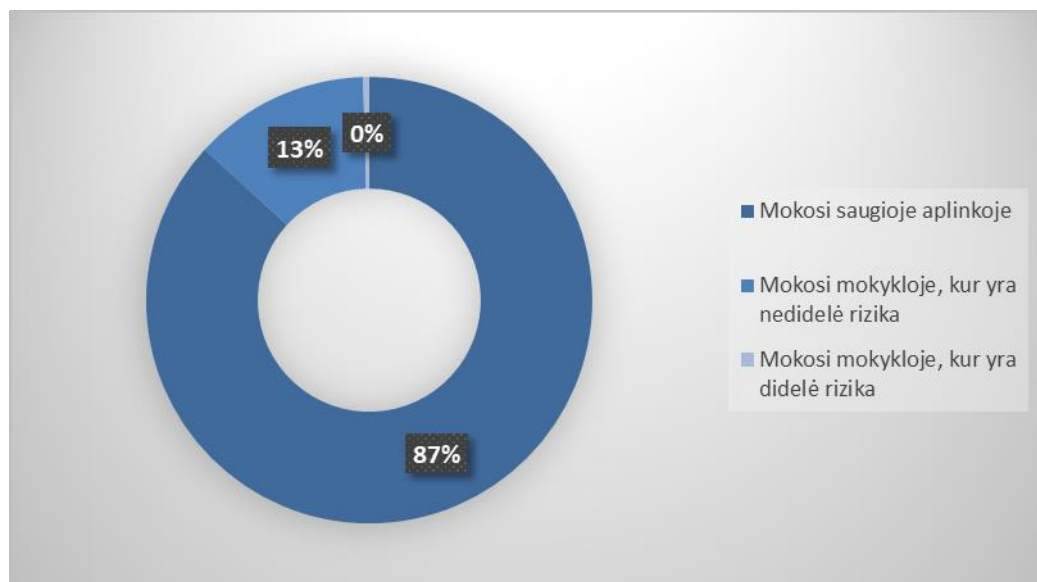
Įvykių kontrolės ir gebėjimo įveikti problemas rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 8 indikatoriais apie pasitenkinimą mokykla, gebėjimą kontroliuoti įvykius ir įveikti kylančius sunkumus, kurie rodo, kad tiriamasis įveikia jam kylančius iššūkius. Įvykių kontrolės ir gebėjimo spręsti problemas rodiklio reikšmės kinta nuo 8 iki 24, kur 24 reiškia silpnai, o 8 - stipriai išreikštą gebėjimą kontroliuoti įvykius ir spręsti problemas mokykloje. Pagal rodiklio reikšmes mokiniai suskirstomi į tris grupes: gerai ir labai kontroliuoja įvykius ir geba spręsti problemas (nuo 8 iki 13), vidutiniškai - (nuo 14 iki 19), sunkiai (nuo 20 iki 24) įveikia sunkumus ir sprendžia problemas mokykloje. Daugiau negu pusė (61 proc.) mokinių gerai ir labai gerai kontroliuoja įvykius ir geba spręsti problemas, daugiau nei trečdaliui (35 proc.) – vidutiniškai ir tikrai 4 proc. tai sekasi atlikti sunkiai (žr. 6 pav.).

7 pav. Įvykių kontrolės ir gebėjimo įveikti problemas mokykloje rodiklis (N=462)

Mokyklos saugumo rodiklis – tai suminis rodiklis matuojamas 8 indikatoriais apie tam tikrus įvykius mokykloje, kurie rodo, kad tiriamasis mokosi saugioje aplinkoje, kad joje nepatiria patyčių, (pvz., ar per paskutines 30 dienų kiti mokiniai jį mušė, apšaukė, užgauliojo, liepė kažką už juos daryti, reketavo, seksualiai priekabiavo, ar mokytojai užgauliojo ar mušė). Mokyklos saugumo rodiklio reikšmės kinta nuo 8 iki 24. Kur 8 reiškia saugumo mokykloje trūkumą, o 24 reiškia stipriai išreikštą mokyklos saugumą, vadinasi, kuo didesnė rodiklio reikšmė - tuo mokykla yra saugesnė. Rodiklio reikšmes galima suskirstyti į tokias grupes: mokosi saugioje aplinkoje (23-24), mokykloje yra nedidelė rizika (nuo 18 iki 22), didelė rizika (nuo 13 iki 17) ir mokytiis pavojinga (nuo 8 iki 12).

Mokyklos saugumo rodiklis yra gana aukštas, mokyklose yra pakankamai saugu (87% atvejų nustatyta saugi mokyklos aplinka). Nustatytos rizikos yra nedidelės (13% atvejų), tik pagal 2 respondentų atsakymus (0,4%) nustatyta didelė rizika mokyklos aplinkoje (žr. 8 pav.).

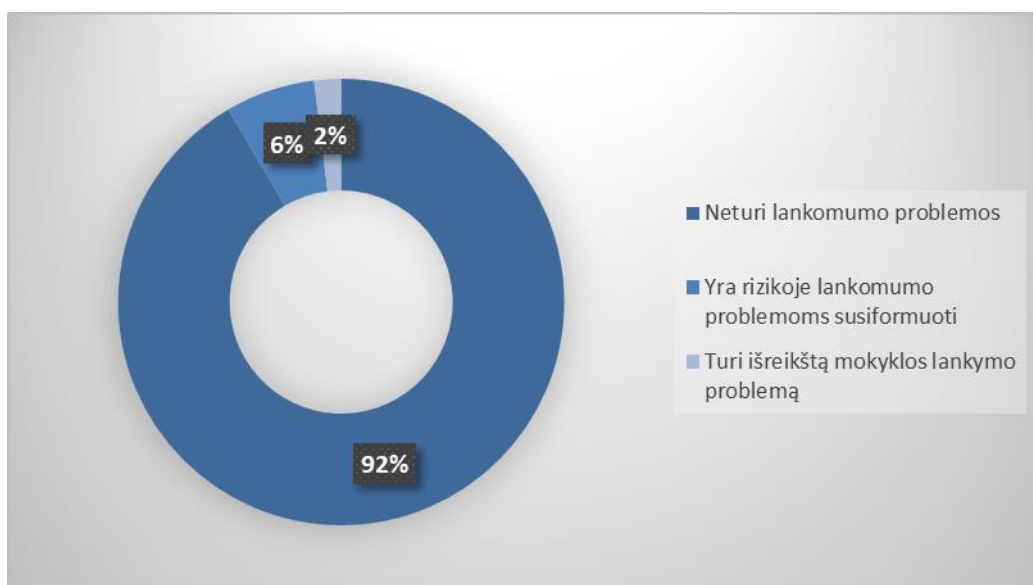

8 pav. Mokyklos saugumo rodiklis (N=462)

Lankomumo problemų rodiklis – tai suminis rodiklis matuojamas 6 indikatoriais apie dėl įvairių priežasčių per paskutines 30 dienų praleistas pamokas, kuris leidžia pamatuoti, ar tiriamasis turi lankomumo problemų. Mokyklos lankomumo problemų rodiklio reikšmės kinta nuo 6 iki 24. Kur 6 reiškia lankomumo problemos nebuvimą, o 24 reiškia stipriai išreikštą mokyklos lankymo problemą, vadinasi, kuo didesnė rodiklio reikšmė - tuo didesnė mokyklos lankymo problema. Reikšmes galima suskirstyti į tokias grupes: neturi lankomumo problemos (nuo 6 iki 12), yra rizika lankomumo problemoms susiformuoti (nuo 13 iki 18), turi išreikštą mokyklos lankymo problemą (nuo 19 iki 24).

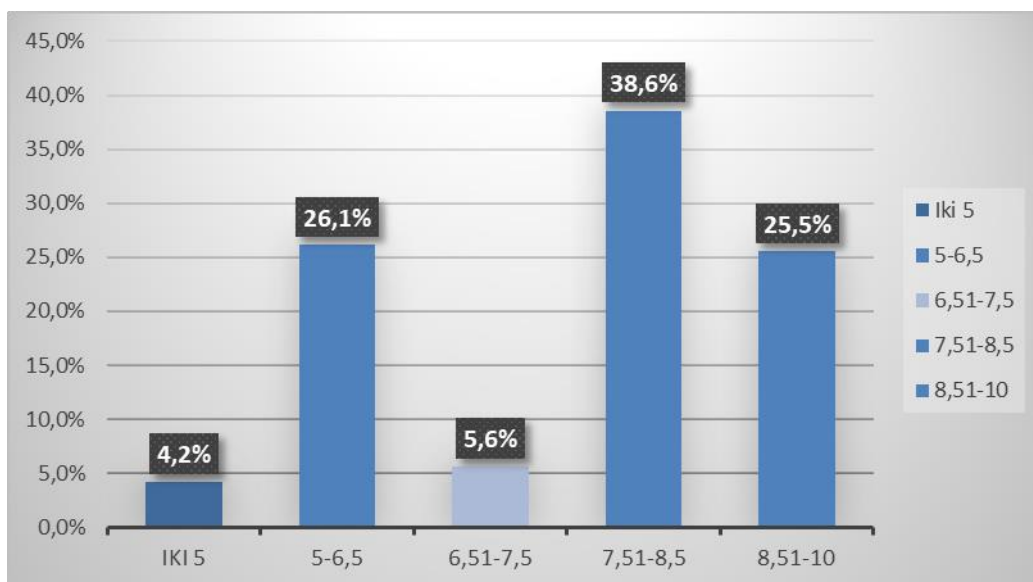
92% apklaustų respondentų lankomumo problemos neturi, 6% yra rizikoje lankomumo

problemoms susiformuoti, o likę 2% turi išreikštą mokyklos lankymo problemą. (žr. 9 pav.).

9 pav. Lankomumo rodiklis (N=462)

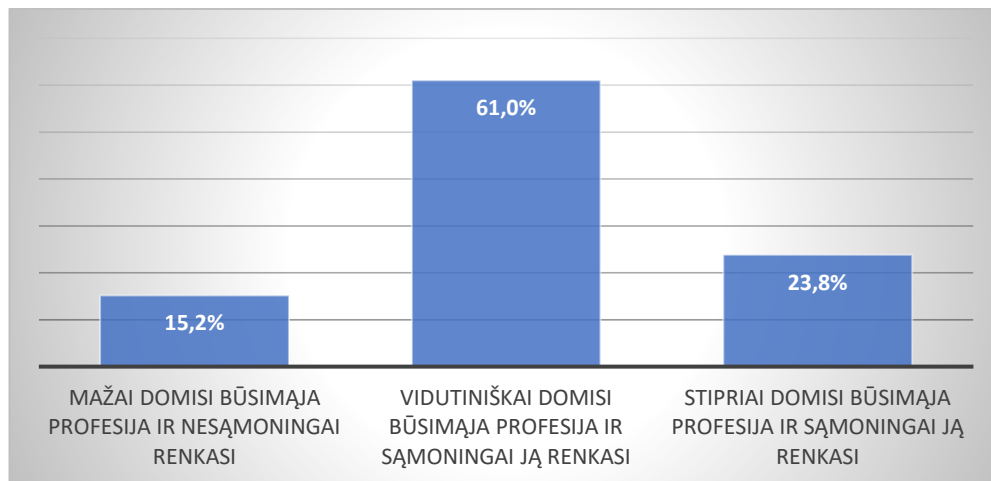
Pažangumo rodiklis matuojamas santykių skale – paskutinio semestro pažymių vidurkiu. Kinta nuo 1 iki 10. Pagal vidurkį tiriamieji skirstomi į šias grupes: Iki 5; 5-6.5; 6.51-7.5; 7.51-8.5; 8.51-10. Daugiau nei trečdalis (38,6%) mokinių pažymių vidurkis nuo 7.51 iki 8.5 (žr. 10 pav.).

10 pav. Pažangumo rodiklis (N=337)

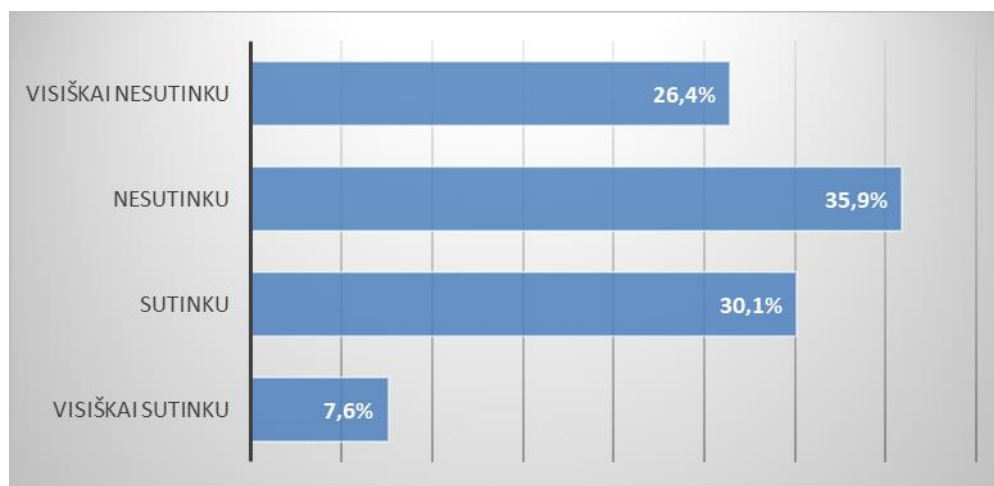
Domėjimosi būsima profesija rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 7 indikatoriais, apie domėjimąsi būsima profesija ir veiksmus, leidžiančius ją pasirinkti bei geriau jai pasiręgti, jis atspindi sąmoningumą, nuoseklumą, pastangas, renkantis būsima profesija. Kiekvienas indikatorius vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų prašoma nurodyti,

ar jie sutinka su teiginiais apie būsimos profesijos pasirinkimo veiksmus, kur „visiškai sutinku“ = 1, „sutinku“ = 2, „nesutinku“ = 3, „visiškai nesutinku“ = 4. Dauguma mokinių (61,0%) vidutiniškai domisi būsima profesija, beveik ketvirtadalis mokinių (23,8%) stipriai domisi būsima profesija ir 15,2% – mažai domisi būsima profesija (žr. 11 pav.).

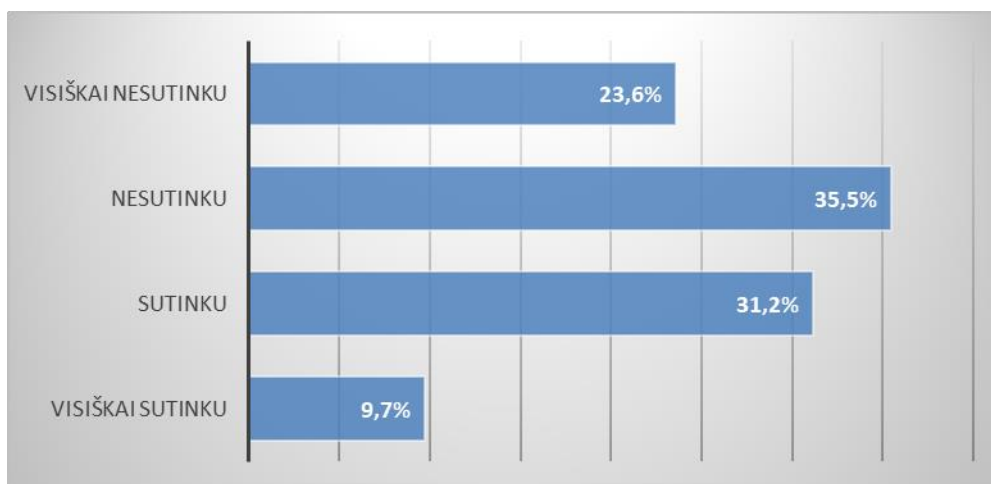
11 pav. . Domėjimosi būsima profesija rodiklis (N=462)

Mokinių, ketinančių studijuoti užsienyje, rodiklis. Maždaug penktadalis mokinių (37,7%) planuoja studijuoti užsienyje, iš jų 7,6% mokinių yra visiškai apsisprendę išvykti studijuoti į užsienį (žr. 12 pav.).

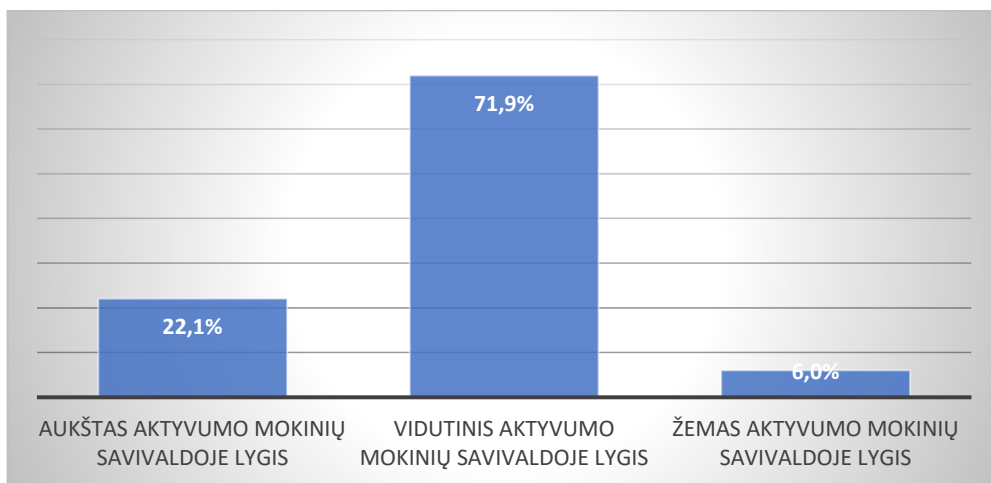
12 pav. Mokinių, ketinančių studijuoti užsienyje, rodiklis (N=462)

Mokinių, ketinančių po studijų užsienyje grįžti gyventi į Lietuvą, rodiklis. Po studijų ketinančių grįžti į Lietuvą mokinių rodiklis siekia 40,9% (žr. 13 pav.).

13 pav. Mokinių ketinančių po studijų užsienyje grįžti gyventi į Lietuvą rodiklis (N=462)

Aktyvumo mokinių savivaldoje rodiklis. Aktyvumo mokinių savivaldoje rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 8 indikatoriais, atspindinčiais mokinių aktyvumo mokyklos savivaldoje apraiškas, pvz., dalyvavimas savivaldos rinkimuose, renginiuose, pareigų turėjimas ir pan. Kiekvienas indikatorius vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų prašoma nurodyti, kaip jie dalyvauja tam tikrose su mokyklos savivalda susijusiose veiklose, kur „dažnai“ = 1, „kartais“ = 2, „niekada“ = 3, „nežinau“ = 4. Pastebėta, kad daugumos mokinių (71,9%) aktyvumo rodiklis savivaldoje yra vidutinis (žr. 14 pav.).

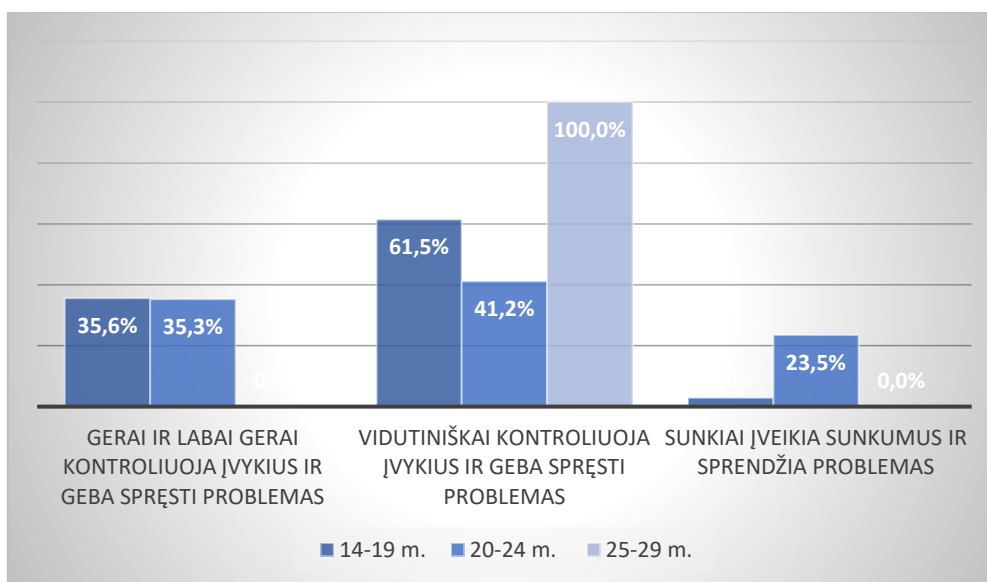

14 pav. Aktyvumo mokinių savivaldoje rodiklis (N=462)

1.2. Lyginimas pagal amžių

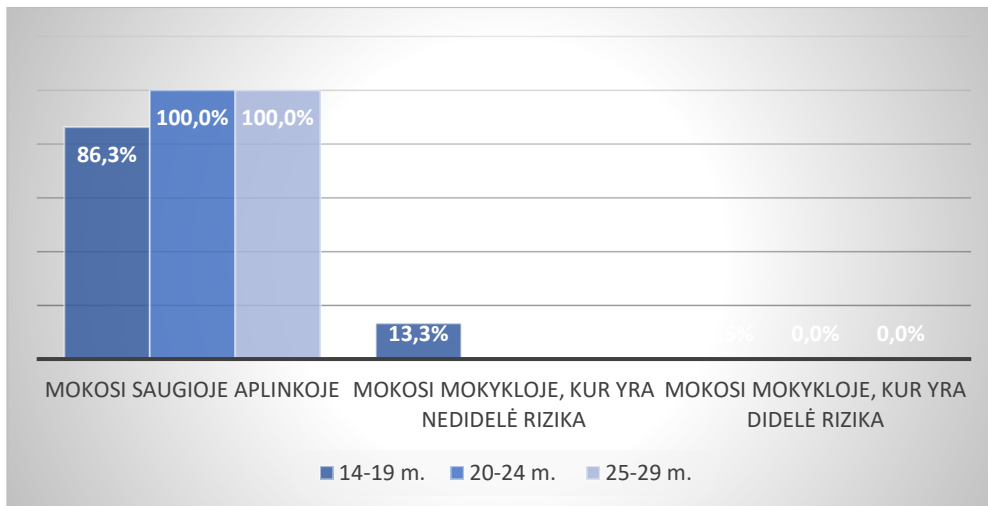
Šiame poskyryje yra pateikiami visų mokyklos rodiklių lyginimai pagal jaunimo amžiaus grupes. Atkreipiame dėmesį į šių amžiaus grupių imtį mokyklos skyriuje - 25-29 m. amžiaus grupę reprezentuoja 1 asmuo (0,22% visų moksleivių), 20-24 metų profesines mokyklas lankančių jaunuolių apklausta 17 (3,68% visų moksleivių). Didžioji dauguma (96,1%) mokyklas lankančių respondentų pateko į 14-19 metų amžiaus grupę.

Dauguma 14-19 m. jaunuolių (61,5%) jaunuolių vidutiniškai kontroliuoja įvykius ir geba spręsti problemas. Beveik vienoda - kiek daugiau nei trečdalis – dalis 14-19 m. ir 20-24 m. jaunuolių vertina savo įgūdžius spręsti problemas ir kontroliuoti įvykius gerai ir labai gerai (35,6% ir 35,3% atitinkamai) (žr. 15 pav.).

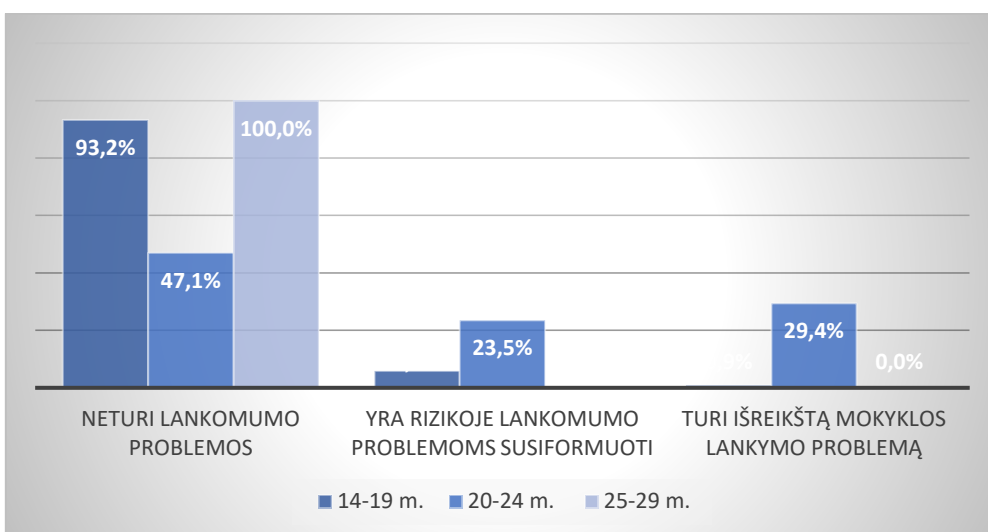
15 pav. Įvykių kontrolės ir gebėjimo spręsti problemas mokykloje rodiklis pagal amžiaus grupę (N=462)

Visi (100%) 20-24 m. ir 25-29 m. amžiaus jaunuoliai mokosi saugioje aplinkoje. Nedidelės rizikos (13,3%) ir didelės rizikos (0,5%) rodikliai identifikuoti tik tarp 14-19 m. jaunuolių (žr. 16 pav.).

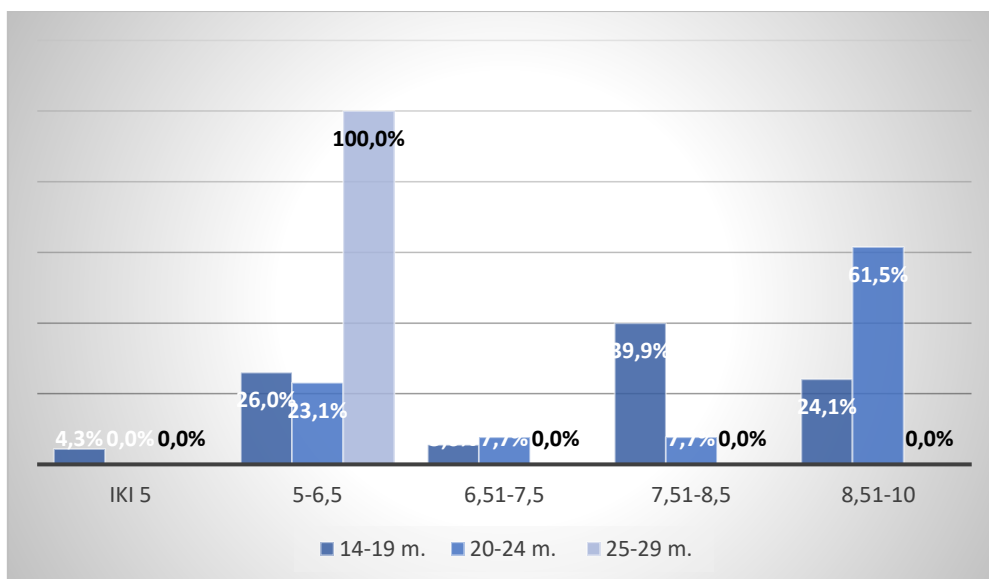
16 pav. Mokyklos saugumo rodiklis pagal amžiaus grupę (N=462)

Kalbant apie moksleivių lankomumą, labiausiai išreikšta lankomumo problema nustatyta tarp 20-24 m. jaunuolių. Šioje grupėje 23,5% respondentų yra rizikoje lankomumo problemoms susiformuoti bei 29,4% turi išreikštą mokyklos lankymo problemą. Primename, kad 20-24 m. amžiaus mokyklą lankančių jaunuolių grupę sudarė 17 respondentų (žr. 17 pav.).

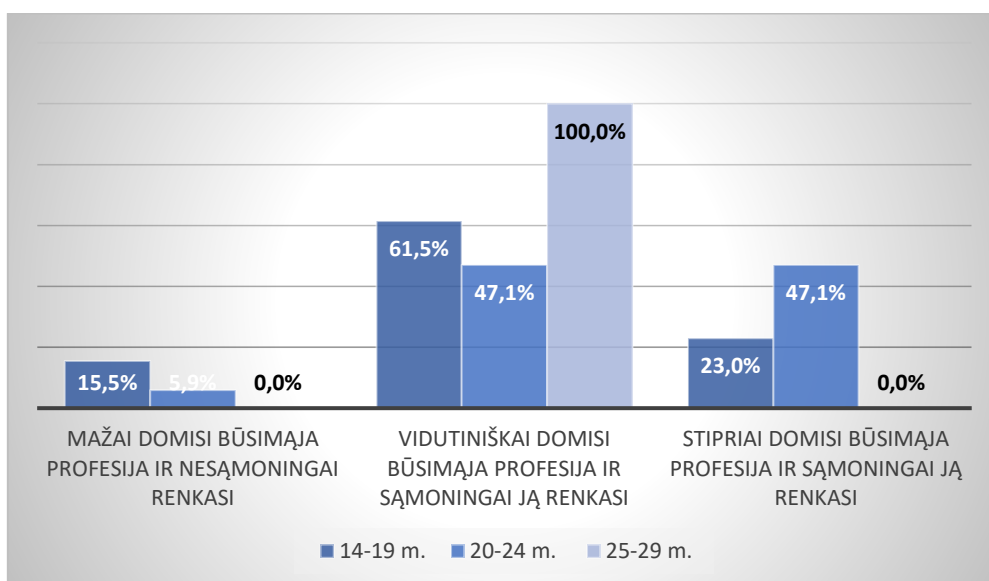
17 pav. Lankomumo problemų rodiklis pagal amžiaus grupę (N=462)

Pažangumo rodiklis, lyginant skirtingas amžiaus grupes skiriasi. Aukščiausius pažymių vidurkius 8.51-10 dažniausiai (61,5%) turi 20-24 m. moksleiviai, vidutiniu (7,51-8,5) vidurkius dažniausiai turi 14-19 m. moksleiviai (žr. 18 pav.).

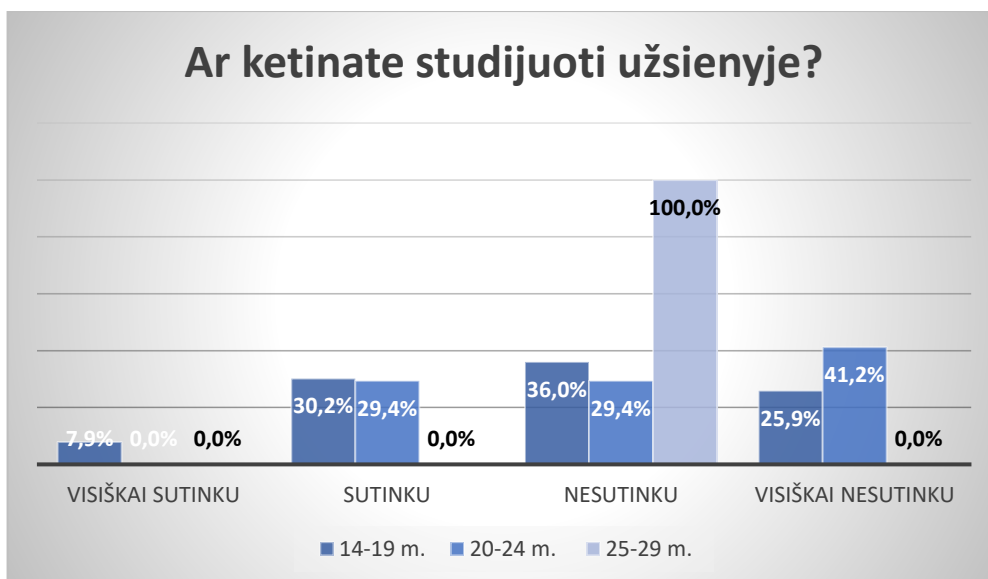
18 pav. Pažangumo rodiklis pagal amžiaus grupę (N=462)

Lyginant domėjimąsi būsima profesija pagal amžių, pastebėta, kad 20-24 m. jaunuoliai dažniausiai stipriai domisi būsima profesija (47,1%). 61,5% 14-19 m. jaunuolių būsima profesija domisi vidutiniškai ir beveik ketvirtadalis (23%) domisi labai. 14-19 m. jaunuolių grupėje 15,5% mažai domisi būsima profesija (žr. 19 pav.).

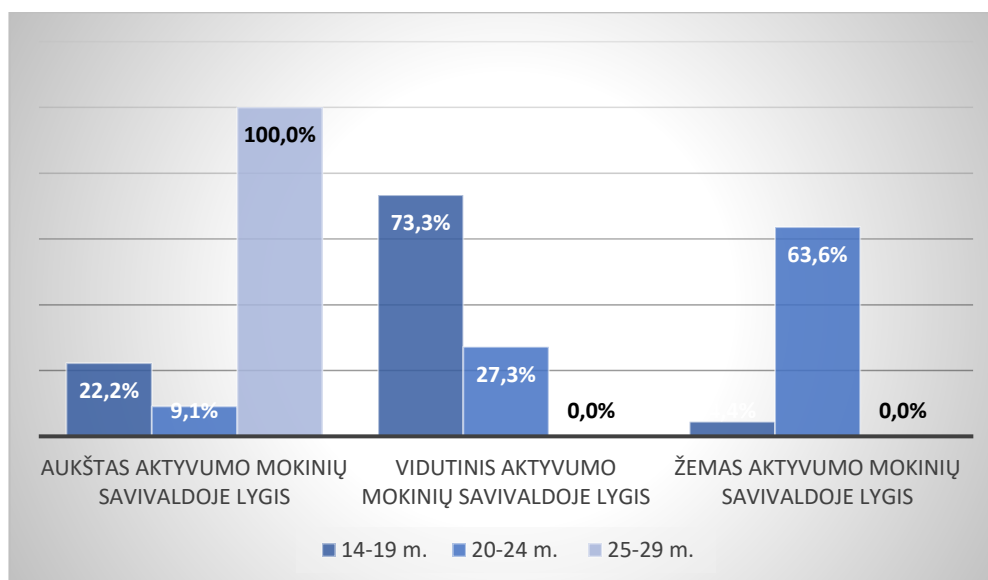
19 pav. Domėjimosi būsima profesija rodiklis pagal amžiaus grupę (N=462)

Ketinančiųjų studijuoti užsienyje daugumą sudaro 14-19 m. amžiaus grupės jaunuoliai. Studijos užsienyje yra aktualiausios būtent vidurinių mokyklų moksleiviams, profesinių mokyklų moksleiviai (vyresni jaunuoliai) jau būna pasirinkę norimą profesiją. Vis dėlto, atkreipiamas dėmesys, kad šių metų tyrime beveik trečdalis (29,4%) 20-24 m. jaunuolių sutiko su mintimis / ketinimais studijuoti užsienyje (20 pav.).

20 pav. Moksleivių, ketinančių studijuoti užsienyje, rodiklis pagal amžiaus grupę (N=462)

Lyginant aktyvumo mokinių savivaldoje lygį pagal amžiaus grupes, pastebėta, kad aktyvumas su amžiumi mažėja (neskaitant 1 respondento, priklausiusio 25-29 metų amžiaus grupei, kuris sudarė visą šios analizuojamos amžiaus grupės imtį). Beveik dviejų trečdalių (63,6%) 20-25 m. amžiaus grupės jaunuolių, aktyvumo mokinių savivaldoje lygis yra žemas, dar daugiau nei ketvirtadali (27,3%) – vidutinis. Daugiau nei vieno penktadalio 14-19 m. jaunuolių (22,2%) aktyvumo mokinių savivaldoje lygis yra aukštas, o didžiosios dalies (73,3%) – vidutinis (21 pav.).

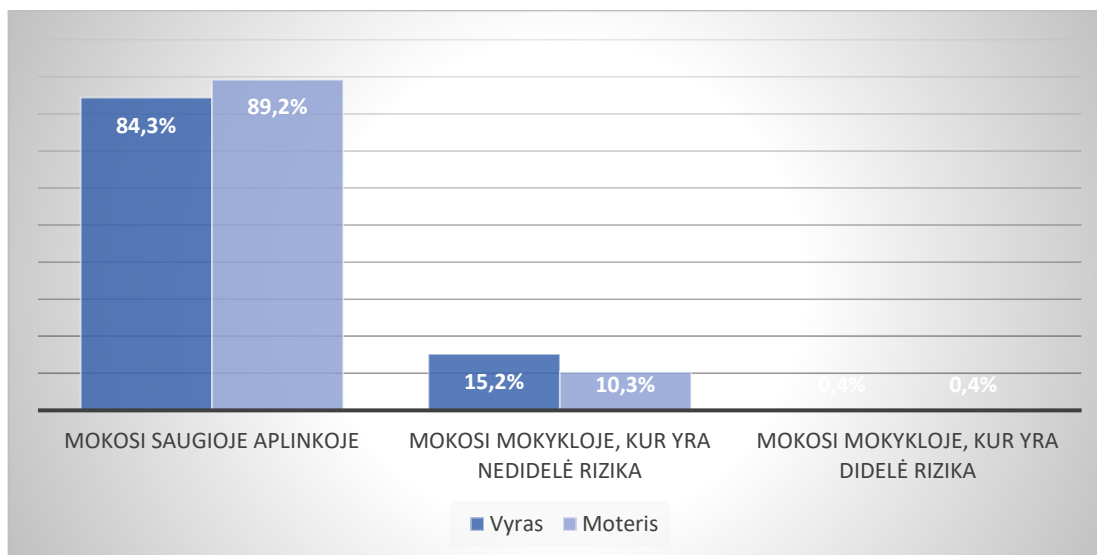

21 pav. Aktyvumas mokinių savivaldoje pagal amžiaus grupę (N=462)

1.3. Lyginimas pagal lytį

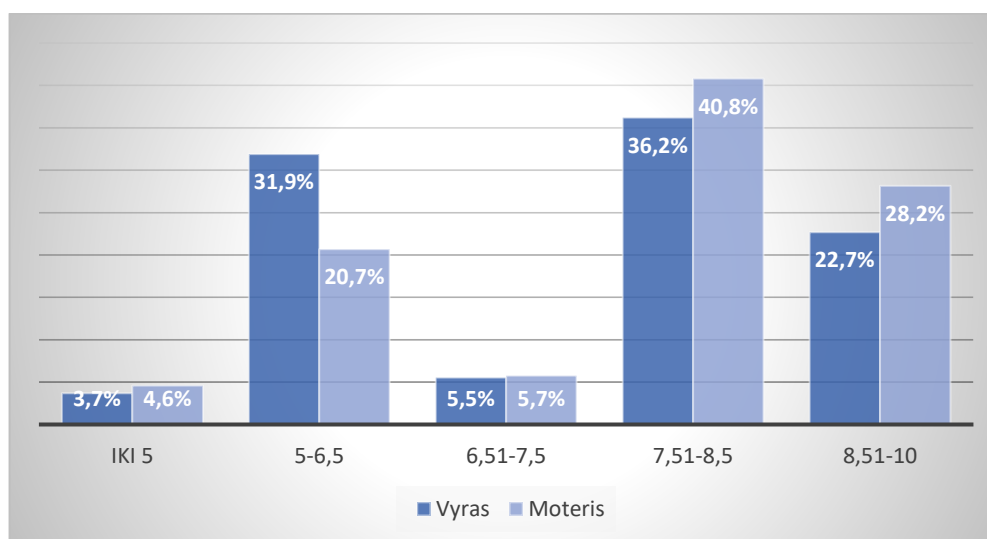
Šiame poskyryje yra pateikiami visų mokyklos rodiklių lyginimai pagal lytį. Tyrime moksleivių grupę sudarė 49,8% vyrų (230 moksleiviai) ir 50,2% moterų (232 moksleivės).

Moterys šiek tiek dažniau (4,9 procentinio punkto) nurodo, kad mokosi saugioje aplinkoje (žr. 22 pav.).

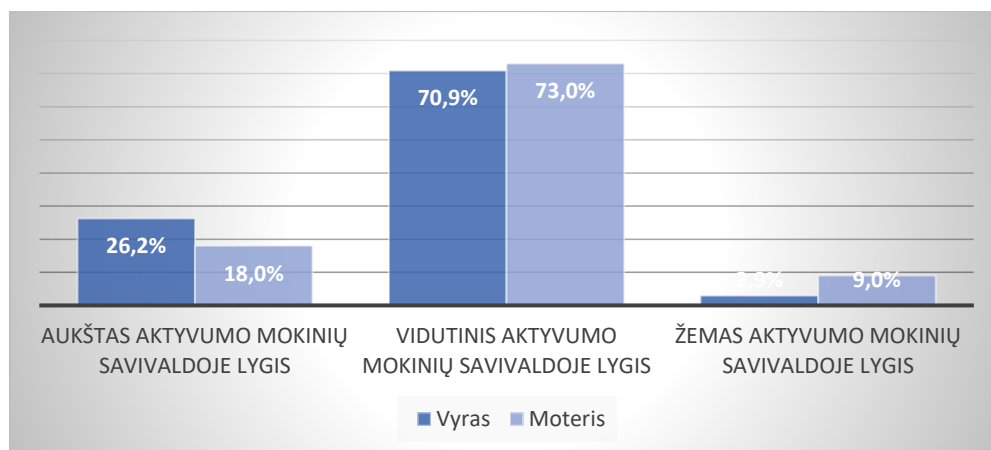
22 pav. Mokyklos saugumo rodiklis pagal lytį (N=462)

Vertinant moksleivių pažangumą nustatyta, kad vaikinų moksleivių pažymių vidurkis dažniau būna žemas (5-6,5). Tuo tarpu merginos moksleivės dažniau pasižymi aukštesniu pažymių vidurkiu (7,51-8,5 ir 8,51-10 balo) (žr. 23 pav.).

23 pav. Pažangumo rodiklis pagal lytį (N=337)

Pastebėta, kad vyrų aktyvumo mokinių savivaldoje rodiklis yra aukštesnis nei moterų. Net 8,2 procentiniais punktais daugiau vyrų nei moterų aktyvumo rodiklis yra aukštas (24 pav.).

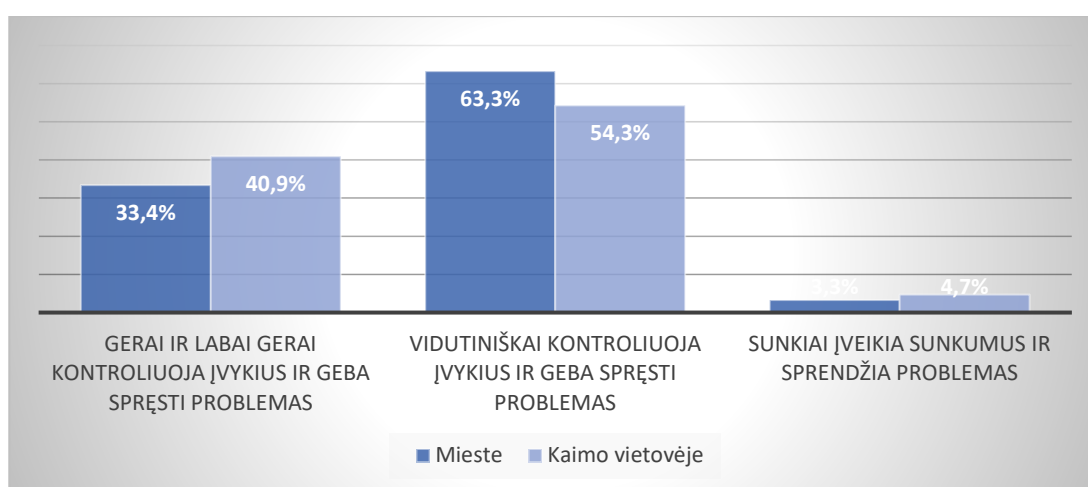

24 pav. Aktyvumas mokinių savivaldoje pagal lytį (N=462)

1.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę

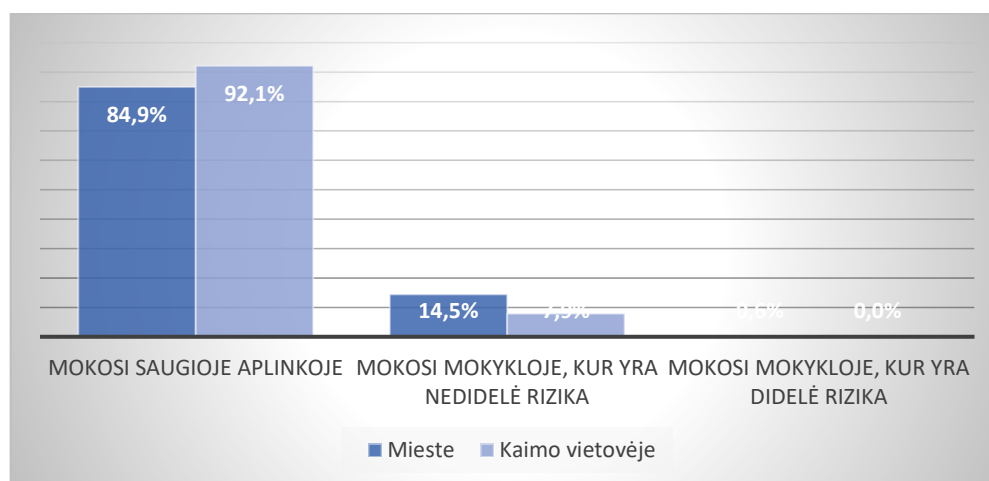
Šiame poskyryje yra pateikiami visų mokyklos rodiklių lyginimai pagal jaunimo gyvenamąją vietovę (miestas / kaimas). Tyrimė dalyvavo 72,3% moksleivių, gyvenančių mieste, ir 27,7% moksleivių, gyvenančių kaime (3 moksleiviai respondentai nenurodė savo gyvenvietės tipo, jie į palyginimą pagal gyvenamąją vietovę neįtraukti).

Įvykių kontrolės ir gebėjimo spręsti problemas rodiklis yra šiek tiek aukštesnis respondentų, gyvenančių kaimo vietovėse. Kaimo vietovėse gyvenantys respondentai, palyginus su miestuose gyvenančiais, 7,5 procentinio punkto dažniau įvardina, kad gerai ar labai gerai kontroliuoja įvykius bei geba spręsti problemas (žr. 25 pav.).

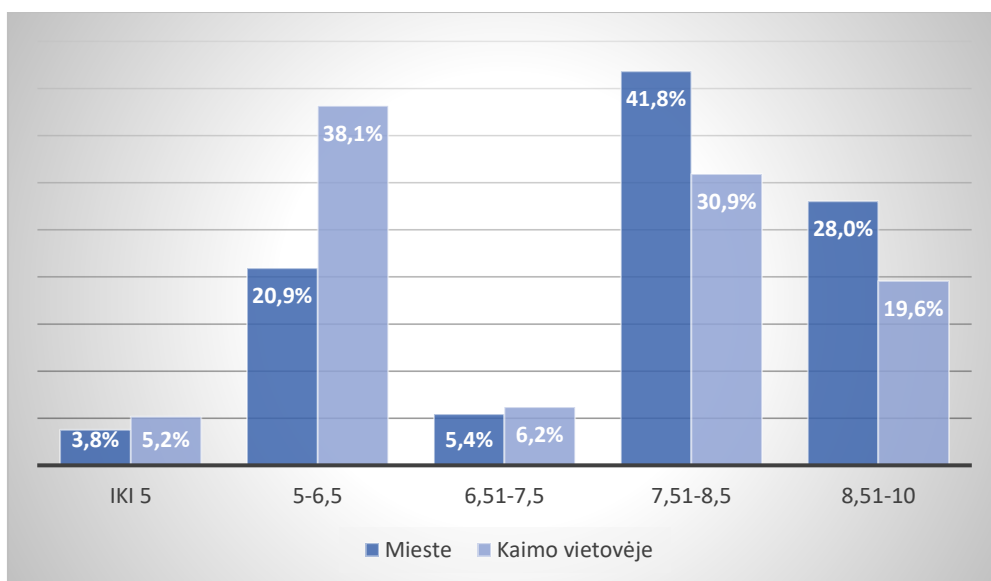
25 pav. Įvykių kontrolės ir gebėjimo spręsti problemas mokykloje rodiklis pagal gyvenamąją vietovę (N=459)

Kaimo vietovėse gyvenantys respondentai, palyginus su miestuose gyvenančiais, 7,2 procentinio punkto dažniau įvardina (gaunamas toks rezultatas pagal atsakymus, kurie yra sudedami skaičiuojant rodiklį), kad mokosi saugioje aplinkoje, tuo tarpu miestuose gyvenantys moksleiviai dažniau įvardina nedidelę riziką (žr. 26 pav.).

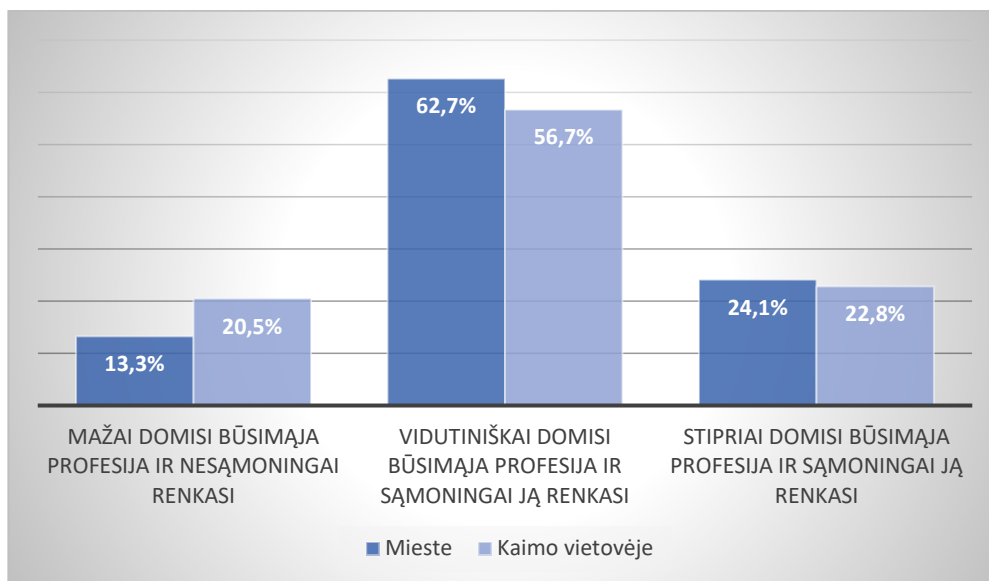
26 pav. Mokyklos saugumo rodiklis pagal gyvenamąją vietovę (N=459)

Kaime gyvenančių respondentų pažangumo rodiklis yra žemesnis: 8,4 procentinio punkto mažiau respondentų turi labai aukštą vidurkį (8.51-10) ir net 17,2 procentinio punkto daugiau respondentų, gyvenančių kaimuose, turi gana žemą vidurkį (5-6.5) (žr. 27 pav.).

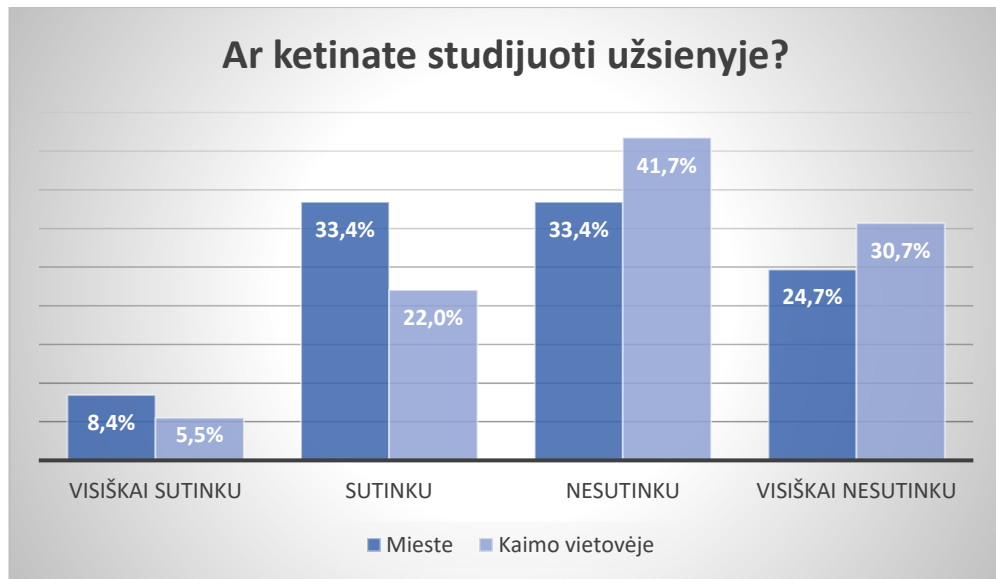
27 pav. Pažangumo rodiklis pagal gyvenamąją vietovę (N=336)

Mažai būsima profesija besidominčiųjų kaimo vietovėse yra 7,2% daugiau nei miestuose (žr. 28 pav.).

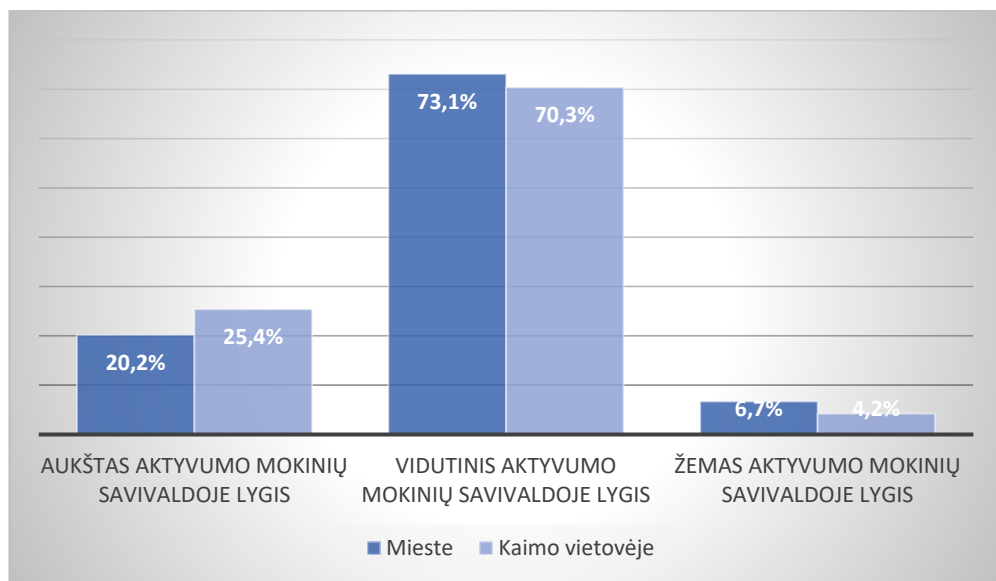
28 pav. Domėjimosi būsima profesija rodiklis pagal gyvenamąją vietovę (N=459)

Mieste gyvenantys moksleiviai 14,3 procentinio punkto dažniau ketina studijuoti užsienyje nei moksleiviai iš kaimo vietovių (žr. 29 pav.).

29 pav. Moksleivių, ketinančių studijuoti užsienyje, rodiklis pagal gyvenamąją vietovę (N=459)

Kaimo vietovėse gyvenančių moksleivių aktyvumo mokinių savivaldoje lygis yra šiek tiek aukštesnis nei miesto moksleivių (5,2 procentinio punkto dažniau įvardintas aukštas aktyvumo lygis).(žr. 30 pav.).

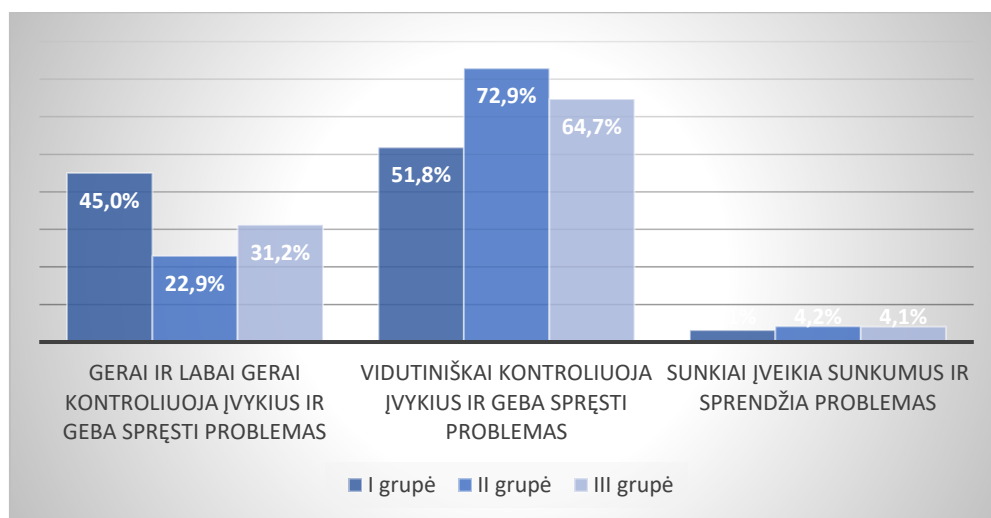

30 pav. Aktyvumas mokinių savivaldoje pagal gyvenamąją vietovę (N=459)

1.5. Lyginimas pagal savivaldybių grupes

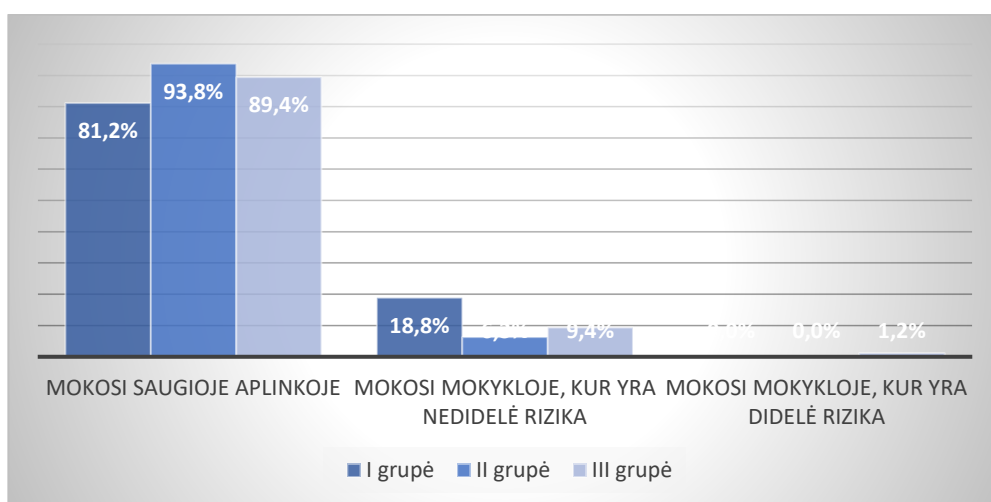
Šiame poskyryje yra pateikiami visų mokyklos rodiklių lyginimai pagal savivaldybių grupes.

Įvykių kontrolės ir gebėjimo spręsti problemas rodiklis pagal savivaldybių grupes nežymiai skiriasi. Pastebėta, kad I-ajai savivaldybių grupei geriausiai sekasi kontroliuoti įvykius bei spręsti problemas (45,0% geri ir labai geri gebėjimai) (žr. 31 pav.).

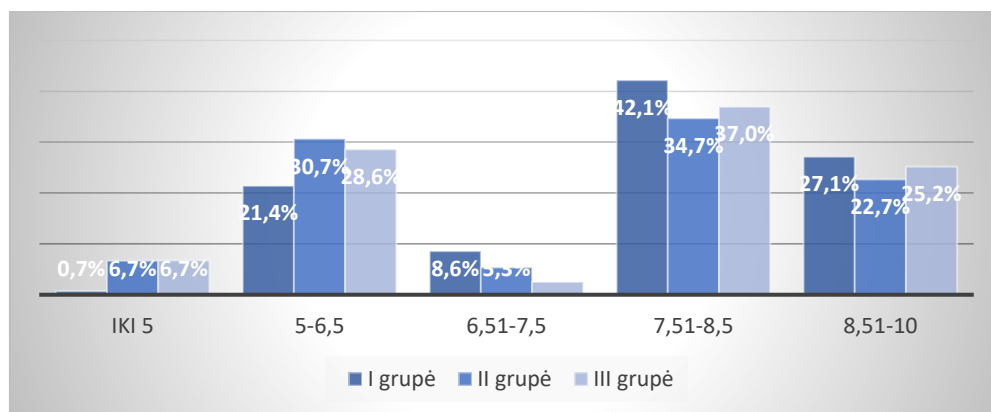
31 pav. Įvykių kontrolės ir gebėjimo spręsti problemas mokykloje rodiklis pagal savivaldybių grupes (N=459)

II-osios savivaldybių respondentai 12,6 procentinio punkto dažniau nei I-osios savivaldybių grupės respondentai įvardino, kad mokosi saugioje aplinkoje. Tuo tarpu nedidelė rizika dažniau įvardinama I-oje savivaldybių grupėje (žr. 32 pav.).

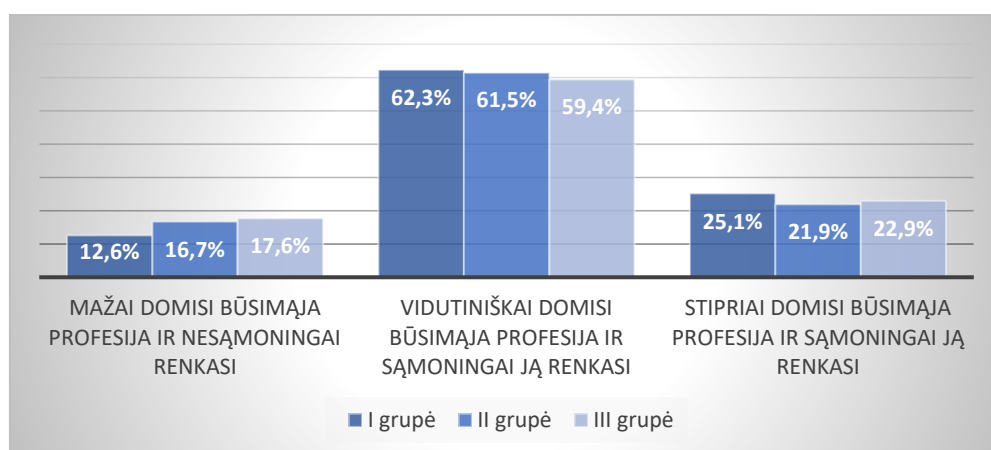
32 pav. Mokyklos saugumo rodiklis pagal savivaldybių grupes (N=459)

I-osios savivaldybių grupės pažangumo rodiklis aukštesnis nei kitų savivaldybių grupių. Šių savivaldybių moksleiviai santykinai dažniau demonstruoja aukštesnius pažymių vidurkius (42,1% atvejų 7,51-8,5 balo ir 27,1% atvejų vidurkis siekia 8,51-10 balų) (žr. 33 pav.).

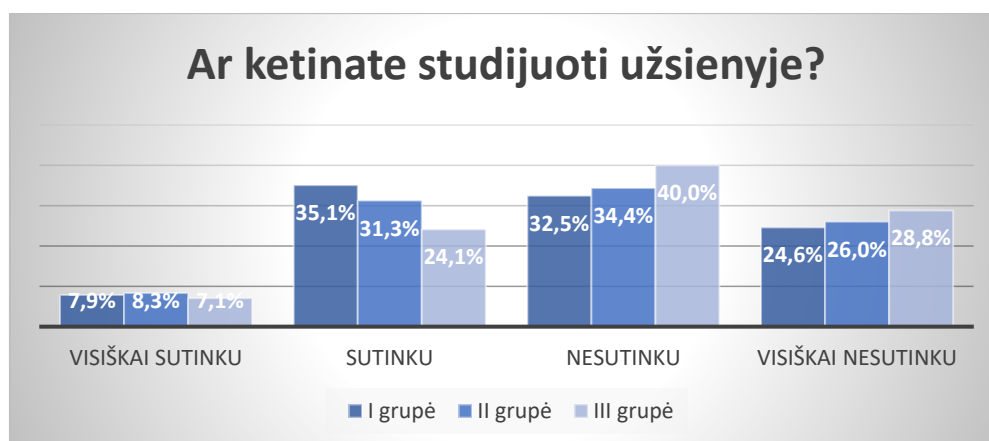
33 pav. Pažangumo rodiklis pagal savivaldybių grupes (N=336)

I-osios savivaldybių grupės respondentai santykinai dažniau stipriai domisi būsimąja profesija (25,1% atvejų), tuo tarpu mažai būsimąją profesiją dažniausiai domisi III-iosios savivaldybių grupės respondentai (žr. 34 pav.).

34 pav. Domėjimosi būsima profesija rodiklis, pagal savivaldybių grupes (N=459)

I-osios savivaldybių grupės respondentai šiek tiek dažniau ketina studijuoti užsienyje (3,4 procentinio punkto dažniau nei II-osios savivaldybių grupės moksleiviai ir 11,8 procentinio punkto dažniau nei III-iosios savivaldybių grupės moksleiviai) (žr. 35 pav.).

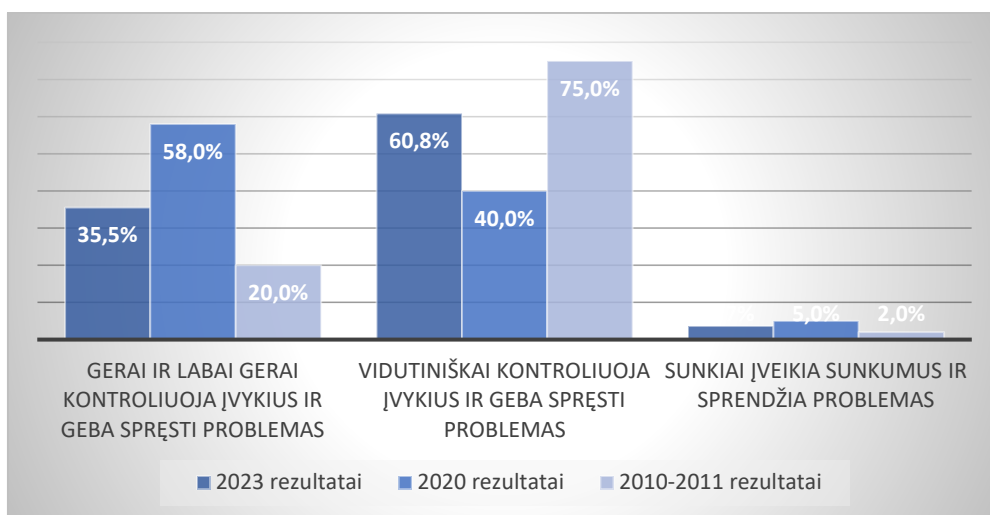

35 pav. Mokinių, ketinančių studijuoti užsienyje, rodiklis pagal savivaldybių grupes (N=459)

1.6. Lyginimas su 2010-2011 ir 2020 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis

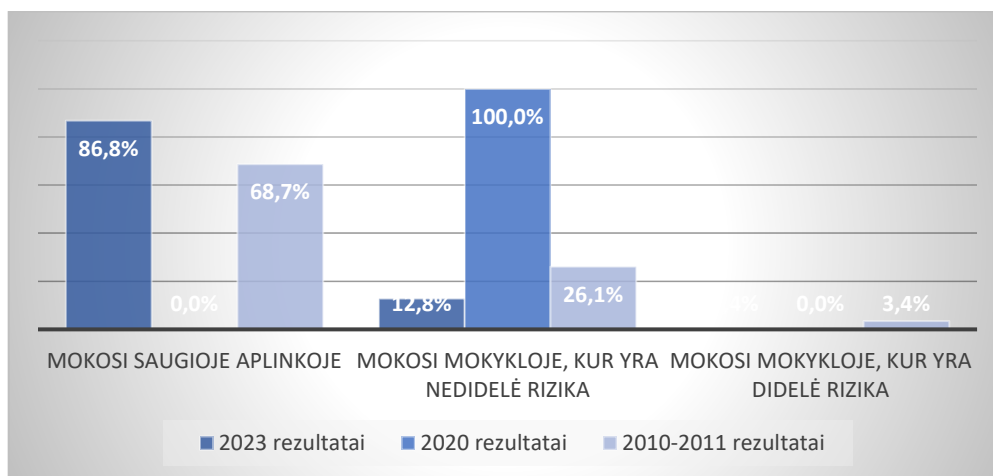
Šiame poskyryje bus lyginami šių metų mokyklos rodikliai su 2010-2011 m. duomenimis. 2010-2011 m. tyrime dalyvavo 12 164 moksleivių, 2020 m. tyrime tik 386 moksleiviai, o 2023 tyrime 462 moksleiviai.

Įvykių kontrolės ir gebėjimo įveikti problemas rodiklis suprastėjo, lyginant rezultatus su 2020 m. duomenimis, bet moksleivių, kurie gerai ir labai gerai kontroliuoja įvykius ir geba spręsti problemas išliko vis tiek daugiau nei 2010-2011 tyrimo metu (žr. 36 pav.)

36 pav. Įvykių kontrolės ir gebėjimo įveikti problemas mokykloje rodiklių palyginimas

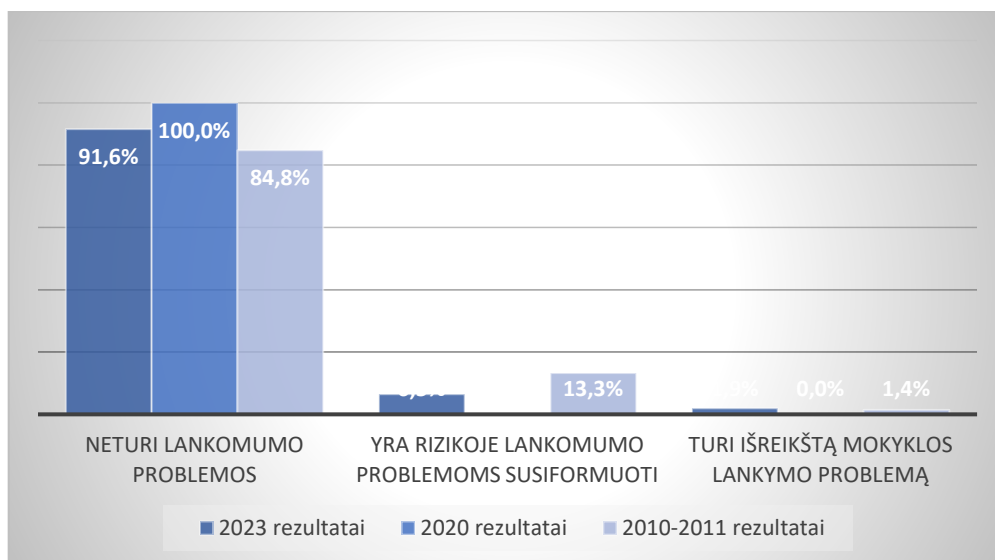
Pastebėta, kad 2023 m. tyrime gautais duomenimis, saugumo rodiklis taip pat žymiai skyrėsi. 2020 m. duomenimis 100 proc. užfiksuota nedidelė rizika mokyklose, kai 2023 m. saugumo rodiklis buvo žymiai aukštesnis ir net 86,8% atvejų nustatyta saugi aplinka mokyklose. Šis rodiklis taip pat 18,1 procentinio punkto viršijo saugumo rodiklį, gautą 2010 – 2011 m. tyrime (žr. 37 pav.).

37 pav. Mokyklos saugumo rodiklio palyginimas

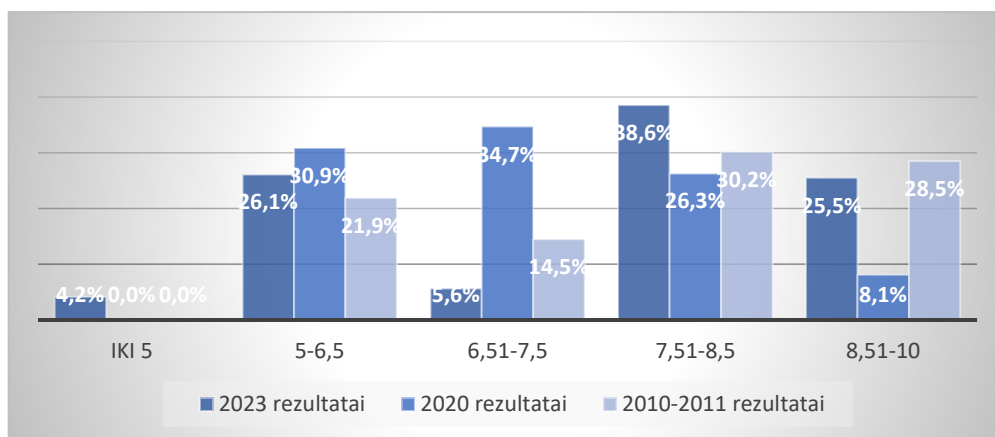
Vertinant abiejų tyrimų lankomumo rodiklį, pastebėta, kad lankomumo rodiklis

banguoja. Atliekant 2020 m. tyrimą nebuvo užfiksuota mokyklos nelankymo problema ar bent rizika (tam įtakos galėjo turėti mokymasis nuotoliu pandemijos laikotarpiu), 2023 m. užfiksuota šiek tiek rizikų (6,5%) ir išreikštos mokyklos lankymo problemos (1,9%), bet lankomumo rodiklis vis tiek išlieka aukštesnis nei 2010-2011 m. tyrime. Galima teigti, kad lankomumo problemų tendencija yra mažėjanti (žr. 38 pav.).

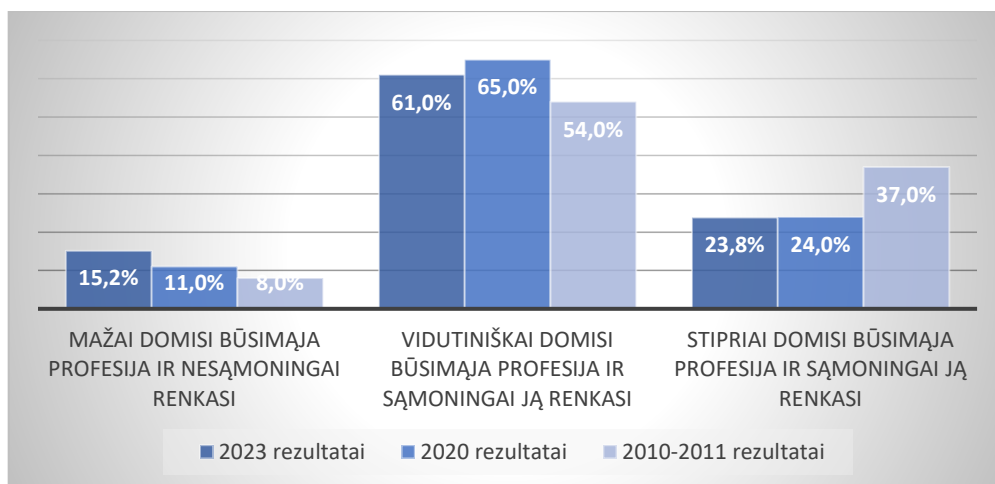
38 pav. Lankomumo rodiklio palyginimas

Pažangumo rodiklis bėgant metams stipriai kinta. Labiausiai pastebima 7,51-8,5 balais besimokančių moksleivių dalis – šiais metais ji siekė 38,6% ir yra aukščiausia per visą tyrimo laikotarpį (žr. 39 pav.).

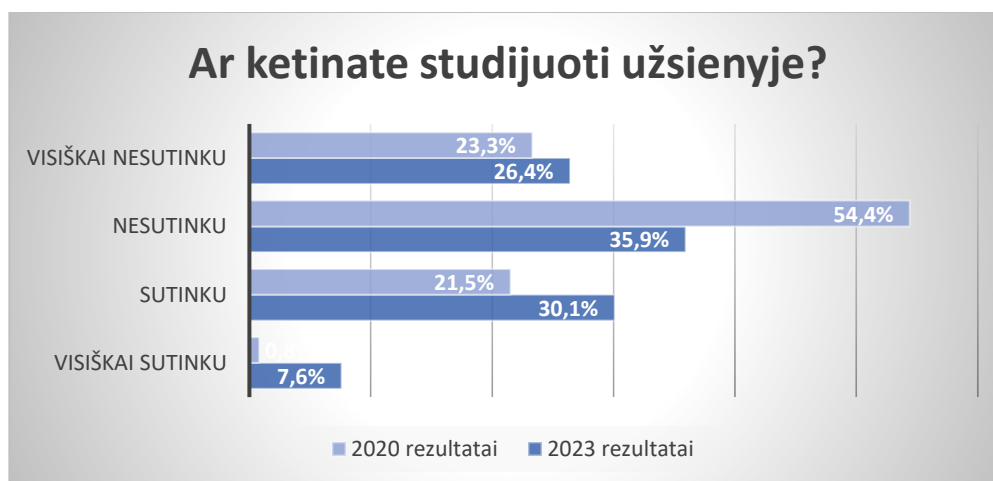
39 pav. Pažangumo rodiklio palyginimas

Domėjimasis būsima profesija šiek tiek mažėja, stipriai besidominčių būsima profesija dalis 2020 m. krito 13 procentinių punktų ir išliko panaši 2023 metais. Šių metų tyrime taip pat užfiksuota 4,2 procentinio punkto išaugusi mažai būsima profesija besidominčių moksleivių dalis (žr. 40 pav.).

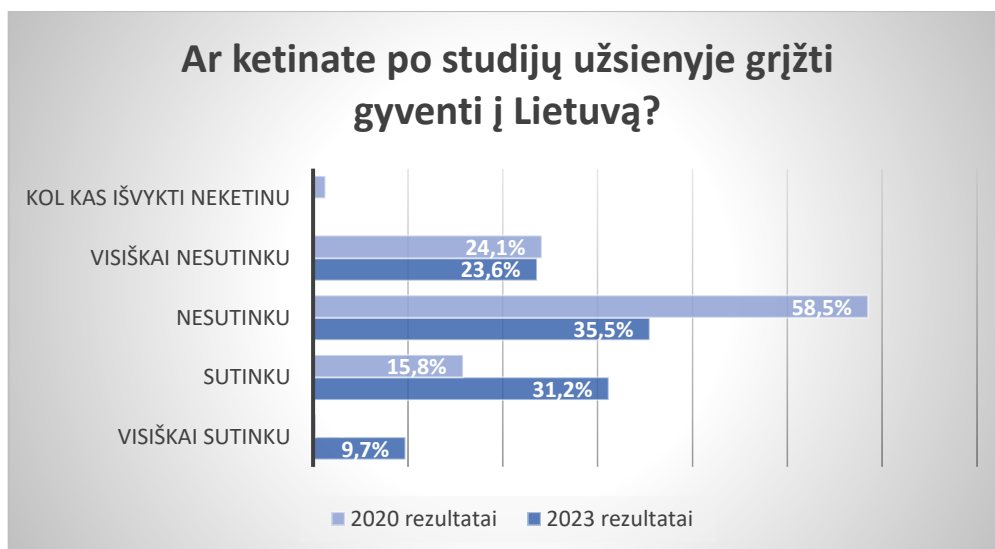
40 pav. Domėjimosi būsima profesija rodiklio palyginimas

Nuo 2020 m. tyrimo užfiksuota reikšmingai (15,4 procentinio punkto) išaugusi moksleivių dalis, kurie ketina studijuoti užsienyje (žr. 41 pav.).

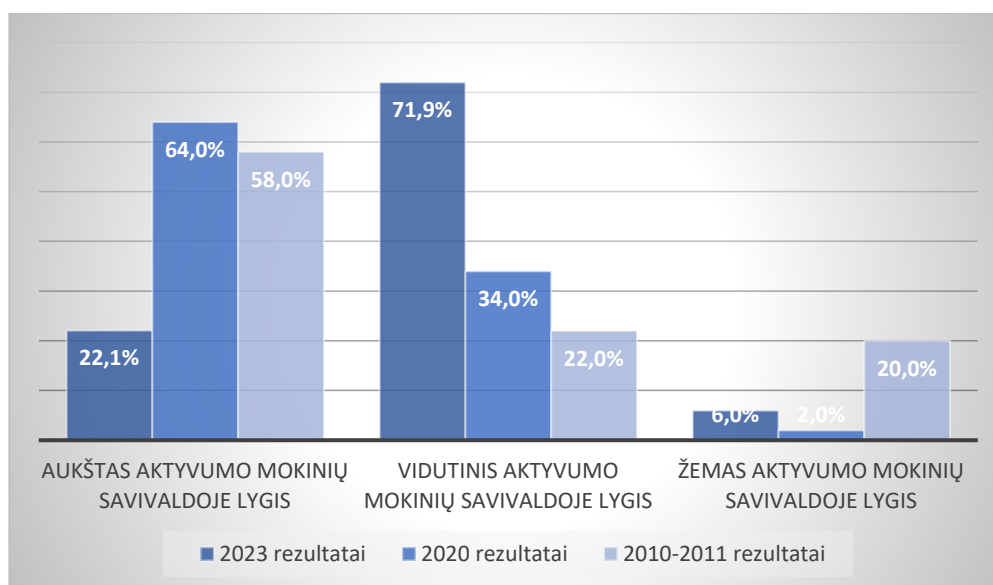
41 pav. Mokinių, ketinančių studijuoti užsienyje, rodiklio palyginimas

2023 m. tyrime moksleiviai daug dažniau (24,8 procentinio punkto) nurodė ketinantys po studijų užsienyje grįžti į Lietuvą (žr. 42 pav.).

42 pav. Mokinių, ketinančių grįžti gyventi į Lietuvą po studijų užsienyje, rodiklio palyginimas

2023 m. užfiksuota reikšmingas aukšto aktyvumo mokinių savivaldoje lygio sumažėjimas (vos 22,1% atvejų) lyginant su ankstesniais metais. Vis dažniau (71,9% atvejų) moksleiviai demonstruoja vidutinį aktyvumo lygį (žr. 43 pav.).

43 pav. Aktyvumo mokinių savivaldoje rodiklio palyginimas

2. STUDIJOS

2.1. Bendras aprašymas

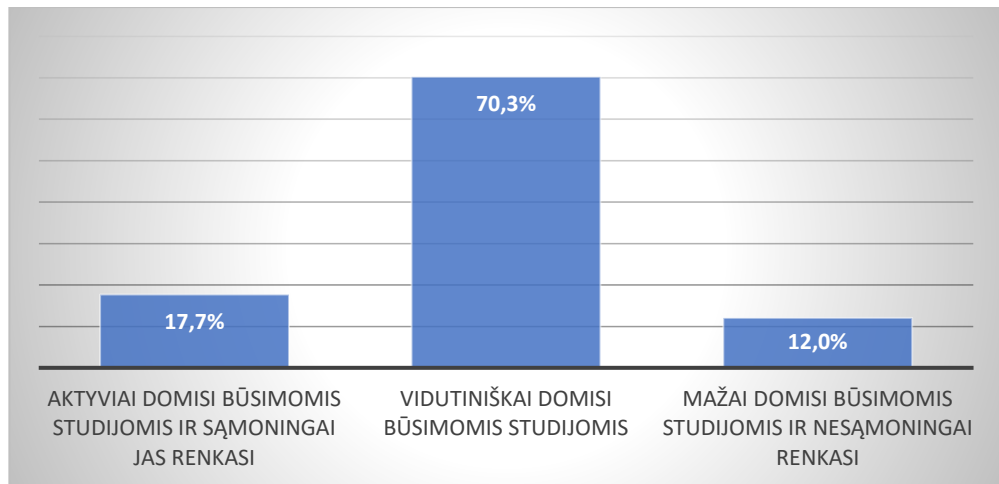
Studijų grupė jaunuoliams, kurie studijuoja kolegijose bei universitetuose. Tyrime dalyvavo 333 studentai (21% nuo visos tyrimo imties), kuriems buvo užduodami klausimai apie studijų pasirinkimą bei kitas su studijomis susijusias problemas.

Studijų grupė buvo vertinama šiais rodikliais:

- Studijų pasirinkimo sąmoningumo rodiklis;
- Kėtinimo tęsti studijas rodiklis;
- Aktyvumo studentų savivaldoje rodiklis

Studijų pasirinkimo sąmoningumo rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 8 indikatoriais apie domėjimąsi būsimomis studijomis / studijų programomis ir veiksmus, leidžiančius jas sąmoningai pasirinkti, jis atspindi sąmoningumą, nuoseklumą, pastangas renkantis būsimas studijas ir universitetą. Kiekvienas indikatorius vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų buvo prašoma nurodyti, ar jie sutinka su teiginiais apie būsimos profesijos pasirinkimo veiksmus, kur „visiškai nesutinku“ = 1, „nesutinku“ = 2, „sutinku“ = 3, „visiškai sutinku“ = 4. Studijų pasirinkimo sąmoningumo rodiklio reikšmės kinta nuo 8 iki 32. Kur 8 reiškia nesidomėjimą būsimomis studijomis, o 32 – aktyvų domėjimąsi studijų programomis ir universitetų galimybėmis, sąmoningą, argumentuotą rinkimąsi, vadinasi, kuo didesnė rodiklio reikšmė, tuo didesnis domėjimasis ir sąmoningesnis būsimų studijų pasirinkimas. Taigi nustatoma, kiek procentų tiriamųjų stipriai domisi būsimąja profesija ir sąmoningai ją renkasi (nuo 24 iki 32), vidutiniškai (nuo 17 iki 23) ir mažai (nuo 8 iki 16) domisi ir nesąmoningai renkasi.

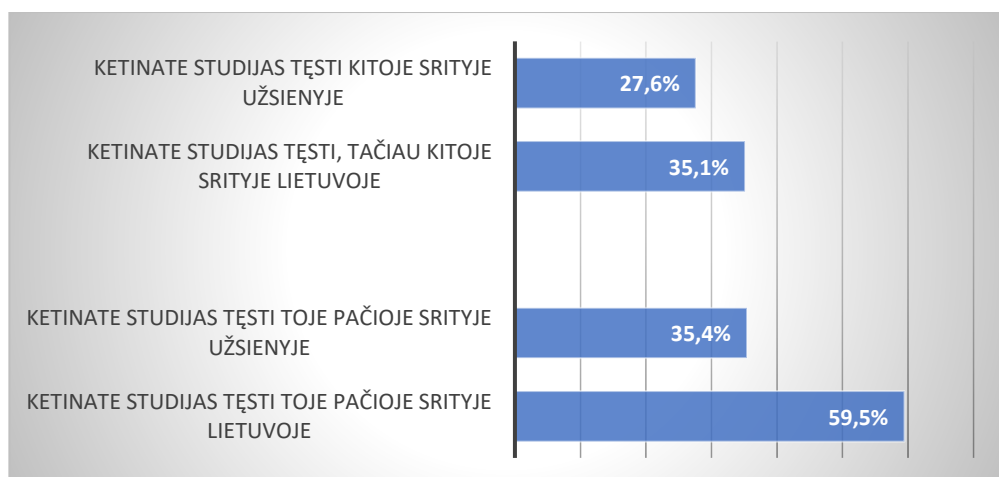
Įvertinus gautus duomenis, pastebėta, kad dauguma studentų (70,3%) vidutiniškai domisi būsimąja profesija, 17,7% studentų stipriai domisi būsimąja profesija ir 12% studentų domisi mažai (žr. 44 pav.).

44 pav. Studijų pasirinkimo sąmoningumo rodiklis (N=333)

Ketinio tęsti studijas rodiklis – keturi teiginiai buvo vertinami keturių rangų skalėmis pagal tiriamojo sutikimo su teiginiu laipsnį nuo „visiškai sutinku“ iki „visiškai nesutinku“. Teiginiuose buvo derinami du aspektai: ketinimai tęsti studijas toje pačioje ar kitoje srityje ir ketinimai tęsti studijas Lietuvoje ar užsienyje.

Keturių rangų skalės buvo paverstos binarinėmis, t. y. „visiškai sutinku“ ir „sutinku reikšmes“ sudėjus į naują požymį „ketina“, o „nesutinku“ ir „visiškai nesutinku“ – į „neketina“. Taigi, net 59,5% ketina tęsti studijas toje pačioje srityje Lietuvoje, 35,4% planuoja jas tęsti užsienyje. Rinktis kitokią sritį studijoms planuoja šiek tiek mažiau studentų, bet vis tiek reikšminga dalis: 35,1% planuoja studijas tęsti kitoje srityje Lietuvoje ir 27,6% – užsienyje. Pastebėtina, kad pakankamai daug studentų bendrai domisi galimybe tęsti studijas (žr. 45 pav.).

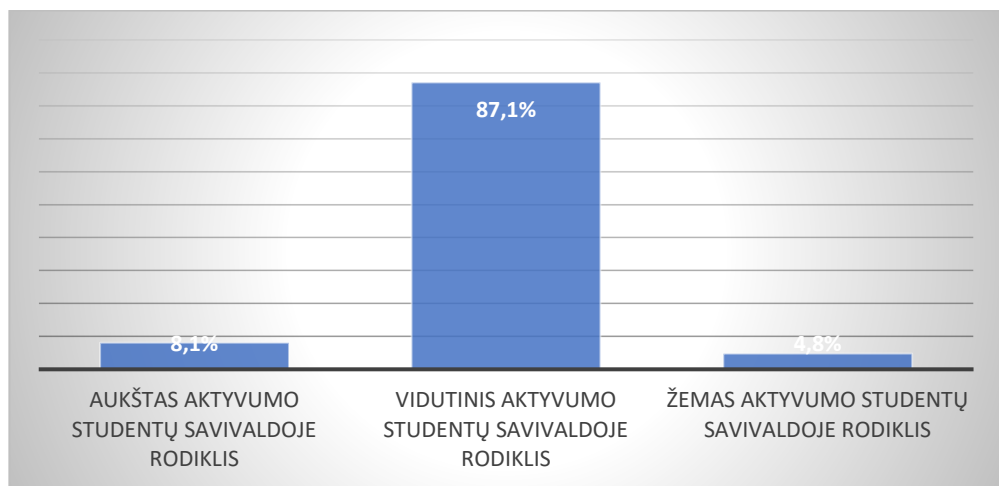

45 pav. Ketinimai tęsti studijas (N=333)

Aktyvumo studentų savivaldoje rodiklis – tai suminis rodiklis, kuris buvo matuojamas 10 indikatorių, atspindinčių studentų aktyvumo studentų savivaldoje apraiškas. Kiekvienas indikatorius buvo vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų prašoma nurodyti, kaip jie

dalyvauja tam tikrose su studentų savivalda susijusiose veiklose, kur „dažnai“ = 1, „kartais“ = 2, „niekada“ = 3, „nežinau“ = 4. Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės buvo sumuojamos ir gaunamas suminis aktyvumo studentų savivaldoje rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 40 iki 10. 40 reiškia žemą, o 10 - aukštą aktyvumo studentų savivaldoje lygį, vadinasi, kuo mažesnė rodiklio reikšmė, tuo aukštesnis aktyvumo studentų savivaldoje lygis. Buvo apskaičiuota, kiek procentų tiriamųjų aktyvumo mokinių savivaldoje lygis yra žemas (nuo 31 iki 40), vidutinis (nuo 21 iki 30), aukštas (nuo 10 iki 20).

Tyrimo duomenys rodo, kad didžiosios dalies respondentų (87,1%) aktyvumo studentų savivaldoje rodiklis yra vidutinis, 8,1% studentų aktyvumo rodiklis aukštas ir 4,8% studentų aktyvumo rodiklis yra žemas (žr. 46 pav.).

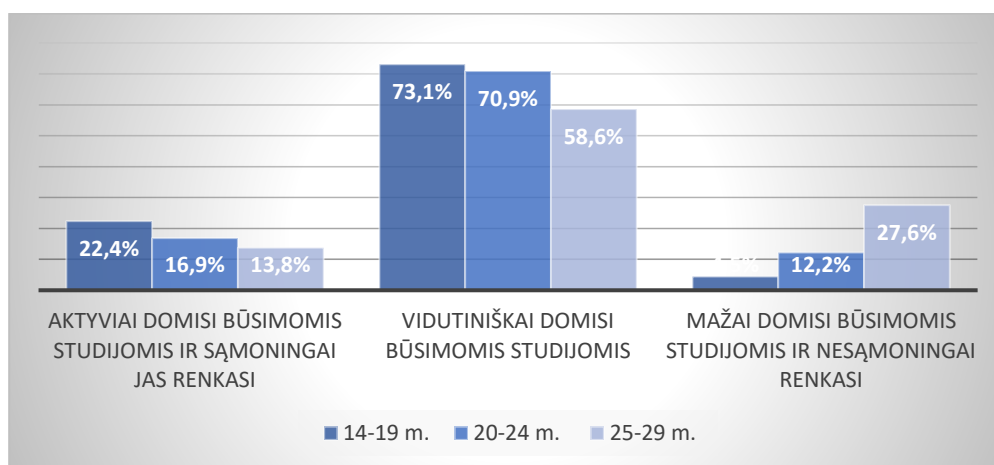

46 pav. Aktyvumo studentų savivaldoje rodiklis (N=333)

2.2. Lyginimas pagal amžių

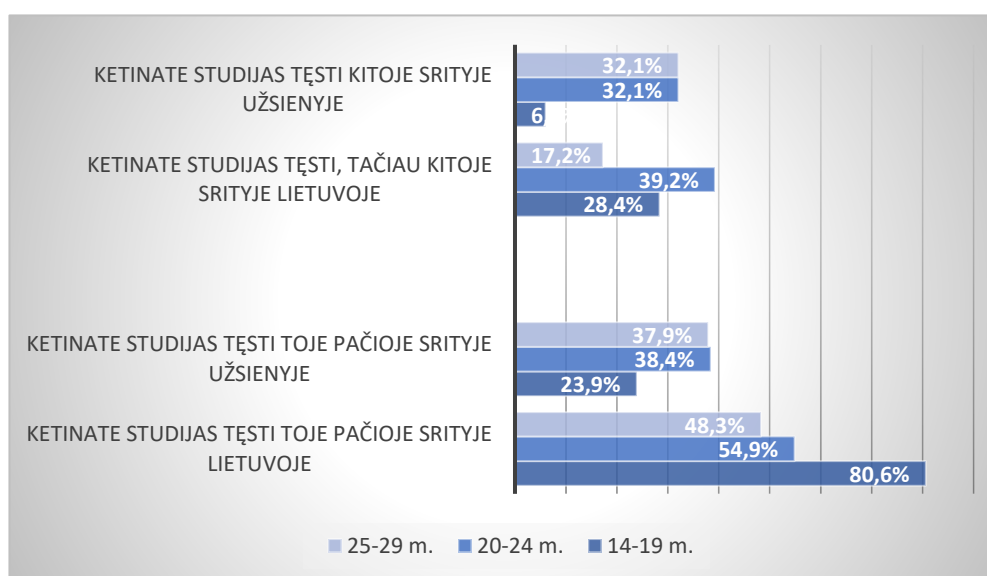
Šiame poskyryje yra pateikiami visų studijų rodiklių lyginimai pagal jaunimo amžiaus grupes. Studentų grupėje buvo 20,1% 14-19 metų, 71,2% 20-24 metų ir 8,7% 25-29 m. jaunuolių.

Vertinant studijų pasirinkimo sąmoningumo rodiklį, pagal amžiaus grupes, pastebėta, kad 14-19 m. amžiaus respondentų sąmoningumo rodiklis didžiausias, o 25-29 m. amžiaus respondentų - mažiausias. Nustatyta, kad respondentams svarbiausia ir jų sąmoningumo lygis renkantis profesiją didžiausias, kol jie dar jauni, ką tik pradėję studijas ir gyvenimą, o su laiku šio aspekto svarba mažėja (žr. 47 pav.).

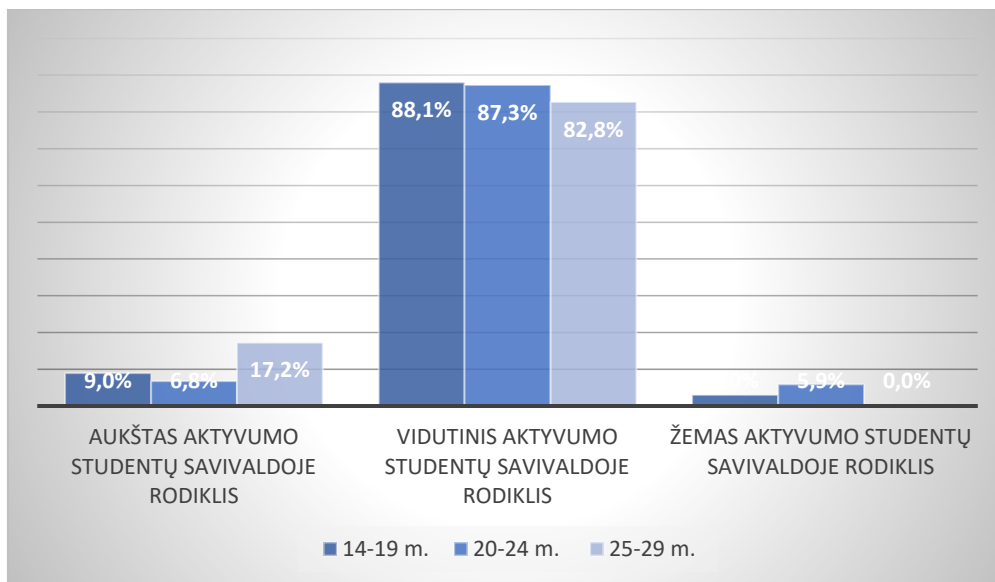
47 pav. Studijų pasirinkimo sąmoningumo rodiklis pagal amžiaus grupę (N=333)

Vertinant ketinimo tęsti studijas rodiklį pagal amžių, pastebėta, kad 14-19 m. amžiaus grupėje net 80,6% respondentų ketina tęsti studijas toje pačioje srityje Lietuvoje. Kitoje srityje Lietuvoje studijas dažniausiai ketina tęsti 20-24 m. jaunuoliai (39,2%) (žr. 48 pav.).

48 pav. Ketinimų tęsti studijas rodiklis pagal amžiaus grupę (N=333)

Vertinant aktyvumą studentų savivaldoje pagal amžių, pastebėta, kad 14 – 19 m. ir 20 – 24 m. amžiaus respondentų aktyvumo rodiklis yra žemesnis. Vyresni studentai (25-29 m.) yra dažniau aktyvūs su studentų savivalda susijusiose veiklose nei kitų amžiaus grupių studentai (žr. 49 pav.).

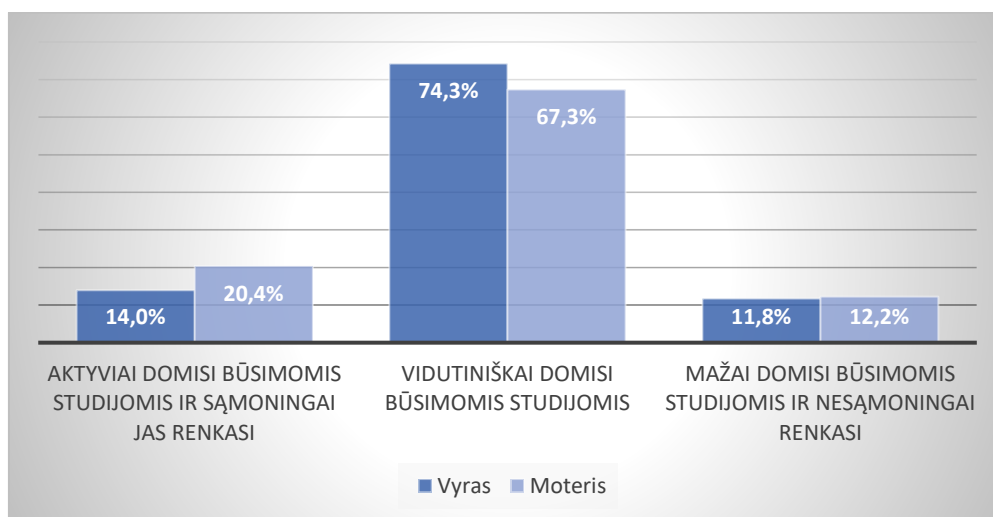

49 pav. Aktyvumo studentų savivaldoje rodiklis pagal amžiaus grupę (N=333)

2.3. Lyginimas pagal lytį

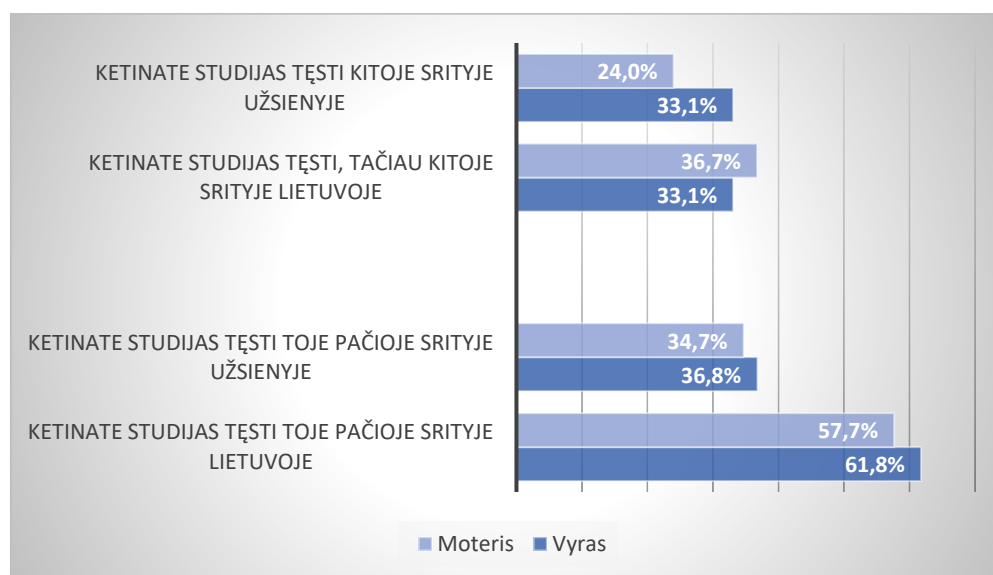
Šiame poskyryje yra pateikiami studijų rodiklių lyginimai pagal lytį. Tyrime dalyvavo 196 studentės moterys (59%) ir 136 studentai vyrai (41%).

Lyginant studijų pasirinkimo sąmoningumo rodiklį pagal lytį, pastebėta, moterų sąmoningumo rodiklis yra aukštesnis nei vyrų. 6,4 proc. daugiau moterų stipriai domisi būsimąja profesija (žr. 50 pav.).

50 pav. Studijų pasirinkimo sąmoningumo rodiklis pagal lytį (N=332)

Analizuojant respondentų ketinimus tęsti studijas, vyrai šiek tiek dažniau (4,1 procentinio punkto) ketina tęsti studijas toje pačioje srityje Lietuvoje nei moterys. Taip pat, jei planuoja keisti sritį, vyrai dažniau (9,1 procentinio punkto) linkę tokias studijas tęsti užsienyje nei moterys (žr. 51 pav.).

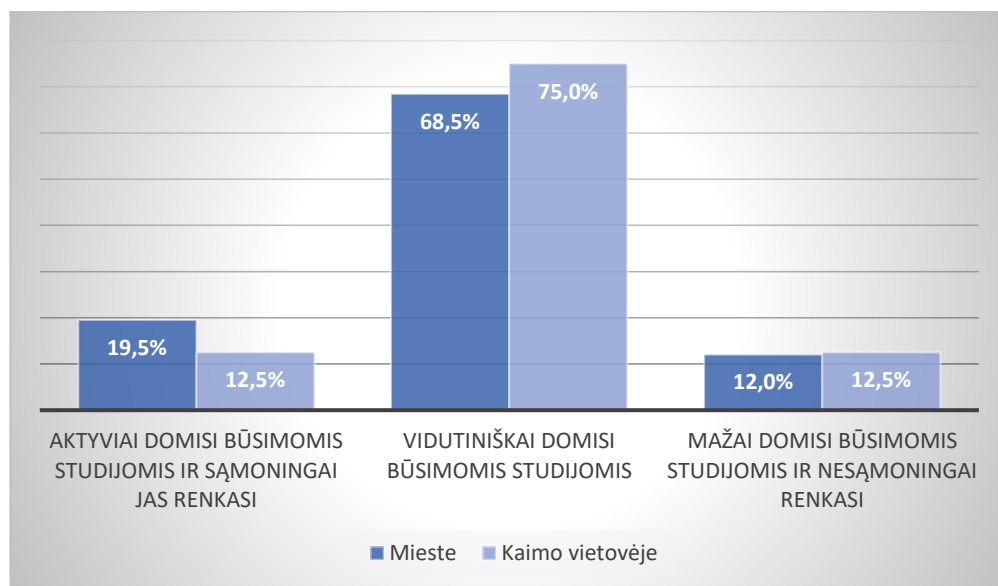

51 pav. Ketinimų tęsti studijas rodiklis pagal lytį (N=332)

2.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę

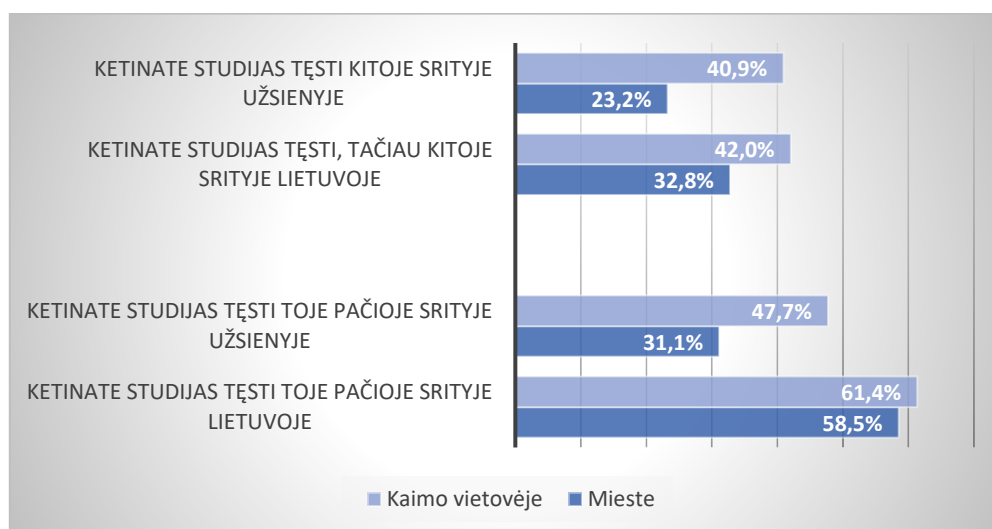
Šiame poskyryje yra pateikiami visų studijų rodiklių lyginimai pagal jaunimo gyvenamąją vietovę (miestas / kaimas). Studentų grupėje apklausoje dalyvavo 72,4% respondentų, gyvenančių mieste ir 26,4% - kaimo vietovėje (4 studentai respondentai nenurodė savo gyvenvietės tipo, jie į palyginimą pagal gyvenamąją vietovę neįtraukti).

Mieste gyvenantys respondentai 7 procentiniais punktais dažniau aktyviai domisi būsimomis studijomis nei kaimo vietovėse (žr. 52 pav.).

52 pav. Studijų pasirinkimo sąmoningumo rodiklis pagal gyvenamąją vietovę (N=329)

Analizuojant ketinimo tęsti studijas rodiklį pagal gyvenamąją vietą, pastebėta, kad respondentai, gyvenantys kaimuose, dažniau ketina tęsti studijas užsienyje nei respondentai gyvenantys mieste (žr. 53 pav.).

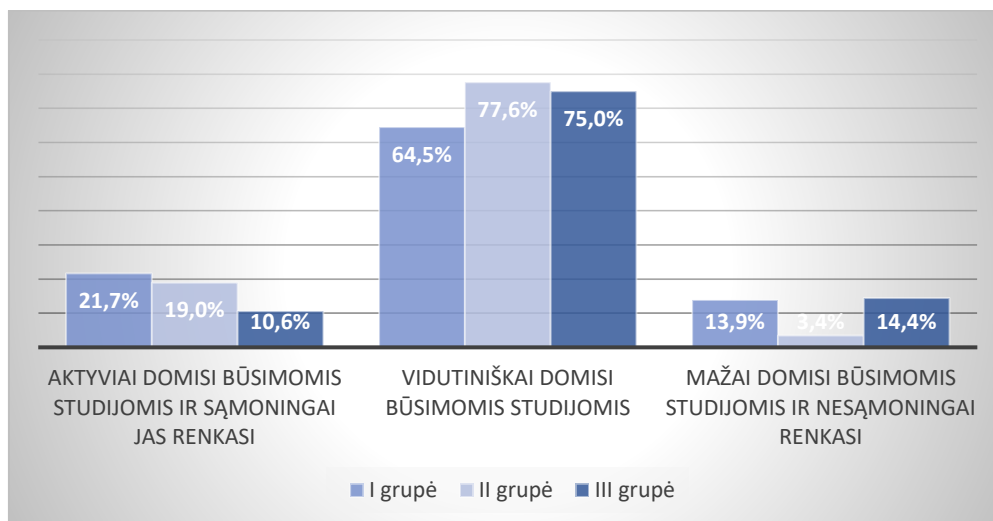

53 pav. Ketinimo tęsti studijas rodiklis pagal gyvenamąją vietovę (N=329)

2.5. Lyginimas pagal savivaldybių grupes

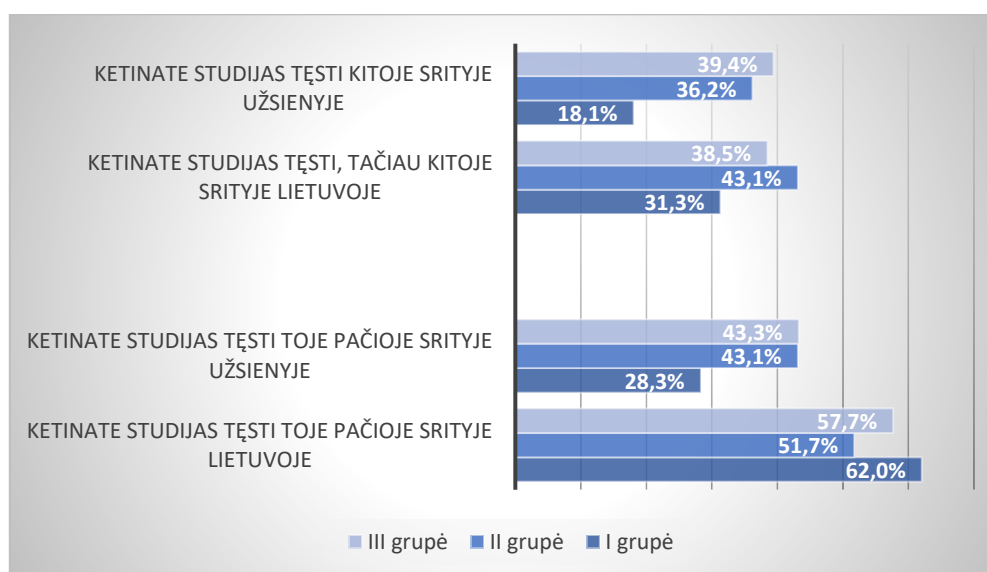
Šiame poskyryje yra pateikiami visi studijų rodiklių lyginimai pagal savivaldybių grupes.

I-osios savivaldybių grupės respondentai aktyviausiai domisi būsimomis studijomis ir sąmoningai jas renkasi. II-osios ir III-iosios savivaldybių grupių respondentų domėjimasis dažniausiai (77,6% ir 75,0% atitinkamai) būna vidutiniškas (žr. 54 pav.).

54 pav. Studijų pasirinkimo sąmoningumo rodiklis pagal savivaldybių grupes (N=328)

I-osios savivaldybių grupės respondentų atsakymai skiriasi nuo kitų savivaldybių grupių atsakymų noru tęsti tos pačios arba kitos krypties studijas užsienyje. I-osios savivaldybių grupės respondentai beveik 15 procentinių punktų rečiau ketina tęsti studijas toje pačioje srityje užsienyje nei kitų savivaldybių grupių studentai bei 18,1 – 21,3 procentinio punkto rečiau – tęsti studijas kitoje srityje užsienyje. II-iosios savivaldybių grupės respondentų daugiausiai ketina tęsti studijas Lietuvoje, tačiau kitoje srityje (žr. 55 pav.).

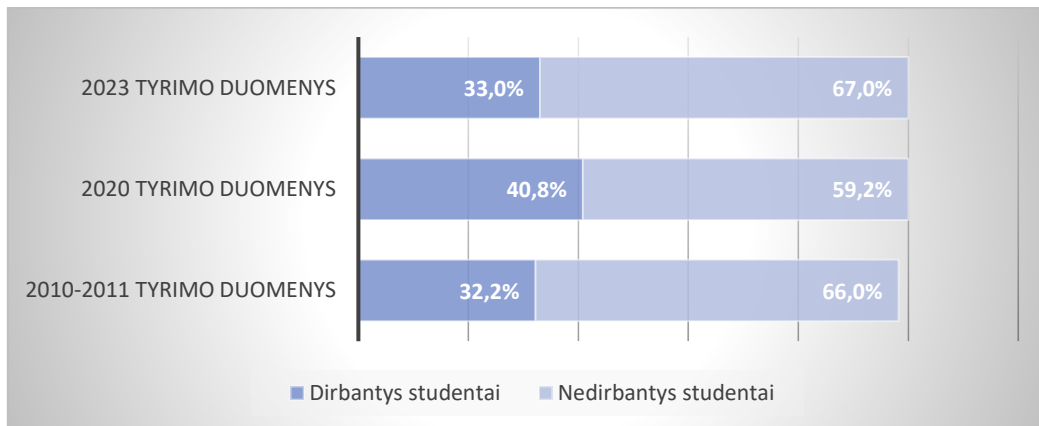

55 pav. Ketinimo tęsti studijas rodiklis pagal savivaldybių grupes (N=328)

2.6. Lyginimas su 2010-2011 ir 2020 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis

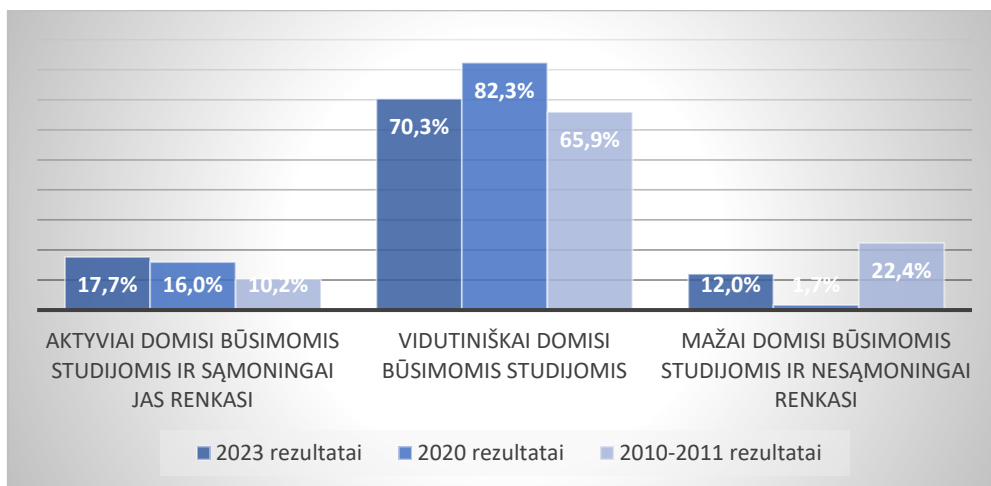
Šiame poskyryje bus lyginami šių metų rodikliai su 2020 m.³ ir 2010-2011 m. duomenimis⁴. 2010-2011 m. tyrime dalyvavo 4263 studentų, 2020 m. tyrime - 175 studentai ir 2023 m. tyrime – 333 studentai.

Lyginant tyrimo duomenis, pastebėta, kad dirbančių studentų dalis stabilizavosi ir grįžo į 2010-2011 m. lygį. Lyginant su 2020 m. duomenimis, užfiksuota 7,8 procentinio punkto dirbančių studentų sumažėjimas (žr. 56 pav.).

56 pav. Dirbančių studentų rodiklių palyginimas

Lyginant studijų pasirinkimo sąmoningumo rodiklio matavimus, pastebėta, kad jaunuolių sąmoningumas renkantis studijas pamažu auga. Nors pastebima, kad išaugo ir mažai besidominčių ir nesąmoningai profesiją renkančių studentų – jų 2023 m. turime net 12%, tuo tarpu 2020 m. buvo likę vos 1,7%) (žr. 57 pav.).

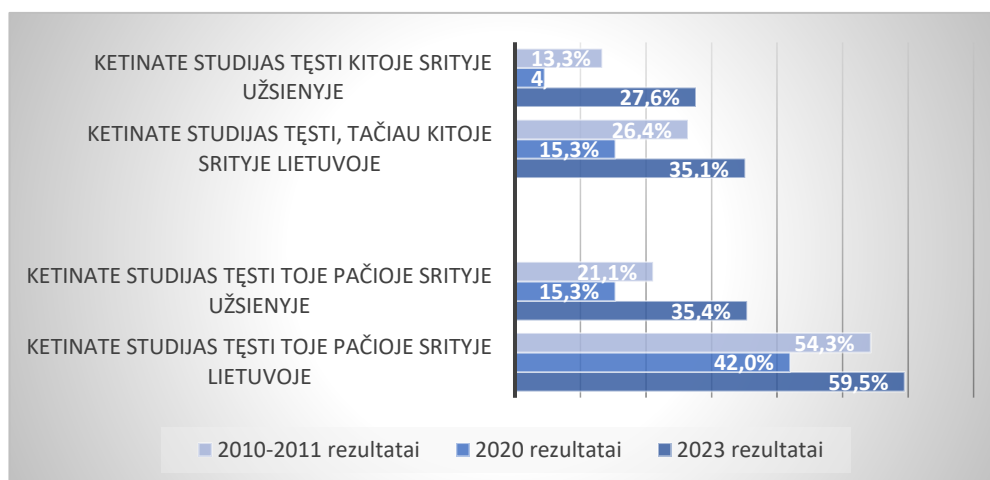

57 pav. Studijų pasirinkimo sąmoningumo rodiklio palyginimas

³ Jaunimo problematikos tyrimas, 2020. Prieiga internete: https://jra.lt/uploads/tyrimo-ataskaita_viesinama.pdf

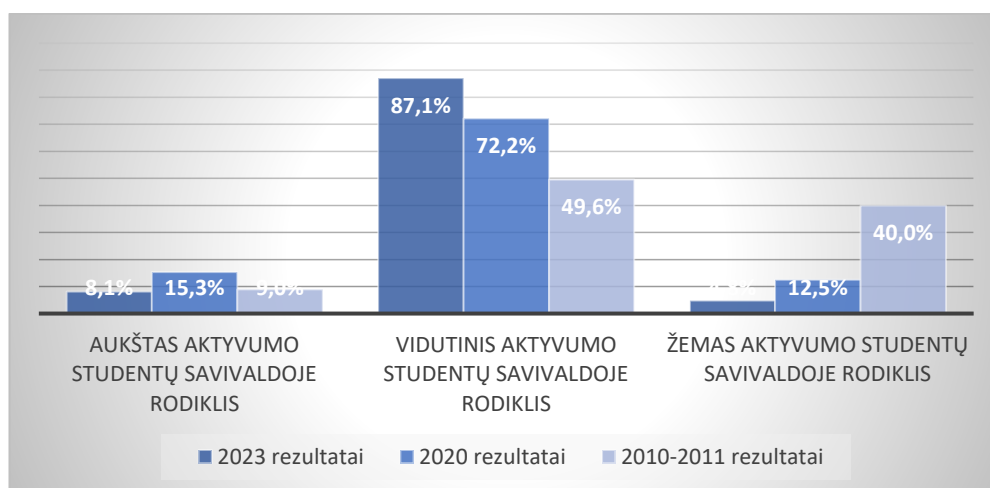
⁴ Jaunimo problematikos tyrimų rezultatų palyginamoji analizė, 2012. Prieiga internete: http://ijpp.lt/file/JAUNIMO_PROBLEMATIKOS_TYRIMU_REZULTATU_PALYGINAMOJI_ANALIZE_2012.pdf

Vertinant ketinimo tęsti studijas rodiklį, 2020 m. buvo užfiksuotas ketinančių tęsti studijas tiek Lietuvoje, tiek užsienyje dalies mažėjimas, bet 2023 m. ši dalis vėl išaugo ir ketinimo tęsti studijas, tiek Lietuvoje, tiek užsienyje rodikliai yra aukščiausi per visą tyrimo laikotarpį (žr. 58 pav.).

58 pav. Ketinimo tęsti studijas rodiklių palyginimas

Lyginant studentų aktyvumo rodiklių matavimus, akivaizdus studentų aktyvumo didėjimo nepastebėta, bet užfiksuotas žemo aktyvumo lygio sumažėjimas (nuo 2010-2011 m. sumažėjo net 35,2 procentinio punkto) ir vis dažniau studentų aktyvumo lygis studentų savivaldoje būna vidutinis (14,9 procentinio punkto išaugusi rodiklio reikšmė nuo 2020 m. ir 37,5 procentinio punkto – nuo 2010-2011 m.) (žr. 59 pav.).

59 pav. Studentų aktyvumo rodiklio palyginimas

3. DARBAS

3.1. Bendras aprašymas

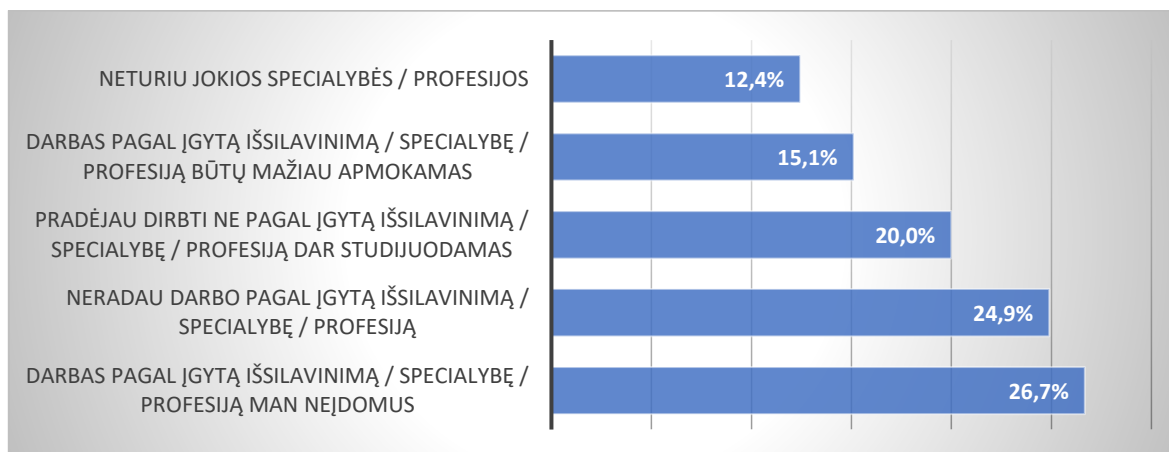
Darbo rodiklių grupė skirta dirbančiųjų bei nedirbančių ir nesimokančių jaunuolių problemoms tirti. Tyrime dalyvavo 678 dirbantys ir 237 nedirbantys ir nesimokantys jaunuoliai.

Dirbančiųjų respondentų dalies buvo paklausta, ar jie dirba pagal įgytą specialybę ir išsilavinimą bei paaiškėjo, kad didžioji dalis (58%) dirba pagal išsilavinimą, trečdalis apklaustų respondentų (33%) dirba ne pagal išsilavinimą ir likę respondentai išsilavinimo neturi arba nurodė kitas priežastis (žr. 60 pav.).

60 pav. Dirbančiųjų pagal įgytą išsilavinimą dalis (N=676)

Respondentai, nedirbantys pagal įgytą išsilavinimą, mato tam įvairias priežastis. Dažniausiai pasitaikiusios buvo: 1) pagal įgytą išsilavinimą darbas respondentams neįdomus; 2) respondentai neranda darbo pagal įgytą išsilavinimą; 3) respondentai pradėjo dirbti dar prieš įgydami specialybę (žr. 65 pav.). Rečiau įvardintos priežastys, kad darbas pagal specialybę mažiau apmokamas (15,1%), taip pat 12,4% respondentų nurodė, kad dar neturi specialybės (žr. 61 pav.).

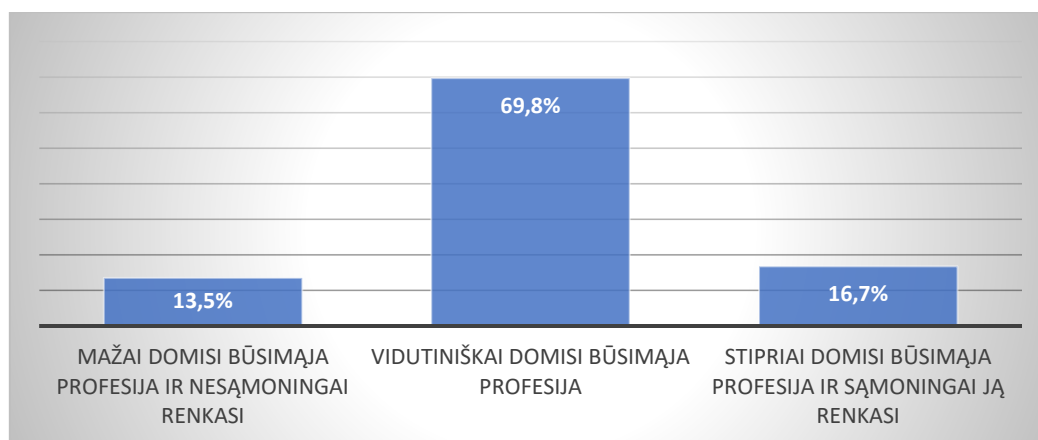

61 pav. Darbo pasirinkimo ne pagal įgytą specialybę priežastys (N=225)

Sąmoningumo renkantis profesiją rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 6 indikatoriais apie domėjimąsi būsima profesija ir veiksmus, leidusius ją pasirinkti bei geriau jai pasiręngti. Jis atspindi sąmoningumą, nuoseklumą, pastangas renkantis profesiją. Kiekvienas indikatorius buvo vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų buvo prašoma nurodyti, ar jie sutinka su teiginiais apie profesijos pasirinkimą lėmusius veiksmus, kur „visiškai nesutinku“ = 1, „nesutinku“ = 2, „sutinku“ = 3, „visiškai sutinku“ = 4.

Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės buvo sumuojamos ir gaunamas suminis sąmoningumo renkantis profesiją rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 6 iki 24. Kur 6 reiškia nesidomėjimą būsima profesija ir sąmoningumo trūkumą, o 24 reiškia aktyvų domėjimąsi būsima profesija ir sąmoningą rengimąsi jai, vadinasi, kuo didesnė rodiklio reikšmė, tuo didesnis domėjimasis ir sąmoningesnis būsimos profesijos pasirinkimas.

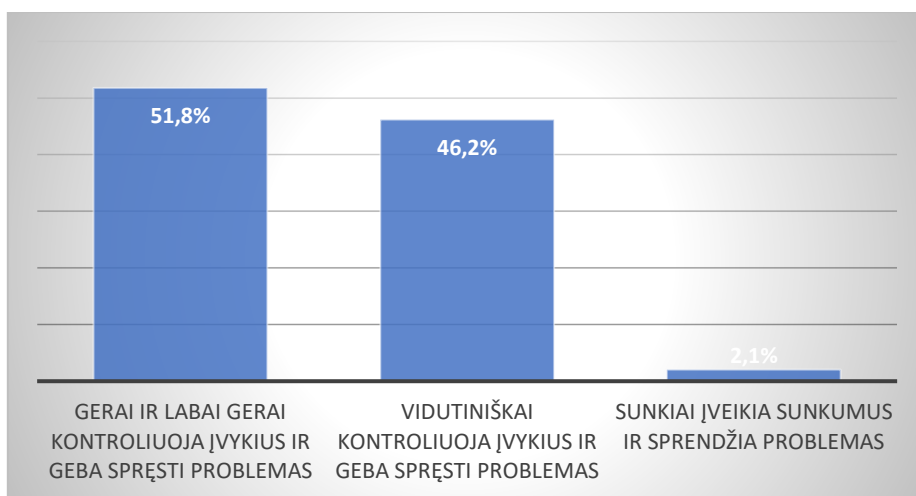
Buvo nustatyta, kiek procentų dirbančių tiriamųjų stipriai domėjosi būsima profesija ir sąmoningai ją rinkosi (nuo 18 iki 24), vidutiniškai (nuo 12 iki 17) ir mažai (nuo 6 iki 11) domėjosi ir nesąmoningai rinkosi. Paaiškėjo, kad kiek daugiau nei du trečdaliai apklaustų respondentų (69,8%) vidutiniškai domėjosi būsima profesija, maždaug šeštadalis (16,7%) – stipriai ir 13,5% respondentų mažai domėjosi būsima profesija bei sąmoningai jos nesirinko (žr. 62 pav.).

62 pav. Sąmoningumo renkantis profesiją rodiklis (N=562)

Įvykių kontrolės ir gebėjimo įveikti problemas rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 8 indikatoriais apie pasitenkinimą darbo vietoje, gebėjimą kontroliuoti įvykius ir įveikti kylančius sunkumus, kurie rodo, kad tiriamasis įveikia jam kylančius iššūkius. Kiekvienas indikatorius buvo vertinamas trijų rangų skale, pagal apibūdinimo tinkamumą tiriamajam, kur „man labai tinka“ = 1, „man šiek tiek tinka“ = 2, o „man netinka“ = 3. Tuomet buvo gaunamas suminis įvykių kontrolės ir gebėjimo spręsti problemas rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 8 iki 24. Kur 24 reiškia žemą, o 8 stipriai išreikštą gebėjimą kontroliuoti įvykius ir spręsti problemas darbe.

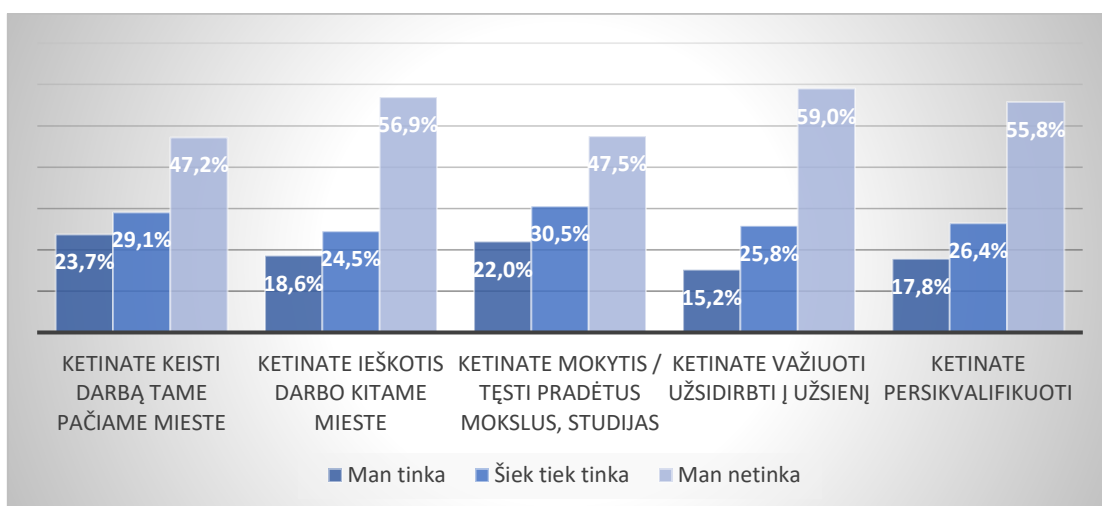
Nustatyta, kad įvykių kontrolės ir gebėjimo įveikti problemas darbe rodiklis yra aukštas: maždaug pusė (51,8%) tiriamųjų geba gerai ir labai gerai kontroliuoti įvykius bei spręsti problemas, 46,2% vidutiniškai ir tik 2,1 proc. sunkiai (žr. 63 pav.).

63 pav. Įvykių kontrolės ir gebėjimo įveikti problemas darbe rodiklis (N=678)

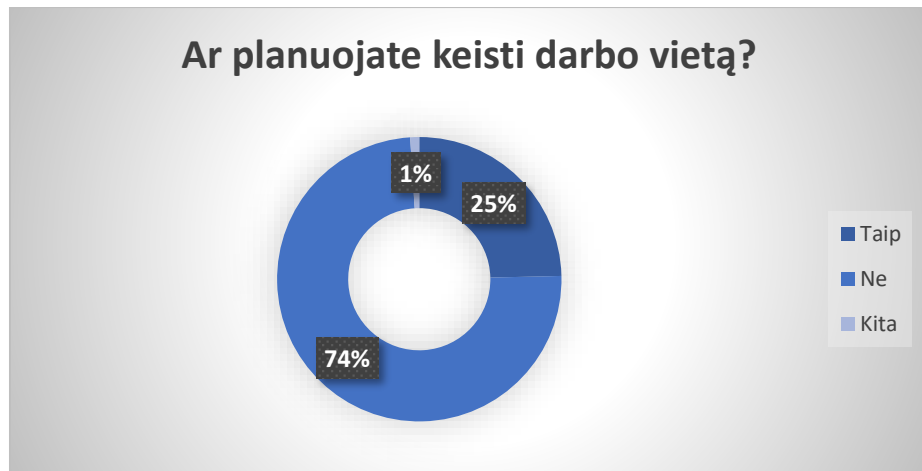
Ketinio keisti darbą ir mokytis rodiklis, dirbančiųjų grupėje – penki teiginiai apie ketinimus keisti darbą, migruoti į kitą miestą arba šalį darbo tikslais arba mokytis, kiekvienas vertinamas trijų rangų skale pagal teiginio tinkamumą tiriamajam. Skalė „šiek tiek tinka“ vertinama kaip dalinis ketinimas (keisti darbą ar mokytis), respondentai nėra visiškai apsisprendę keisti darbo vietą ar mokytis.

Pastebėta, kad beveik ketvirtadalis (23,7%) respondentų tvirtai svarsto keisti darbą tame pačiame mieste. Pagal lyginamus teiginius mažiausiai dirbančiųjų ketina važiuoti užsidirbti į užsienį (žr. 64 pav.).

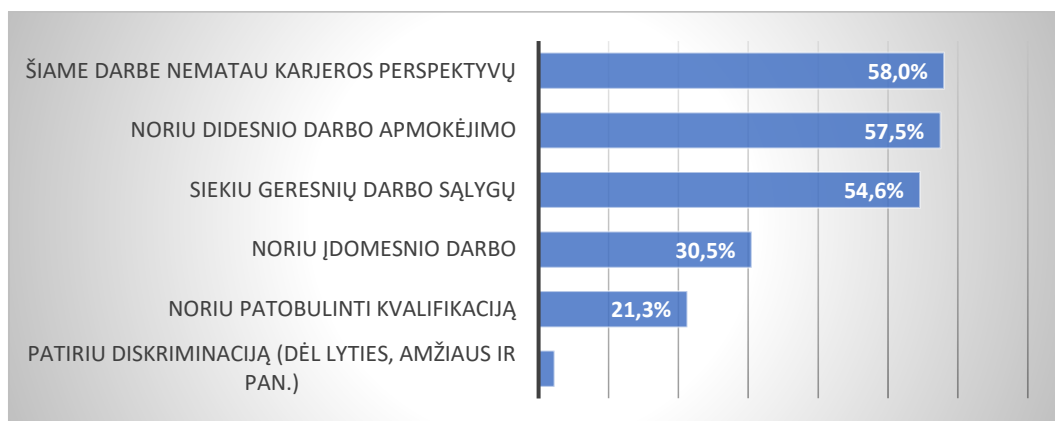
64 pav. Ketinio keisti darbą ir mokytis rodiklis dirbančiųjų grupėje (N=678)

Dauguma respondentų (74%) iš viso neketina keisti darbo vietos (žr. 65 pav.).

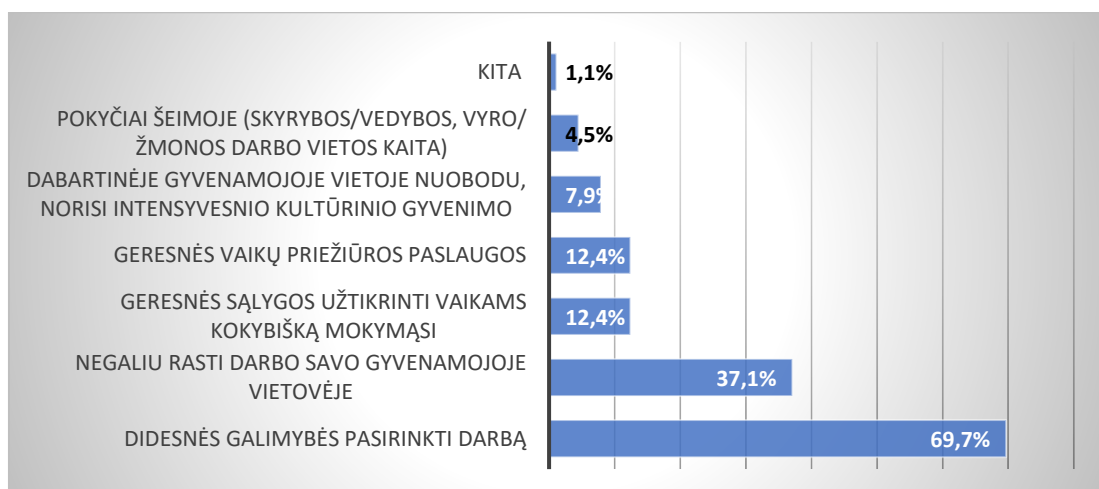
65 pav. Ketinančių keisti darbo vietą rodiklis dirbančiųjų grupėje (N=678)

Dauguma norinčių keisti darbą respondentų nurodo, kad ketina keisti darbą todėl, kad turimoje darbo vietoje nemato karjeros perspektyvų (58,0%), darbo užmokestis neatitinka lūkesčių (57,5%) arba kad siekia geresnių darbo sąlygų (54,6%) (žr. 66 pav.).

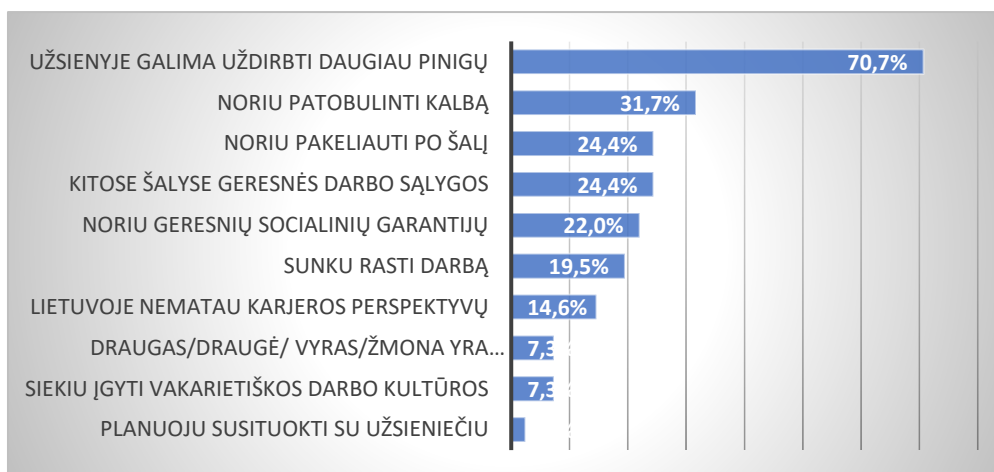
66 pav. Svarbiausios priežastys keisti darbą (N=174)

Dauguma (69,7%) respondentų, ketinančių darbo ieškoti kitame mieste, mano, kad kitame mieste yra didesnės galimybės pasirinkti darbą (žr. 67 pav.).

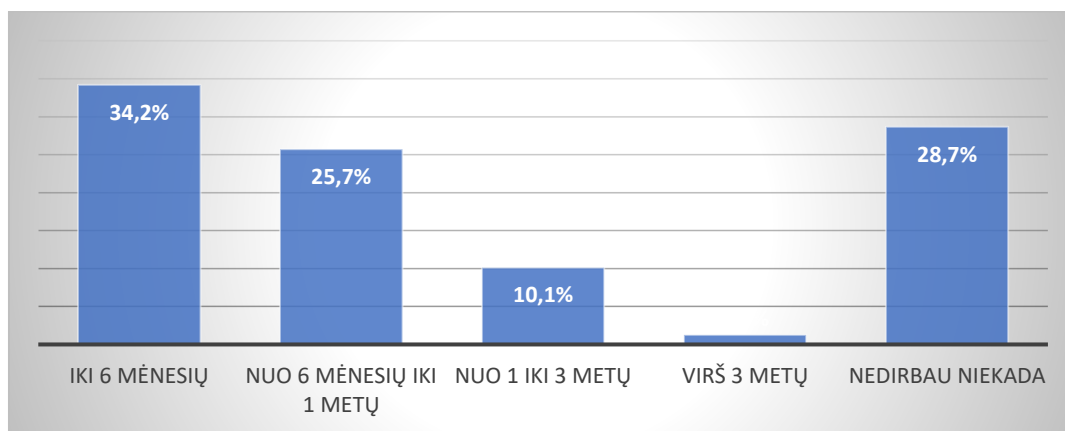
67 pav. Svarbiausios priežastys ieškoti darbo kitame mieste (N=89)

Daugiausiai (70,7%), respondentų, kurie planuoja ieškoti darbo užsienyje mano, kad užsienyje yra daugiau galimybių daugiau užsidirbti (žr. 68 pav.).

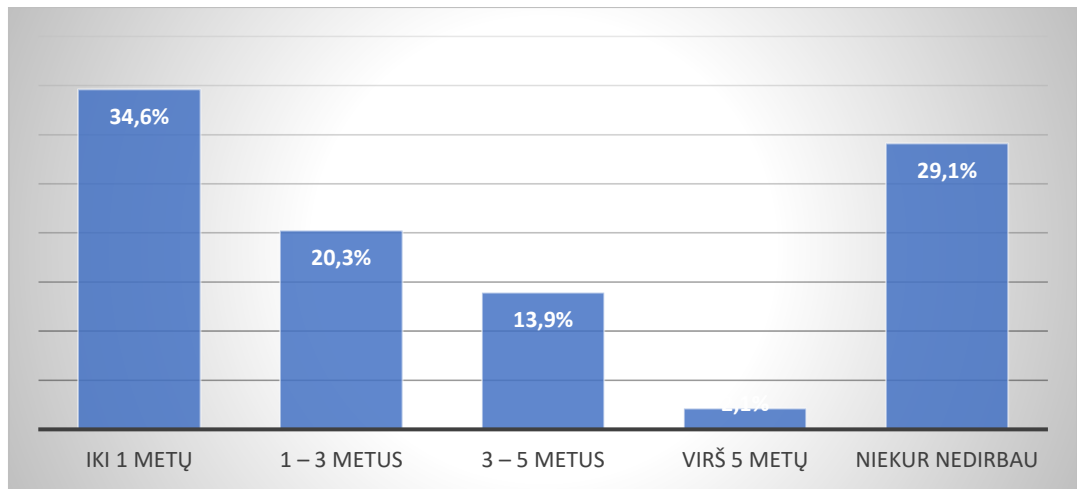
68 pav. Svarbiausios priežastys ieškoti darbo užsienyje (N=41)

Trečdalis (34,2%) nedirbančių ir nesimokančių jaunuolių nurodė, kad nedirba ir neužsiima kita veikla iki 6 mėnesių. Jie pagal Lietuvos Respublikos įstatymus gali būti priskirti trumpalaikių bedarbių grupei. Daugiau nei ketvirtadalis (28,7%) nedirbančių ir nesimokančių respondentų niekada nedirbo, 11,4% dirbo, bet jo neteko ir neturėjo daugiau nei metus (žr. 69 pav.).

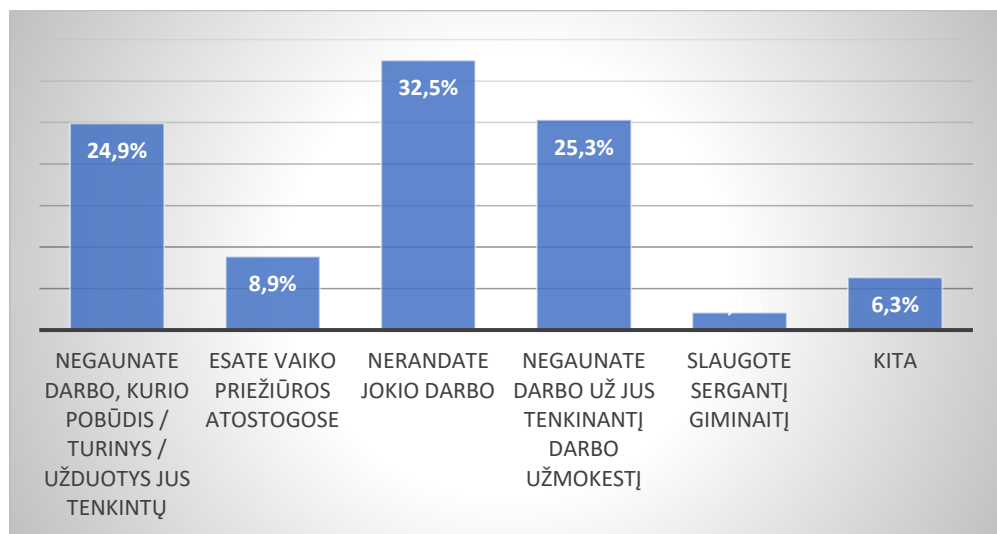
69 pav. Nedirbančių ir nesimokančių jaunuolių nedarbo trukmė (N=237)

Šiek tiek daugiau nei trečdalis (34,6%) nedirbančių ir nesimokančių respondentų paskutinėje darbovietėje išdirbo iki 1 metų, penktadalis (20,3%) - 1–3 metus ir beveik trečdalis (29,1%) neaktyvių jaunuolių nedirbo niekada (žr. 70 pav.).

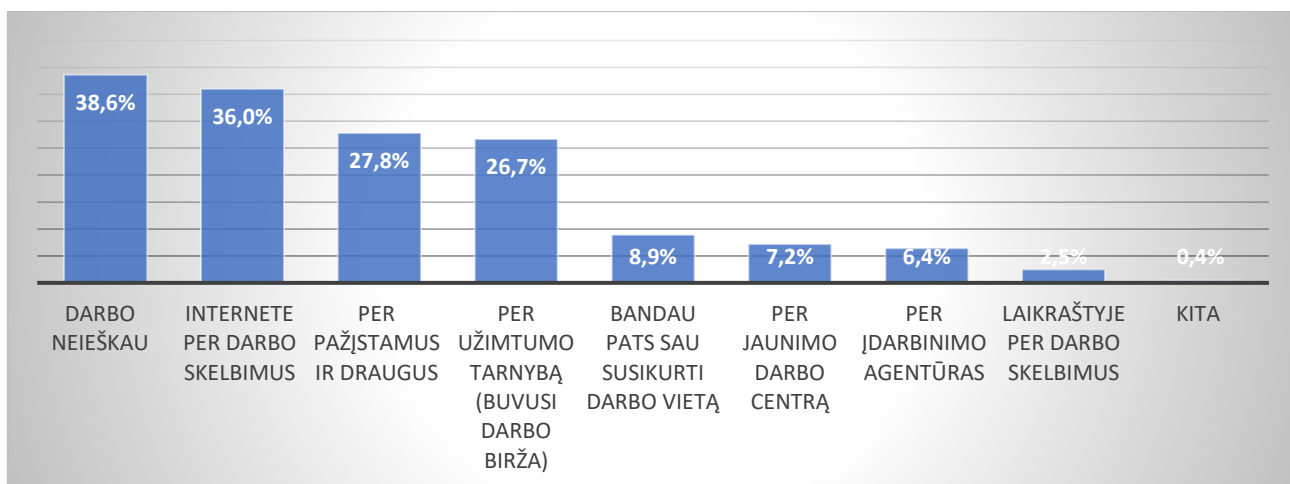
70 pav. Nedirbančių ir nesimokančių jaunuolių darbo trukmė paskutinėje darbovietėje (N=237)

Beveik trečdalis (32,5%) respondentų nurodo, kad šiuo metu nedirba, nes neranda jokio darbo. Respondentai taip pat įvardina, kad negauna darbo už juos tenkinantį darbo užmokestį (25,3%) arba darbo, kurio pobūdis, turinys ar užduotys juos tenkintų (24,9%). Kitos respondentų įvardintos nedarbo priežastys yra trumpalaikės: 8,9% respondentų yra vaiko priežiūros atostogose, 2,1% slaugo sergantį giminaitį ir 6,3% respondentų nurodo kitas laikinas darbą susirasti trukdančias priežastis, dažniausiai susijusias su sveikata (žr. 71 pav.).

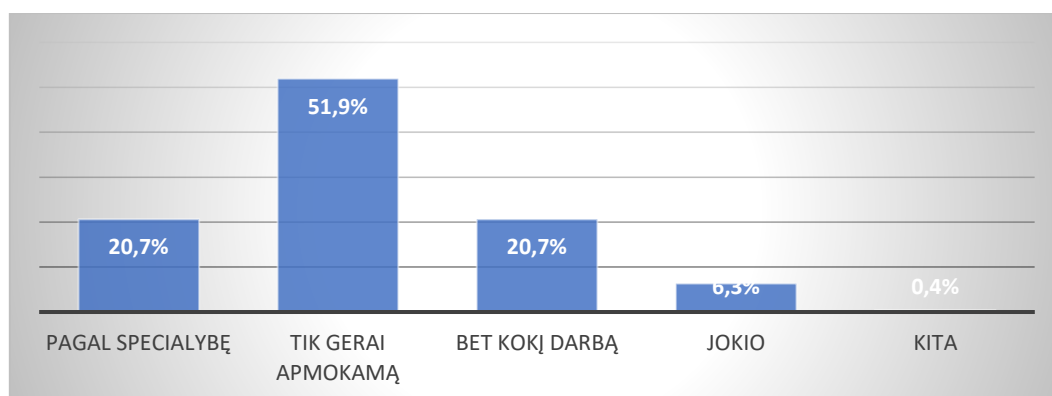
71 pav. Nedirbančių ir nesimokančių jaunuolių nedarbo priežastys (N=237)

Dažniausiai nedirbantieji (36,0%) ieško darbo internete per darbo skelbimus, dar 27,8% - per pažįstamus ir draugus ir 26,7% - per Užimtumo tarnybą. Tačiau didžiausia neaktyvių jaunuolių dalis (38,6%) pažymėjo, kad darbo apskritai neieško (žr. 72 pav.).

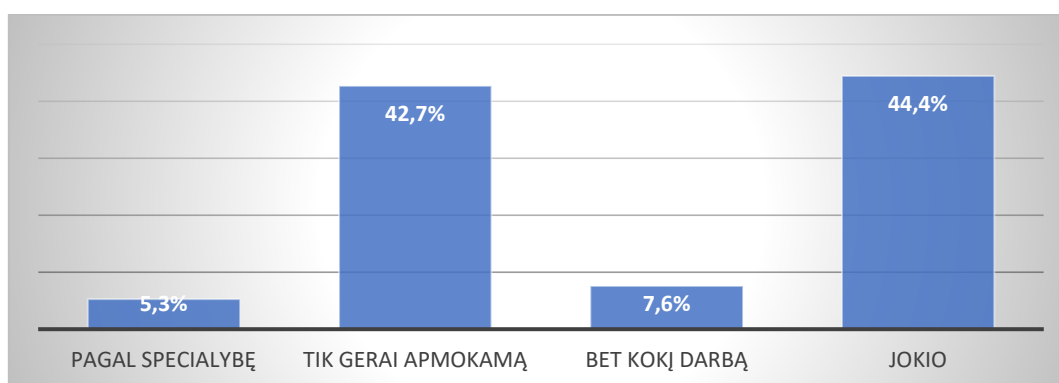
72 pav. Nedirbančių ir nesimokančių darbo paieškos būdai (N=236)

Nedirbančių ir nesimokančių respondentų buvo klausiama, kokį darbą jie sutiktų dirbti Lietuvoje. Daugiau nei pusė jų (51,9%) nurodė, kad sutiktų dirbti tik gerai apmokamą darbą. 20,7% nedirbančiųjų sutiktų dirbti pagal specialybę, o 20,7% bet kokį darbą, jei tik rastų. 6,3% respondentų Lietuvoje nesutiktų dirbti jokio darbo (žr. 73 pav.).

73 pav. Darbas, kurį nedirbantis ir nesimokantis jaunimas sutiktų dirbti Lietuvoje (N=237)

Taip pat nemaža dalis (42,7%) nedirbančių ir nesimokančių respondentų užsienyje sutiktų dirbti tik gavę gerai apmokamą darbą, tačiau didžiausia jų dalis (44,4%) užsienyje nesutiktų dirbti iš viso (žr. 74 pav.).

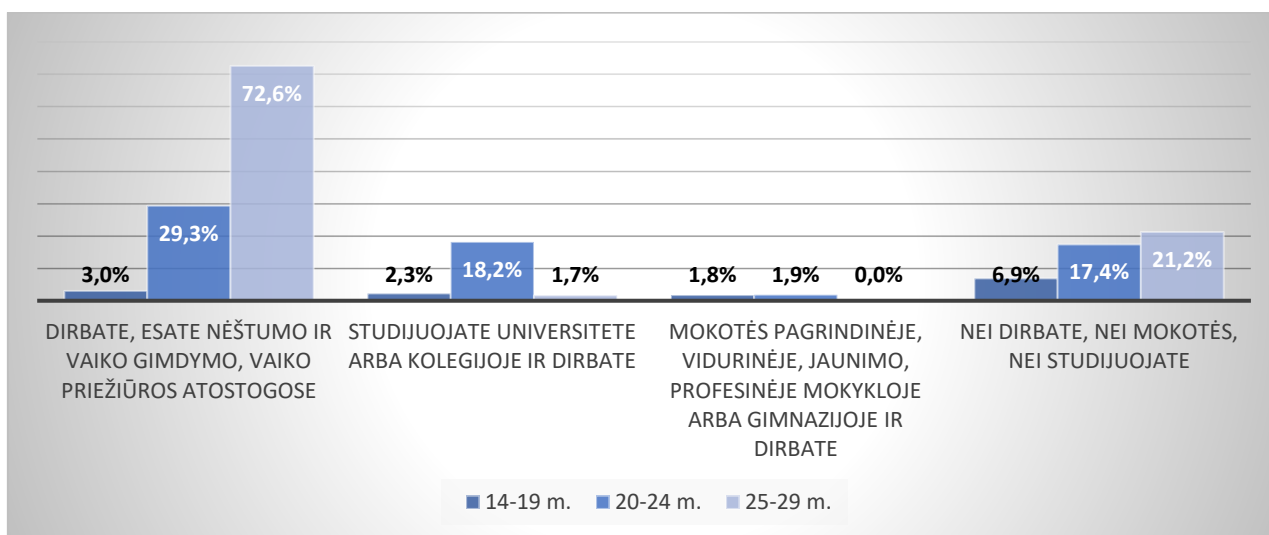

74 pav. Darbas, kurį nedirbantis ir nesimokantis jaunimas sutiktų dirbti užsienyje (N=171)

3.2. Lyginimas pagal amžių

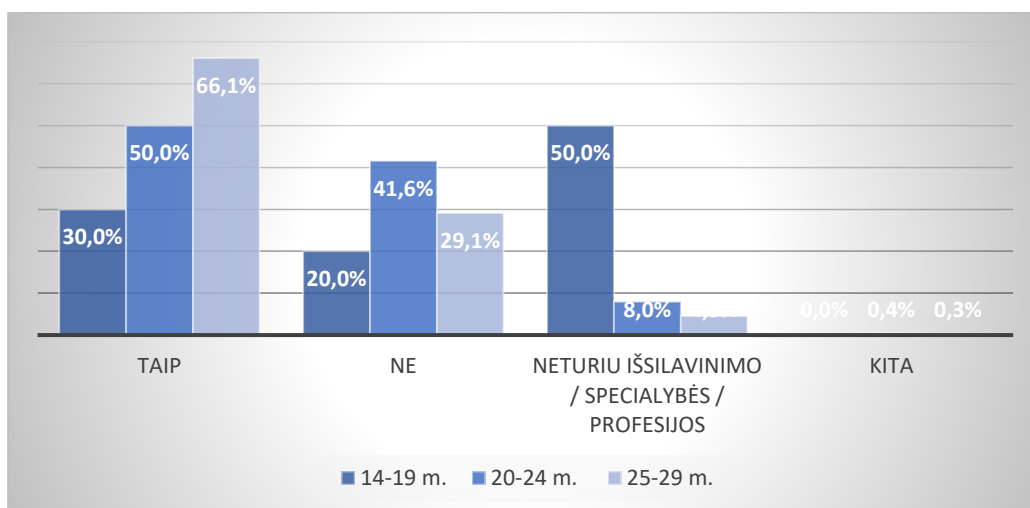
Šiame poskyryje bus aptarti svarbiausi darbo bei nedarbo rodikliai pagal amžiaus grupes.

Iš visų apklaustų respondentų 72,6% 25-29 m. amžiaus respondentų nurodė, kad dirba arba yra nėštumo ir vaiko gimdymo, vaiko priežiūros atostogose. Iš 20-24 m. amžiaus respondentų grupės 18,2% nurodė studijuojantys ir dirbantys, o 29,3% - dirbantys arba esantys nėštumo ir gimdymo, vaiko priežiūros atostogose (žr. 75 pav.).

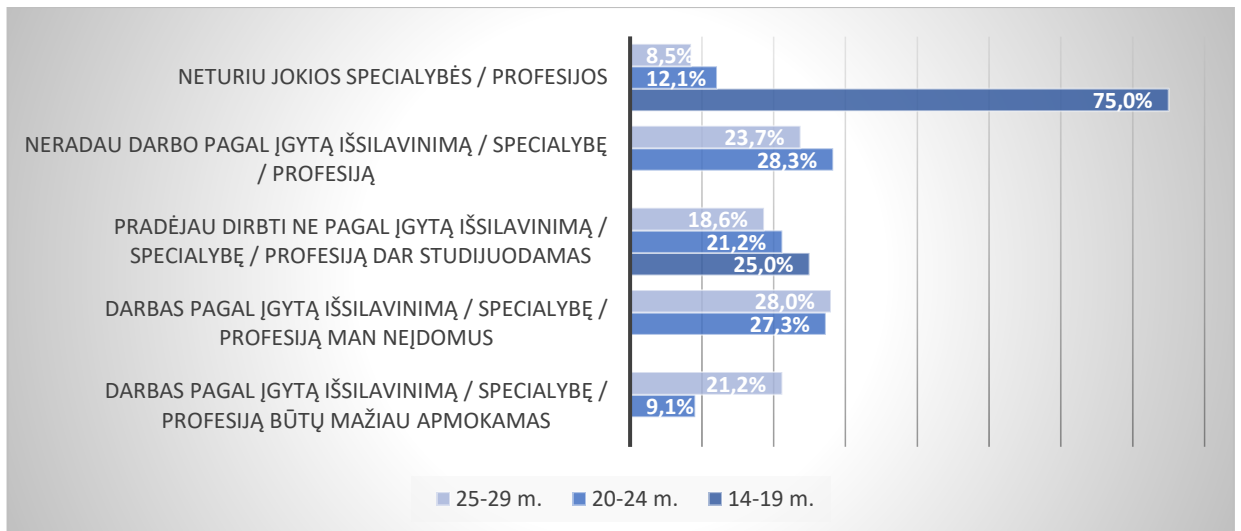
75 pav. Dirbančiųjų ir nedirbančiųjų respondentų pasiskirstymas pagal amžiaus grupę (N=1589)

Vertinant darbo pagal įgytą išsilavinimą amžiaus rodiklius, pastebėta, kad su amžiumi darbo pagal įgytą profesiją rodiklis kyla ir vis daugiau jaunuolių dirba pagal įgytą išsilavinimą (žr. 76 pav.).

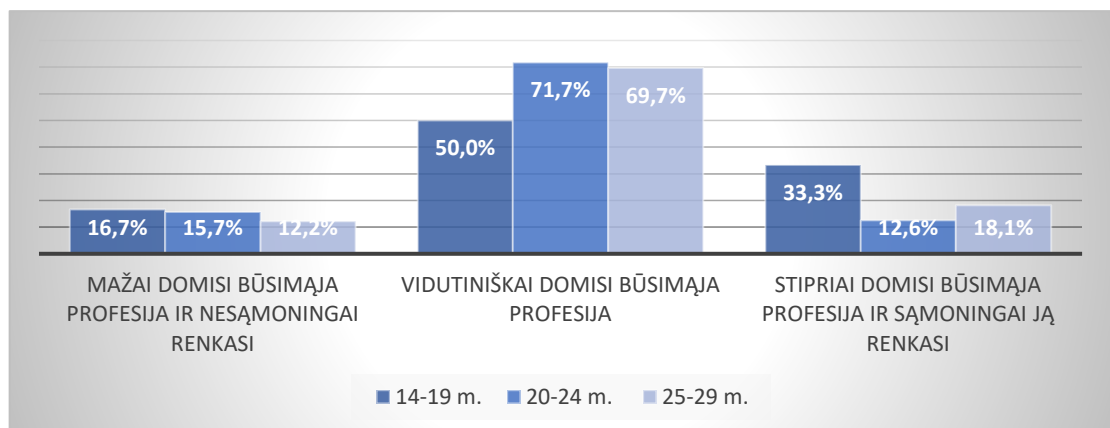
76 pav. Dirbančiųjų pagal įgytą išsilavinimą dalis pagal amžiaus grupę (N=676)

Didžioji dalis 75,0% 14-19 m. amžiaus jaunuolių įvardino dar neturintys jokios specialybės. Ši amžiaus grupė taip pat kol kas nesusidūrė su situacija, kai darbas pagal įgytą išsilavinimą būtų mažiau apmokamas nei kitas pasirinkimas (žr. 77 pav.).

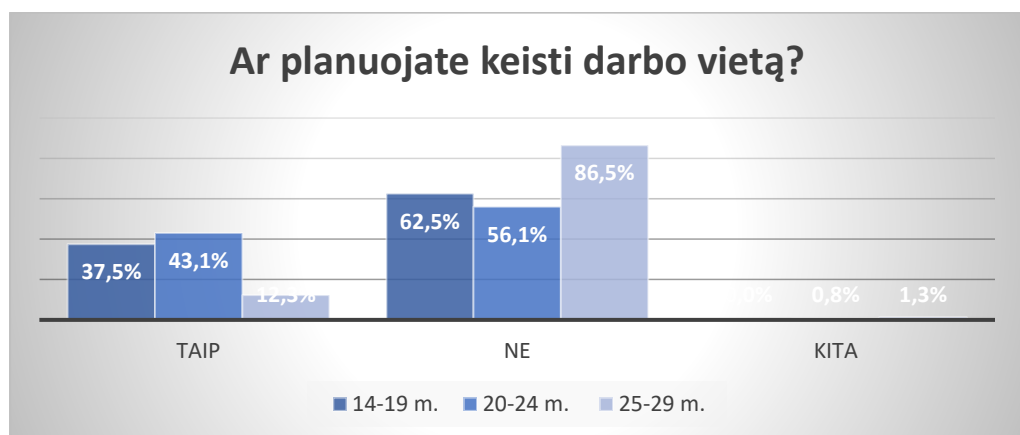
77 pav. Darbo pasirinkimo ne pagal įgytą specialybę priežastys pagal amžiaus grupę (N=225)

Sąmoningumo renkantis būsimą profesiją rodiklis pagal amžiaus grupes buvo stipriausiai išreikštas tarp 14-19 m. jaunuolių. Trečdalis jų (33,3%) stipriai domėjosi būsimąja profesija ir sąmoningai ją pasirinko (žr. 78 pav.).

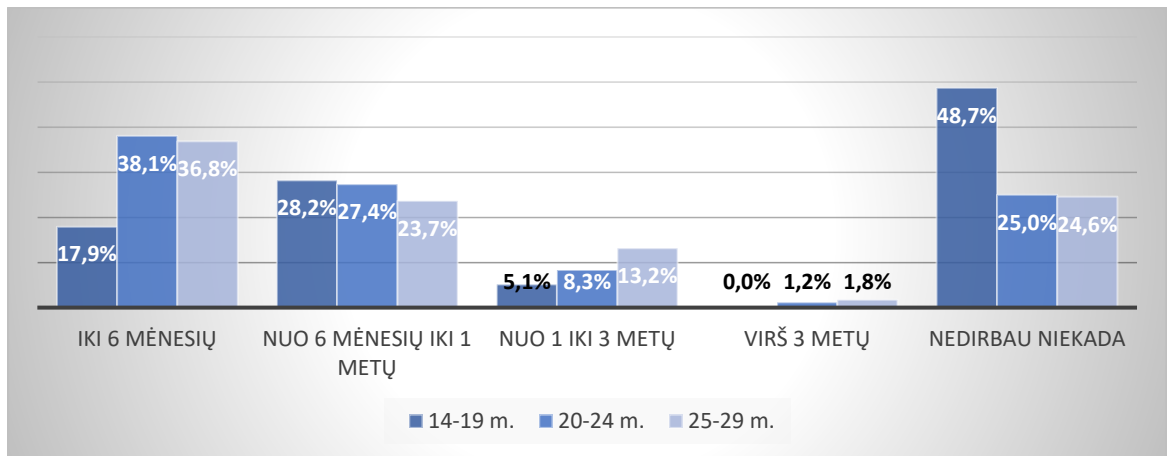
78 pav. Sąmoningumo renkantis profesiją rodiklis pagal amžiaus grupę (N=562)

Pastebėta, kad mažiausią poreikį keisti darbą mato vyriausioji amžiaus grupė (25-29 m.) (žr. 79 pav.).

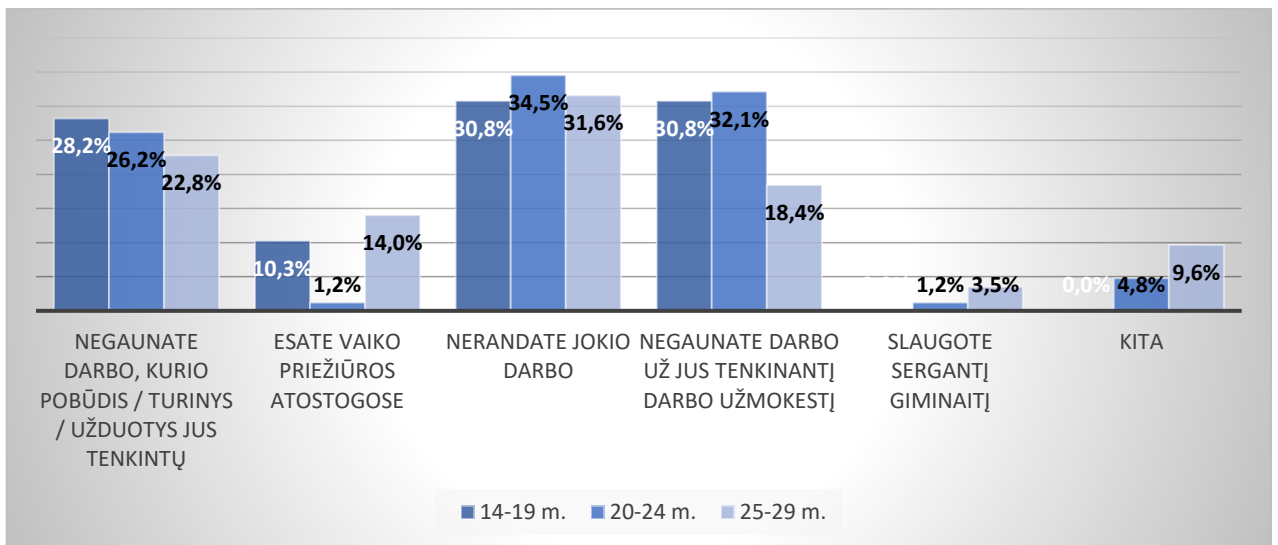
79 pav. Ketinančių keisti darbo vietą rodiklis dirbančiųjų grupėje pagal amžiaus grupę (N=678)

Pastebėta, kad 48,7% 14-19 m. jaunuolių dar niekada nėra dirbę, kas yra pakankamai suprantama, atsižvelgiant į jauną respondentų amžių (žr. 80 pav.).

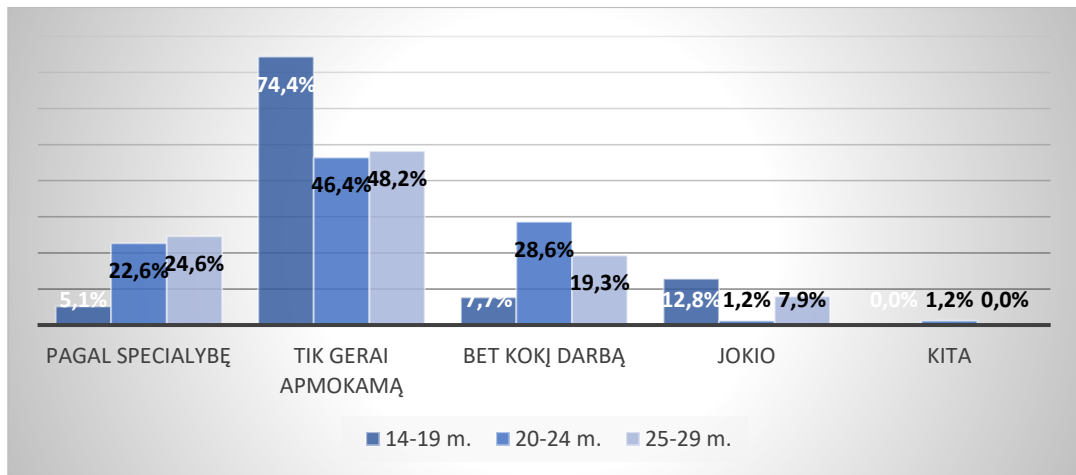
80 pav. Nedirbančių ir nesimokančių jaunuolių nedarbo trukmės rodiklis pagal amžiaus grupę (N=237)

Pasiskirstymas pagal amžiaus grupes taip pat pastebimas vertinant nedarbo priežastis. Pastebėtina, kad rečiausiai tenkinančio darbo užmokesčio negauna 25-29 m. amžiaus jaunuoliai (12-14 procentinių punktų rečiau nei kitos amžiaus grupės), taip pat 25-29 m. amžiaus grupė dažniau (14,0%) nedirba dėl vaiko priežiūros atostogų. (žr. 81 pav.).

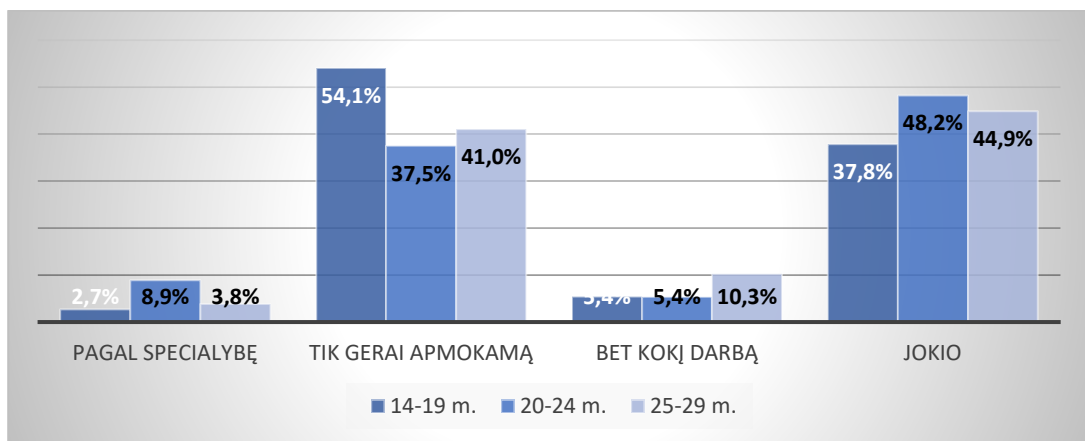
81 pav. Nedirbančių ir nesimokančių jaunuolių nedarbo priežastys pagal amžiaus grupę (N=237)

Lyginant, kokį darbą jaunimas sutiktų dirbti Lietuvoje pagal amžiaus grupes, pastebėta, kad jauniausioji grupė labiausiai nusiteikusi dirbti tik gerai apmokamą darbą (74,4%), tuo tarpu bet koku darbu dažniau pasitenkintų 20-24 m. jaunuoliai (žr. 82 pav.).

82 pav. Darbas, kurį nedirbantis ir nesimokantis jaunimas sutiktų dirbti Lietuvoje, pagal amžiaus grupę (N=237)

Vertinant darbą užsienyje, jauniausioji grupė vėl nusiteikusi dirbti tik gerai apmokamą darbą labiau už kitas amžiaus grupes (54,1%), tuo tarpu 20-24 m. amžiaus grupė dažniau nebūtų linkusi dirbti jokio darbo užsienyje (48,2%) (žr. 83 pav.).

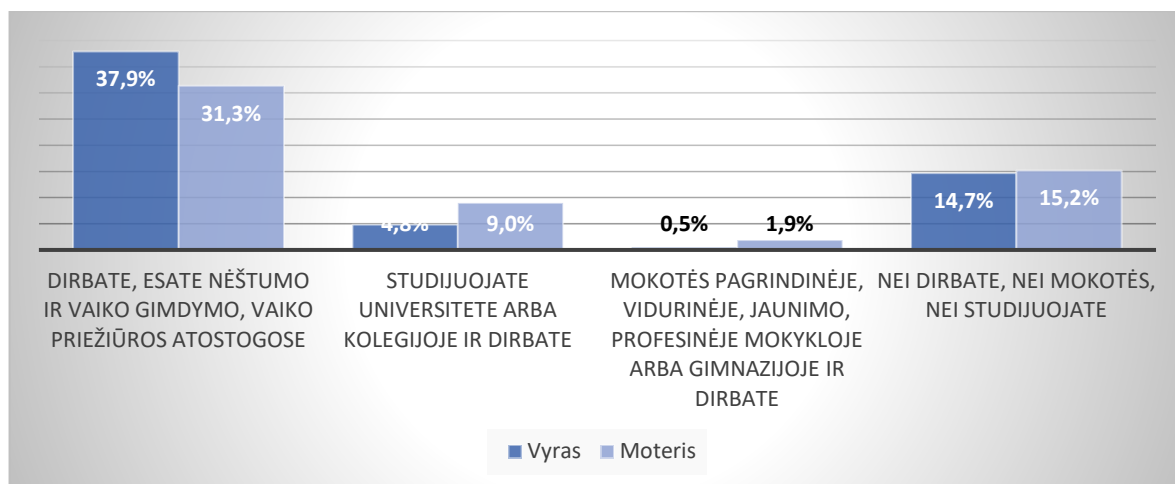
83 pav. Darbas, kurį nedirbantis ir nesimokantis jaunimas sutiktų dirbti užsienyje, pagal amžiaus grupę (N=171)

3.3. Lyginimas pagal lytį

Šiame poskyryje yra pateikiami svarbiausi darbo ir nedarbo rodiklių lyginimai pagal lytį.

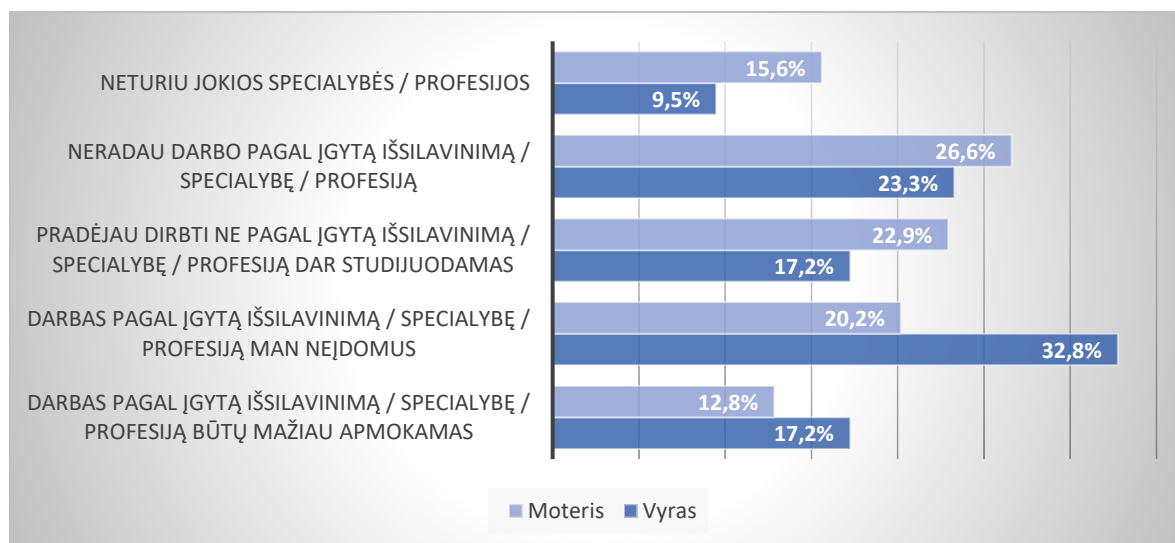
Iš visų apklaustų respondentų 42,2% moterų (N=804) ir 43,2% vyrų (N=784) nurodė, kad dirba, yra nėštumo ir vaiko gimdymo, vaiko priežiūros atostogose arba dirba ir tuo metu mokosi / studijuoja. Tuo tarpu 15,2% moterų ir 14,7% vyrų nurodė, kad nei dirba, nei mokosi, nei studijuoja.

Respondentai vyrai 6,6 procentinio punkto dažniau nei moterys nurodo dirbantys, o moterys 4,2 procentinio punkto dažniau nei vyrai studijuoja ir dirba vienu metu (žr. 84 pav.).

84 pav. Dirbančiųjų ir nedirbančiųjų respondentų pasiskirstymas pagal lytį (N=1588)

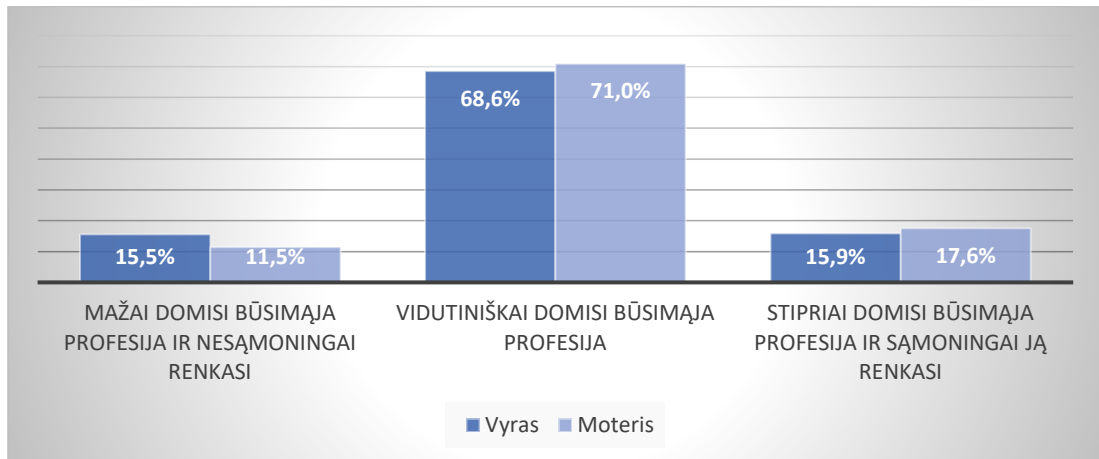
Daugiau vyrų nei moterų dirba ne pagal specialybę todėl, kad darbas pagal įgytą specialybę jiems neįdomus. Taip pat pastebima, kad daugiau moterų nei vyrų neturi specialybės iš viso (85 pav.).

85 pav. Darbo pasirinkimo ne pagal įgytą specialybę priežastys pagal lytį (N=225)

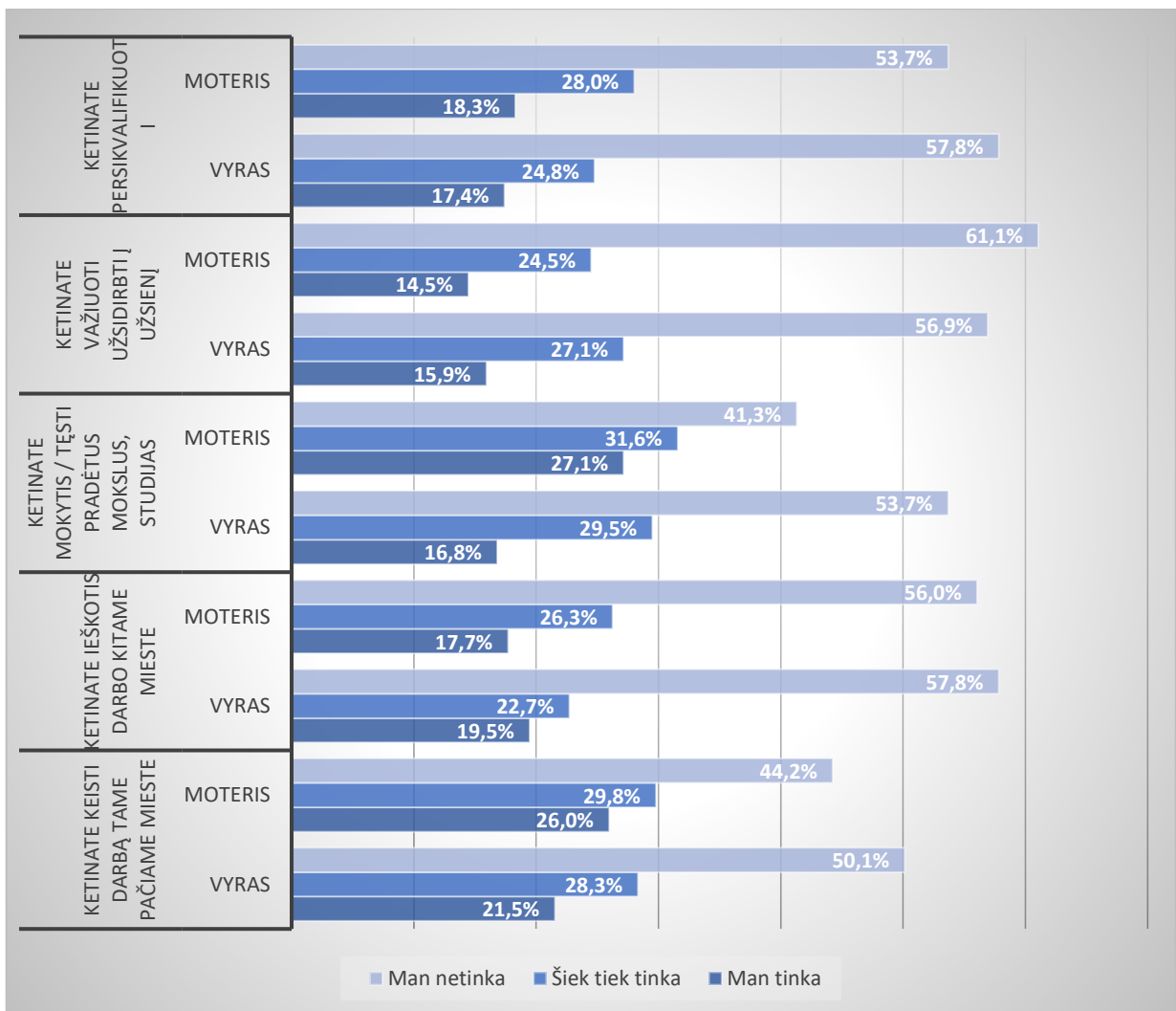
Moterys šiek tiek (4,1 procentinio punkto) dažniau nei vyrai stipriai arba vidutiniškai

domėjosi būsimąją profesiją ir sąmoningai ją pasirinko (žr. 86 pav.).

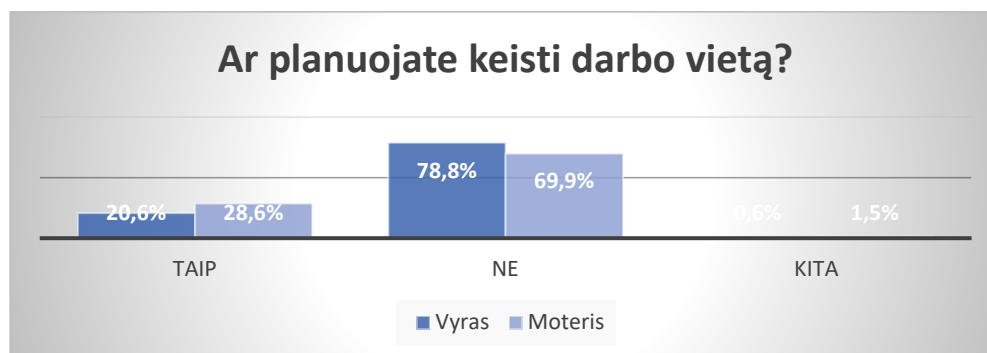
86 pav. Sąmoningumo renkantis profesiją rodiklis pagal lytį (N=562)

Moterys dažniau (10,3 procentinio punkto) nei vyrai ketina mokytis / tęsti pradėtus mokslus ar studijas. Taip pat šiek tiek (4,5 procentinio punkto) dažniau nei vyrai planuoja keisti darbą tame pačiame mieste (žr. 87 pav.).

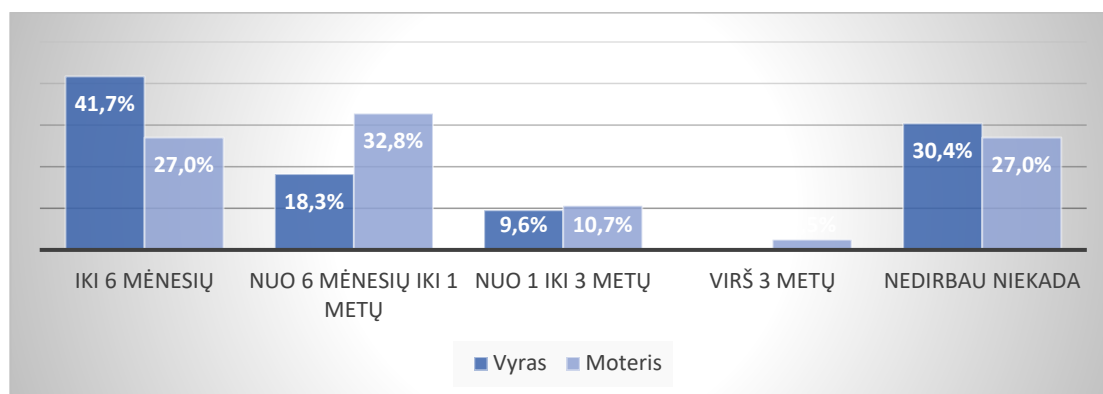
87 pav. Ketinimo keisti darbą ir mokytis rodiklis dirbančiųjų grupėje pagal lytį (N=678)

Moterys 8 procentiniais punktais dažniau nei vyrai planuoja keisti darbo vietą (žr. 88 pav.).

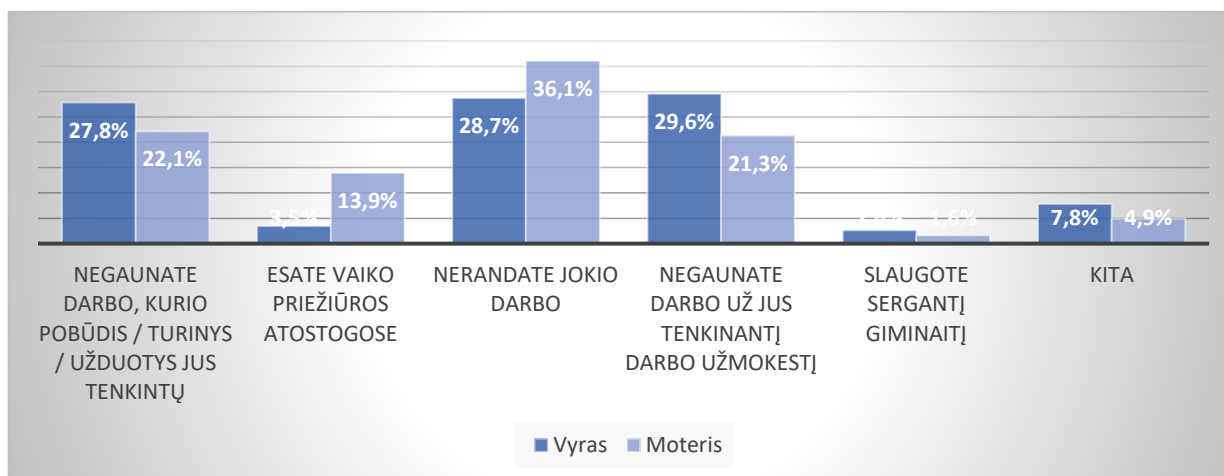
88 pav. Ketinančių keisti darbo vietą rodiklis dirbančiųjų grupėje pagal lytį (N=678)

Lyginant nedirbančiųjų nedarbo trukmę, pastebėta, kad daugiausiai vyrų neturi darbo iki 6 mėnesių, moterų nedarbo vidurkis – nuo 6 mėnesių iki 1 metų (žr. 89 pav.).

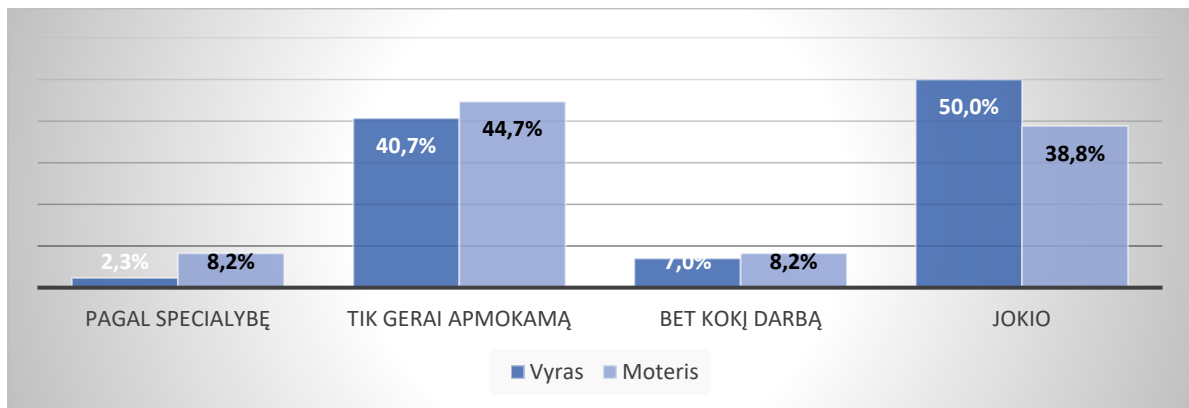
89 pav. Nedarbančių ir nesimokančių jaunuolių nedarbo trukmė pagal lytį (N=237)

Moterys dažniau nei vyrai nedirba, nes yra vaiko priežiūros atostogose. Taip pat moterų dažniausiai įvardinama priežastis, kad nepavyksta rasti jokie darbo (36,1%). Tuo tarpu vyrų nedarbo priežastys pasiskirstė labai panašiai – netenkinantis darbo pobūdis (27,8%), darbo užmokestis (29,6%) arba apskritai nepavyksta rasti jokie darbo (28,7%) (žr. 90 pav.).

90 pav. Nedarbančių ir nesimokančių jaunuolių nedarbo priežastys pagal lytį (N=237)

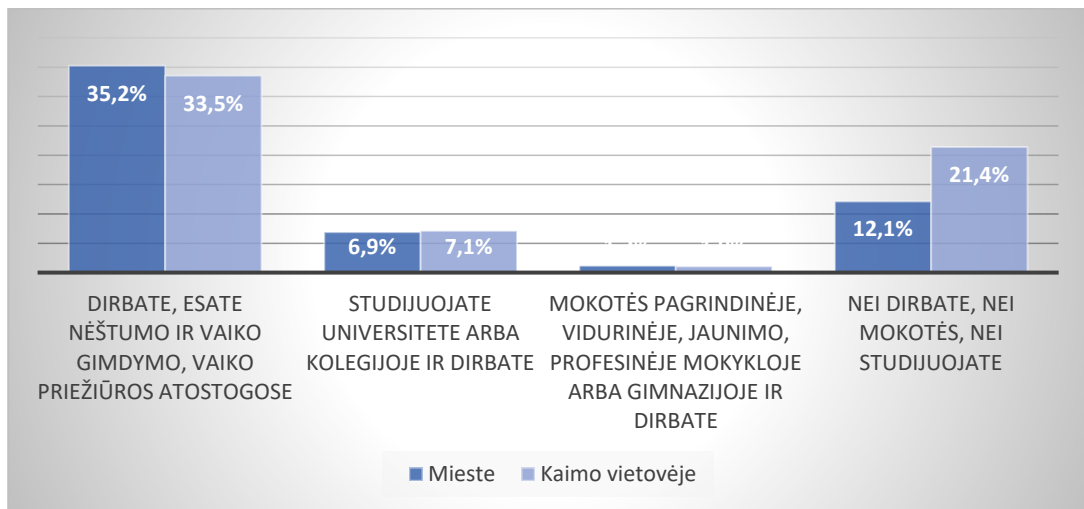
Vyrai dažniau nei moterys teigia, kad užsienyje nedirbtų jokie darbo (žr. 91 pav.)

91 pav. Darbas, kurį nedirbantys ir nesimokantis jaunimas sutiktų dirbti užsienyje, pagal lytį (N=171)

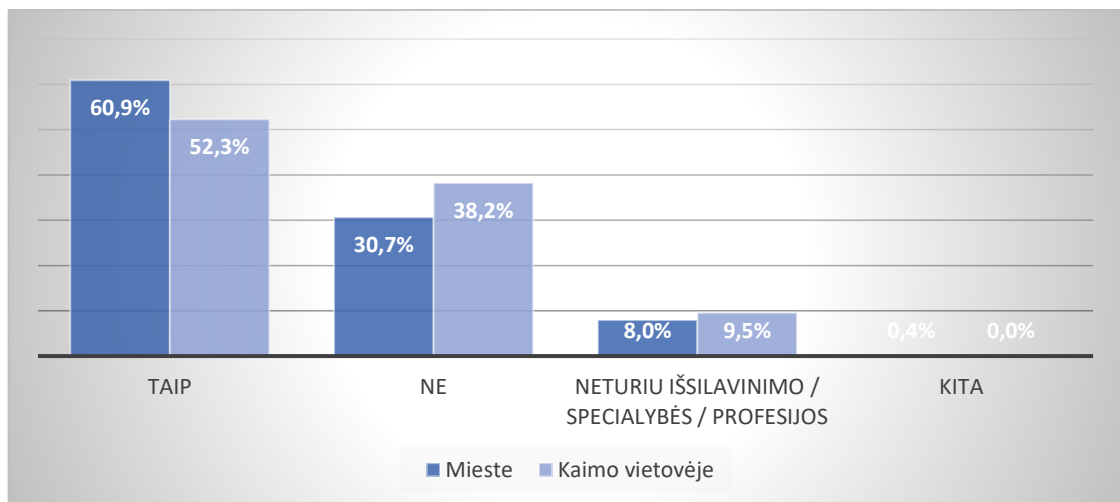
3.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę

Šiame poskyryje yra pateikiami visų darbo ir nedarbo rodiklių lyginimai pagal jaunimo gyvenamąją vietovę (miestas / kaimas). Iš visų apklaustų respondentų miesto gyventojai šiek tiek (1,7 procentinio punkto) nurodė, kad dirba arba yra nėštumo, gimdymo arba vaiko priežiūros atostogose. Tuo tarpu kaimo vietovių gyventojai reikšmingai (9,3 procentinio punkto) dažniau įvardino, kad nei mokosi, nei dirba, nei studijuoja (žr. 92 pav.).

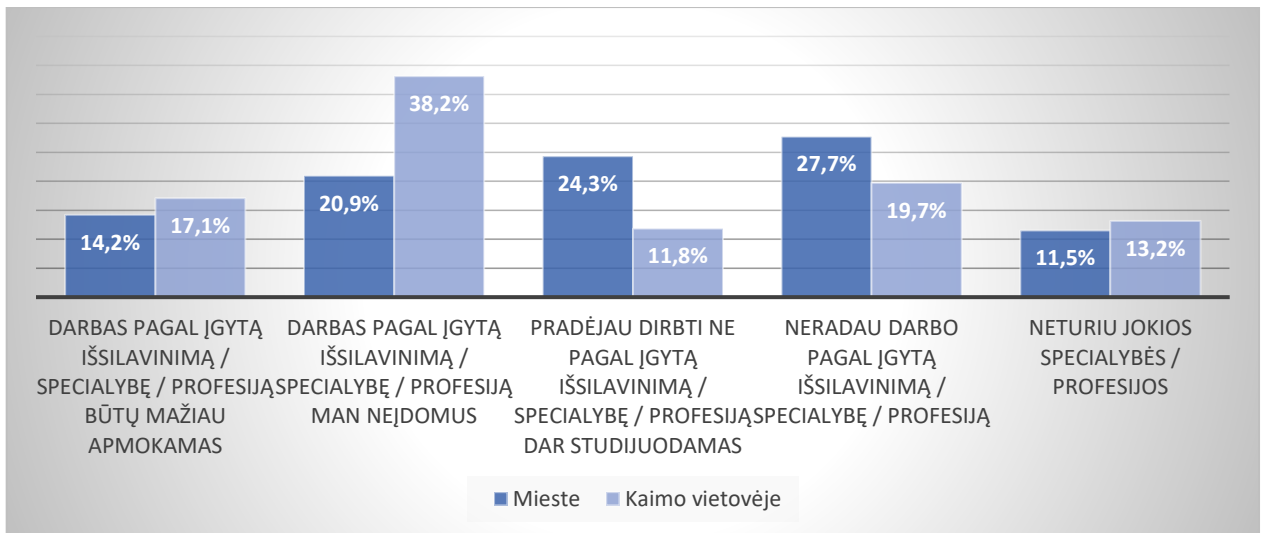
92 pav. Dirbančių ir nedirbančių respondentų pasiskirstymas pagal gyvenamąją vietovę (N=1581)

Mieste gyvenantys jaunuoliai šiek tiek dažniau dirba pagal specialybę (žr. 93 pav.).

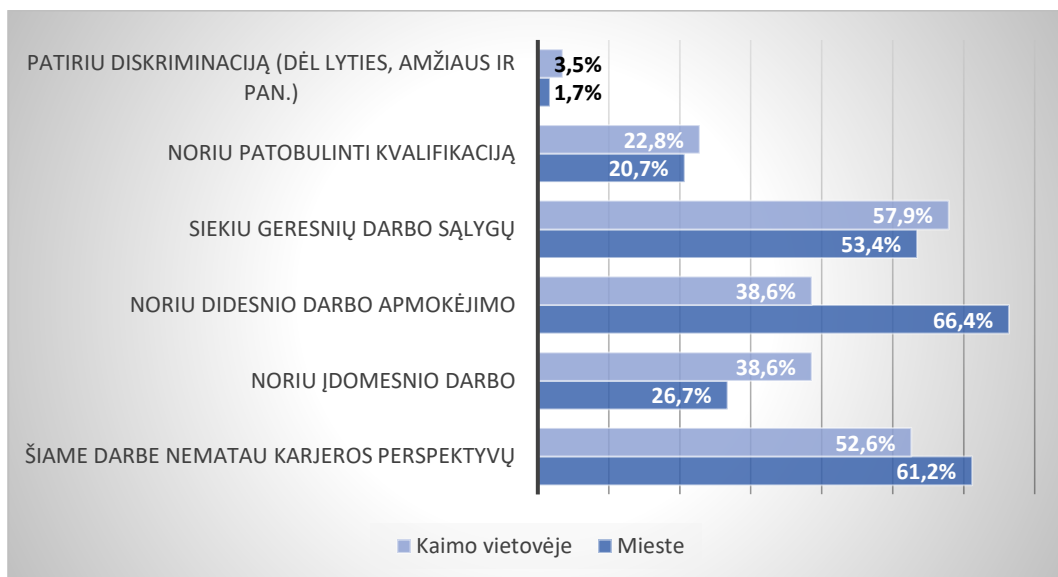
93 pav. Dirbančiųjų pagal įgytą išsilavinimą dalis pagal gyvenamąją vietovę (N=676)

Jaunuoliams, gyvenantiems kaimo vietovėse, darbas pagal įgytą specialybę dažniau būna neįdomus. Tuo tarpu mieste gyvenantys jaunuoliai dažniau pradeda dirbti ne pagal įgytą specialybę dar studijuodami (žr. 94 pav.).

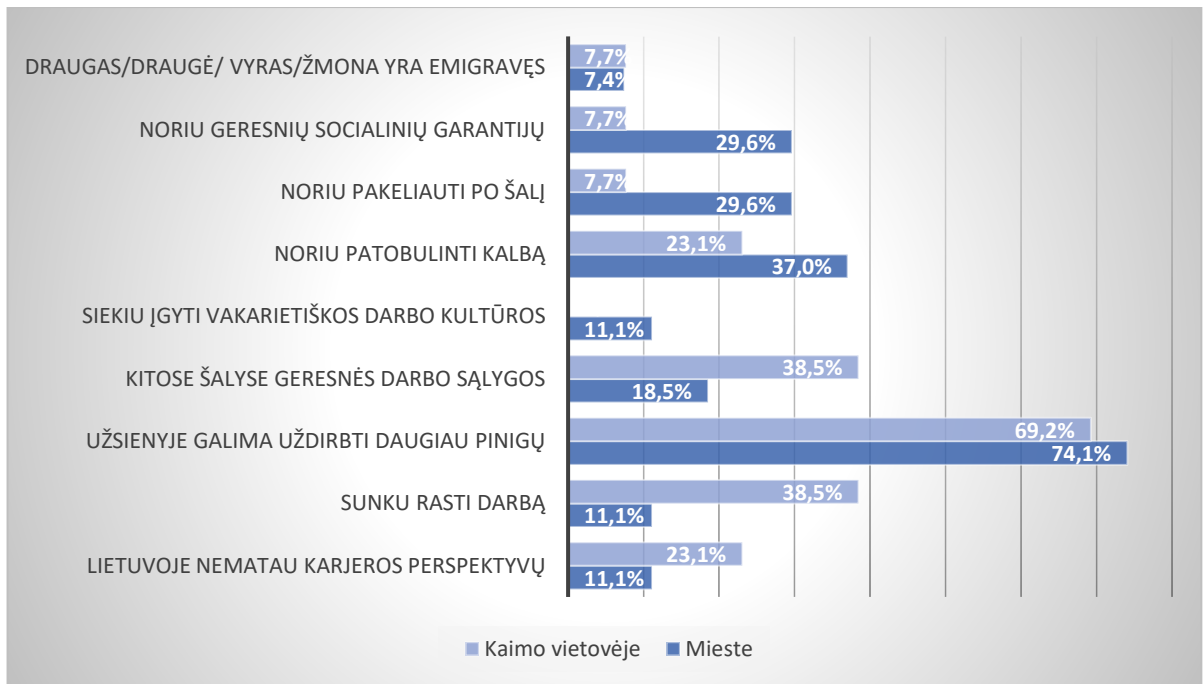
94 pav. Darbo pasirinkimo ne pagal įgytą specialybę priežastys pagal gyvenamąją vietovę (N=225)

Miesto gyventojai dažniau nori keisti darbo vietą dėl didesnio darbo apmokėjimo (žr. 95 pav.).

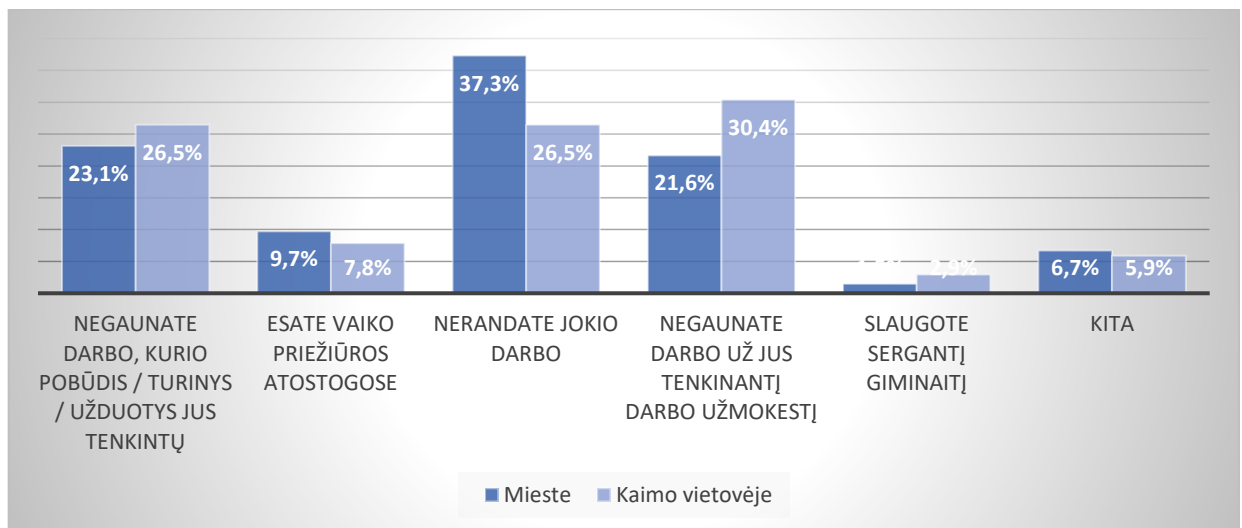
95 pav. Svarbiausios priežastys keisti darbą pagal gyvenamąją vietovę (N=174)

Kalbant apie darbo paiešką užsienyje, kaimo vietovių gyventojams labiau nei miesto gyventojams yra svarbūs tokie veiksniai, kaip geresnės darbo sąlygos kitose šalyse (38,5%), kad Lietuvoje sunku rasti darbą (38,5%) ir čia nemato karjeros perspektyvų (23,1%). Tuo tarpu miesto gyventojams labiau nei kaimo gyventojams svarbu geresnės socialinės garantijos (29,6%) ir pakeliavimas po kitą šalį (29,6%). Tiek miesto, tiek kaimo gyventojams svarbiausia, kad užsienyje galima uždirbti daugiau pinigų (žr. 96 pav.).

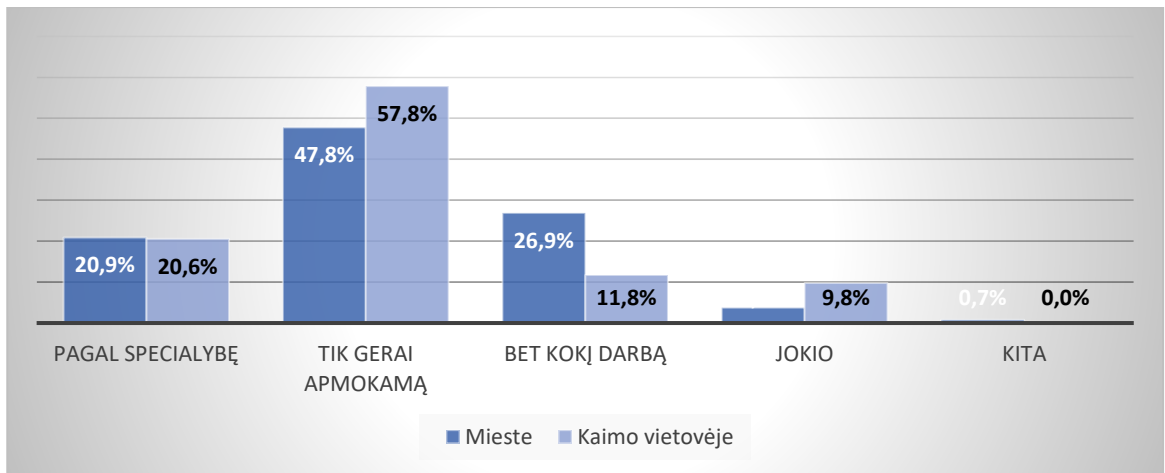
96 pav. Svarbiausios priežastys ieškoti darbo užsienyje pagal gyvenamąją vietovę (N=41)

Pastebėta, kad kaime gyvenantiems respondentams yra sunkiau susirasti darbą už juos tenkinantį darbo užmokestį. Tuo tarpu miesto gyventojai dažniau teigia nerandantys jokie darbo (žr. 97 pav.).

97 pav. Nedirbančių ir nesimokančių jaunuolių nedarbo priežastys pagal gyvenamąją vietovę (N=237)

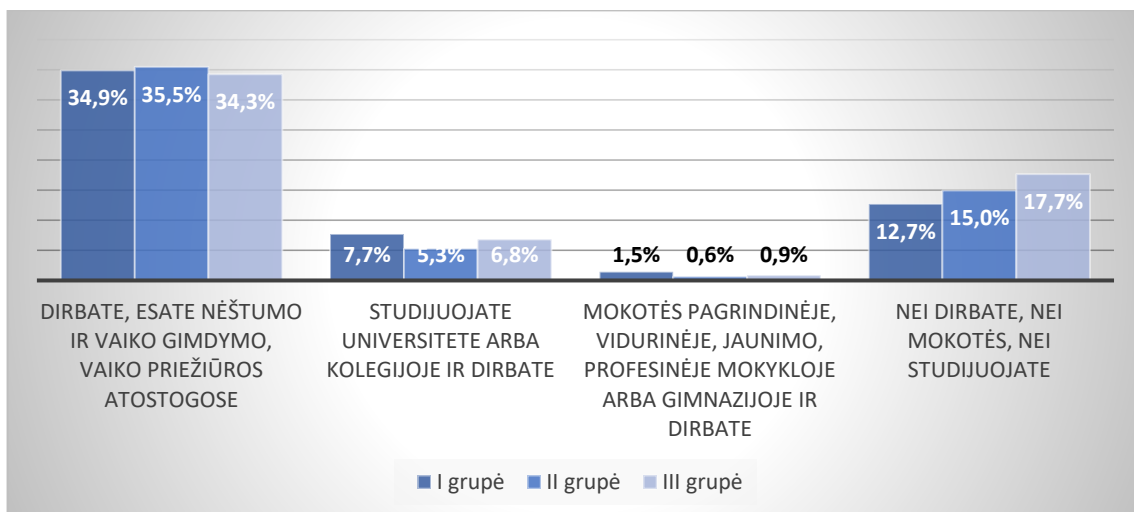
Kaimo gyventojai yra labiau linkę rinktis tik gerai apmokamą darbą Lietuvoje. Tuo tarpu miesto gyventojai dažniau teigia, kad jiems būtų tinkamas bet koks darbas (žr. 98 pav.).

98 pav. Darbas, kurį nedirbantis ir nesimokantis jaunimas sutiktų dirbti Lietuvoje, pagal gyvenamąją vietovę (N=237)

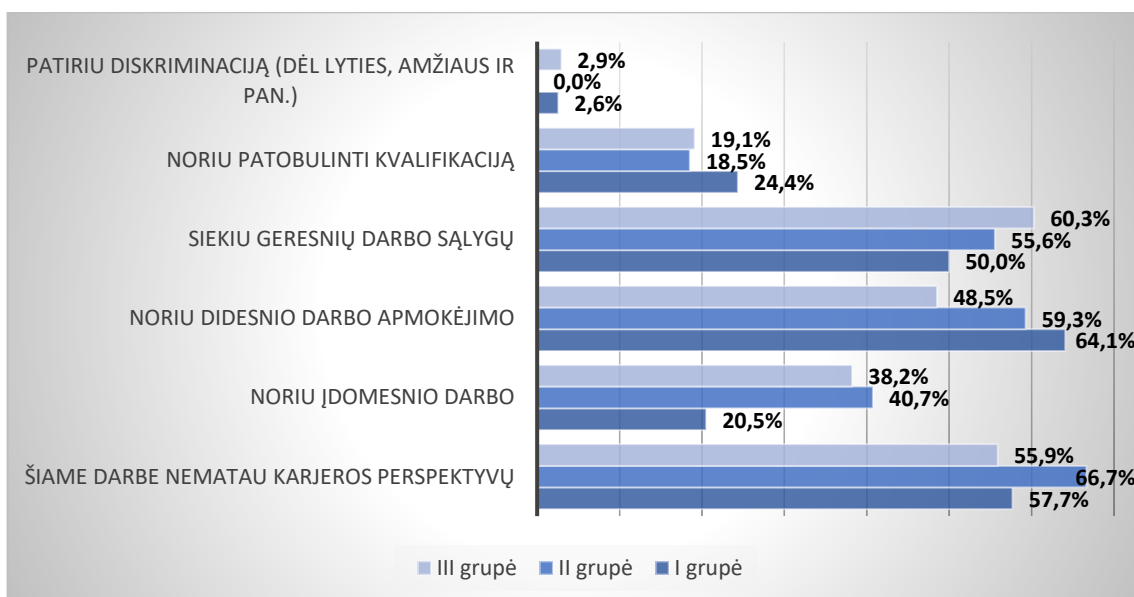
3.5. Lyginimas pagal savivaldybių grupes

Šiame poskyryje yra pateikiami darbo ir nedarbo rodiklių lyginimai pagal savivaldybių grupes. III-iosios savivaldybių grupės respondentai šiek tiek dažniau (2,7 – 5 procentiniais punktais) nei kitų savivaldybių grupių respondentai nurodė nei dirbantys, nei besimokantys (žr. 99 pav.).

99 pav. Dirbančiųjų ir nedirbančiųjų respondentų pasiskirstymas pagal savivaldybių grupes (N=1578)

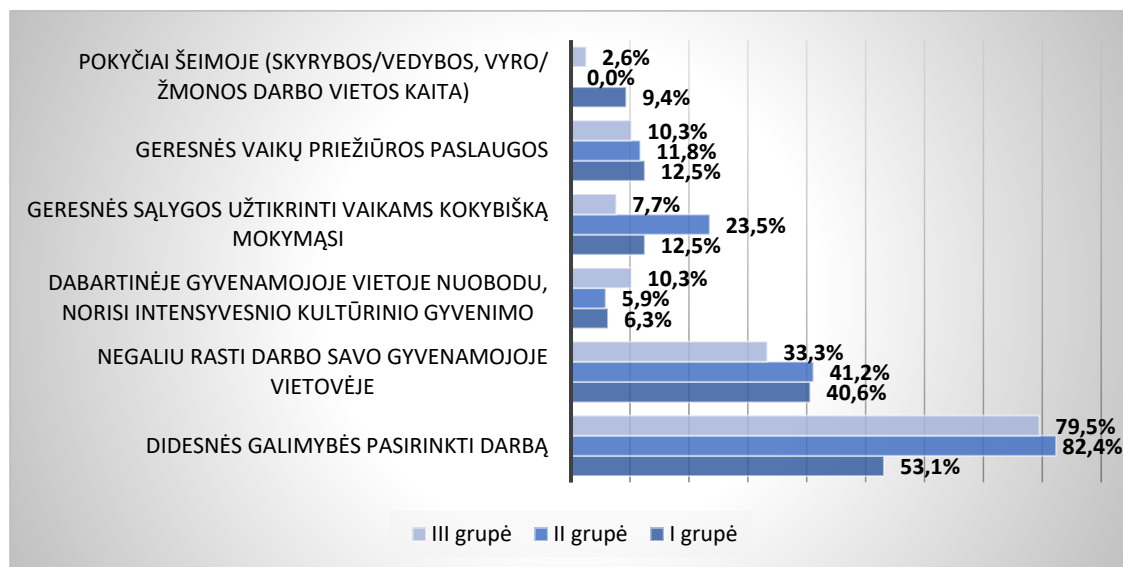
Stebint darbo vietos keitimo priežastis, III-iosios ir II-osios savivaldybių grupių respondentai dažniau nori keisti darbo vietą ieškodami įdomesnio darbo negu I-osios grupės. Taip pat III-osios grupės respondentams mažiau svarbus didesnis darbo apmokėjimas nei I-osios grupės respondentams (žr. 100 pav.).

100 pav. Svarbiausios priežastys keisti darbą pagal savivaldybių grupes (N=174)

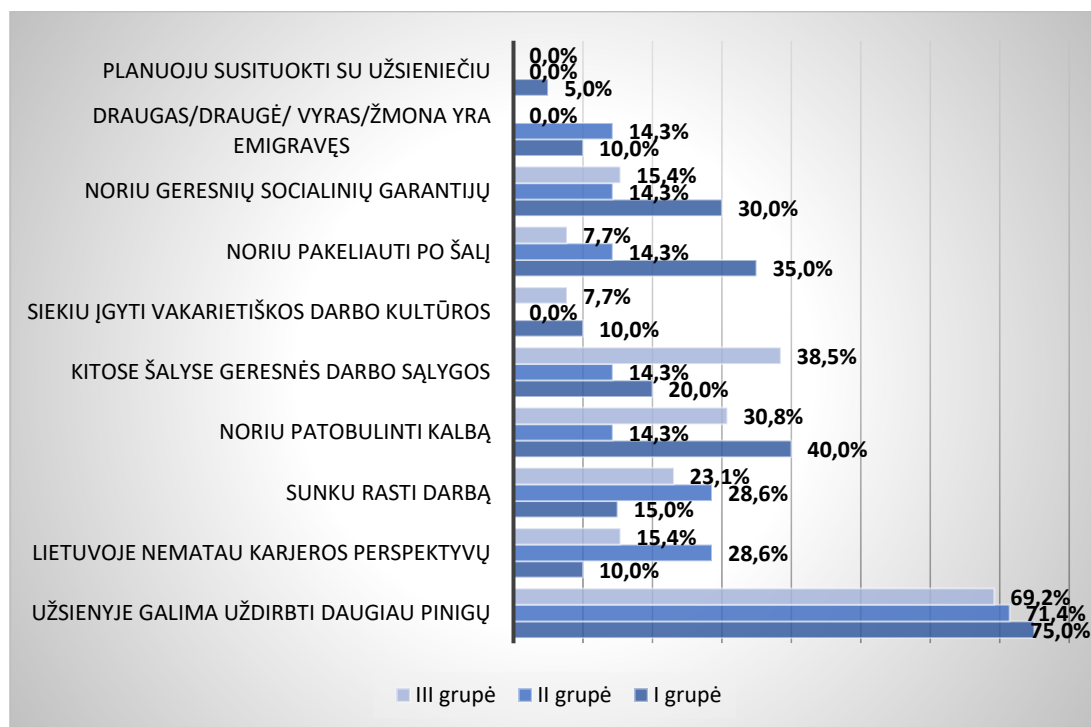
Pastebėti skirtumai tarp savivaldybių grupių lyginant darbo paieškų kitame mieste priežastis. III-iosios ir II-osios savivaldybių grupių respondentams labiausiai trūksta didesnių

galimybių pasirinkti darbą. Taip pat II-osios grupės respondentai labiau nei kitos grupės pastebi geresnes sąlygas užtikrinti vaikams geresnę mokymąsi (žr. 101 pav.).

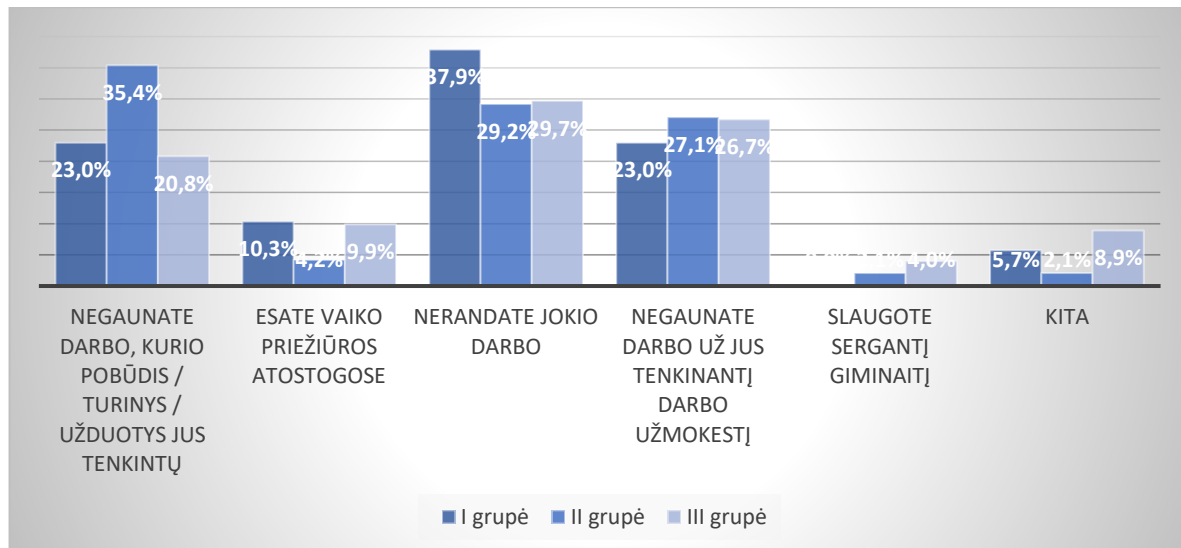
101 pav. Darbo paieškos kitame mieste priežastys pagal savivaldybių grupes (N=89)

Lyginant savivaldybių grupes, pastebimi skirtumai tarp ieškančių darbo užsienyje. III-iosios grupės respondentai labiau nei likusių grupių yra įsitikinę, kad kitose šalyse yra geresnės darbo sąlygos. II-osios grupės respondentai dažniau nei kiti Lietuvoje nemato karjeros perspektyvų. I-osios grupės respondentai labiau nei kitos savivaldybių grupės užsienyje darbo ieškotų dėl geresnių socialinių garantijų, pakeliavimo po kitą šalį ir užsienio kalbos tobulinimo (žr. 102 pav.).

102 pav. Darbo paieškos užsienyje priežastys pagal savivaldybių grupes (N=41)

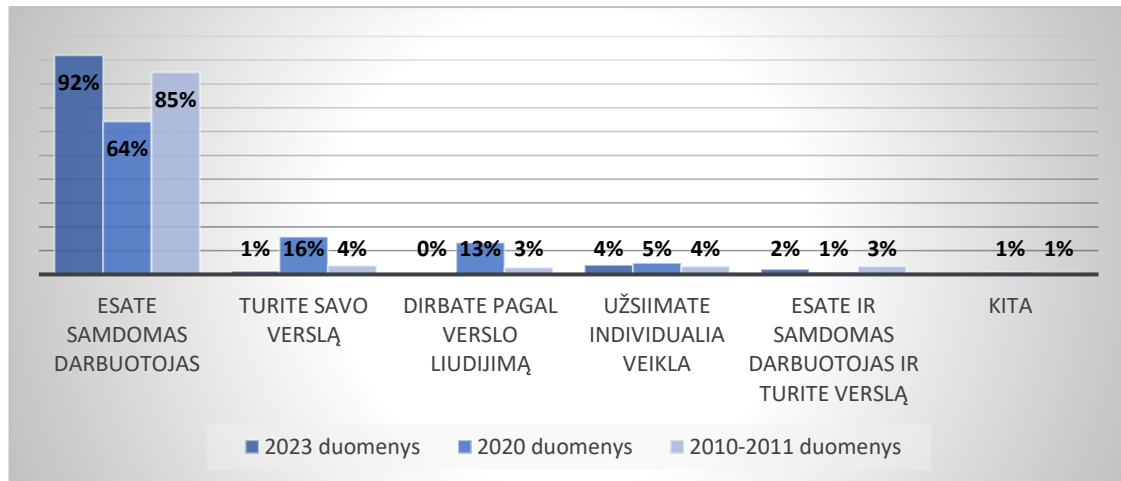
Taip pat lyginant nedarbo priežastis, I-osios savivaldybių grupės respondentai iš kitų savivaldybių grupių išsiskyrė didesniu atsakymų, kad neranda jokie darbo, skaičiumi. II-osios savivaldybių grupės respondentai išsiskyrė iš kitų grupių atsakymu, kad neranda darbo, kurio pobūdis / užduotys bei turinys juos tenkintų (žr. 103 pav.).

103 pav. Nedarbo priežastys pagal savivaldybių grupes (N=237)

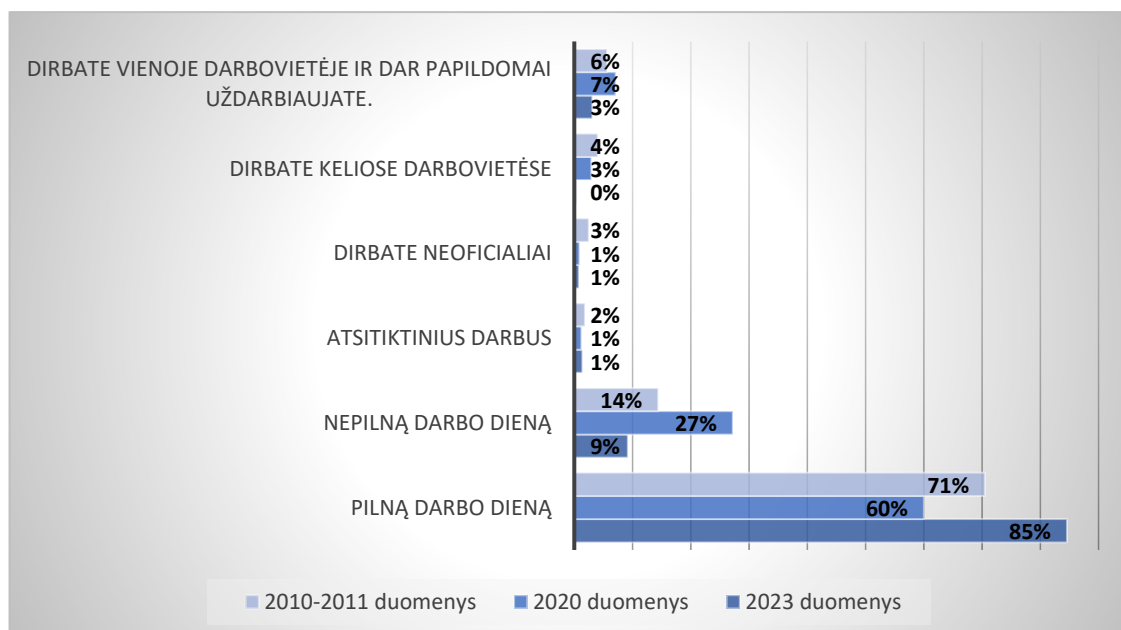
3.6. Lyginimas su 2010-2011 ir 2020 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis

Lyginant 2023 m. tyrimą su 2020 m. ir 2010-2011 m. tyrimų duomenimis, pastebimas vėl išaugęs apklausoje dalyvavusių samdomų darbuotojų procentas, kuris buvo sumažėjęs 2020 m. Taip pat pastebimas sumažėjęs verslo liudijimo populiarumas (žr. 104 pav.).

104 pav. Darbinio statuso palyginimas

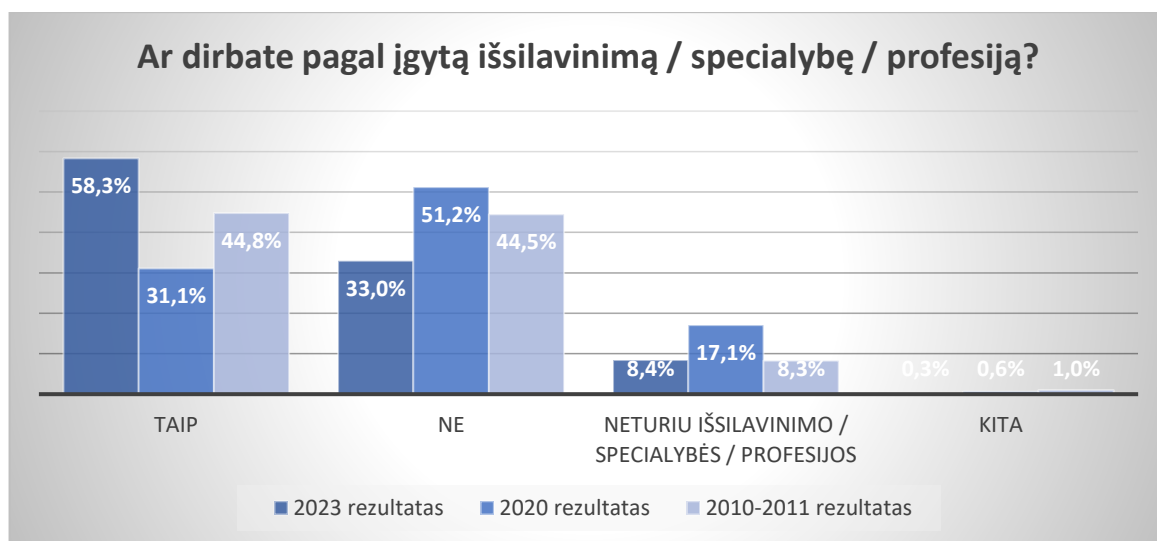
Lyginant darbų pobūdį, nuo 2020 m. stebimos tokios pokyčių tendencijos: išlieka minimali dirbančiųjų dalis, dirbanti atsitiktinius darbus ir neoficialiai. Neliko dirbančių keliose darbovietėse ir dvigubai mažėjo papildomai uždarbiaujančių prie samdomo darbo. Ketvirtadaliu išaugo dirbančių pilną darbo dieną skaičius, tuo tarpu dirbančių nepilną darbo dieną sumažėjo 18 procentinių punktų. Galimai tam įtakos turėjo pasunkėjęs darbo ir studijų derinimas (žr. 105 pav.).

105 pav. Darbo pobūdžio palyginimas

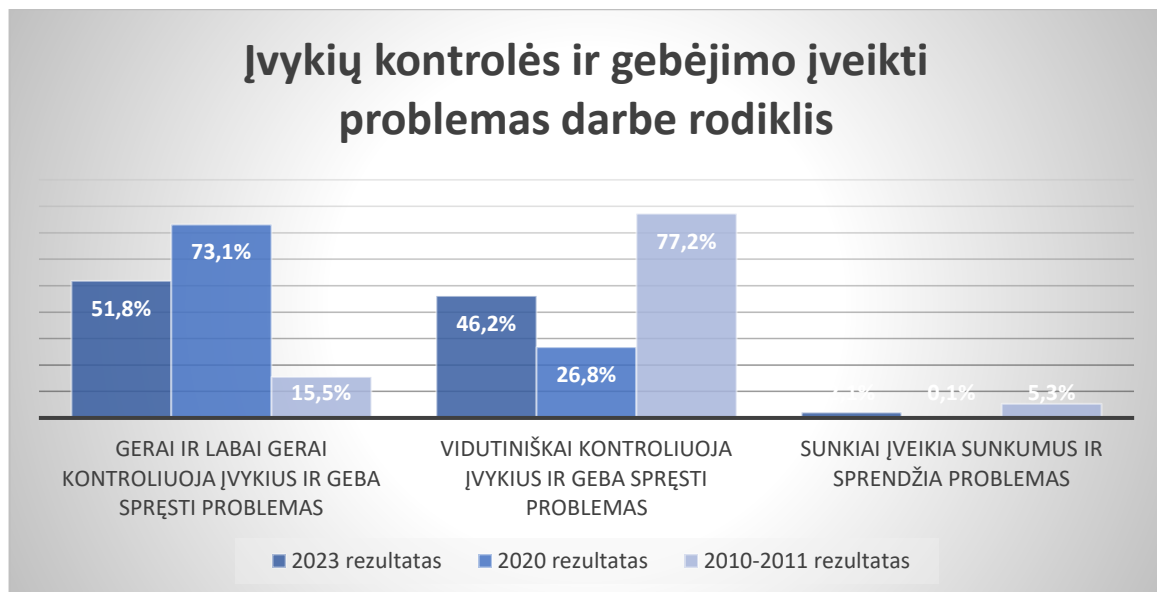
Lyginant šių metų rezultatus su 2010-2011 m. ir 2020 m. tyrimų duomenimis,

pastebėta, kad jaunų žmonių, dirbančių pagal įgytą specialybę, dalis yra kintanti. Dirbančiųjų pagal įgytą specialybę dalis ženkliai sumažėjo 2020 metų tyrime, o 2023 metų tyrime ji beveik dvigubai išaugo lyginant su 2020 metais ir aplenkė 2010-2011 metų lygį (žr. 106 pav.).

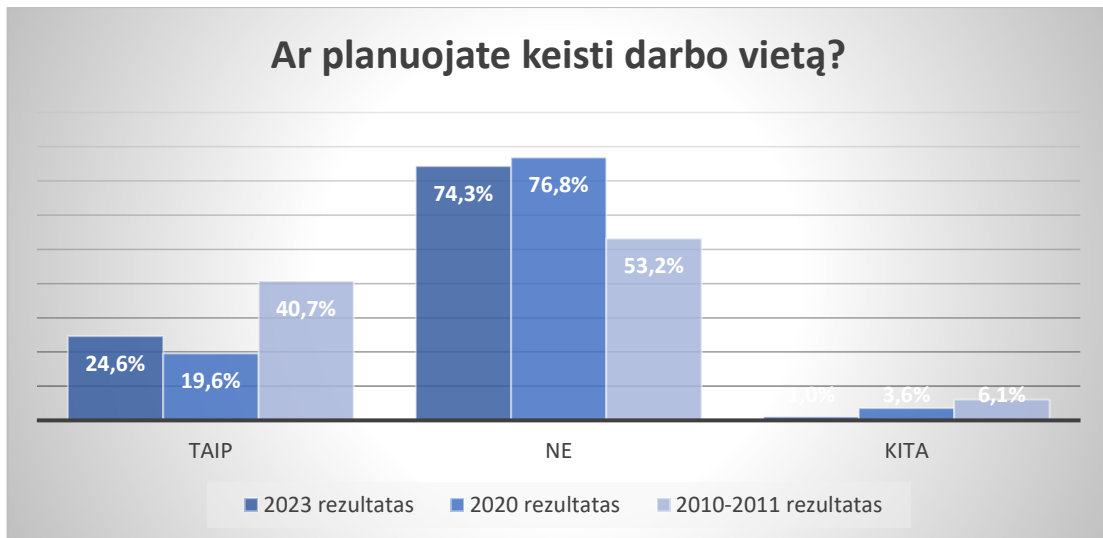
106 pav. Dirbančiųjų pagal įgytą išsilavinimą dalies palyginimas

Įvykių kontrolės ir gebėjimo įveikti problemas darbe rodiklis sumažėjo nuo 2020 m. Darbuotojų, kuriems sekasi gerai ir labai gerai kontroliuoti įvykius bei spręsti problemas darbe dalis sumažėjo 21,3 procentiniais punktais (žr. 107 pav.).

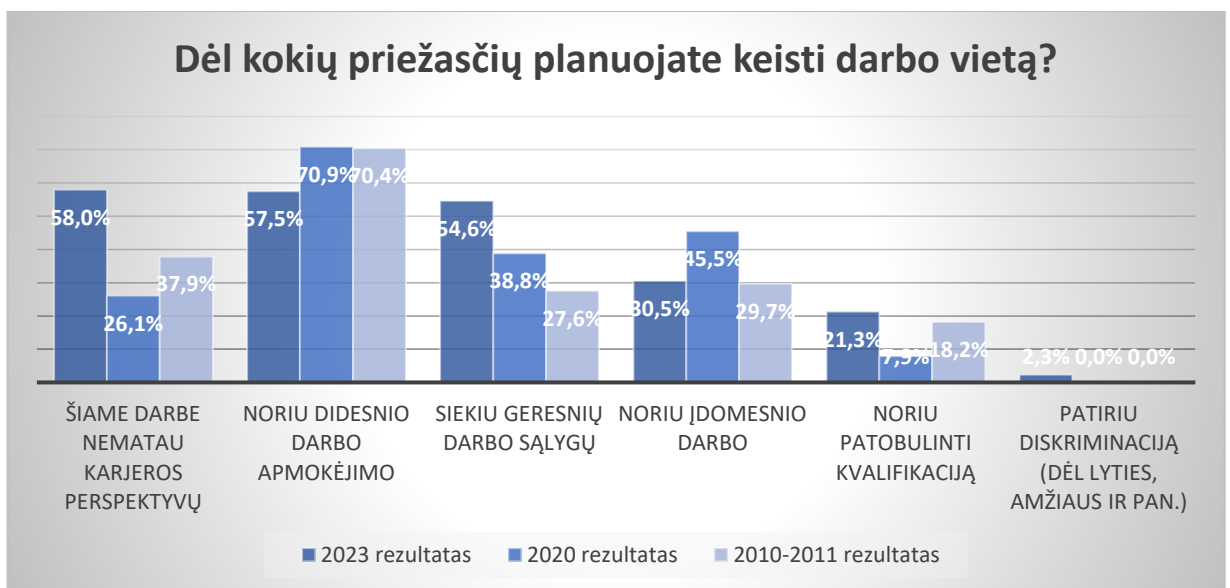
107 pav. Įvykių kontrolės ir gebėjimo įveikti problemas darbe rodiklio palyginimas

Vertinant tyrimų duomenis apie respondentų norą keisti darbo vietą, pastebėta, kad 5 procentiniais punktais daugiau respondentų nori keisti darbo vietą, lyginant su 2020 m. duomenimis (žr. 108 pav.).

108 pav. Ketinančių keisti darbo vietą rodiklio dirbančiųjų grupėje palyginimas

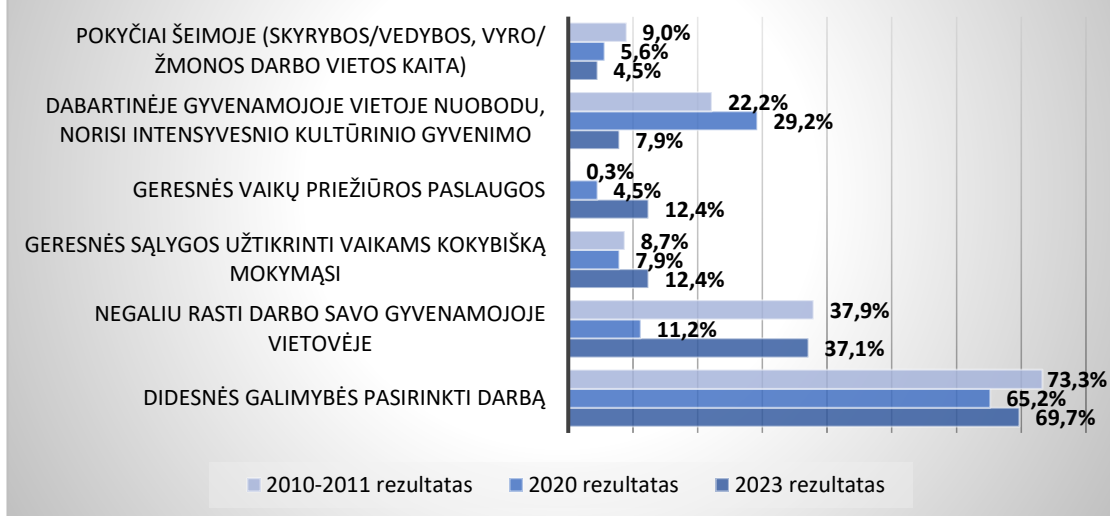
Priežastys keisti darbą yra šiek tiek pasikeitusios. 2023 m. respondentams daug svarbiau tapo karjeros perspektyvos darbe bei geresnės darbo sąlygos. Taip pat šiek tiek mažiau reikšmės (nors tai vis dar išlieka viena pagrindinių priežasčių) nei ankstesniais metais teikiama didesniai darbo apmokėjimui (žr. 109 pav.).

109 pav. Priežasčių keisti darbo vietą palyginimas

Respondentus ieškotis darbo kitame mieste ir toliau labiausiai skatina didesnės galimybės pasirinkti darbą. Tačiau šis rodiklis yra sumažėjęs, lyginant duomenis su 2010-2011 m. tyrimo duomenimis. Taip pat vėl išaugo (iki 37,1%) rodiklis asmenų, kuriems iš viso nepavyksta susirasti darbo savo gyvenamojoje vietoje. Pastebimas sumažėjęs intensyvesnio kultūrinio gyvenimo priežasties svoris (rodiklio reikšmė nukrito daugiau nei 21 procentiniu punktu) (žr. 110 pav.).

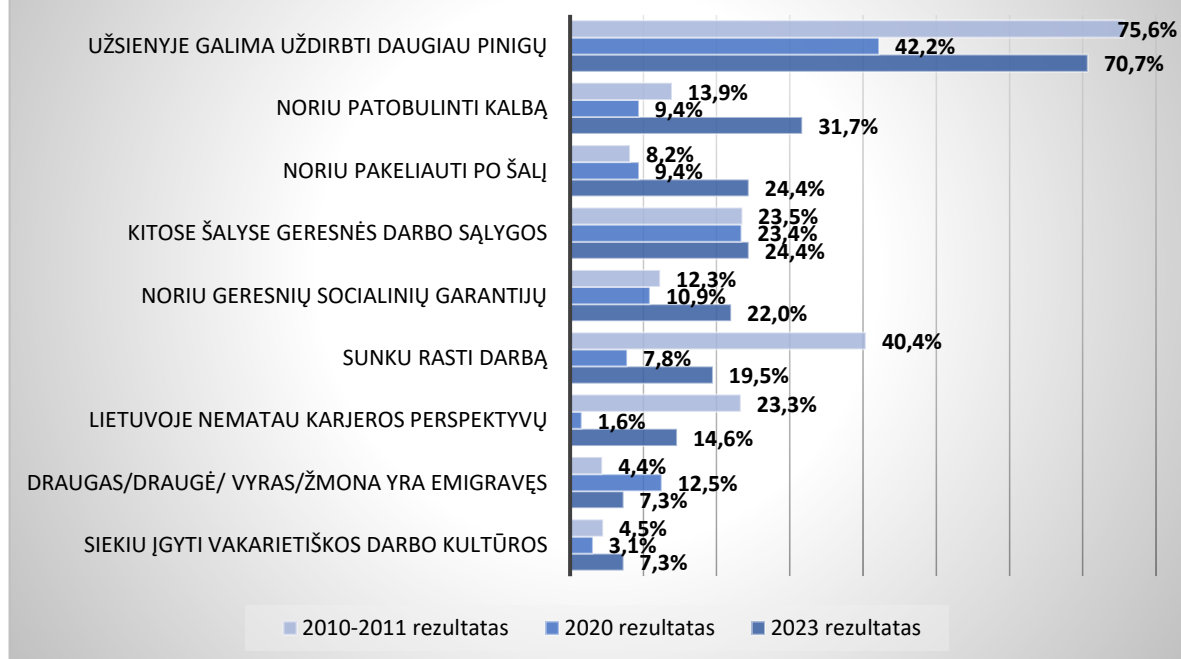
Jeigu darbo ketinate ieškoti kitame mieste, kokios priežastys Jus skatina tai daryti?

110 pav. Darbo paieškos kitame mieste priežasčių rodiklių lyginimas

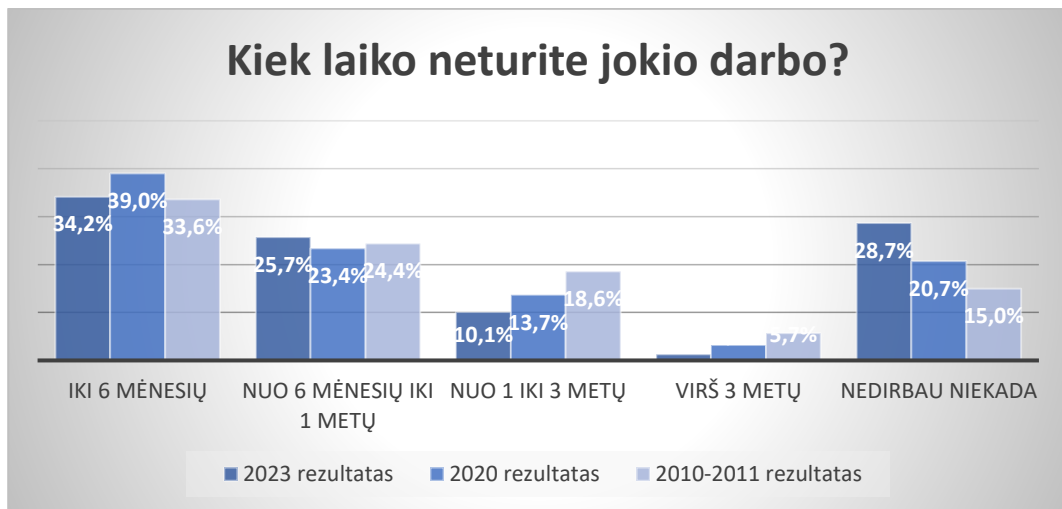
Vertinant priežastis, kodėl jaunimas ketina darbo ieškoti užsienyje, pastebėta, kad 2020 m. nebuvo tokia svarbi jaunimui vėl stipriai imponuoja aukštesnio atlyginimo tikimybė. Lyginant su ankstesniais metais, pastebėtas išaugęs noro patobulinti kalbą ir pakeliauti po šalį priežasčių populiarumas. Taip pat jaunimui vis svarbiau geresnės socialinės garantijos (žr. 111 pav.).

Jeigu darbo ketinate ieškoti užsienyje, kokios priežastys Jus skatina tai daryti?

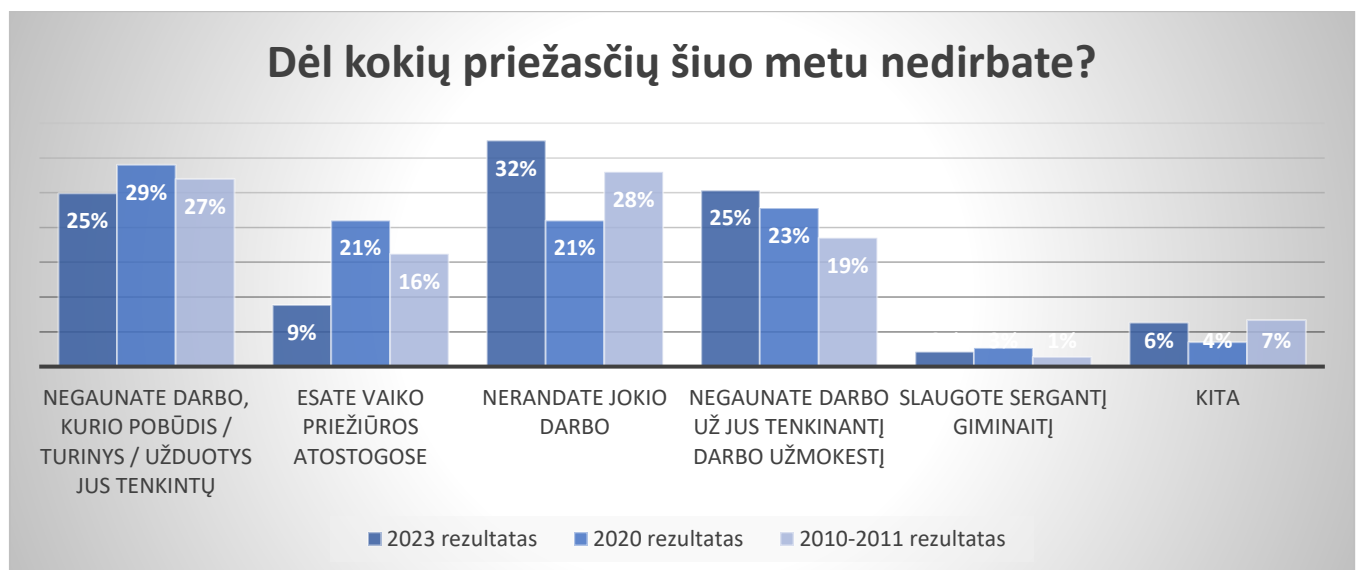
111 pav. Darbo paieškos užsienyje priežasčių rodiklių lyginimas

Lyginant tyrimų nedarbo trukmės rodiklius, žymių pasikeitimų nenustatyta, tačiau šiek tiek matosi išaugusi niekada nedirbusių jaunuolių dalis, kas gali signalizuoti apie vėlesnę įėjimo į darbo rinką pradžią (žr. 112 pav.).

112 pav. Nedarbančių ir nesimokančių jaunuolių nedarbo trukmės palyginimas

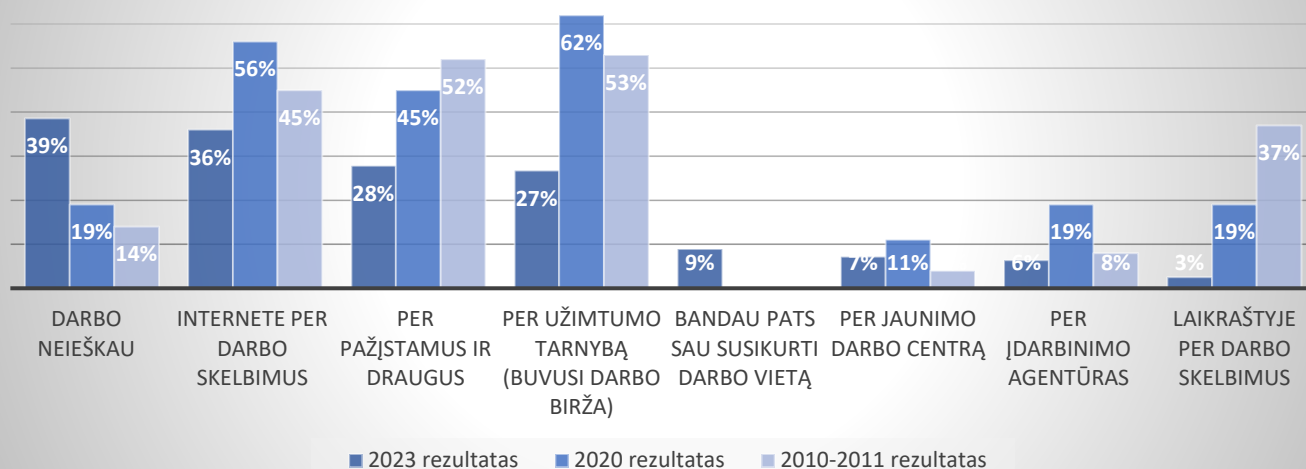
Nedarbo priežastyse kardinalių pasikeitimų nenustatyta, tačiau pastebėta, kad 2020 m. smukusi vėl išaugo jaunų asmenų, kuriems visiškai nepavyksta rasti darbo, dalis. Taip pat pastebėta, kad vis daugiau asmenų negauna tenkinančio darbo užmokesčio (žr. 113 pav.).

113 pav. Nedarbančių ir nesimokančių jaunuolių nedarbo priežasčių palyginimas

Darbo paieškos būdai yra šiek tiek pasikeitę: vis mažiau jaunų žmonių teigia darbo ieškantys internete, per pažįstamus ar per Užimtumo tarnybą. Tai vis dar išlieka populiariausiais darbo paieškos būdais, bet jų procentiniai rodikliai žemesni nei ankstesniais metais. 2023 m. tyrime net 20 procentinių punktų išaugo jaunuolių, pasisakiusių, kad darbo neieško iš viso, dalis (žr. 114 pav.).

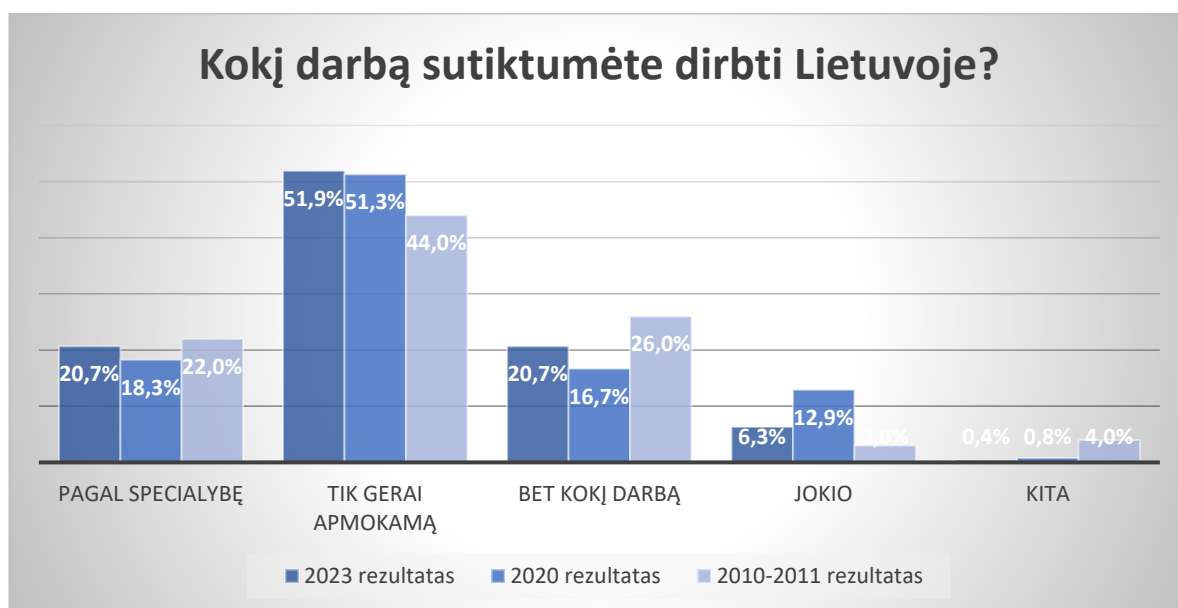
Kokiu būdu ieškote darbo?

114 pav. Nedirbančių ir nesimokančių darbo paieškos būdų palyginimas

Jaunimo požiūris į darbą Lietuvoje išliko panašus kaip 2020 m. tyrime. Šiek tiek didesnė jų dalis linkusi pasirinkti ir bet kokį darbą (žr. 115 pav.).

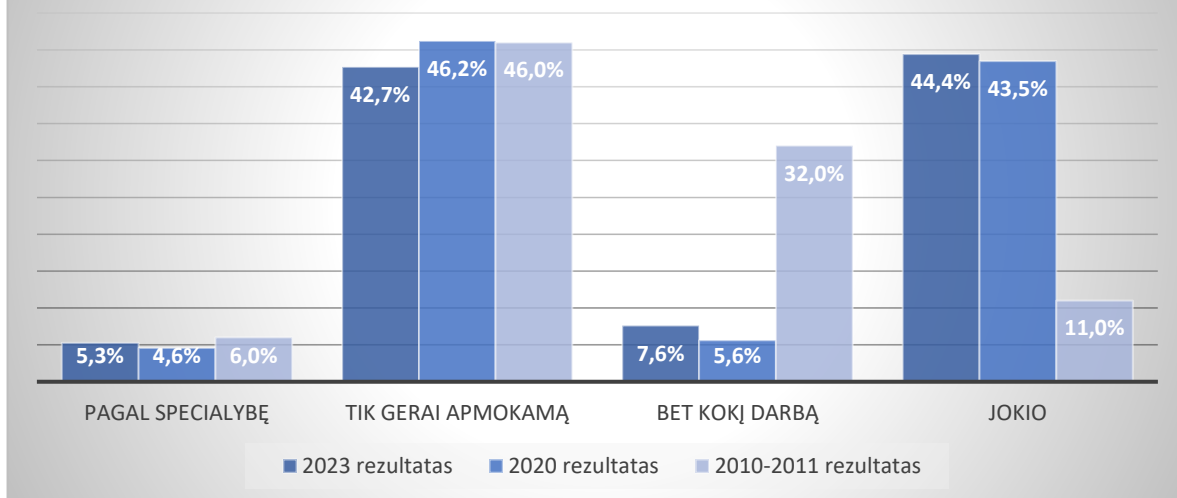
Kokį darbą sutiktumėte dirbti Lietuvoje?

115 pav. Darbo, kurį nedirbantis ir nesimokantis jaunimas sutiktų dirbti Lietuvoje, palyginimas

Jaunimo požiūris į darbą užsienyje taip pat nėra kardinaliai pasikeitęs. 3,5 procentinio punkto sumažėjo respondentų dalis, kurie rinktųsi tik gerai apmokamą darbą užsienyje (žr. 116 pav.).

Kokį darbą sutiktumėte dirbti užsienyje?

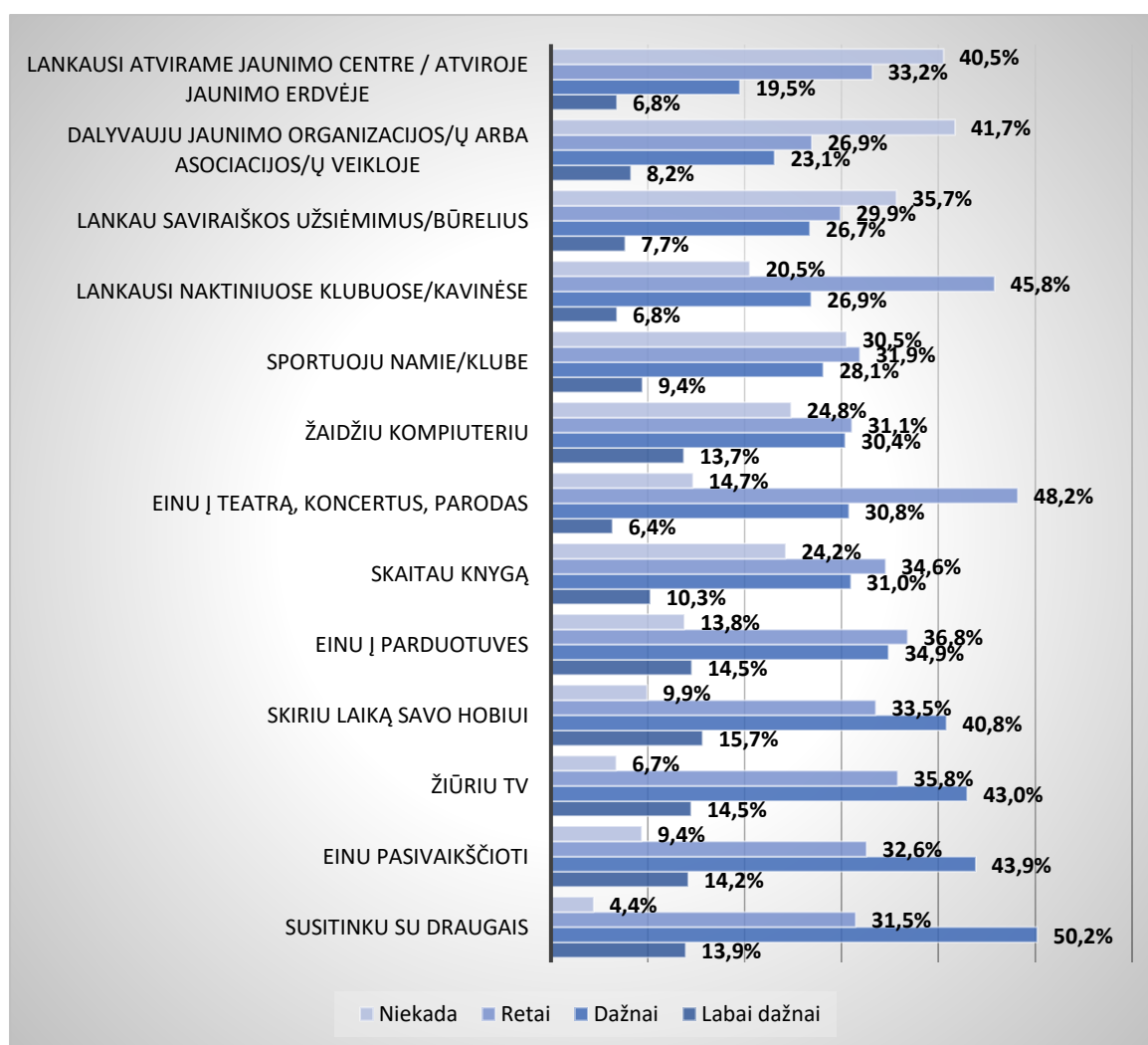
116 pav. Darbo, kurį nedirbantis ir nesimokantis jaunimas sutiktų dirbti užsienyje, palyginimas

4. LAISVALAIKIS

4.1. Bendras aprašymas

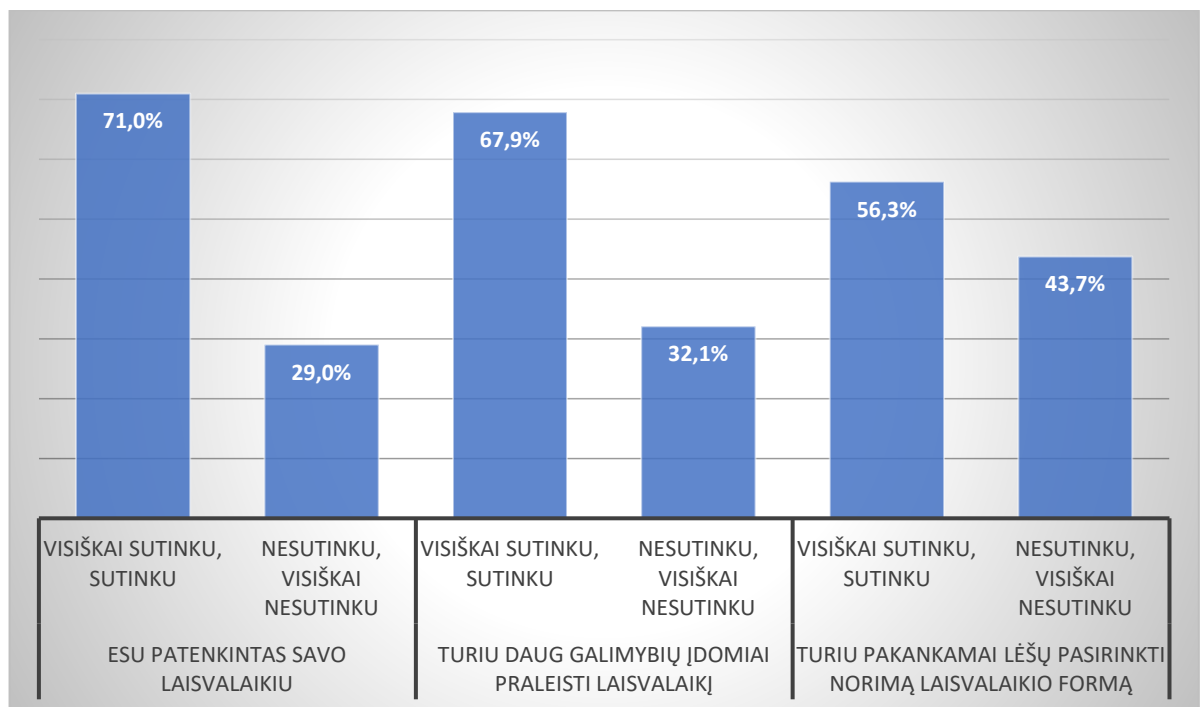
Laisvalaikio rodiklių grupė buvo skirta visiems apklaustiems respondentams, nepriklausomai nuo jų dabartinio užsiėmimo. Tyrime dalyvavo 1589 respondentai. Tyrimo metu buvo siekiama išsiaiškinti, kaip jaunimas leidžia laisvalaikį, ar yra patenkintas savo laisvalaikio praleidimo būdais.

Vertinant jaunimo laisvalaikio praleidimo būdus, pastebėta, kad jaunimas pakankamai įvairiai leidžia laisvalaikį, populiariausi laisvalaikio praleidimo būdai – susitikimas su draugais (50,2% jaunimo pasirinko atsakymą „dažnai“) bei ėjimas pasivaikščioti (43,9% jaunimo pasirinkimo atsakymą „dažnai“), TV žiūrėjimas (43,0% jaunimo pasirinkimo atsakymą „dažnai“). Taip pat jaunimas pakankamai dažnai skiria laiko savo hobiui (40,8% jaunimo pasirinkimo atsakymą „dažnai“), eina į parduotuves (34,9% jaunimo pasirinkimo atsakymą „dažnai“) bei skaito knygą (31,0%) (žr. 117 pav.).

117 pav. Laisvalaikio praleidimo būdai (N=1589)

Respondentų buvo paprašyta įvertinti pateiktus teiginius apie savo laisvalaikį. Rodikliai buvo matuojami 4 rangų skale nuo „visiškai sutinku“ iki „visiškai nesutinku“. Didžioji dalis jaunimo (71,0%) yra patenkinti savo laisvalaikiu, mano, kad turi galimybių įdomiai jį praleisti (67,9%) bei jiems užtenka lėšų pasirinkti norimą laisvalaikio formą (56,3%). Tačiau pastebėta, kad pakankamai didelė dalis respondentų (43,7%) nesutinka, kad turi pakankamai lėšų pasirinkti norimą laisvalaikio formą (žr. 118 pav.).

118 pav. Pasitenkinimas laisvalaikiu (N=1589)

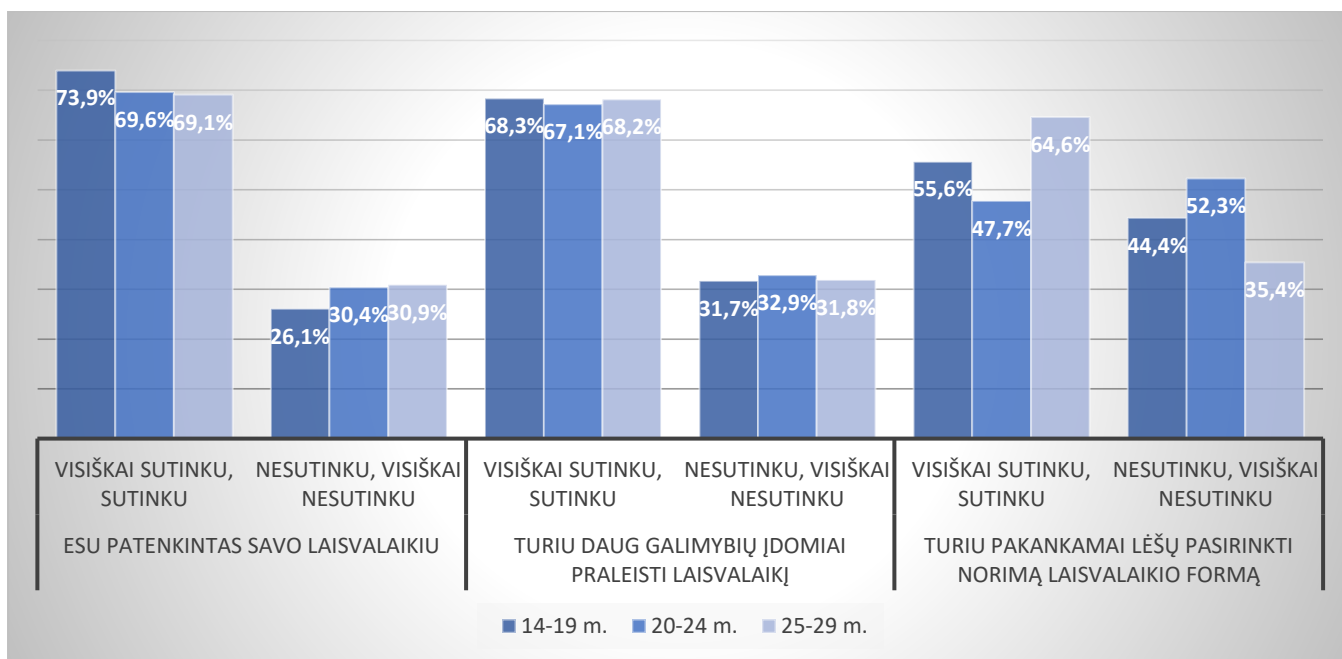
4.2. Lyginimas pagal amžius

Lyginant laisvalaikio praleidimo būdus pagal amžių, pastebėta, kad 14-19 m. asmenys dažniau leidžia laisvalaikį lankydami saviraiškos užsiėmimus ir žaisdami kompiuteriu nei kitos respondentų grupės pagal amžių. 25-29 m. amžiaus grupės rečiau leidžia laisvalaikį eidami į parduotuves (žr. 119 pav.).

	14-19 m.				20-24 m.				25-29 m.			
	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada
Skaitau knygą	12,7%	30,1%	38,9%	18,3%	9,7%	31,6%	33,3%	25,4%	8,2%	31,3%	31,1%	29,4%
Žiūriu TV	12,9%	42,4%	37,5%	7,2%	14,5%	40,1%	37,6%	7,9%	16,2%	46,2%	32,4%	5,2%
Žaidžiu kompiuteriu	18,8%	37,0%	25,2%	19,0%	12,2%	25,8%	33,3%	28,7%	9,7%	27,6%	35,4%	27,4%
Sportuoju namie/klube	8,6%	30,5%	33,5%	27,5%	10,5%	26,0%	31,2%	32,2%	9,3%	27,6%	30,9%	32,2%
Einu pasivaikščioti	12,7%	49,8%	28,5%	9,0%	14,5%	44,0%	32,6%	8,9%	15,5%	37,4%	36,9%	10,2%
Einu į teatrą, koncertus, parodas	6,3%	30,3%	42,8%	20,6%	5,0%	30,4%	53,3%	11,4%	7,6%	31,7%	49,3%	11,4%
Einu į parduotuves	18,5%	37,9%	29,0%	14,6%	11,4%	38,2%	39,3%	11,2%	13,2%	28,7%	42,8%	15,3%
Lankau saviraiškos užsiėmimus/būrelius	6,7%	35,2%	31,3%	26,8%	10,7%	24,6%	20,9%	43,8%	6,0%	19,7%	36,5%	37,8%
Lankausi naktiniuose klubuose/kavinėse	7,4%	25,5%	36,4%	30,6%	8,1%	29,1%	48,8%	14,0%	5,0%	26,3%	53,1%	15,6%
Susitinku su draugais	16,7%	48,2%	31,9%	3,2%	16,3%	51,9%	28,5%	3,3%	8,8%	50,8%	33,7%	6,7%
Skiriu laiką savo hobiui	16,0%	38,0%	36,3%	9,7%	18,2%	39,7%	32,4%	9,7%	13,0%	44,9%	31,7%	10,4%
Dalyvauju jaunimo organizacijos/ų arba asociacijos/ų veikloje	7,9%	25,5%	31,7%	34,9%	7,2%	19,2%	26,0%	47,5%	9,5%	24,0%	22,7%	43,8%
Lankausi atviraime jaunimo centre / atviroje jaunimo erdvėje	9,5%	21,3%	35,4%	33,8%	4,8%	16,9%	31,2%	47,1%	5,8%	19,9%	32,6%	41,7%

119 pav. Laisvalaikio praleidimas pagal amžiaus grupę (N=1589)

Vertinant pasitenkinimą leidžiamu laisvalaikiu bei galimybėmis jį leisti pastebėta, kad skirtingų amžiaus grupių vertinimas gana panašus, tačiau 14-19 m. amžiaus grupės pasitenkinimas laisvalaikiu yra šiek tiek (4,3 – 4,8 procentinio punkto) didesnis nei kitų amžiaus grupių, o 25-29 m. amžiaus grupės respondentai dažniau nei kitos amžiaus grupės nurodo turintys pakankamai lėšų norimam laisvalaikiui (žr. 120 pav.).

120 pav. Pasitenkinimas laisvalaikiu pagal amžiaus grupę (N=1589)

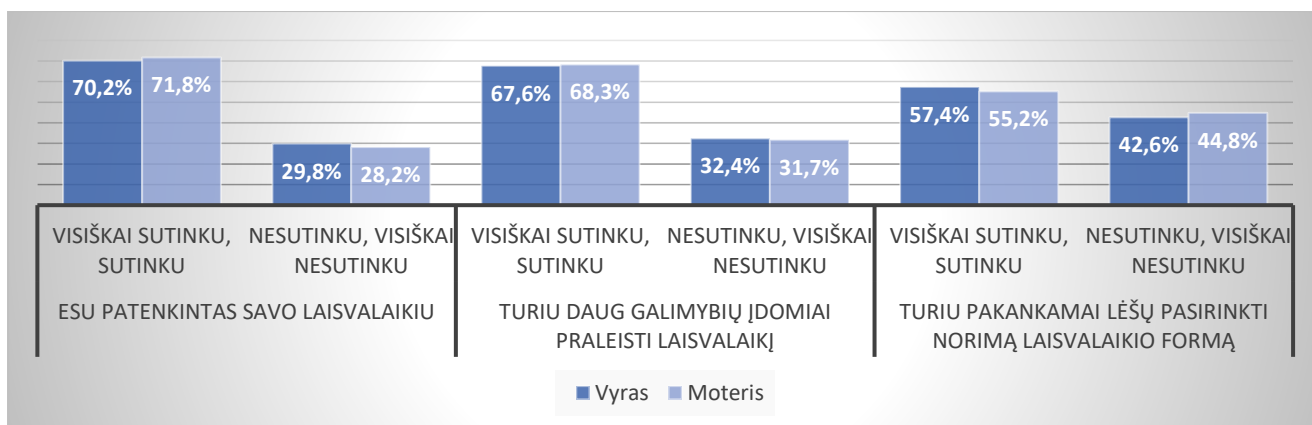
4.3. Lyginimas pagal lytį

Toliau lyginama, jaunimo laisvalaikio leidimo būdų skirtumai pagal lytį. Tyrime dalyvavo 784 vyrai (49,4%) ir 804 moterys (50,6%). Pastebėta, kad vyrai dažniausiai leidžia laisvalaikį susitikdami su draugais, o moterys – eidamos pasivaikščioti ir taip pat susitikdamos su draugais. Moterys dažniau nei vyrai leidžia laisvalaikį skaitydamos knygą, o vyrai dažniau nei moterys – žaisdami kompiuterinius žaidimus (žr. 121 pav.).

	Vyrai				Moteris			
	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada
Skaitau knygą	8,9%	24,7%	32,7%	33,7%	11,6%	37,1%	36,3%	15,0%
Žiūriu TV	14,2%	45,0%	33,7%	7,1%	14,8%	41,0%	37,8%	6,3%
Žaidžiu kompiuteriu	17,6%	33,4%	30,5%	18,5%	9,8%	27,5%	31,7%	31,0%
Sportuoju namie/klube	10,5%	30,0%	29,7%	29,8%	8,5%	26,4%	34,1%	31,1%
Einu pasivaikščioti	12,9%	40,2%	33,2%	13,8%	15,4%	47,5%	32,0%	5,1%
Einu į teatrą, koncertus, parodas	6,5%	28,3%	46,4%	18,8%	6,2%	33,2%	49,9%	10,7%
Einu į parduotuves	13,8%	32,3%	38,3%	15,7%	15,3%	37,3%	35,4%	11,9%
Lankau saviraiškos užsiėmimus/būrelius	6,3%	26,1%	29,2%	38,4%	9,1%	27,4%	30,6%	33,0%
Lankausi naktiniuose klubuose/kavinėse	6,0%	27,2%	45,5%	21,3%	7,6%	26,6%	46,1%	19,7%
Susitinku su draugais	11,2%	54,3%	28,6%	5,9%	16,5%	46,1%	34,3%	3,0%
Skiriu laiką savo hobiui	14,8%	40,9%	32,1%	12,1%	16,5%	40,7%	35,0%	7,8%
Dalyvauju jaunimo organizacijos/ų arba asociacijos/ų veikloje	7,0%	22,3%	26,9%	43,8%	9,5%	23,9%	27,0%	39,7%
Lankausi atvirame jaunimo centre / atviroje jaunimo erdvėje	6,9%	21,0%	31,3%	40,8%	6,7%	18,0%	35,1%	40,2%

121 pav. Laisvalaikio praleidimas pagal lytį (N=1588)

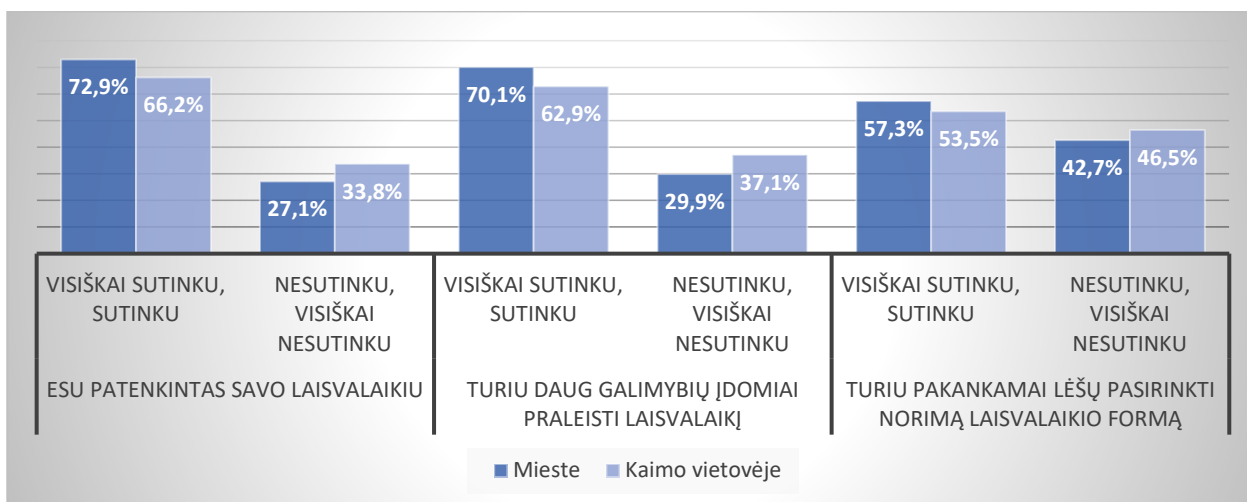
Vertinant pasitenkinimą laisvalaikio pavidalu pagal lytį ryškių skirtumų nepastebėta. Vyrai šiek tiek dažniau (2,2 procentinio punkto) įvardina turintys pakankamai laisvą pasirinkti norimą laisvalaikio formą (žr. 122 pav.).

122 pav. Pasitenkinimas laisvalaikiu pagal lytį (N=1589)

4.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę

Pastebėta, kad miesto gyventojai yra labiau patenkinti leidžiamu laisvalaikiu ir jų pasirinkimo būdais nei kaime gyvenantys respondentai (žr. 123 pav.).

123 pav. Pasitenkinimas laisvalaikiu pagal gyvenamąją vietovę (N=1581)

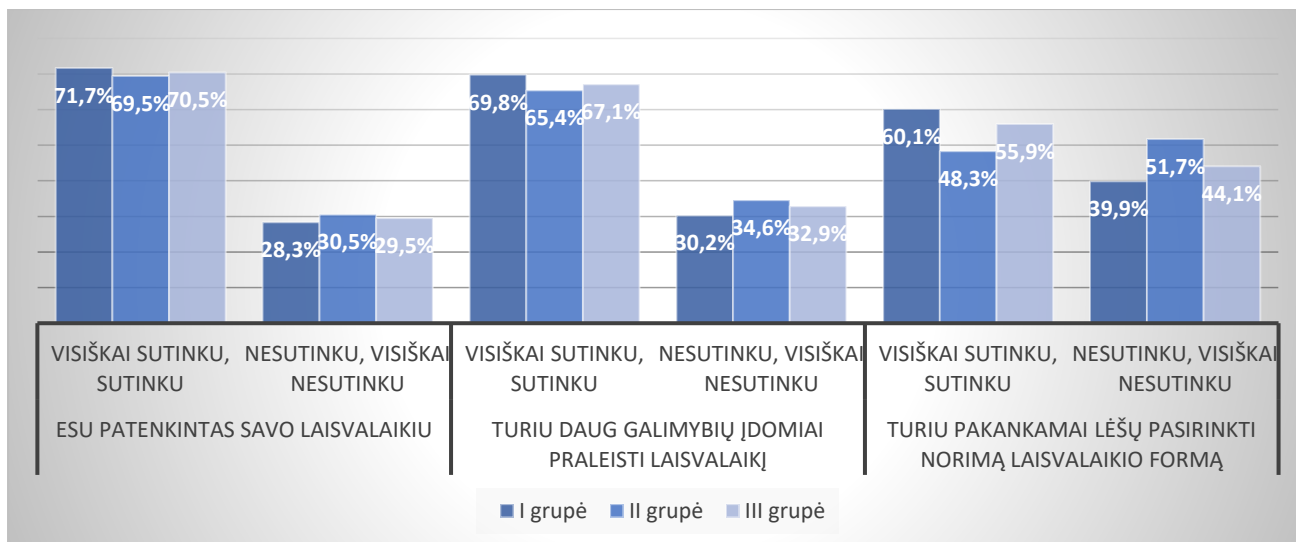
4.5. Lyginimas pagal savivaldybių grupes

Lyginant laisvalaikio praleidimo būdus pagal savivaldybių grupes, nustatyta, kad visų savivaldybių grupių populiariausia laisvalaikio veikla – susitikimai su draugais. Taip pat pastebėta, kad II-osios savivaldybių grupės respondentai dažniau nei kitų savivaldybių grupių respondentai sportuoja namie arba klube, žaidžia kompiuteriu ir lankosi atviruose jaunimo centruose / erdvėse. I-osios savivaldybių grupės respondentai dažniau nei kitos grupės eina į parduotuves ar pasivaikščioti (žr. 124 pav.).

	I grupė				II grupė				III grupė			
	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada
Skaitau knygą	9,2%	32,0%	37,2%	21,6%	10,0%	34,0%	32,4%	23,7%	11,5%	28,7%	31,6%	28,1%
Žiūriu TV	12,4%	44,7%	36,2%	6,7%	11,5%	43,6%	41,1%	3,7%	18,7%	40,7%	32,0%	8,6%
Žaidžiu kompiuteriu	11,5%	27,9%	33,9%	26,7%	14,6%	38,3%	27,7%	19,3%	15,4%	29,2%	29,7%	25,7%
Sportuoju namie/klube	9,1%	26,9%	38,0%	26,1%	7,2%	37,4%	27,7%	27,7%	11,4%	24,7%	26,4%	37,6%
Einu pasivaikščioti	14,2%	47,9%	31,2%	6,7%	13,4%	40,5%	36,4%	9,7%	13,8%	41,4%	32,2%	12,6%
Einu į teatrą, koncertus, parodas	5,0%	31,5%	55,0%	8,5%	6,5%	32,7%	42,7%	18,1%	8,0%	29,0%	42,7%	20,3%
Einu į parduotuves	14,7%	40,0%	35,2%	10,1%	14,0%	33,0%	36,4%	16,5%	14,5%	29,4%	39,2%	17,0%
Lankau saviraiškos užsiėmimus/ būrelius	7,2%	27,2%	34,0%	31,7%	8,1%	29,0%	30,2%	32,7%	8,2%	24,8%	24,8%	42,1%
Lankausi naktiniuose klubuose/kavinėse	6,1%	23,9%	50,9%	19,0%	8,7%	32,1%	40,2%	19,0%	6,6%	27,6%	42,8%	22,9%
Susitinku su draugais	14,9%	50,1%	32,1%	2,9%	10,6%	50,8%	35,2%	3,4%	14,2%	50,2%	28,8%	6,8%
Skiriu laiką savo hobiui	15,3%	41,0%	37,2%	6,4%	14,0%	41,7%	33,3%	10,9%	17,0%	39,7%	29,5%	13,8%
Dalyvauju jaunimo organizacijos/ų arba asociacijos/ų veikloje	7,6%	21,0%	34,5%	36,9%	9,3%	26,5%	24,3%	39,9%	8,4%	23,8%	19,1%	48,8%
Lankausi atvirame jaunimo centre / atviroje jaunimo erdvėje	6,9%	16,5%	40,3%	36,4%	8,4%	26,8%	24,3%	40,5%	5,9%	19,2%	29,4%	45,5%

124 pav. Laisvalaikio praleidimo būdai pagal savivaldybių grupes (N=1578)

Pastebėta, kad II-osios savivaldybių grupės respondentai dažniau nei respondentai iš kitų savivaldybių grupių išreiškia neturintys pakankamai lėšų pasirinkti norimoms laisvalaikio formoms (žr. 125 pav.)

125 pav. Pasitenkinimas laisvalaikiu pagal savivaldybių grupes (N=1578)

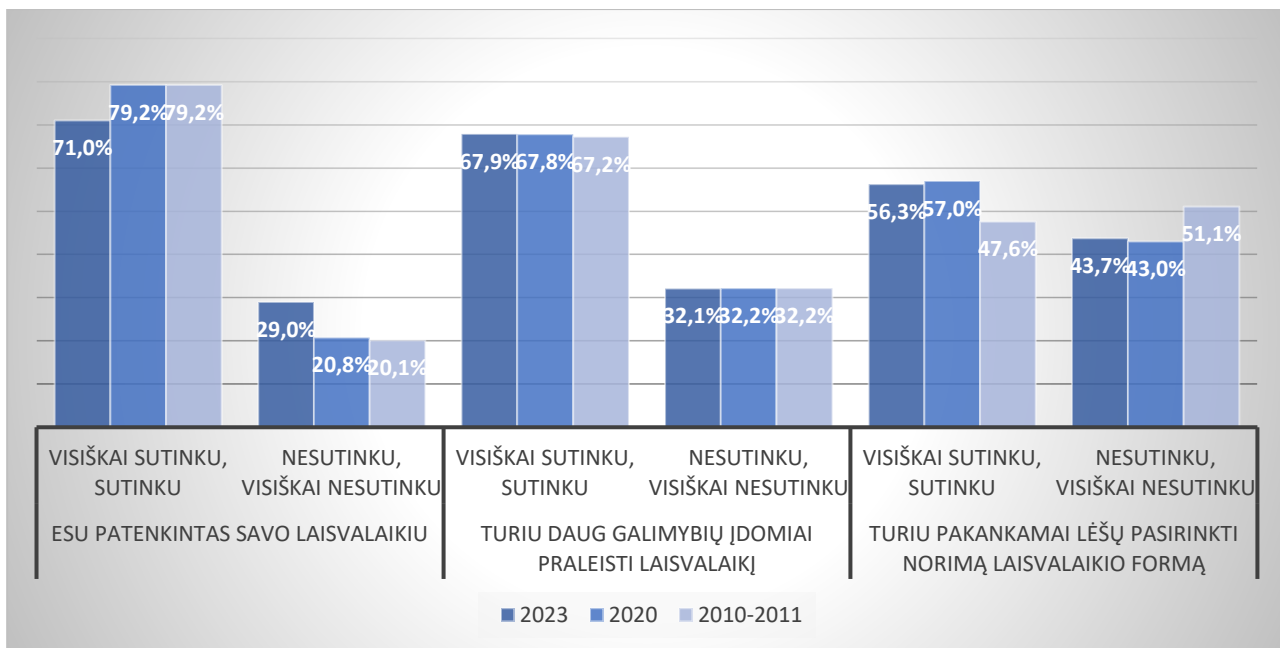
4.6. Lyginimas su 2010-2011 ir 2020 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis

Lyginant jaunimo laisvalaikio praleidimo būdus su 2010-2011 ir 2020 m. duomenimis, pastebėta, kad jaunimas šiek tiek dažniau leidžia laisvalaikį skaitydamas knygas (2010 – 2011 m. „labai dažnai“ ir „dažnai“ knygas skaitančių respondentų dalis buvo 34,5%, 2020 m. – 23,2%, tuo tarpu 2023 m. šis procentas išaugo iki 41,3%). Taip pat pastebėta, kad, palyginus su 2020 m., populiarėja kultūrinės veiklos – ėjimas į teatrą, koncertus, parodas, bet taip pat išaugo respondentų, laisvalaikiu žaidžiančių kompiuteriu ar einančių į parduotuves, dalis. Daugiau jaunimo dalyvauja įvairiuose užsiėmimuose: jaunimo organizacijų veikloje, lanko saviraiškos užsiėmimus, būrelius. Padaugėjo ėjimo į kavines / naktinius klubus (2023 m. „labai dažnai“ ir „dažnai“ užsiimančių šia veikla buvo 33,7%, lyginant su 28,3% 2010 – 2011 m. ir 21,4% 2020 m.) (žr. 126 pav.).

	2010-2011 duomenys				2020 duomenys				2023 duomenys			
	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada
Skaitau knygą	11,1%	23,4%	48,1%	16,1%	3,0%	20,2%	43,4%	33,4%	10,3%	31,0%	34,6%	24,2%
Sportuojamie/klube	13,7%	26,5%	41,8%	16,3%	2,8%	29,4%	37,4%	30,3%	9,4%	28,1%	31,9%	30,5%
Einu pasivaikščioti	18,7%	41,2%	33,4%	5,6%	7,1%	50,8%	39,8%	2,30%	14,2%	43,9%	32,6%	9,4%
Einu į teatrą, koncertus, parodas	5,5%	17,6%	55,8%	19,6%	2,1%	21,3%	49,2%	27,40%	6,4%	30,8%	48,2%	14,7%
Lankau saviraiškos užsiėmimus/būrelius	11,2%	15,7%	30,3%	40,9%	2,1%	20,3%	31,7%	45,90%	7,7%	26,7%	29,9%	35,7%
Susitinku su draugais	38,7%	43,0%	15,7%	1,9%	6,0%	59,1%	32,6%	2,3%	13,9%	50,2%	31,5%	4,4%
Skiriu laiką savo hobiui	23%	37,3%	29,8%	8,2%	3,9%	34,3%	44,7%	17,1%	15,7%	40,8%	33,5%	9,9%
Dalyvauju jaunimo organizacijos/ų arba asociacijos/ų veikloje	5,3%	8,2%	22,9%	60,8%	0,2%	4,2%	25,4%	70,2%	8,2%	23,1%	26,9%	41,7%
Lankausi atviraime jaunimo centre / atviroje jaunimo erdvėje					0,1%	4,50%	32,50%	62,8%	6,8%	19,5%	33,2%	40,5%
Žaidžiu kompiuteriu	21%	31,4%	32,5%	14,5%	4,7%	24,2%	48,9%	22,2%	13,7%	30,4%	31,1%	24,8%
Einu į parduotuves	18,2%	42,5%	33,6%	4,6%	3,3%	36,3%	53,1%	7,3%	14,5%	34,9%	36,8%	13,8%
Lankausi naktiniuose klubuose/kavinėse	7,6%	20,7%	44,7%	25,5%	1,2%	20,2%	57,7%	21,0%	6,8%	26,9%	45,8%	20,5%
Žiūriu TV									14,5%	43,0%	35,8%	6,7%

126 pav. Laisvalaikio praleidimų būdų palyginimas

Lyginant su 2010-2011 ir 2020 m. tyrimais pastebimas 8,2 procentiniais punktais sumažėjęs respondentų bendras pasitenkinimas laisvalaikiu (žr. 127 pav.).

127 pav. Pasitenkinimo laisvalaikiu palyginimas

5. DRAUGAI

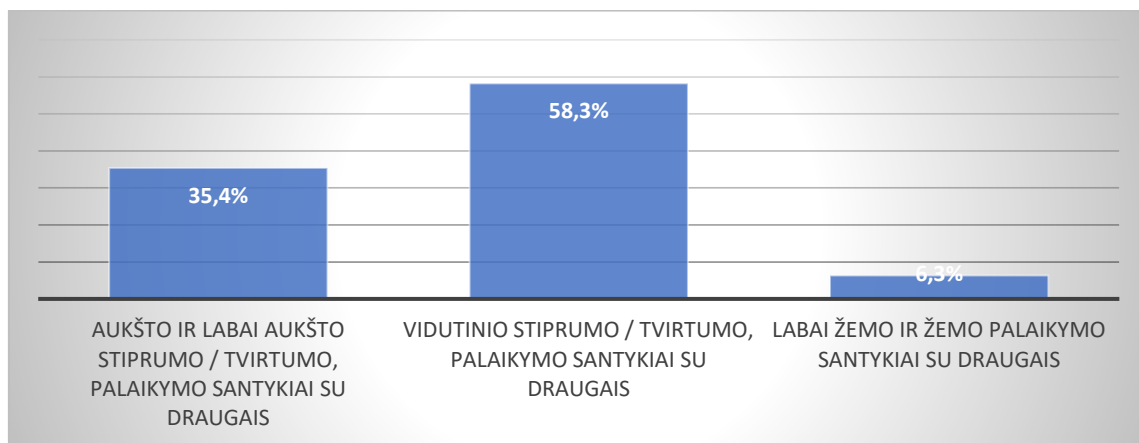
5.1. Bendras aprašymas

Tyrimo metu buvo siekta išsiaiškinti jaunimo aplinkos, socialinio palaikymo bei bendravimo su draugais rodiklius. Šiame tyrime dalyvavo visa tyrimo imtis.

Santykių su draugais kokybės rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 5 indikatoriais apie santykių su draugais patirtis arba santykių su draugais kokybės suvokimus. Santykių su draugais kokybė išreiškiama tokiais draugystės požymiais, kaip pasitenkinimas, pasitikėjimas, pagalbos suteikimas, atvirumas. Kiekvienas indikatorius buvo vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų buvo prašoma nurodyti, ar jie sutinka su teiginiais apie santykių su draugais charakteristikas, kur „visiškai nesutinku“ = 1, „nesutinku“ = 2, „sutinku“ = 3, „visiškai sutinku“ = 4.

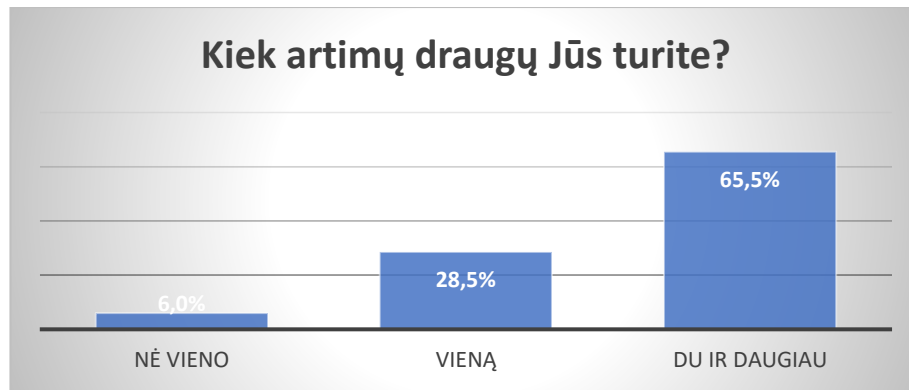
Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės buvo sumuojamos ir gaunamas suminis santykių su draugais kokybės rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 5 iki 20. Kur 5 reiškia silpnus, nepalaikančius, o 20 reiškia stiprius, palaikančius santykius su draugais, vadinasi, kuo didesnė rodiklio reikšmė, tuo kokybiškesni santykiai su draugais, tuo daugiau socialinio palaikymo tiriamieji sulaukia iš draugų.

Pastebėta, kad dauguma respondentų (58,3%) turi vidutinio stiprumo santykius su draugais, šiek tiek daugiau nei trečdalis (35,4%) labai stiprius santykius bei 6,3% žemo stiprumo santykius su draugais (žr. 128 pav.).

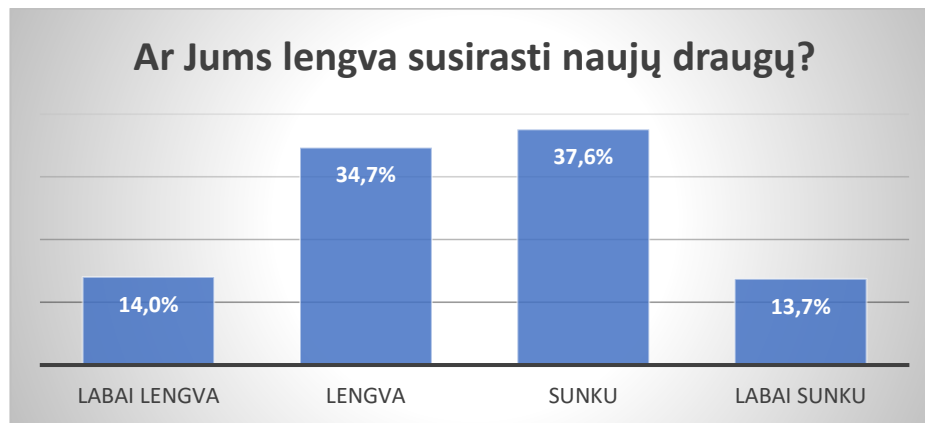
128 pav. Santykių su draugais kokybės rodiklis (N=1589)

Paklausus respondentų, kiek artimų draugų jie turi, paaiškėjo, kad didesnė dalis respondentų (65,5%), turi du ir daugiau artimų draugų (žr. 129 pav.).

129 pav. Artimų draugų skaičius (N=1589)

Daugiau nei pusė respondentų (51,3%) nurodo, kad jiems sunku arba labai sunku susirasti naujų draugų, likusi dalis teigia sunkumų nepatirianti (žr. 130 pav.).

130 pav. Gebėjimo surasti naujus draugus rodiklis (N=1589)

Populiariausias ir dažniausiai naudojamas respondentų bendravimo būdas su draugais yra tekstinės žinutės, kuriomis 19,0% respondentų susirašo keletą kartų per dieną. Net 44,9% respondentų kelis kartus per savaitę fiziškai susitinka su draugais, ir 41,5% susiskambina telefonu (žr. 131 pav.).

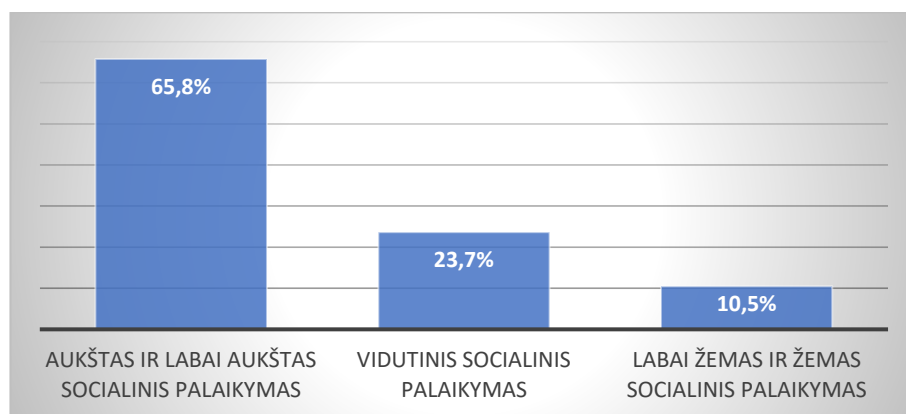
	Susirašote tekstinėmis žinutėmis	Skambinate telefonu	Susitinkate video pokalbiui internetinėse platformose	Susitinkate tiesioginiam bendravimui (fiziškai)
Niekada	5,0%	7,6%	15,2%	1,2%
Keletą kartų per mėnesį	14,2%	32,3%	29,5%	43,2%
Keletą kartų per savaitę	34,2%	41,5%	30,4%	44,9%
Kartą per dieną	27,6%	12,4%	15,2%	7,2%
Keletą kartų per dieną	19,0%	6,2%	9,7%	3,6%

131 pav. Jaunimo bendravimo su draugais būdai (N=1589)

Socialinio palaikymo rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojantis, ar tiriamieji bendrai sulaukia socialinės paramos ir palaikymo iš bet kokių žmonių. Rodiklis buvo matuojamas 7

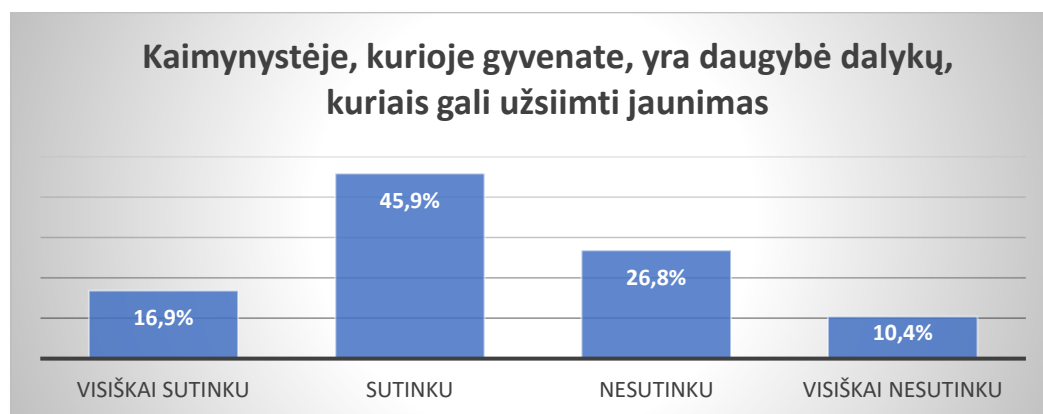
dichotominiais indikatoriais, įvardijančiais įvairius socialinio palaikymo būdus. Kiekvienam tiriamajam buvo skaičiuojami indikatoriai, kuriems pasirinktas atsakymo variantas „taip“. Gautas rodiklis, kuris kinta nuo 0 iki 7, kur 0 reiškia socialinio palaikymo ir paramos nebuvimą, o 7 - stiprų socialinį palaikymą ir paramą.

Iš tyrimo duomenų nustatyta, kad beveik du trečdaliai respondentų (65,8%) sulaukia aukšto ar labai aukšto palaikymo. Maždaug dešimtadalis respondentų (10,5%) sulaukia žemo arba labai žemo palaikymo (žr. 132 pav.).

132 pav. Socialinio palaikymo rodiklis (N=1589)

Beveik du trečdaliai respondentų (62,8%) sutinka ar visiškai sutinka, kad kaimynystėje, kurioje gyvena, yra daugybė dalykų, kuriais gali užsiimti jaunimas (žr. 133 pav.).

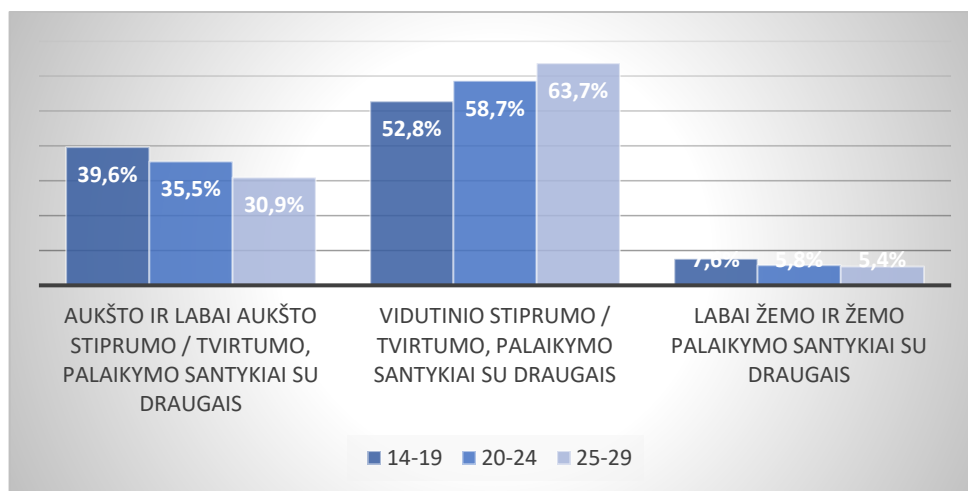

133 pav. Jaunimo užimtumas kaimynystėje (N=1589)

5.2. Lyginimas pagal amžių

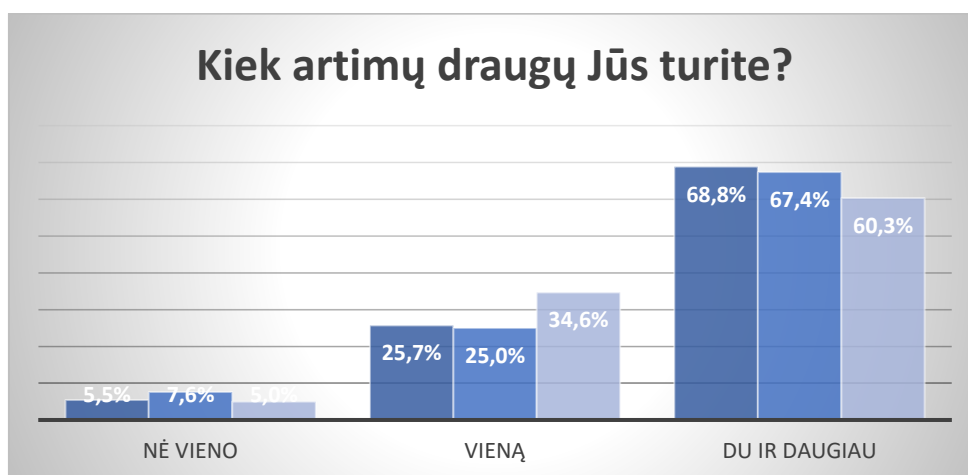
Šiame poskyryje yra pateikiami draugystės bei socialinio palaikymo rodiklių lyginimai pagal jaunimo amžiaus grupes.

Lyginant amžiaus grupes, pastebėta, kad didesnę santykių su draugais kokybės rodiklį turi 14-19 m. amžiaus grupė, o mažiausią - 25-29 m. Pastebėta, kad su amžiumi šis rodiklis mažėja (žr. 134 pav.).

134 pav. Santykių su draugais kokybės rodiklis pagal amžiaus grupę (N=1589)

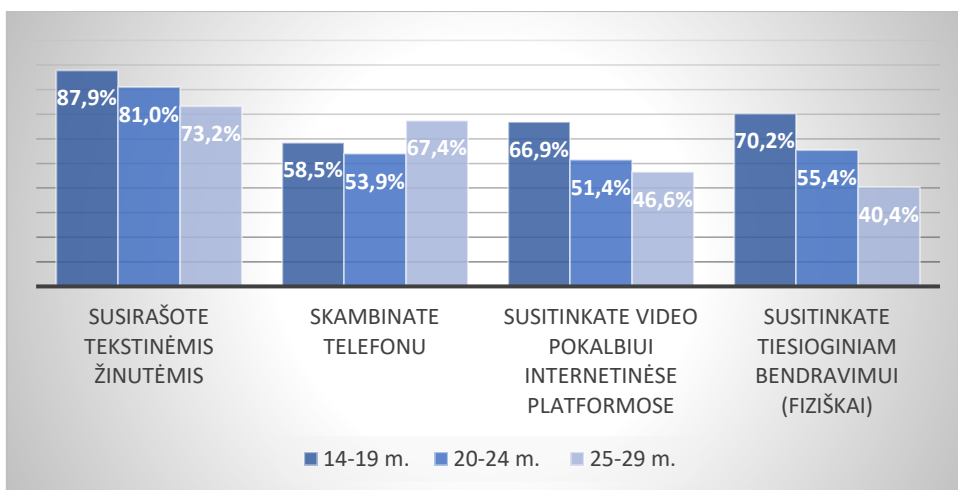
Vertinant respondentų turimų draugų skaičių pastebėta, kad būtent 14-19 m. ir 20-24 m. amžiaus grupės nurodė turinčios didžiausią skaičių draugų (2 ir daugiau). Tuo tarpu 25-29 m. amžiaus jaunuoliai dažniau turi vieną artimą draugą (34,6%) (žr. 135 pav.).

135 pav. Artimų draugų skaičius pagal amžiaus grupę (N=1589)

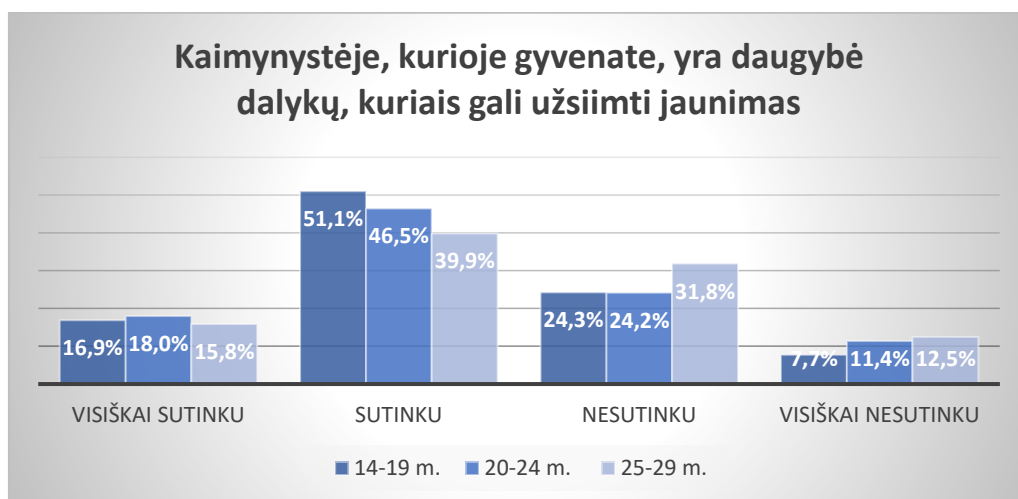
Nustatyta, kad susirašinėjimas tekstinėmis žinutėmis yra populiariausias bendravimo būdas tarp visų amžiaus grupių. Jaunimas, priklausantis 14-19 m. amžiaus grupei, dažniau nei kitų amžiaus grupių respondentai susitinka video pokalbiams internetinėse platformose arba tiesioginiam bendravimui. 25-29 m. amžiaus jaunuoliai dažniausiai iš visų amžiaus

grupių kalba telefonu (žr. 136 pav.).

136 pav. Bendravimo su draugais būdai pagal amžiaus grupę (N=1589)

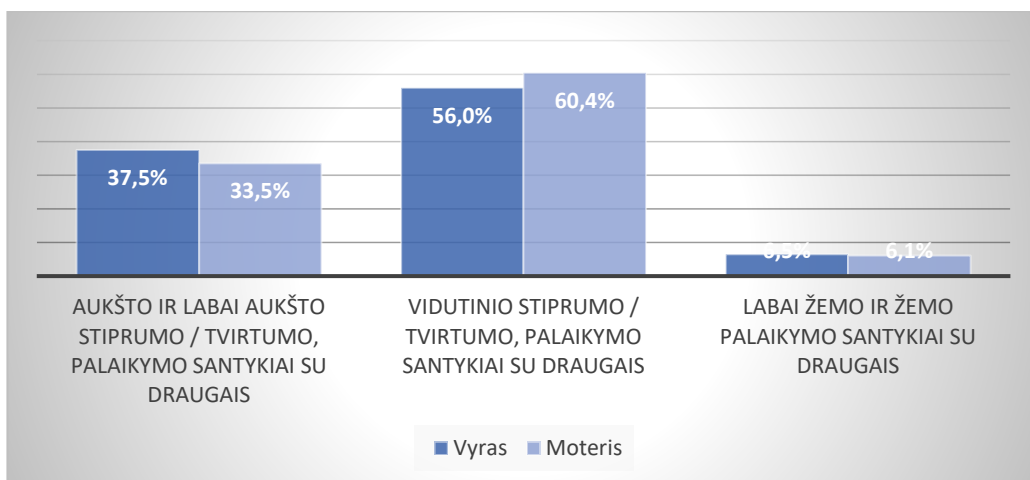
Jaunimas, priklausantis 25-29 m. amžiaus grupei, kaimynystėje mažiausiai mato veiklos, kuria gali užsiimti (žr. 137 pav.).

137 pav. Jaunimo užimtumas kaimynystėje pagal amžiaus grupę (N=1589)

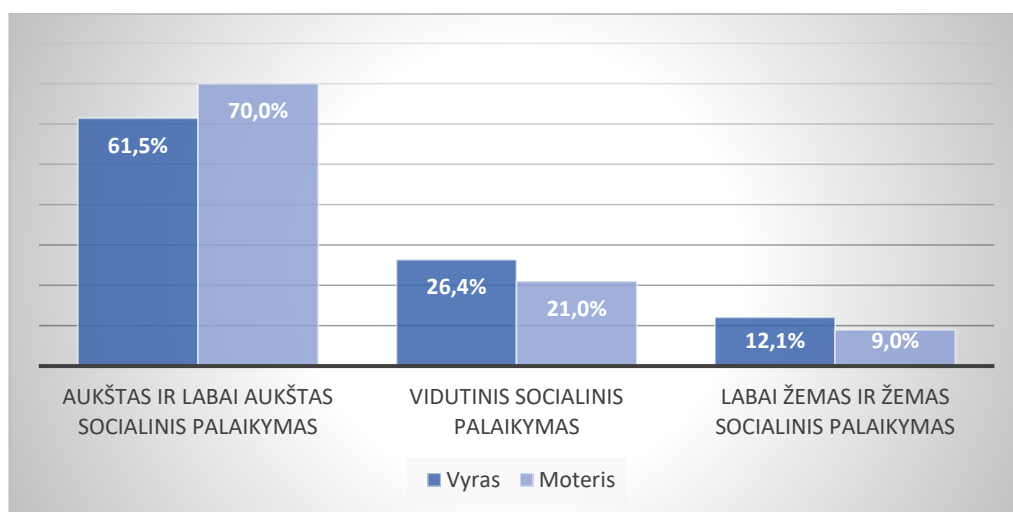
5.3. Lyginimas pagal lytį

Vyrai šiek tiek (4 procentiniais punktais) dažniau nurodo aukšto ir labai aukšto stiprumo palaikymo santykius su draugais (žr. 138 pav.).

138 pav. Santykių su draugais kokybės rodiklis pagal lytį (N=1589)

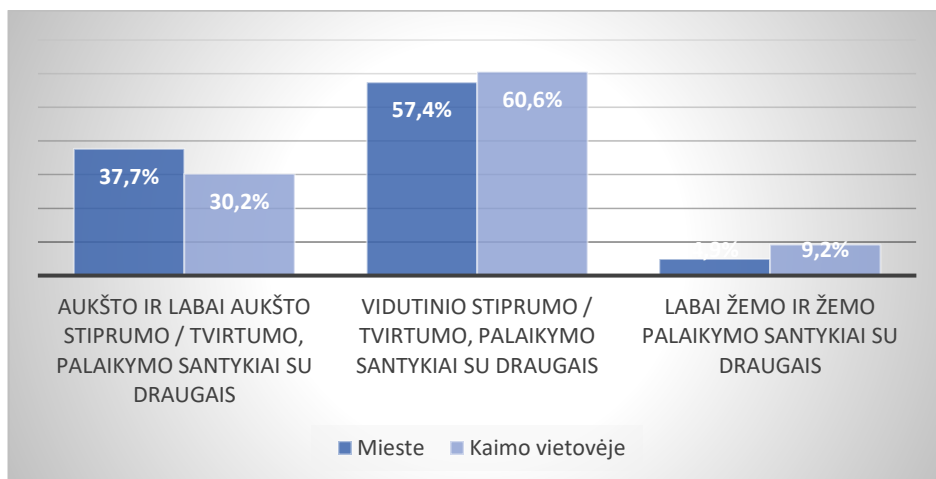
Moterys dažniau (8,5 procentinio punkto) nurodė sulaukiančios aukšto ir labai aukšto socialinio palaikymo nei vyrai (žr. 139 pav.).

139 pav. Socialinio palaikymo rodiklis pagal lytį (N=1589)

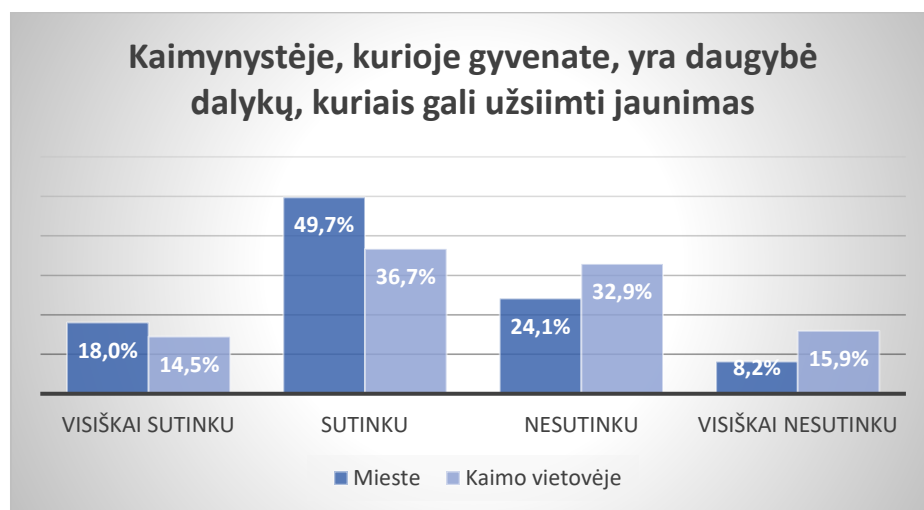
5.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę

Miestuose gyvenantys jaunuoliai dažniau nurodo turintys aukšto ir labai aukšto tvirtumo santykius su draugais (žr. 140 pav.).

140 pav. Santykių su draugais kokybės rodiklis pagal gyvenamąją vietovę (N=1581)

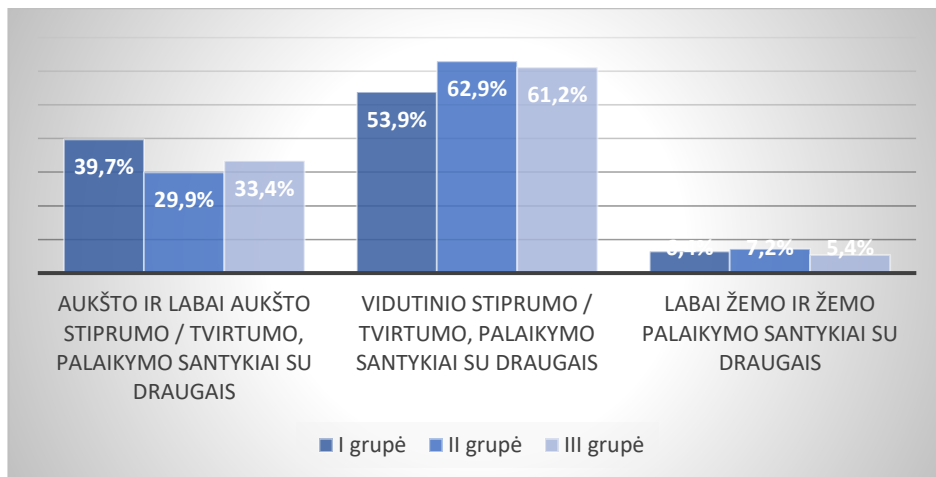
Vertinant jaunimo užimtumo kaimynystėje rodiklį, pastebėta, kad miesto gyventojai mato žymiai daugiau veiklų, kuriomis gali užsiimti jaunimas, nei kaimo gyventojai (žr. 141 pav.).

141 pav. Jaunimo užimtumas kaimynystėje pagal gyvenamąją vietovę (N=1581)

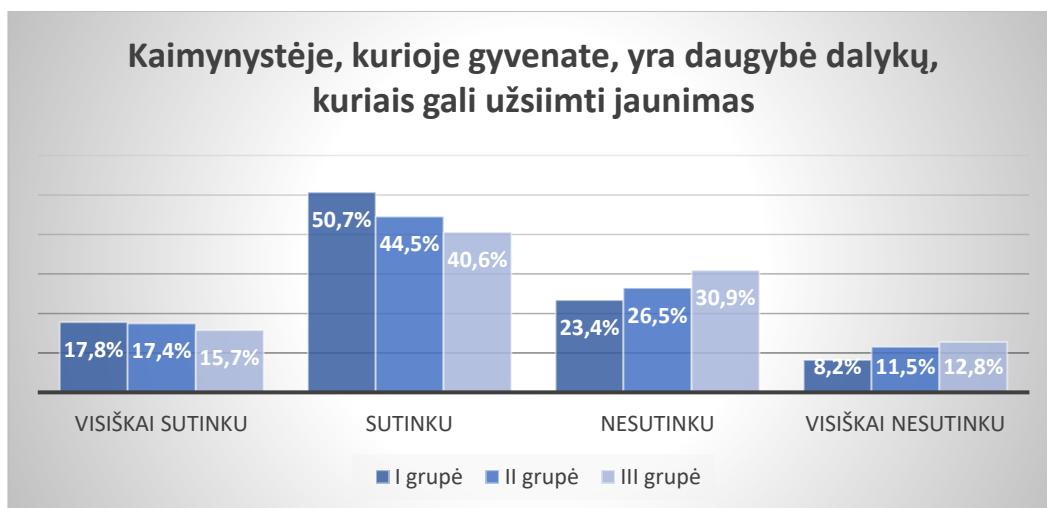
5.5. Lyginimas pagal savivaldybių grupes

Pastebima, kad I-osios savivaldybių grupės respondentai dažniau nurodo turintys aukšto ir labai aukšto tvirtumo santykius su draugais, tuo tarpu II-osios grupės – rečiausiai (žr. 142 pav.).

142 pav. Santykių su draugais kokybės rodiklis pagal savivaldybių grupes (N=1578)

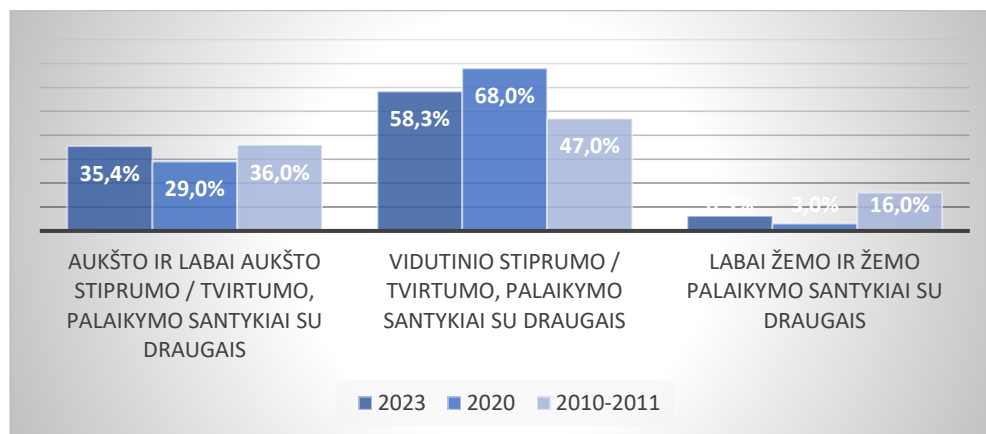
Vertinant užimtumo galimybes pagal savivaldybių grupes, pastebėta, kad I-ojoje savivaldybių grupėje yra daugiausiai veiklų, kuriomis gali užsiimti jaunimas, o III-iojoje - mažiausiai (žr. 143 pav.).

143 pav. Jaunimo užimtumas kaimynystėje, pagal savivaldybių grupes (N=1578)

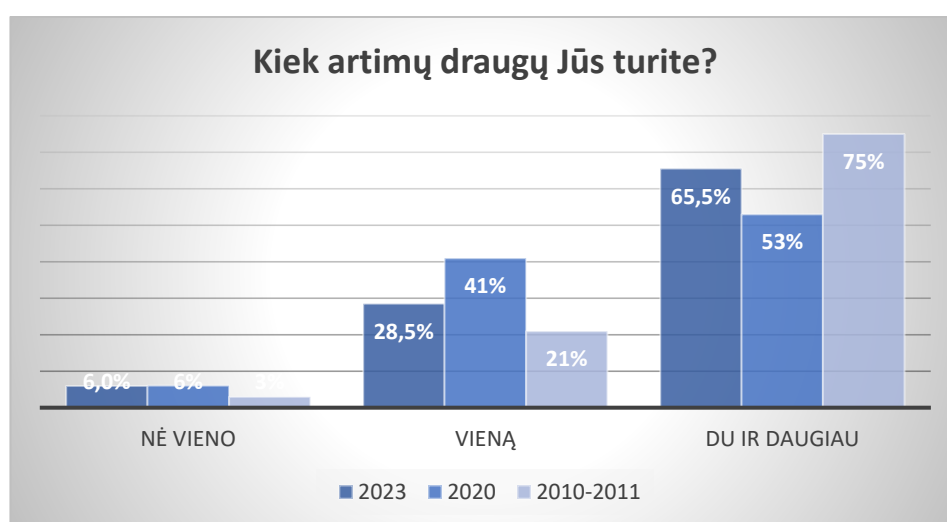
5.6. Lyginimas su 2010-2011 ir 2020 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis

Lyginant abiejų tyrimų santykių su draugais kokybės rodiklį, pastebėta, kad po kritimo 2020 metais šių metų tyrime vėl išaugo respondentų, turinčių labai gerus santykius su draugais, dalis (žr. 144 pav.).

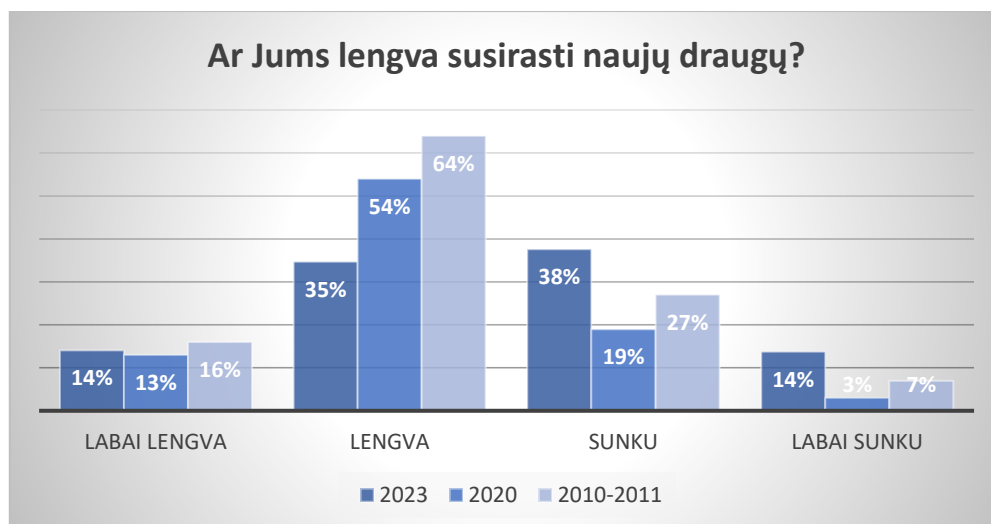
144 pav. Santykių su draugais kokybės rodiklių palyginimas

Vertinant artimų draugų skaičiaus rodiklį, pastebėta, kad rodiklis dabar yra aukštesnis nei ankstesniame tyrime, bet du ir daugiau draugų turinčių respondentų skaičius vis dar nepasiekė 2010-2011 m. lygio. (žr. 145 pav.).

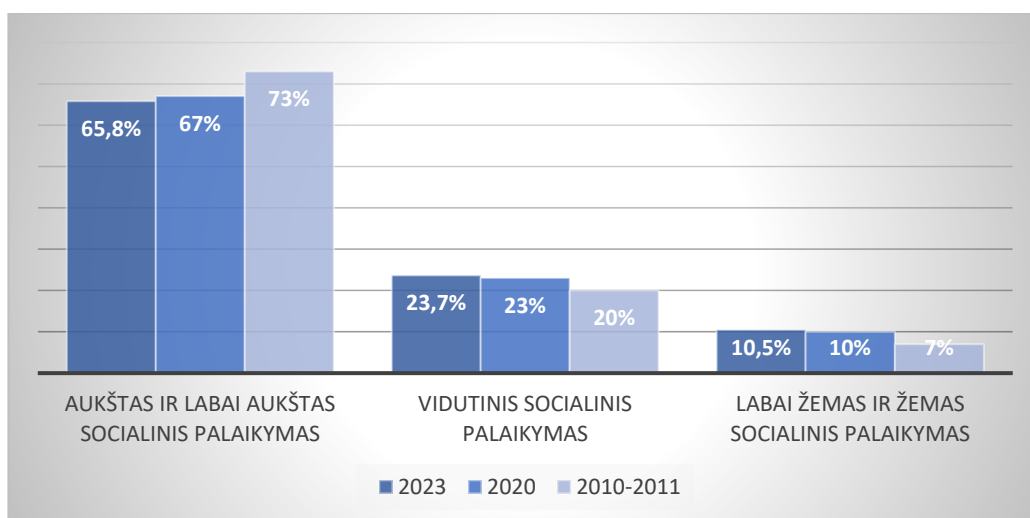
145 pav. Artimų draugų skaičiaus rodiklių palyginimas

Pastebėta, kad jauniems žmonėms susirasti naujų draugų darosi vis sunkiau ir šis rodiklis žemėja (žr. 146 pav.).

146 pav. Gebėjimo surasti naujus draugus rodiklio palyginimas

Socialinio palaikymo rodiklis toliau pamažu krenta, bet užfiksuotas rodiklio sumažėjimas nuo 2020 m. nėra drastiškas (1,2 procentinio punkto mažiau aukšto ir labai aukšto socialinio palaikymo ir 0,5 procentinio punkto daugiau žemo ir labai žemo socialinio palaikymo) (žr. 147 pav.).

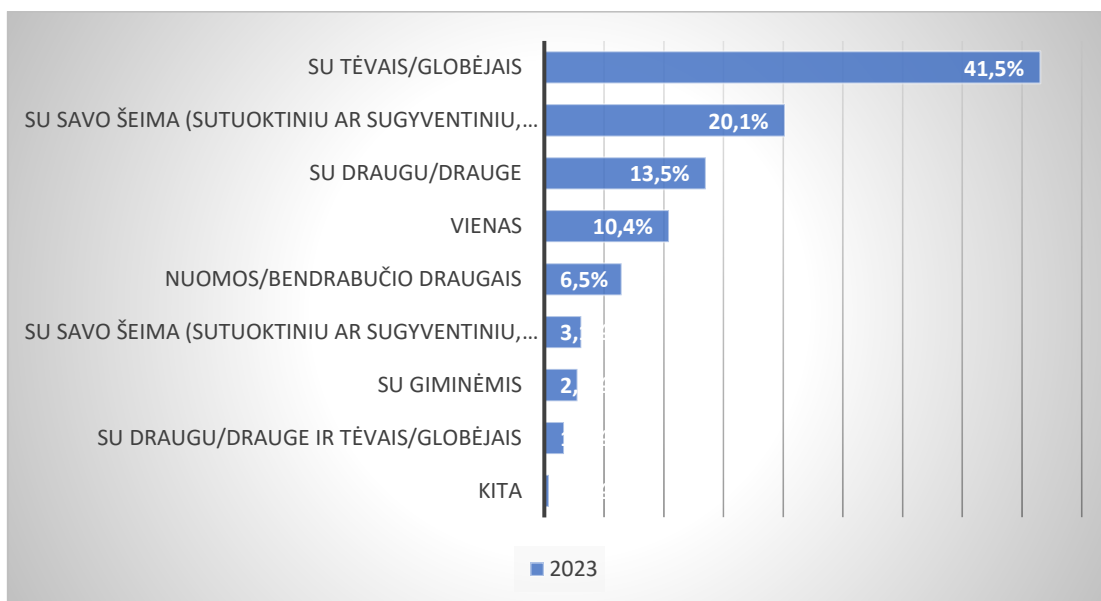
147 pav. Socialinio palaikymo rodiklis

6. GYVENIMO SĄLYGOS

6.1. Bendras aprašymas

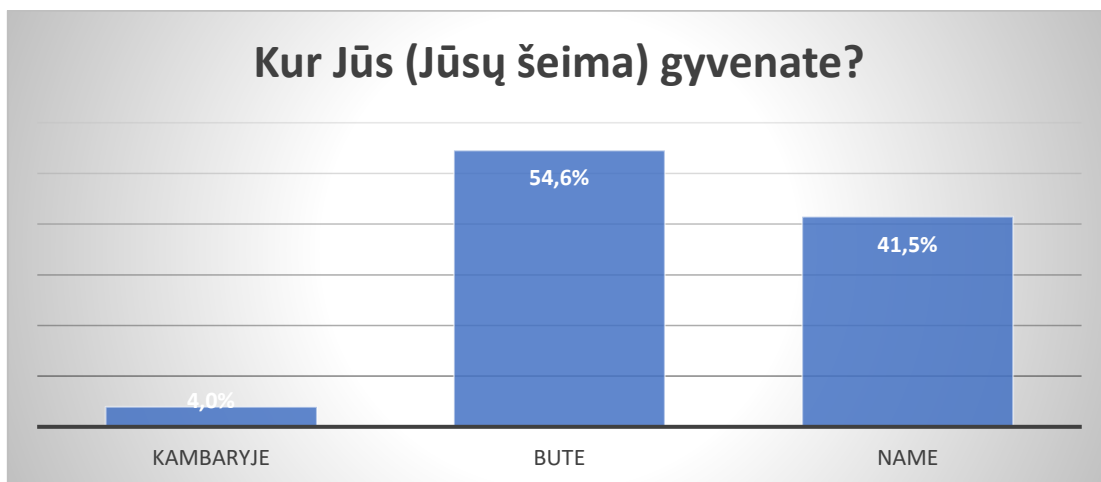
Šiame skyriuje bus nagrinėjami gyvenimo sąlygų rodikliai. Šioje klausimyno grupėje dalyvavo visa tyrimo imtis.

Nustatyta, kad kiek mažiau nei pusė respondentų (41,5%) gyvena kartu su tėvais ar globėjais (žr. 148 pav.), vieni gyvena tik 10,4% respondentų, tačiau tokius duomenis lemia mokyklinio amžiaus respondentai (14-19 m.), kurie įprastai gyvena su tėvais ar globėjais (žr. skyrių „6.2. Lyginimas pagal amžių“).

148 pav. Gyvenimo kartu su kitais asmenimis bendras rodiklis (N=1589)

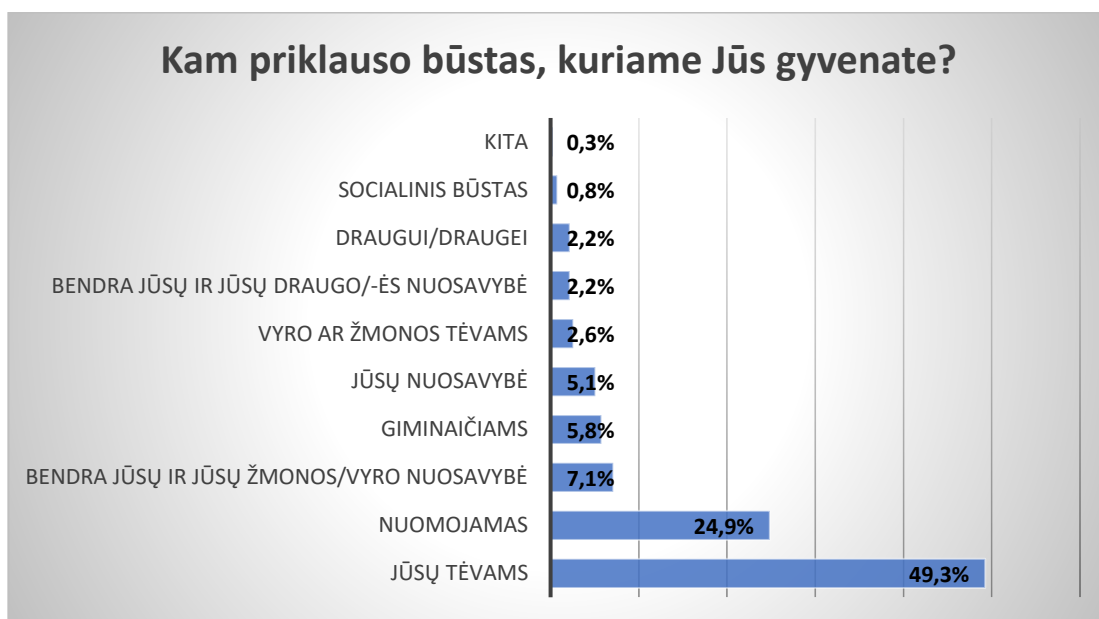
Daugiausiai respondentų (54,6%) gyvena bute, kiek mažiau nei pusė (41,5%) - name ir tik 4,0% - kambaryje (žr. 149 pav.).

149 pav. Gyvenamojo būsto rodiklis (N=1589)

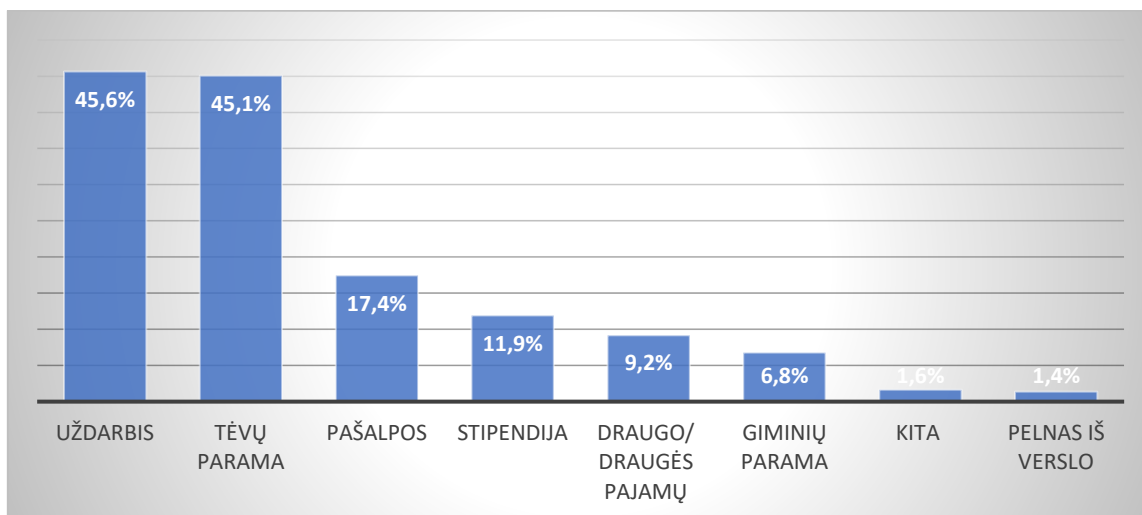
Pastebėta, kad dažniausiai (49,3%) būstas, kuriame gyvena jaunimas, priklauso jų

tēvams ar globējams. Maždaug ceturtdaļis jaunimo nuomoja būstus (24,9%). 14,3% jaunimo turi savu nuosavā būstā, kuris jiems priekšā vieniems ar kartu su žmona / vyru / draugu / drauge (žr. 150 pav.).

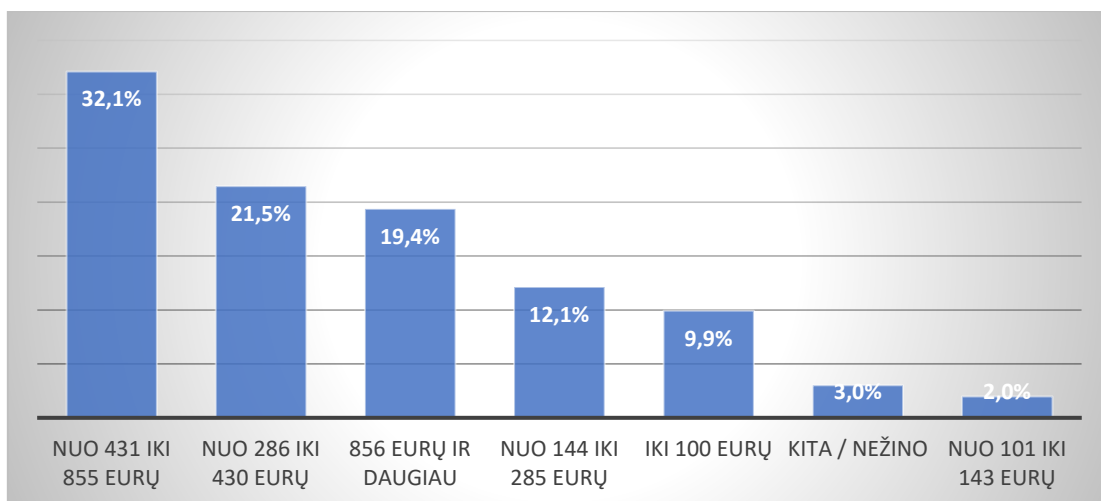
150 pav. Gyvenamojo būsto nuosavybės rodiklis (N=1561)

Pastebētina, kad pagrindiniai jaunimo pajamų šaltiniai yra uždārbis (45,6%) ir tēvų parama (45,1%), kiti pajamų šaltiniai yra mažāu populāri (žr. 151 pav.).

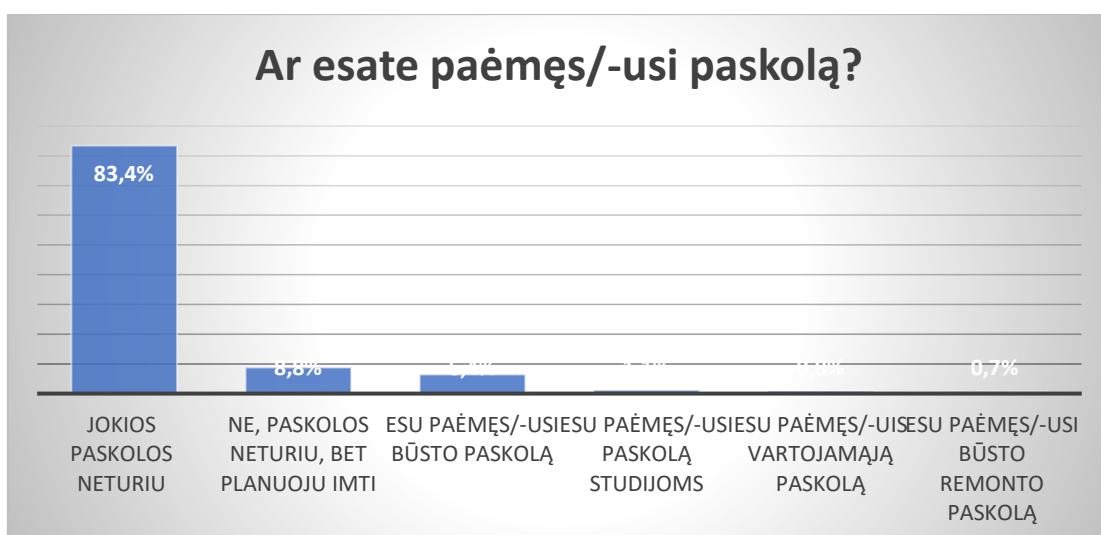
151 pav. Jaunimo pajamų šaltinių rodiklis (N=1589)

Daugumos respondentų (53,6%) vienam namų ūkio nariui tenkančios pajamos per mėnesį svyruoja nuo 286 iki 855 Eur, beveik ceturtdaļio (24,0%) pajamos yra mažesnės ir beveik pāntadaļio respondentų (19,4%) pajamos yra didesnės (žr. 152 pav.).

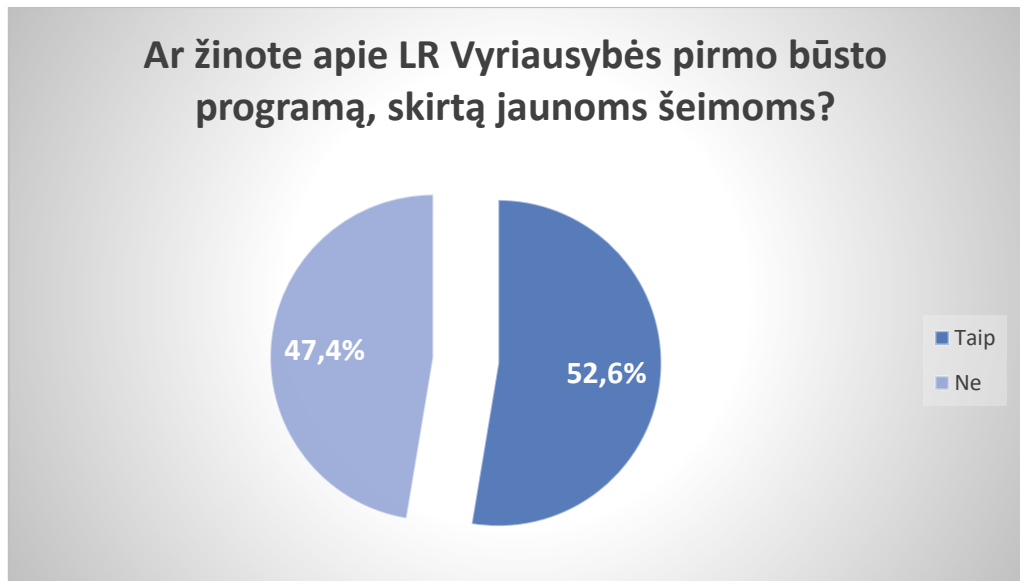
152 pav. Jaunimo vidutinės vienam namų ūkio nariui tenkančios pajamos per mėnesį (N=1461)

Gana nedidelė dalis (9,0%) jaunimo yra paėmusi paskolas, iš jų daugiau nei pusė paėmusi būsto paskolą (6,4%). Taip pat 8,8% apklaustųjų ketina paimti paskolą, tačiau kol kas paskolos neturi (žr. 153 pav.).

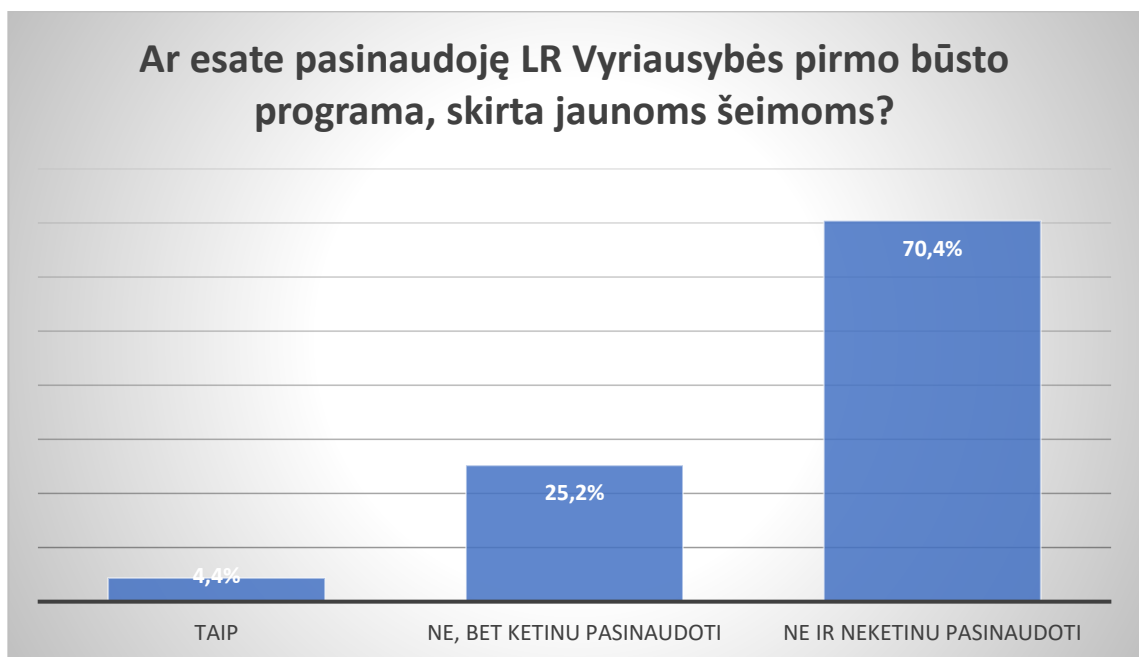
153 pav. Turimų paskolų rodiklis (N=1534)

Daugiau nei pusė respondentų (52,6%) žino apie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytą pirmo būsto programą (žr. 154 pav.).

154 pav. Vyriausybės pirmo būsto programos žinomumo rodiklis (N=1336)

Vyriausybės siūloma programa pasinaudojo tik 4,4% respondentų, maždaug ketvirtadalis (25,2%) ketina pasinaudoti ateityje (žr. 155 pav.).

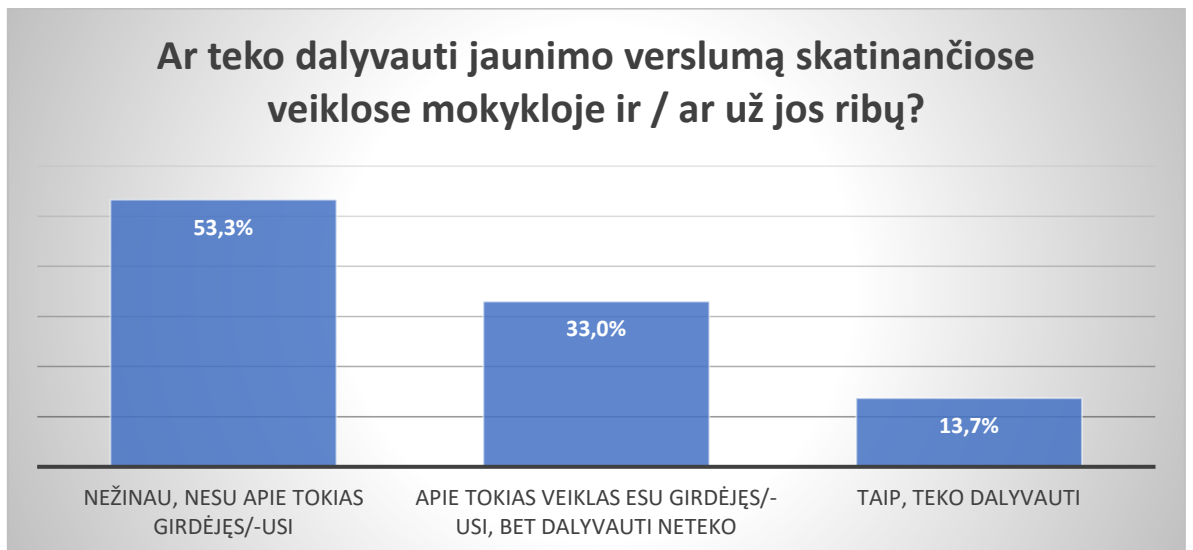
155 pav. Pasinaudojimo Vyriausybės pirmo būsto programa rodiklis (N=1345)

Tik nedidelė dalis jaunimo (2,9%) turi savo verslą ar dalyvauja šeimos versle, 6,2% respondentų planuoja pradėti savo verslą ateityje (žr. 156 pav.).

156 pav. Verslumo rodiklis (N=1589)

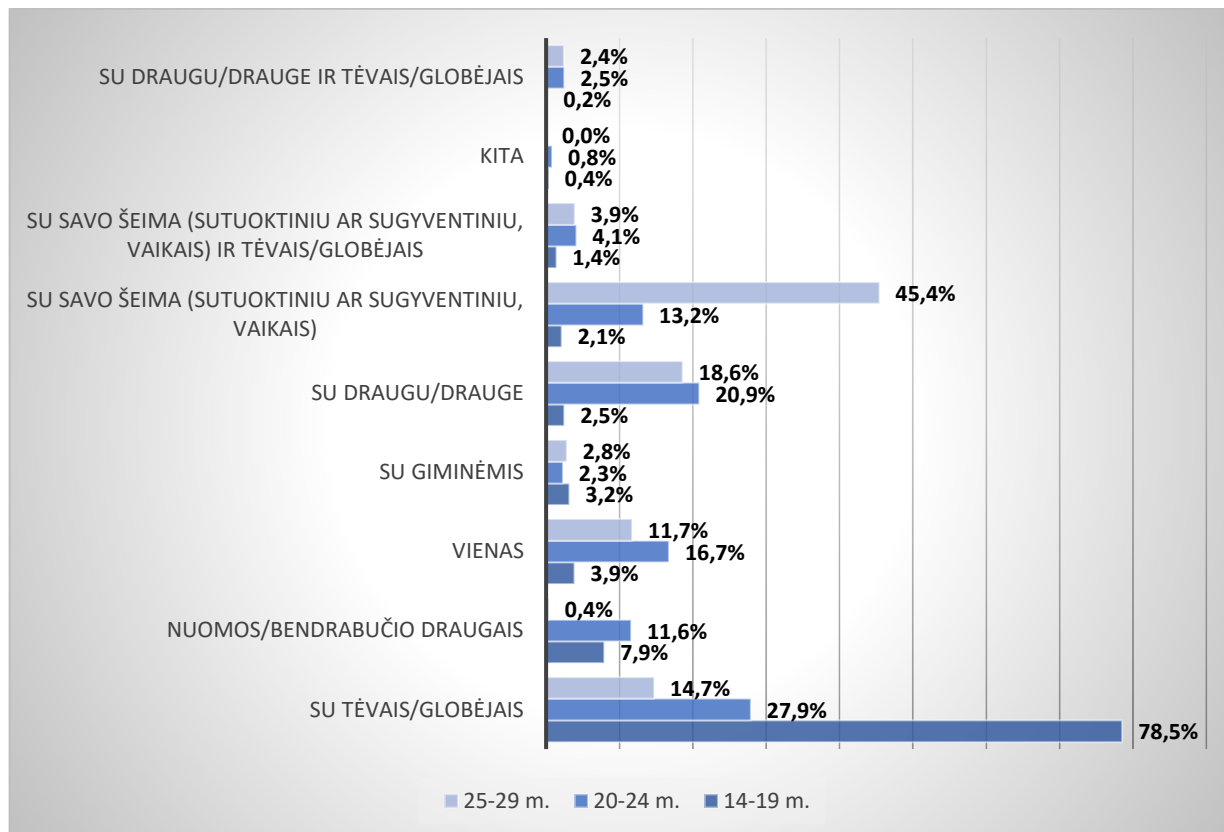
Verslumą skatinančiose veiklose yra dalyvavę tik 13,7% respondentų ir trečdalis (33,0%) respondentų apie tokias veiklas yra girdėję (žr. 157 pav.).

157 pav. Dalyvavimo verslumą skatinančiose mokyklose aktyvumo rodiklis (N=1589)

6.2. Lyginimas pagal amžių

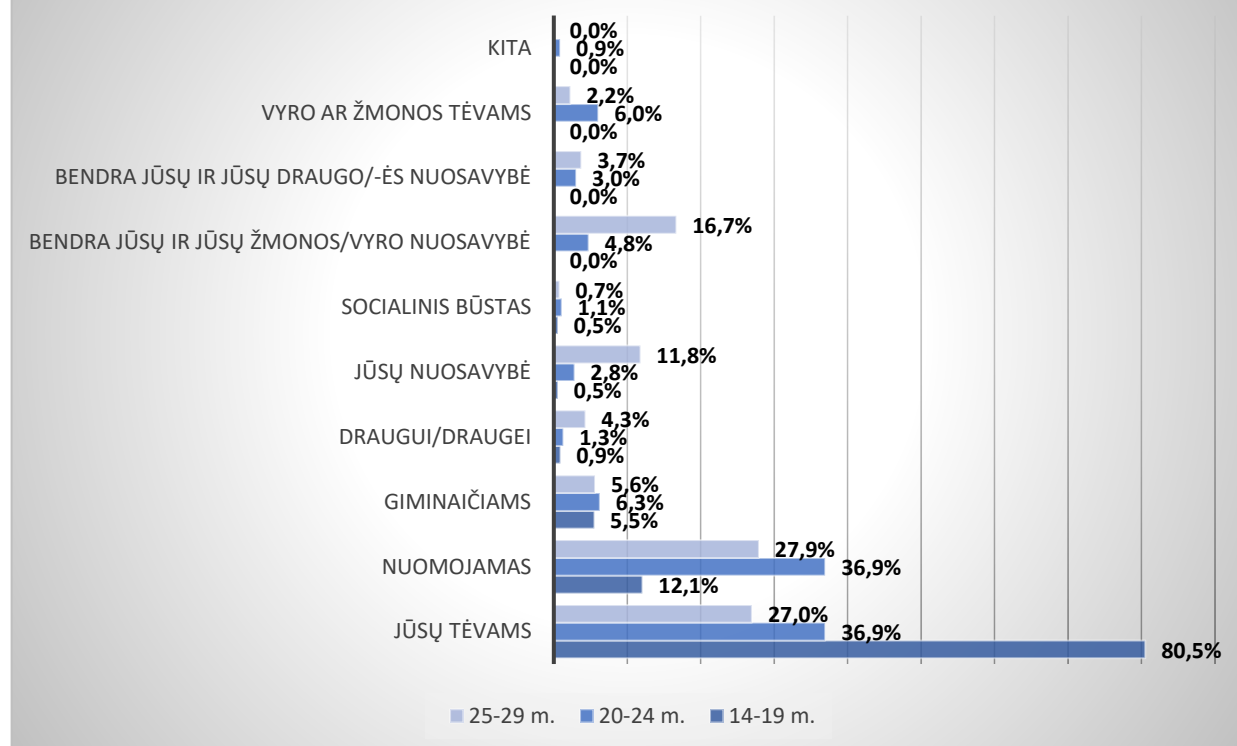
Nustatyta, kad 78,5% 14-19 m. asmenų gyvena su tėvais, 20-24 m. jaunimo šis procentas yra gerokai mažesnis. 25-29 m. jaunimas dažniausiai gyvena su savo šeima (žr. 158 pav.).

158 pav. Gyvenimo kartu su kitais asmenimis rodiklis pagal amžiaus grupę (N=1589)

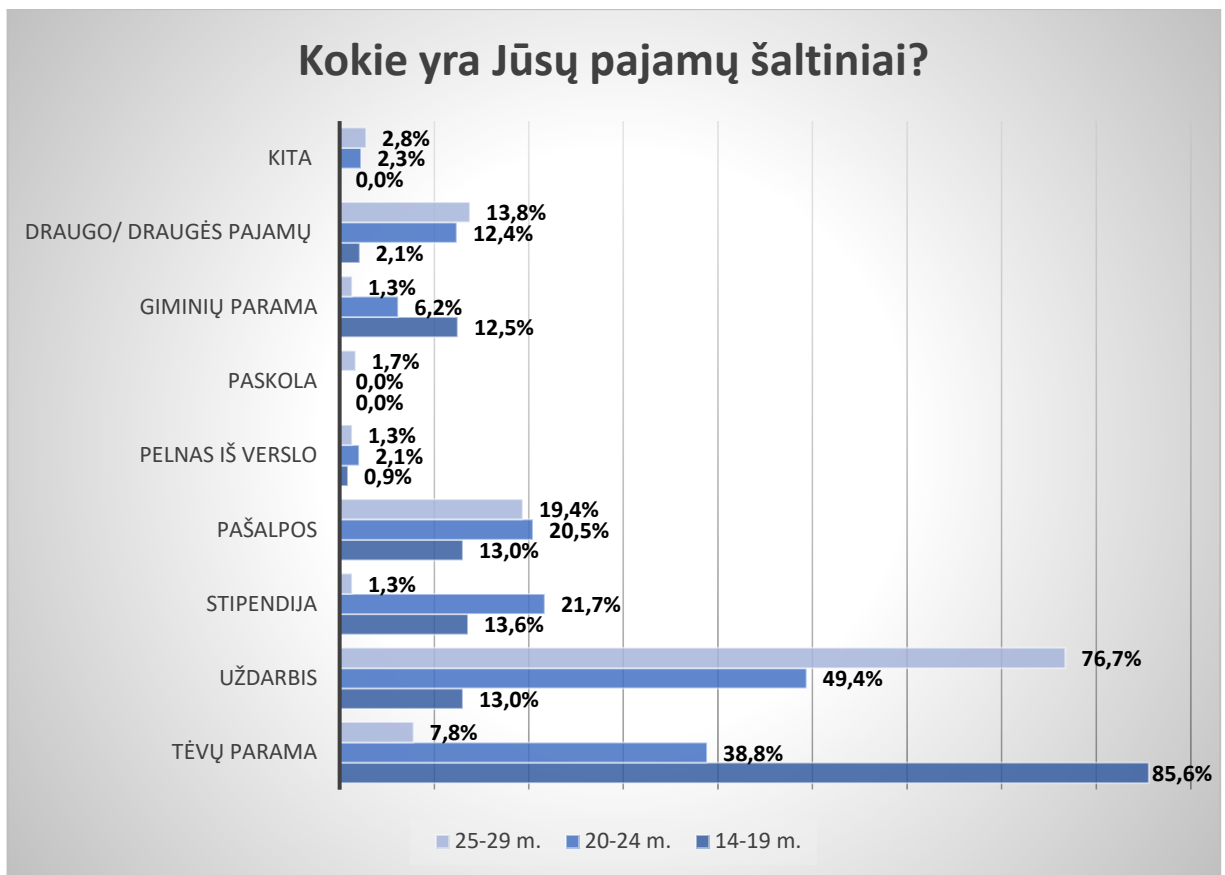
Būstas, kuriame gyvena 14-19 m. amžiaus grupės respondentai, dažniausiai (80,5%) priklauso tėvams. Lyginant su kitais respondентаis, 25-29 m. amžiaus grupės respondentai valdo būstą savo asmeninės arba bendros su žmona / vyru nuosavybės teise (žr. 159 pav.).

Kam priklauso būstas, kuriame Jūs gyvenate?

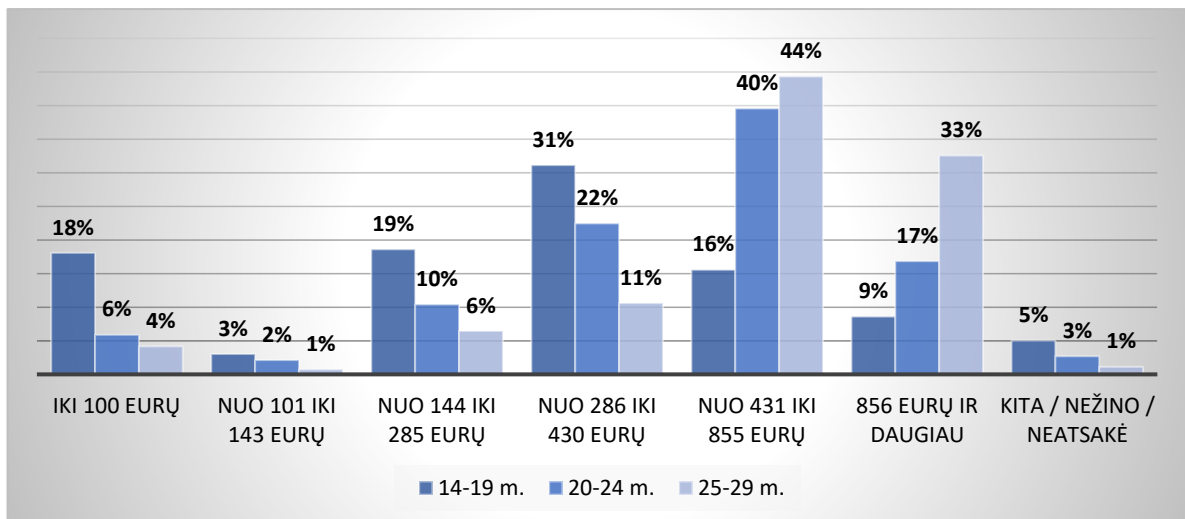
159 pav. Gyvenamojo būsto nuosavybės rodiklis pagal amžius grupę (N=1561)

Jaunų asmenų pajamų šaltiniai skiriasi pagal amžius grupes: 14-19 m. asmenų pagrindinis pajamų šaltinis - tėvų parama, 20-29 m. asmenų – darbo užmokestis. Šiek tiek daugiau nei penktadalis (21,7%) 20-24 m. amžiaus asmenų vienu iš pajamų šaltinių įvardina stipendiją (žr. 160 pav.).

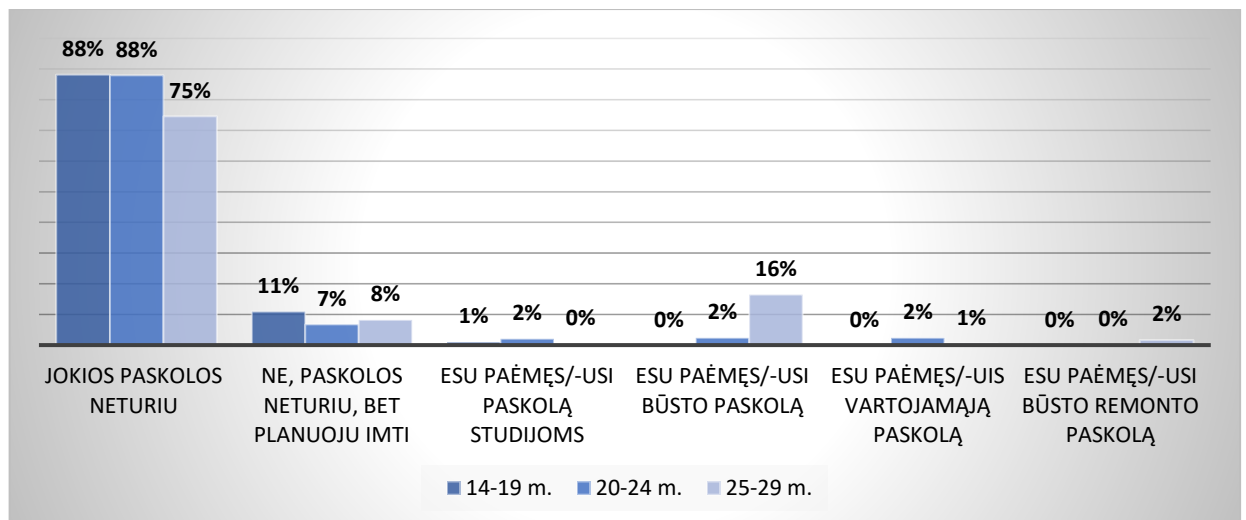
160 pav. Jaunimo pajamų šaltinių rodiklis pagal amžiaus grupę (N=1561)

Analizuojant pajamas, tenkančias vienam namų ūkio gyventojui, pastebima, kad pajamų tendencija yra auganti kartu su amžiumi (žr. 161 pav.).

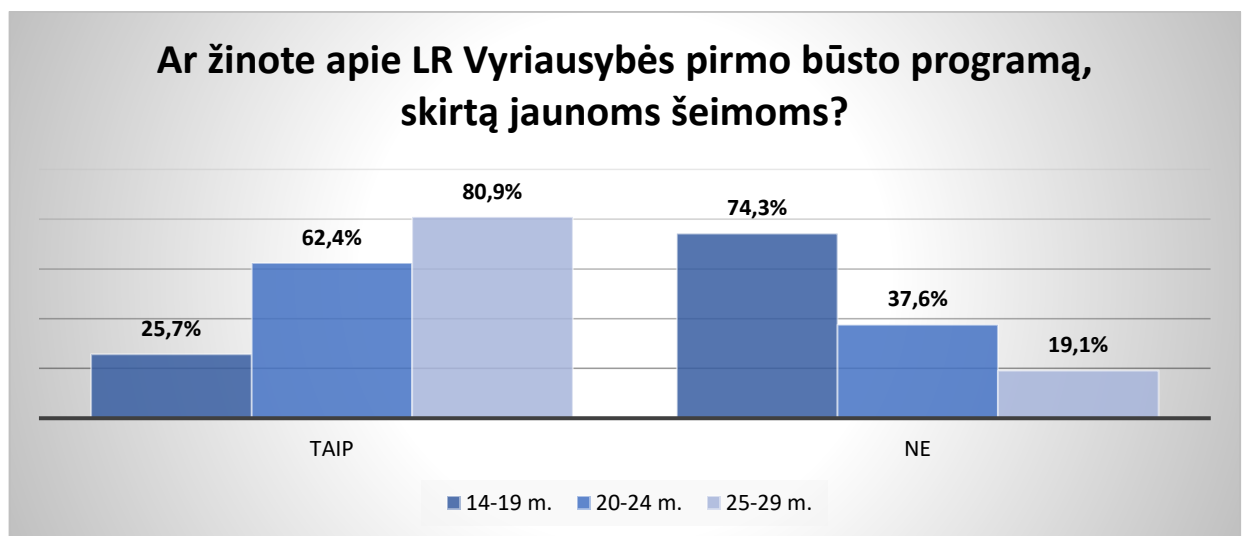
161 pav. Jaunimo vidutinės vienam namų ūkio nariui tenkančios pajamos per mėnesį pagal amžiaus grupę (N=1461)

Daugiausiai paėmusių paskolą asmenų priklauso 25-29 m. amžiaus grupei, tai dažniausiai yra būsto paskola (žr. 162 pav.).

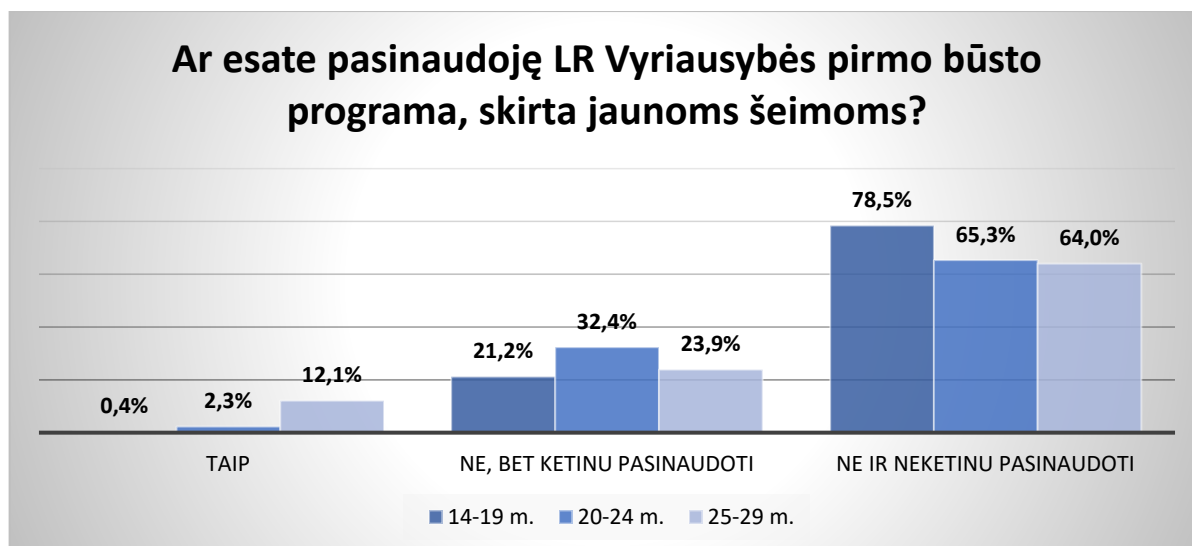
162 pav. Turimų paskolų rodiklis pagal amžiaus grupę (N=1534)

Geriausiai informuota apie Vyriausybės pirmojo būsto programą yra 25-29 m. amžiaus grupė, net 80,9% šios grupės respondentų žino apie tokią programą, mažiausiai informuota yra 14-19 m. amžiaus grupė, tačiau ši programa tokiai amžiaus grupei yra mažiausiai aktuali. Apibendrinant, informuotumas didėja kartu su amžiumi (žr. 163 pav.).

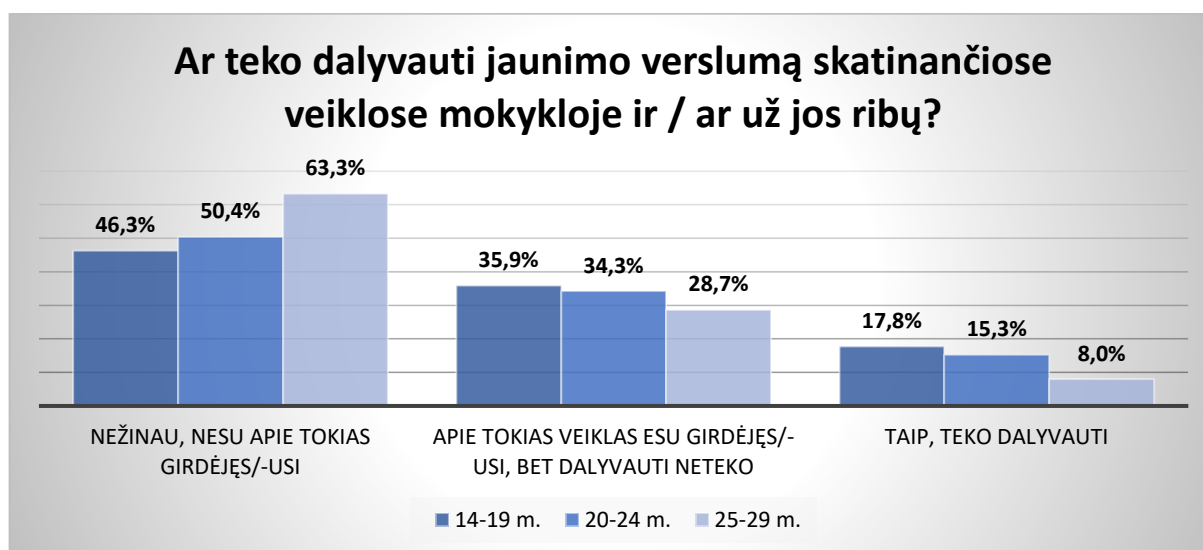
163 pav. Vyriausybės pirmo būsto programos žinomumo rodiklis pagal amžiaus grupę (N=1336)

Vyriausybės pirmojo būsto programa daugiausiai yra pasinaudojusi 25-29 m. amžiaus grupė (žr. 164 pav.).

164 pav. Pasinaudojimo Vyriausybės pirmo būsto programa rodiklis pagal amžiaus grupę (N=1345)

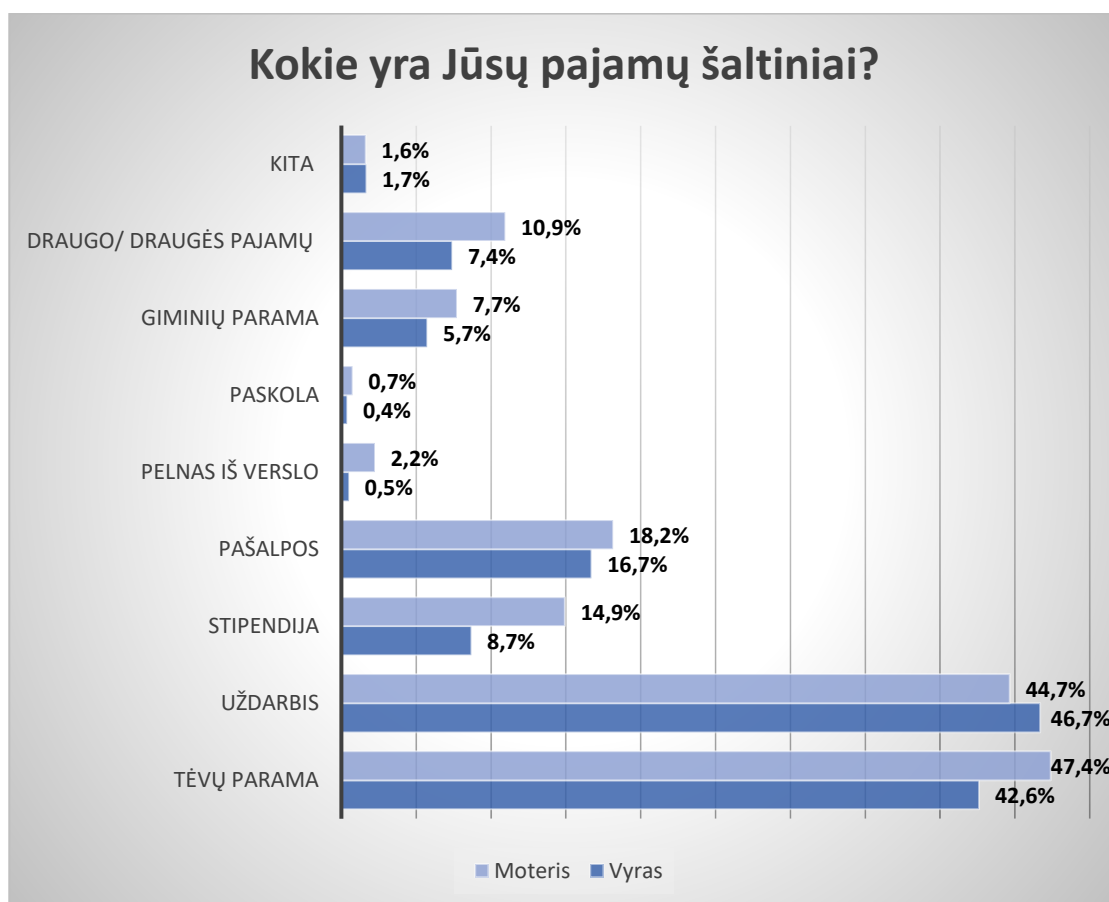
Verslumą skatinančiose veiklose daugiau teko dalyvauti 14-19 m. ir 20-24 m. jaunimui. Apie tokias veiklas nėra girdėjusi didžioji dalis (63,3%) 25-29 m. respondentų (žr. 165 pav.).

165 pav. Dalyvavimo verslumą skatinančiose mokyklose aktyvumo rodiklis pagal amžiaus grupę (N=1589)

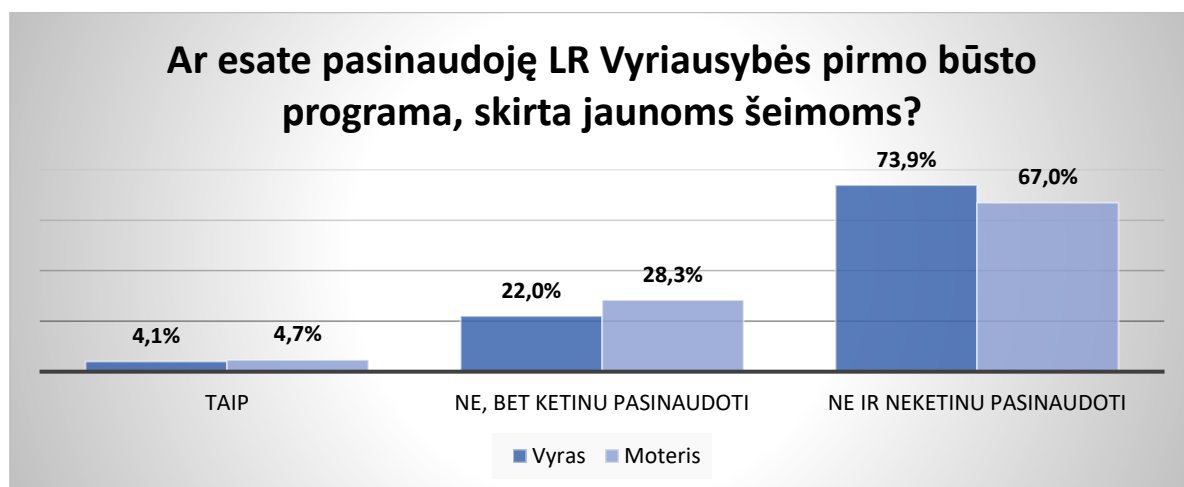
6.3. Lyginimas pagal lytį

Lyginant gyvenimo sąlygų rodiklius pagal lytį, pastebėta, kad moterys šiek tiek dažniau gyvena iš tėvų paramos ir šiek tiek dažniau gauna stipendiją nei vyrai (žr. 166 pav.).

166 pav. Jaunimo pajamų šaltinių rodiklis pagal lytį (N=1561)

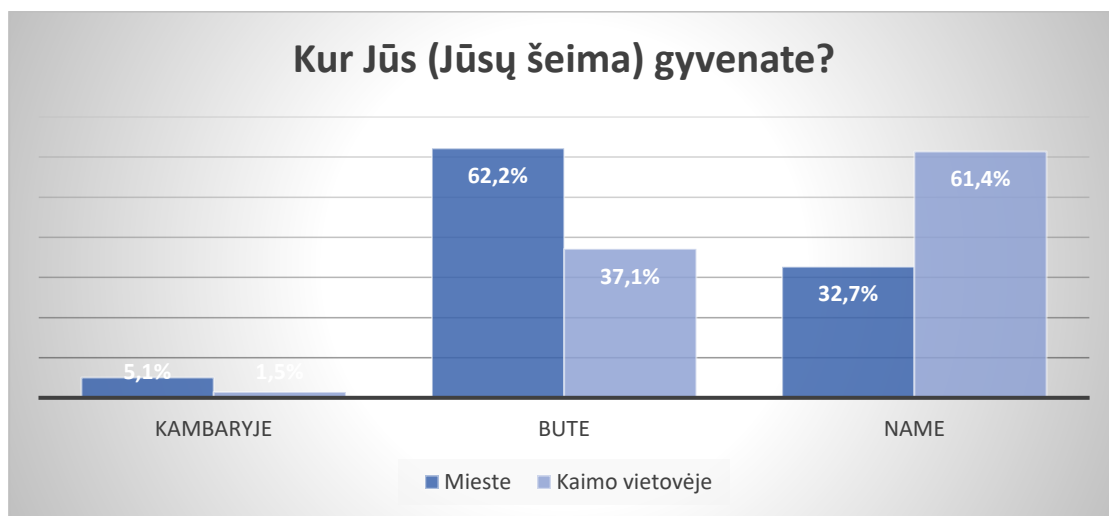
Pastebėta, kad moterys šiek tiek dažniau planuoja pasinaudoti pirmo būsto programa, skirta jaunoms šeimoms (informuotumas apie programą tarp lyčių reikšmingai nesiskiria) (žr. 167 pav.).

167 pav. Pasinaudojimo Vyriausybės pirmo būsto programa rodiklis pagal lytį (N=1345)

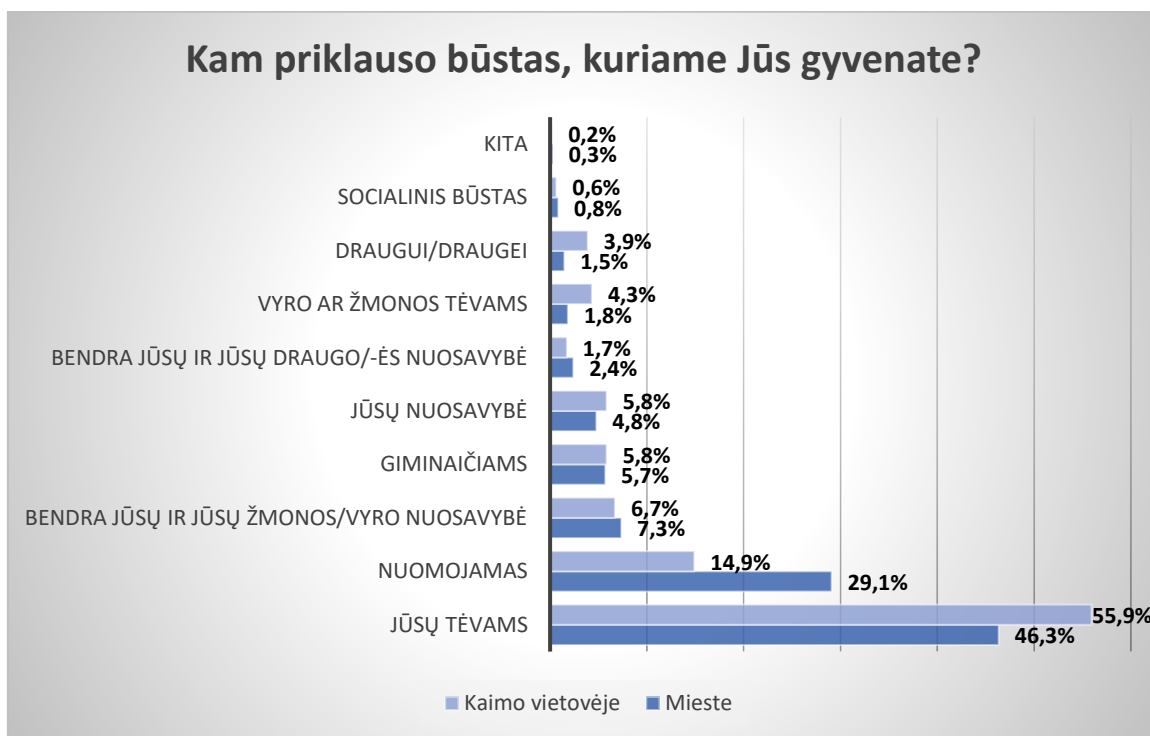
6.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę

Lyginant gyvenimo sąlygų rodiklius pagal gyvenamąją vietą pastebėta, kad kaime gyvenantys asmenys dažniau gyvena name nei bute (žr. 168 pav.).

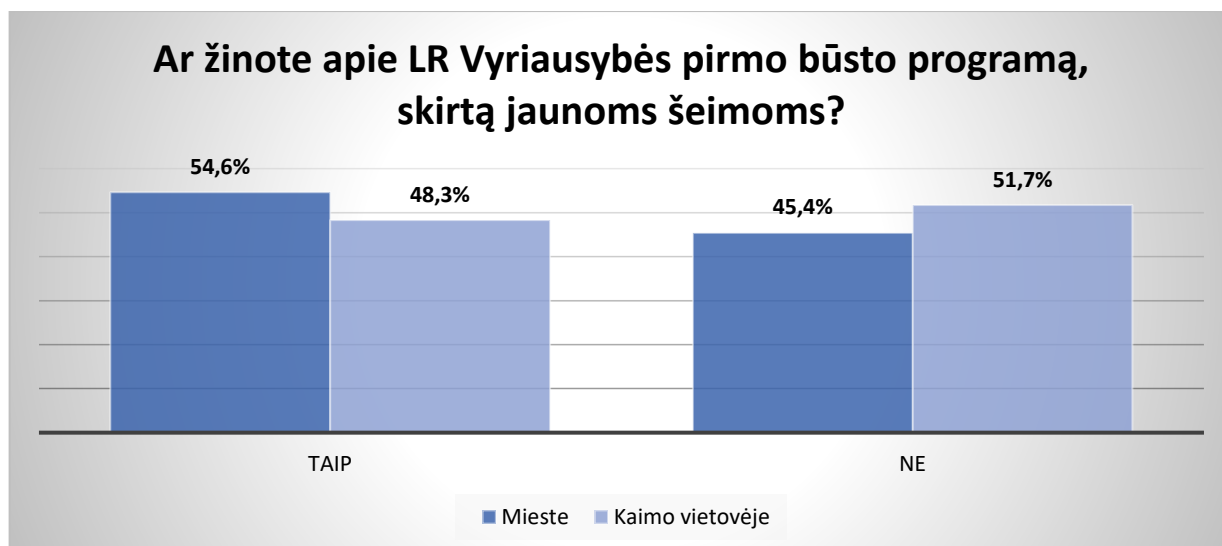
168 pav. Gyvenamosios vietos rodiklis pagal gyvenamąją vietovę (N=1581)

Pastebėta, kad kaimo vietovėse gyvenančių respondentų būstas dažniau priklauso jų tėvams, tuo tarpu miesto gyventojai dažniau gyvena nuomojamame būste (žr. 169 pav.).

169 pav. Gyvenamojo būsto nuosavybės rodiklis pagal gyvenamąją vietovę (N=1553)

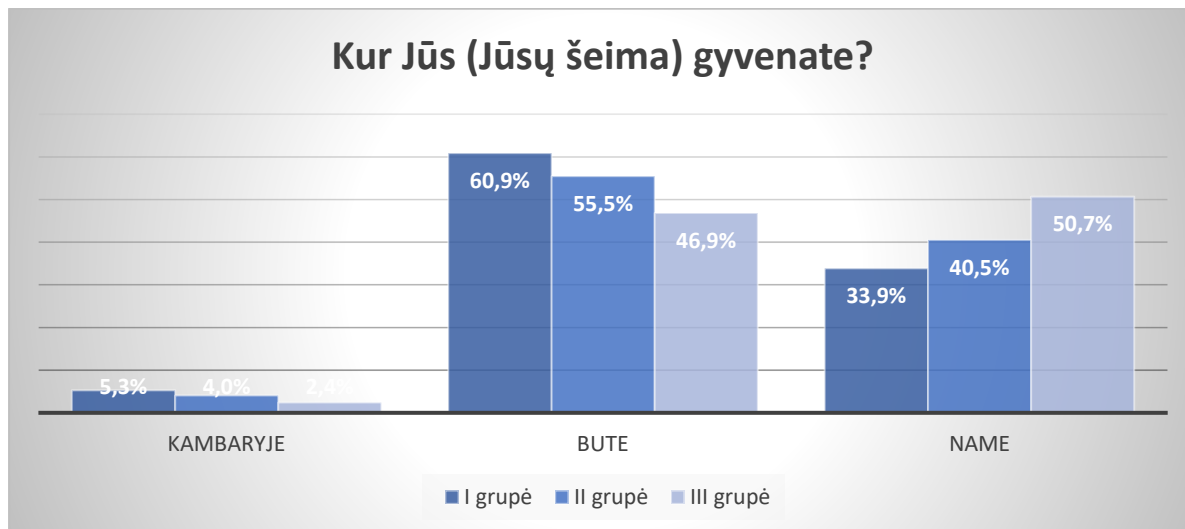
Miestuose žinomumo rodiklis apie LR Vyriausybės pirmo būsto programą yra šiek tiek aukštesnis nei kaimo vietovėse (žr. 170 pav.).

170 pav. Vyriausybės pirmo būsto programos žinomumo rodiklis pagal gyvenamąją vietovę (N=1328)

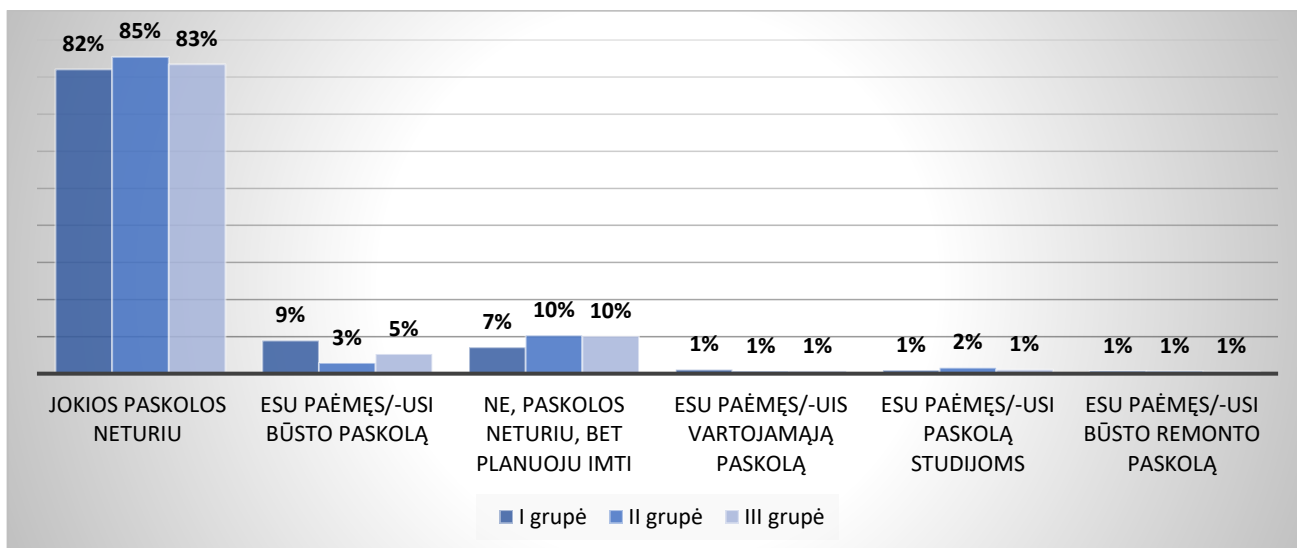
6.5. Lyginimas pagal savivaldybių grupes

Lyginant gyvenimo sąlygų rodiklius pagal savivaldybių grupes pastebėta, kad III-iosios savivaldybių grupės respondentai dažniau gyvena name nei bute, o I-osios - atvirkščiai (žr. 171 pav.).

171 pav. Gyvenamosios vietos rodiklis pagal savivaldybių grupes (N=1578)

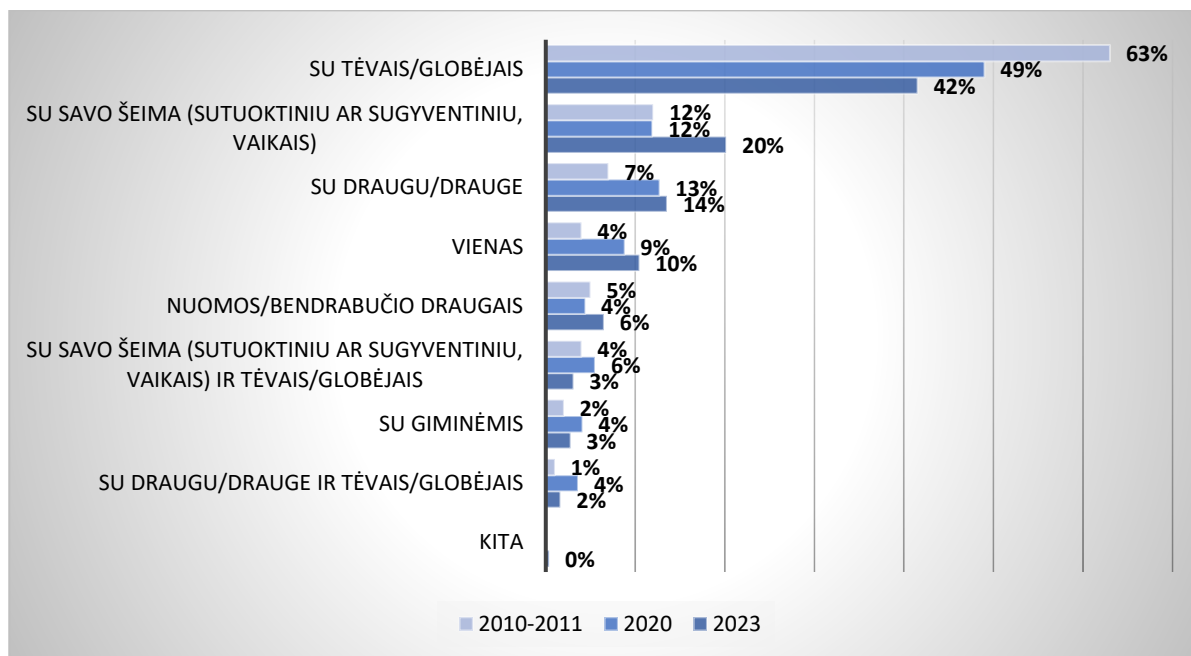
I-osios savivaldybių grupės respondentai šiek tiek dažniau yra paėmę būsto paskolą (žr. 172 pav.).

172 pav. Turimų paskolų rodiklis pagal savivaldybių grupes (N=1524)

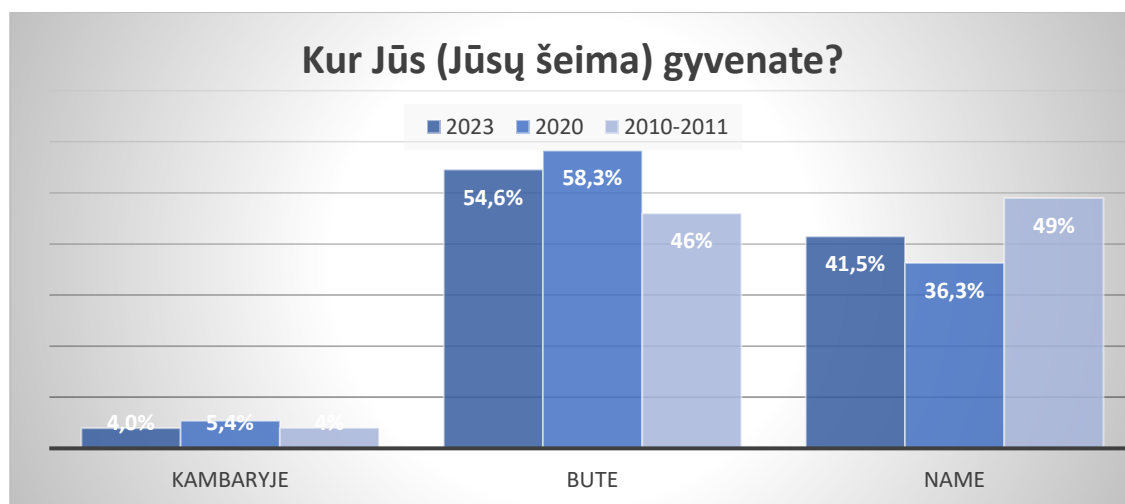
6.6. Lyginimas su 2010-2011 ir 2020 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis

Lyginant gyvenimo sąlygų rodiklius su ankstesnių metų tyrimais pastebėta, kad daugėja jaunų asmenų, gyvenančių atskirai nuo tėvų, daugiau jaunimo gyvena su šeima (sutuoktiniu ar sugyventiniu), taip pat - vieni (žr. 173 pav.).

173 pav. Gyvenimo kartu su kitais asmenimis rodiklių palyginimas

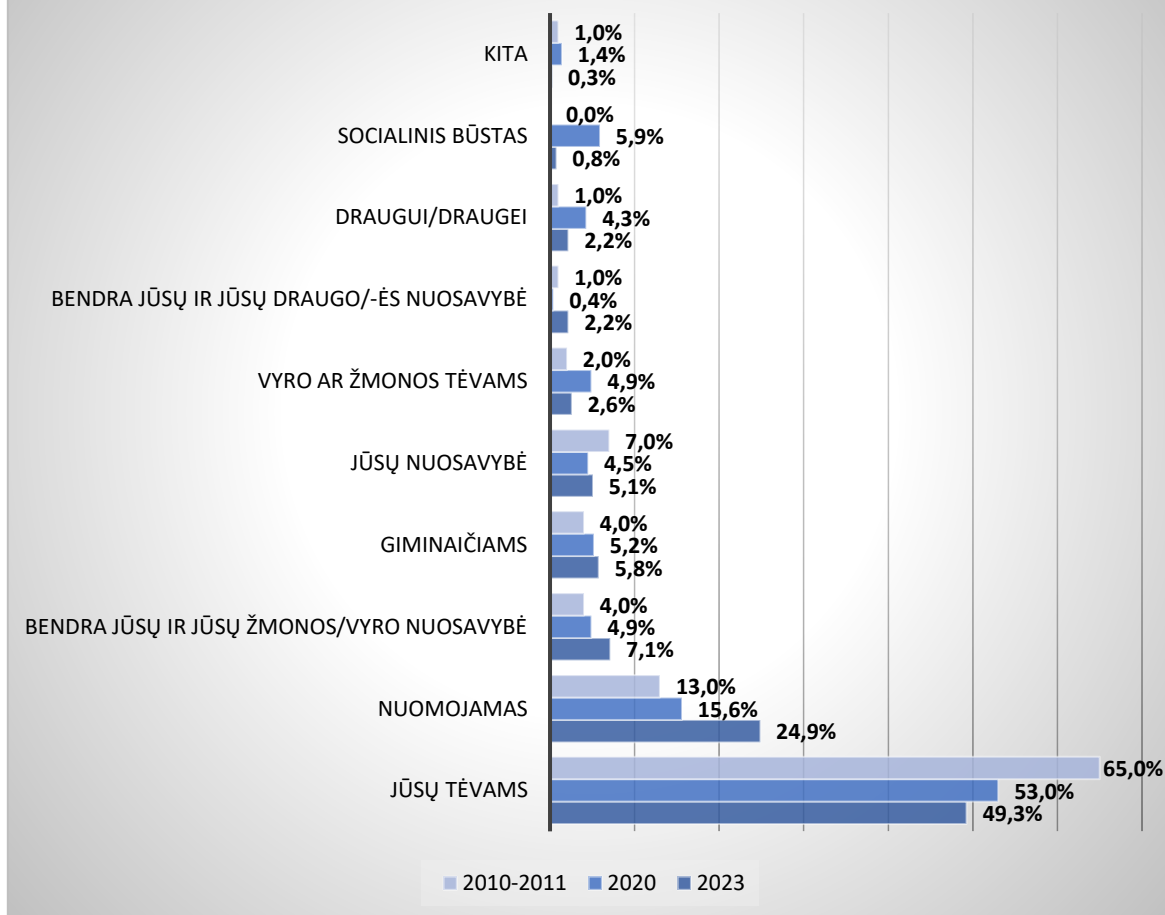
2023 m. tyrime respondantai šiek tiek dažniau įvardino gyvenantys nuosavame name nei 2020 m. tyrime, bet vis tiek rečiau nei 2010-2011 m. (žr. 174 pav.).

174 pav. Gyvenamosios vietos rodiklio palyginimas

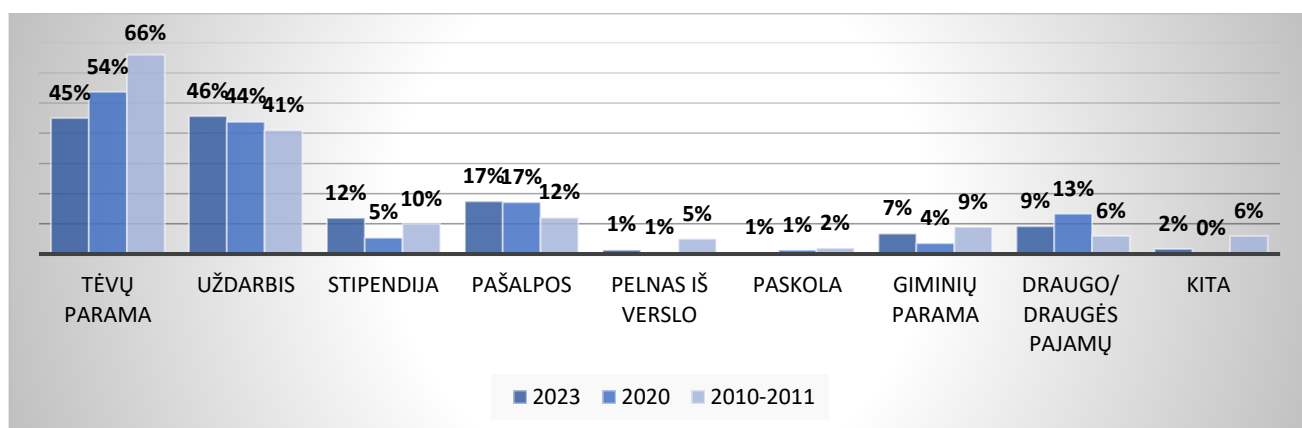
Nustatyta, kad vis mažiau jaunimo gyvena būste, kuris priklauso tėvams, daugiau jaunimo nei aukščiau renkasi nuomą, perka būstą vieni ar su sutuoktiniu / sutuoktine ar draugu / drauge (žr. 175 pav.).

Kam priklauso būstas, kuriame Jūs gyvenate?

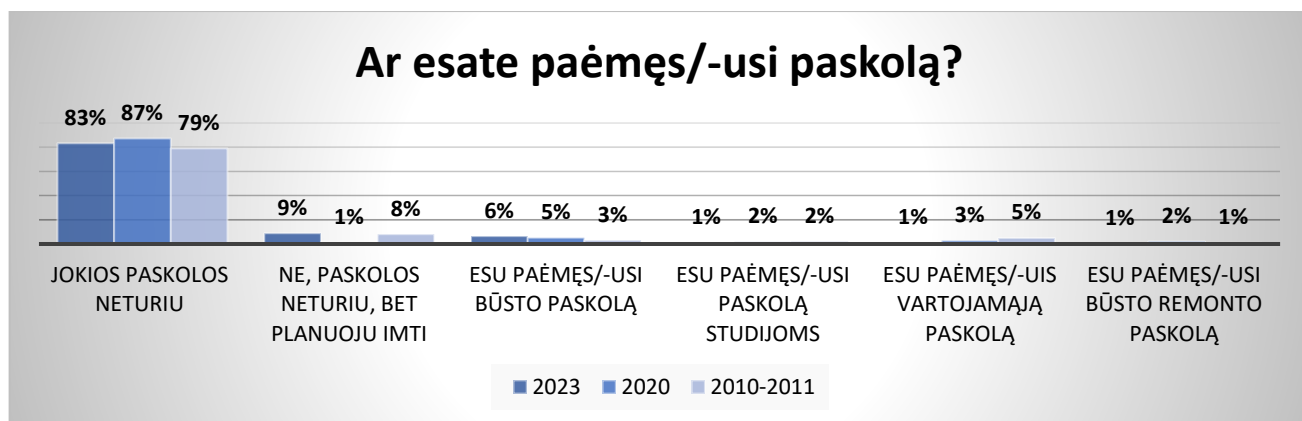
175 pav. Gyvenamojo būsto nuosavybės rodiklių palyginimas

Pastebėta, kad vis daugiau jaunimo gauna pajamų iš darbo užmokesčio, mažiau jaunu žmonių gauna paramos iš tėvų (žr. 176 pav.).

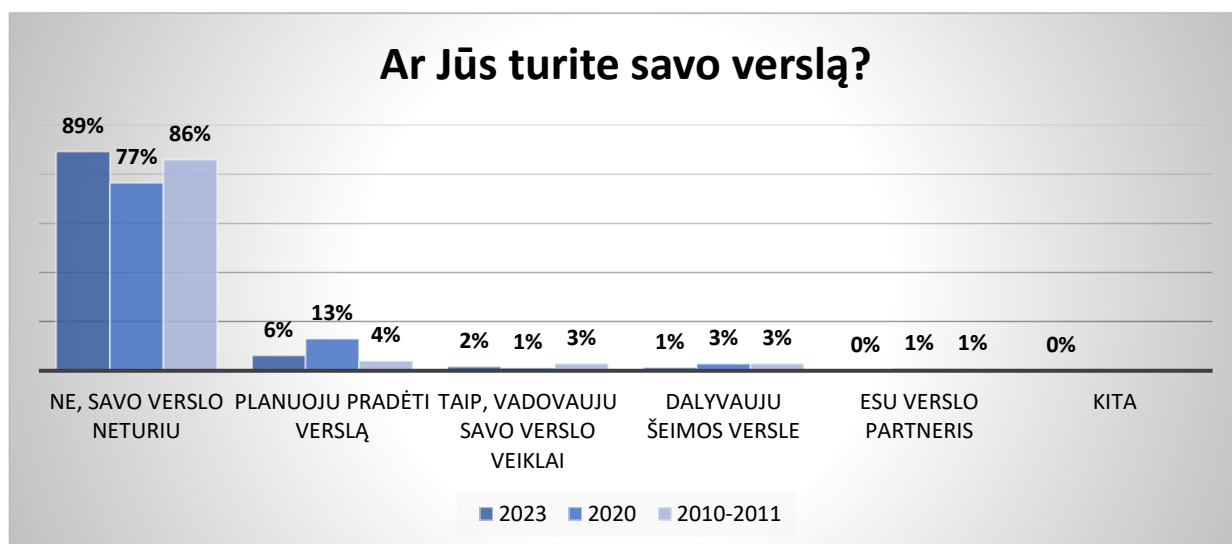
176 pav. Pajamų šaltinių rodiklių lyginimas

Vertinant turimų paskolų rodiklį, kardinalių pokyčių nepastebėta. Palyginus su 2020 m., 2023 m. šiek tiek (4 procentiniais punktais) sumažėjo paskolas jau turinčių respondentų dalis ir išaugo planuojančių imti paskolą dalis (žr. 177 pav.).

177 pav. Turimų paskolų rodiklių palyginimas

Pastebėta, kad jaunų žmonių, neturinčių savo verslo, dalis, sumažėjusi 2020 m., vėl išaugo ir net aplenkė 2010-2011 m. lygį. Taip pat nuo 2020 m. sumažėjo ir planuojančių pradėti verslą dalis (žr. 178 pav.).

178 pav. Verslumo rodiklių palyginimas

7. DALYVAVIMAS

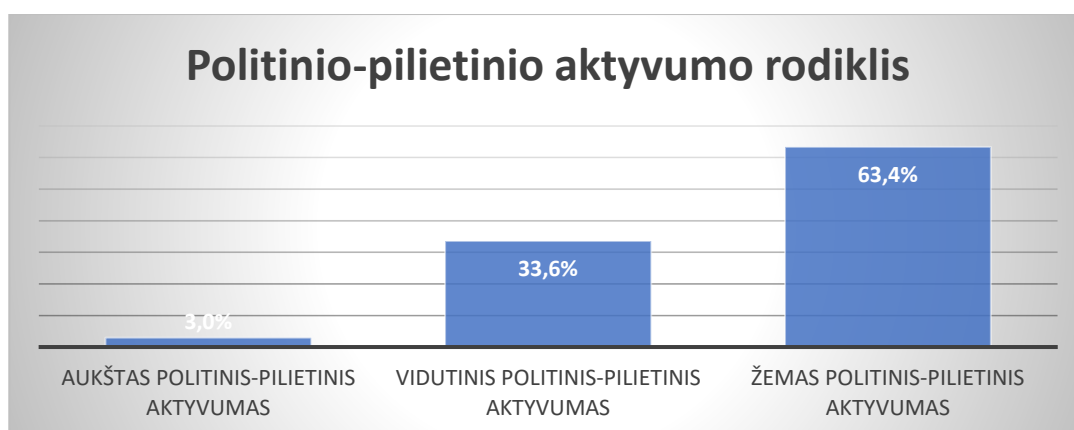
7.1. Bendras aprašymas

Šiame skyriuje bus aptariami jaunimo aktyvumo visuomenėje rodikliai, pilietinis aktyvumas. Šiame tyrime dalyvavo visa imtis.

Politinio-pilietinio aktyvumo rodiklis – tai suminis rodiklis, kuris buvo matuojamas 8 indikatoriais apie dalyvavimą rinkimuose, domėjimąsi politinių partijų programomis, politikų veikla, dalyvavimą politinių partijų veikloje ir pan. Kiekvienas indikatorius buvo vertinamas dichotomine skale, buvo prašoma respondentų nurodyti ar jie dalyvauja ar nedalyvauja tam tikrose veiklose.

Kiekvienam tiriamajam buvo suskaičiuojami teigiami atsakymai ir gaunamas suminis politinio-pilietinio aktyvumo rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 0 iki 8. Kur 0 reiškia visišką pasyvumą, o 8 - visišką aktyvumą.

Pastebėta, kad dabartinis jaunimo politinio-pilietinio aktyvumo rodiklis yra gana žemas, tik 3% respondentų turi aukštą politinį-pilietinį aktyvumą ir 33,6% respondentų – vidutinį (žr. 179 pav.).

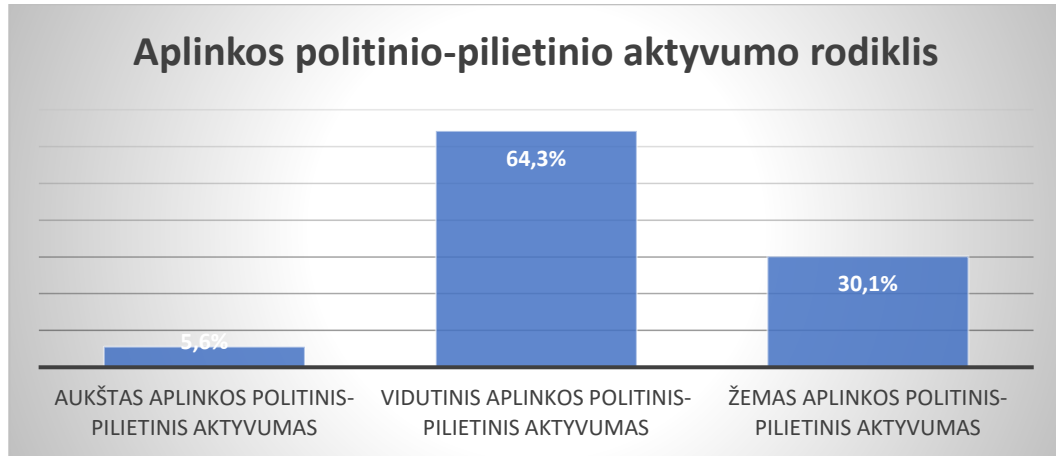
179 pav. Politinio-pilietinio aktyvumo rodiklis (N=1589)

Aplinkos politinio-pilietinio aktyvumo rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 6 indikatoriais apie politinio-pilietinio aktyvumo apraiškas jaunuolį supančių žmonių (tėvų, mokytojų, draugų) elgesyje, pokalbių temose. Kiekvienas indikatorius buvo vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų buvo prašoma nurodyti, ar jie sutinka su teiginiais apie politines temas pokalbiuose su tėvais, mokytojais, draugais ir pan., kur „visiškai sutinku“ = 1, „sutinku“ = 2, „nesutinku“ = 3, „visiškai nesutinku“ = 4.

Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės buvo sumuojamos ir gaunamas suminis aplinkos politinio-pilietinio aktyvumo rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 6 iki 24. Kur 24 reiškia žemą, o 6 reiškia aukštą aplinkos politinį-pilietinį aktyvumą, vadinasi, kuo mažesnė rodiklio

reikšmė, tuo didesnis aplinkos politinis-pilietinis aktyvumas, didesnis domėjimasis politika ir politiniais įvykiais.

Nustatyta, kad daugumos (64,3%) aplinkos politinio-pilietinio aktyvumo rodiklis yra vidutinis (žr. 180 pav.).

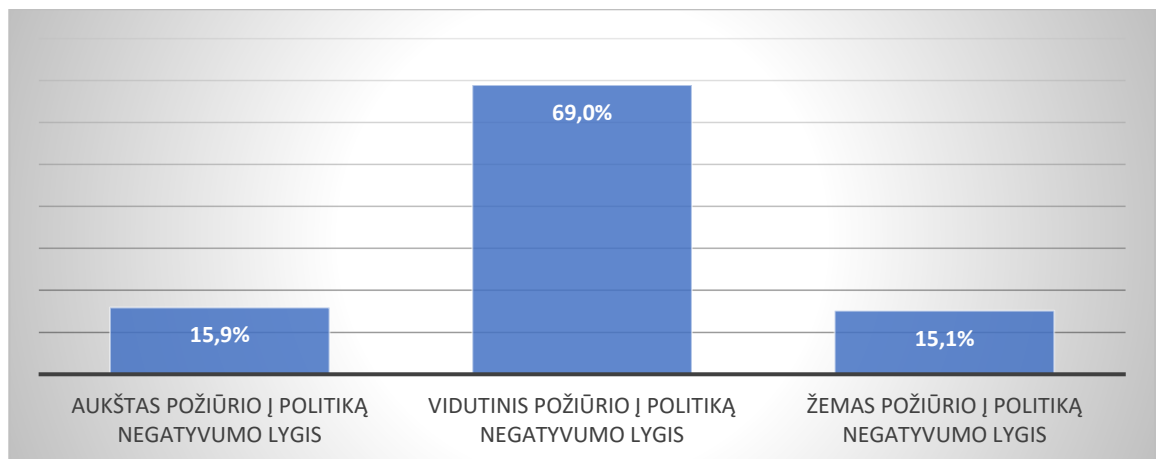

180 pav. Aplinkos politinio-pilietinio aktyvumo rodiklis (N=1589)

Požiūrio į politiką negatyvumo rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 6 indikatoriais, tiriančiais nuostatas į politiką, politikus, partijas ir jų veiksmus, kuris atspindi požiūrio į politiką negatyvumą. Kiekvienas indikatorius buvo vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų buvo prašoma nurodyti, ar jie sutinka su teiginiais apie politikus, politines partijas, kur „visiškai sutinku“ = 1, „sutinku“ = 2, „nesutinku“ = 3, „visiškai nesutinku“ = 4.

Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės buvo sumuojamos ir gaunamas suminis požiūrio į politiką negatyvumo rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 24 iki 6. Kur 24 reiškia žemą, o 6 reiškia aukštą požiūrio į politiką negatyvumo lygį, vadinasi, kuo mažesnė rodiklio reikšmė, tuo aukštesnis požiūrio į politiką negatyvumo lygis.

Dviejų trečdalių respondentų (69,0%) respondentų požiūrio į politiką negatyvumo rodiklis yra vidutinis (žr. 181 pav.).

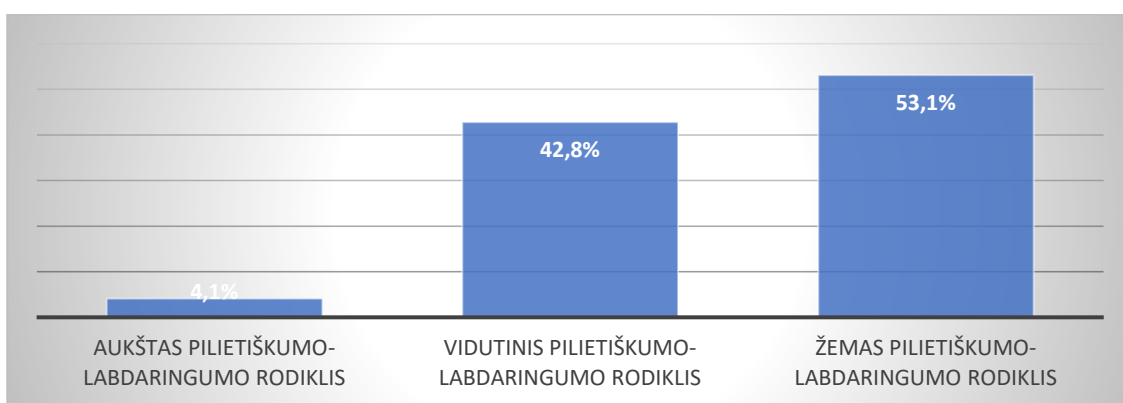

181 pav. Požiūrio į politiką negatyvumo rodiklis (N=1514)

Pilietiškumo-labdarinumo rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 6 indikatoriais, atspindinčiais pilietinio aktyvumo ir labdarinumo apraiškas, pvz., dalyvavimą ir aukojimą labdaros paramos renginiuose, dalyvavimą kaimynystės gyventojų susirinkimuose ir pan. Kiekvienas indikatorius vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų buvo prašoma nurodyti, kaip dažnai per paskutinius 6 mėnesius jiems teko dalyvauti tam tikrose veiklose, kur „labai dažnai“ = 1, „dažnai“ = 2, „retai“ = 3, „niekada“ = 4.

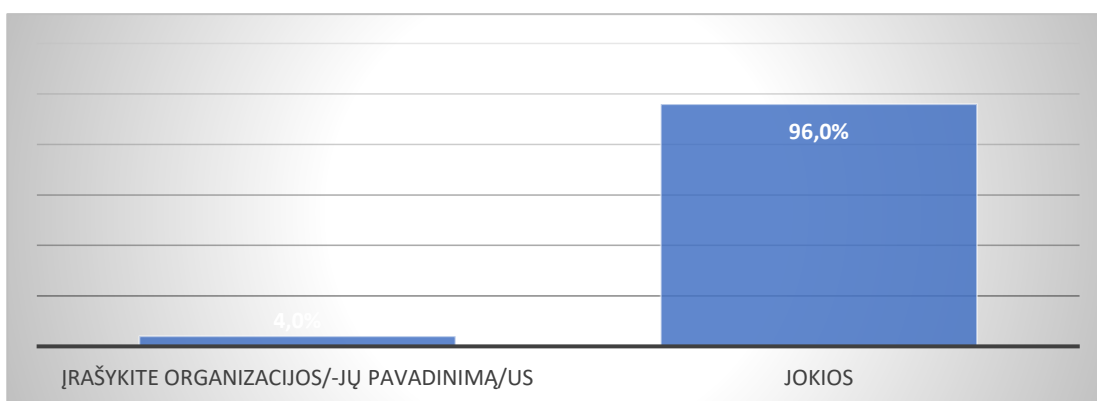
Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės buvo sumuojamos ir gaunamas suminis pilietiškumo-labdarinumo rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 24 iki 6. Kur 24 reiškia žemą, o 6 reiškia aukštą pilietiškumo-labdarinumo lygį, vadinasi, kuo mažesnė rodiklio reikšmė, tuo aukštesnis pilietiškumo-labdarinumo lygis.

Daugiau nei pusės (53,1%) respondentų pilietiškumo-labdarinumo rodiklis yra žemas (žr. 182 pav.).

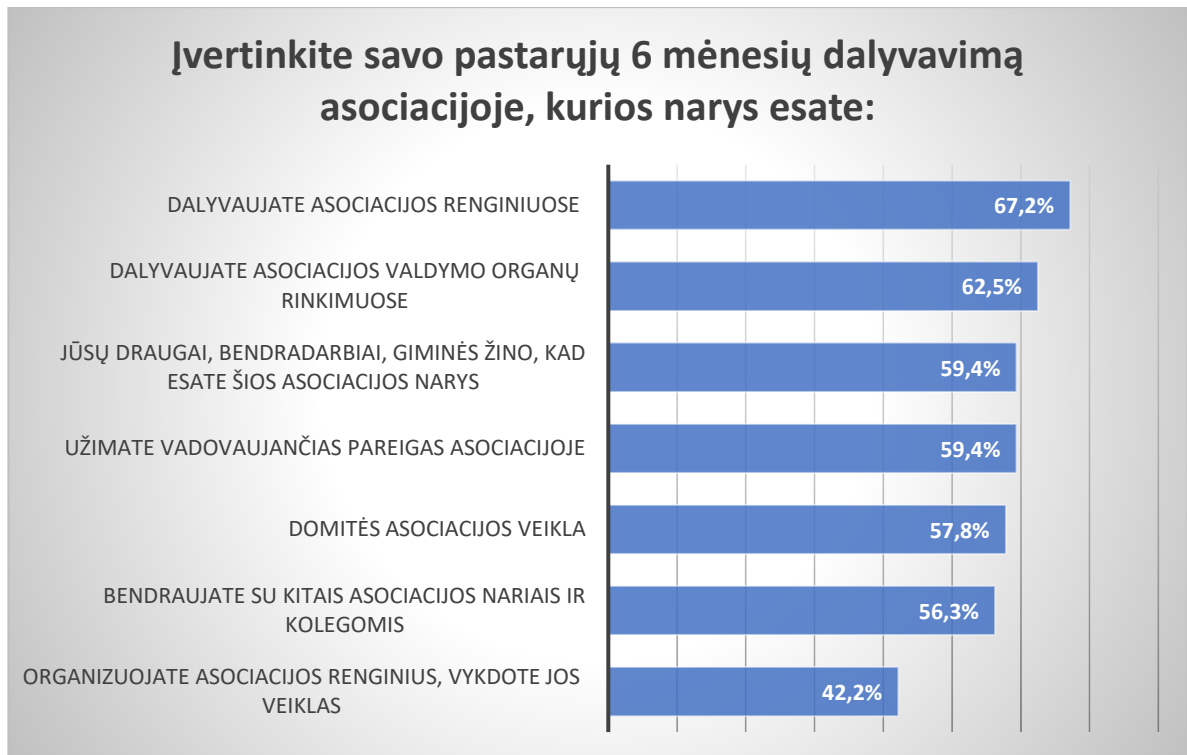
182 pav. Pilietiškumo-labdarinumo rodiklis (N=1589)

Nustatyta, kad net 96,0% respondentų nepriklauso jokiai asociacijai ar nevyriausybinei organizacijai (žr. 183 pav.). Respondentų įvardintos organizacijos: Korp!, SAJA< VVG, Maltiečiai, Gidų bendruomenė, Folkloro organizacija, bažnyčia, VU studentų atstovybė, Vilniaus atviras jaunimo centras „Mes“ SPO, Tolerantiško jaunimo asociacija, Maisto bankas, SJOT, Jaunųjų verslininkų ir Jaunimo užimtumo organizacijos.

183 pav. Dalyvavimo asociacijose (nevyriausybinesėse organizacijose) rodiklis (N=1589)

Respondentų, dalyvaujančių asociacijų bei nevyriausybinių organizacijų veikloje, buvo paprašyta įvertinti aštuonis teiginius apie asociacijos veiklą bei dalyvavimo joje aktyvumą. Pastebėta, kad jaunimas, priklausantis asociacijoms, pakankamai aktyviai jose dalyvauja: dalyvauja asociacijos renginiuose (67,2%), jos valdymo organų rinkimuose (62,5%), domisi asociacijos veikla (57,8%), bendrauja su kolegomis (56,3%). Taip pat daugiau nei pusė respondentų (59,4%) turi atsakomybę už konkrečią veiklą, užima vadovaujančias pareigas bei jų aplinkoje žinoma, kad yra asociacijos nariai (žr. 184 pav.).

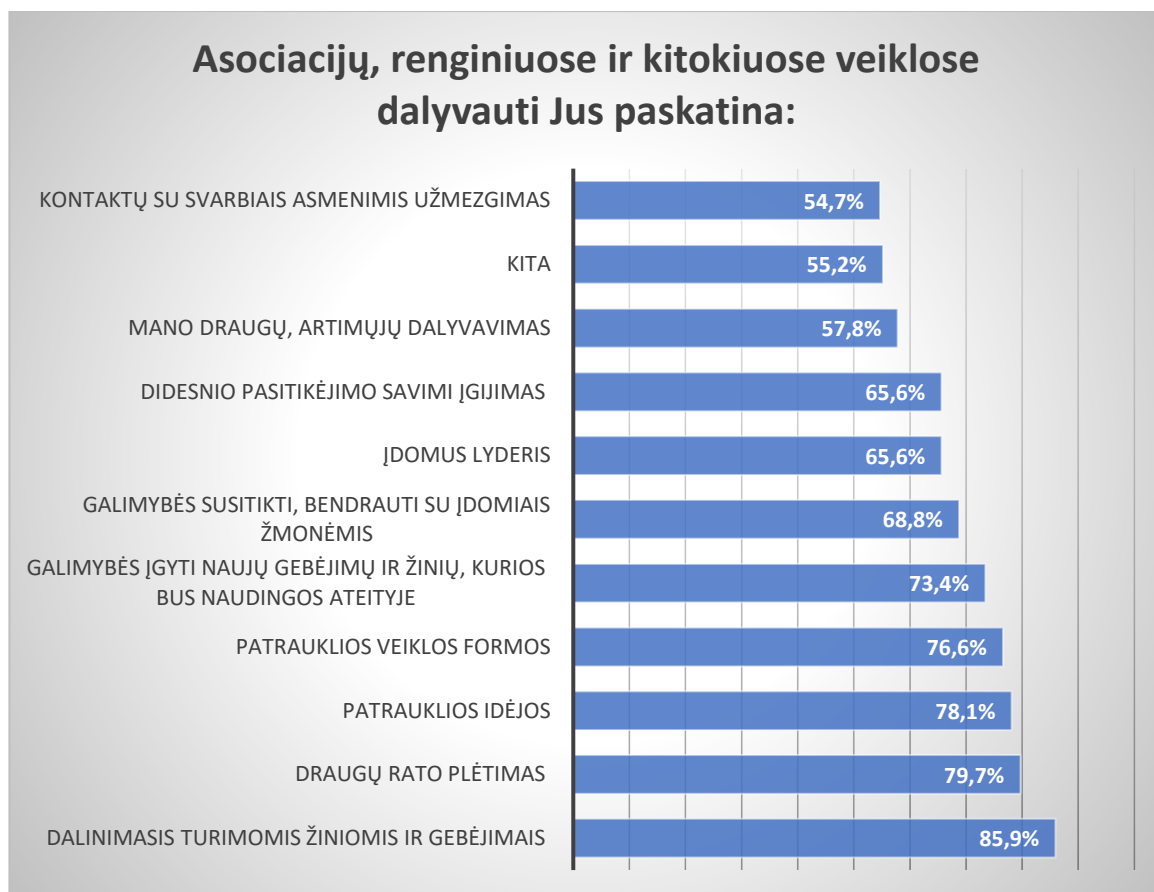

184 pav. Aktyvumo dalyvaujant asociacijų veikloje rodiklis (N=64)

Motyvacinių priemonių dalyvauti asociacijų renginiuose ir kitose veiklose rodiklis – 11 motyvacinių priemonių buvo vertinamos keturių rangų skalėmis pagal tiriamojo sutikimo su teiginiu laipsnį nuo „visiškai sutinku“ iki „visiškai nesutinku“. Teiginiuose derinami du aspektai: ar nurodyta priemonė motyvuoja dalyvauti asociacijos veikloje ar ne.

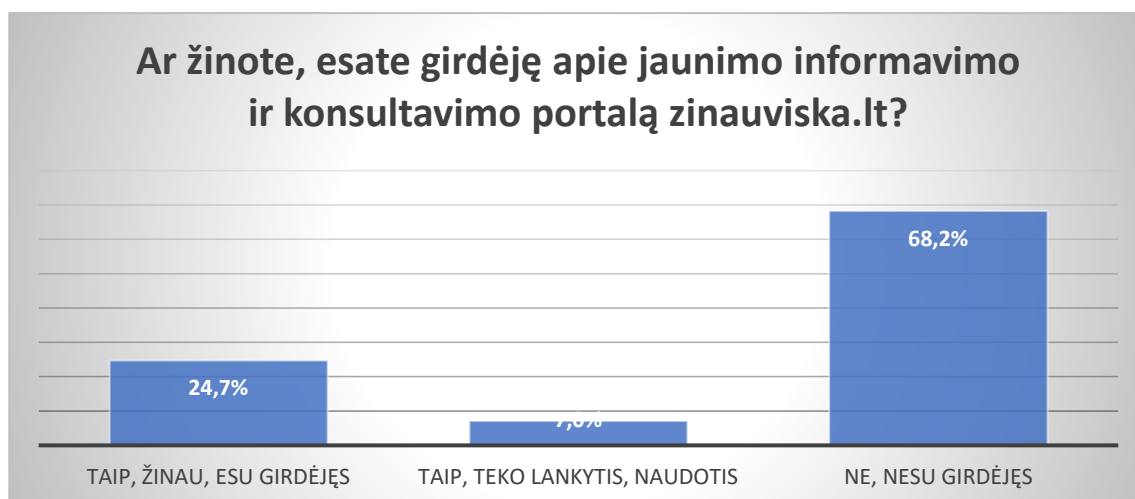
Keturių rangų skalės buvo paverstos binarinėmis, t. y. „visiškai sutinku“ ir „sutinku reikšmes“ sudėjus į naują požymį „motyvuoja“, o „nesutinku“ ir „visiškai nesutinku“ – į „nemotyvuoja“.

Pastebėta, kad labiausiai jaunuolius motyvuoja galimybė dalintis turimomis žiniomis ir gebėjimais (85,9%), draugų rato plėtimas (79,7%) bei patrauklios idėjos (78,1%) ir veiklos formos (76,6%), mažiausiai – kontaktų su svarbiais asmenimis užmezgimas (54,7%) (žr. 185 pav.).

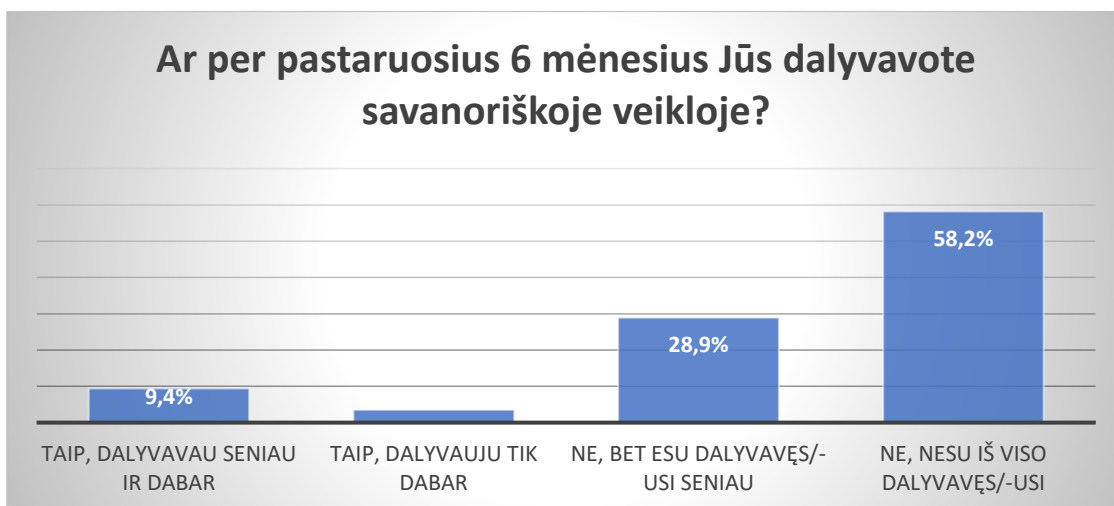
185 pav. Motyvacinių priemonių dalyvauti asociacijų renginiuose ir kitose veiklose rodiklis (N=64)

Nustatyta, kad maždaug ketvirtadalis (24,7%) yra tik girdėję apie portalą www.zinauviska.lt, 7,0% respondentų, šiuo portalu teko naudotis (žr. 186 pav.).

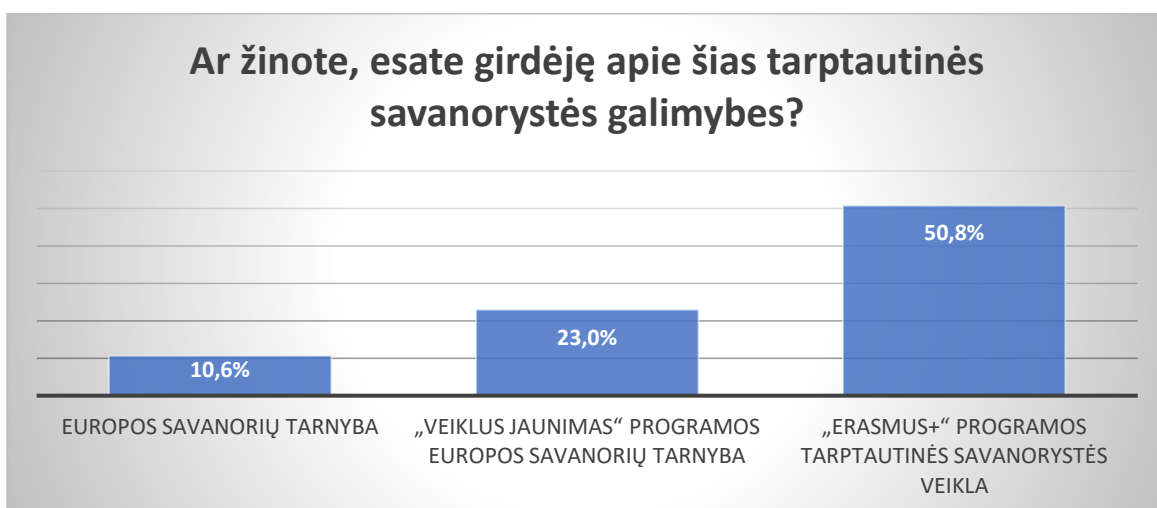
186 pav. Portalo www.zinauviska.lt žinomumas (N=1589)

Respondentų aktyvumas dalyvaujant savanoriškose veiklose pamažu artėja link vidutinio. 12,9% respondentų per pastaruosius šešis mėnesius dalyvavo savanoriškoje veikloje ir 28,9% respondentų, savanoriškoje veikloje yra dalyvavę anksčiau (žr. 187 pav.).

187 pav. Aktyvumas dalyvaujant savanoriškoje veikloje (N=1224)

Pastebėta, kad maždaug pusė respondentų (50,8%) žino Erasmus+ programos tarptautinės savanorystės veiklą, kitos nurodytos galimybės yra mažiau žinomos (žr. 188 pav.). Ilgiausio respondentų savanorystės laikotarpio mediana⁵ – 1 mėnesis, moda⁶ – taip pat 1 mėnesis.

188 pav. Tarptautinės savanorystės galimybių žinomumo rodiklis (N=1589)

Tik 3% respondentų nurodė, kad priklauso kokiam nors neformaliai grupei ar stiliui (žr. 189 pav.). Po 15,6% įvardinusių konkrečią neformalią grupę, nurodė, kad priklauso baikerių arba gotų grupei. Dar po 12,5% nurodė rūkalių ir rajono mamyčių grupes. Kitų stilių populiarumo procentas yra mažesnis.

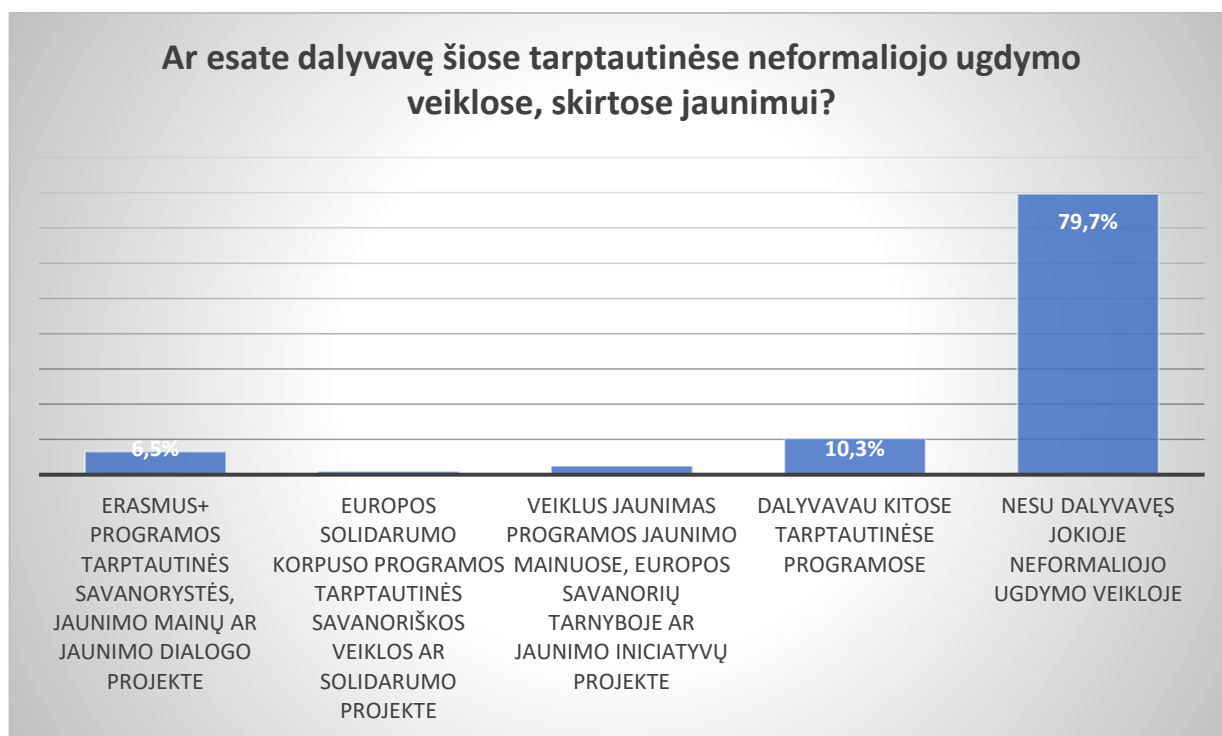
⁵ Mediana - tai požymio reikšmė, kuri dalija variacinę eilutę, populiaciją ar tikimybinį pasiskirstymą į dvi lygias dalis. Pusė populiacijos turi reikšmes, mažesnes ar lygias medianai, kita pusė turi didesnes ar lygias medianai.

⁶ Moda - tai dažniausiai pasikartojanti požymio reikšmė imtyje.

189 pav. Neformalių grupių bei stilių populiarumo rodiklis (N=1589)

Jaunimo aktyvumo rodiklis tarptautinėse neformaliojo ugdymo veiklose gan žemas – 20,3% apklaustų respondentų yra dalyvavę tarptautinėse neformaliojo ugdymo veiklose, kiti kol kas nėra išbandę tokių galimybių (žr. 190 pav.).

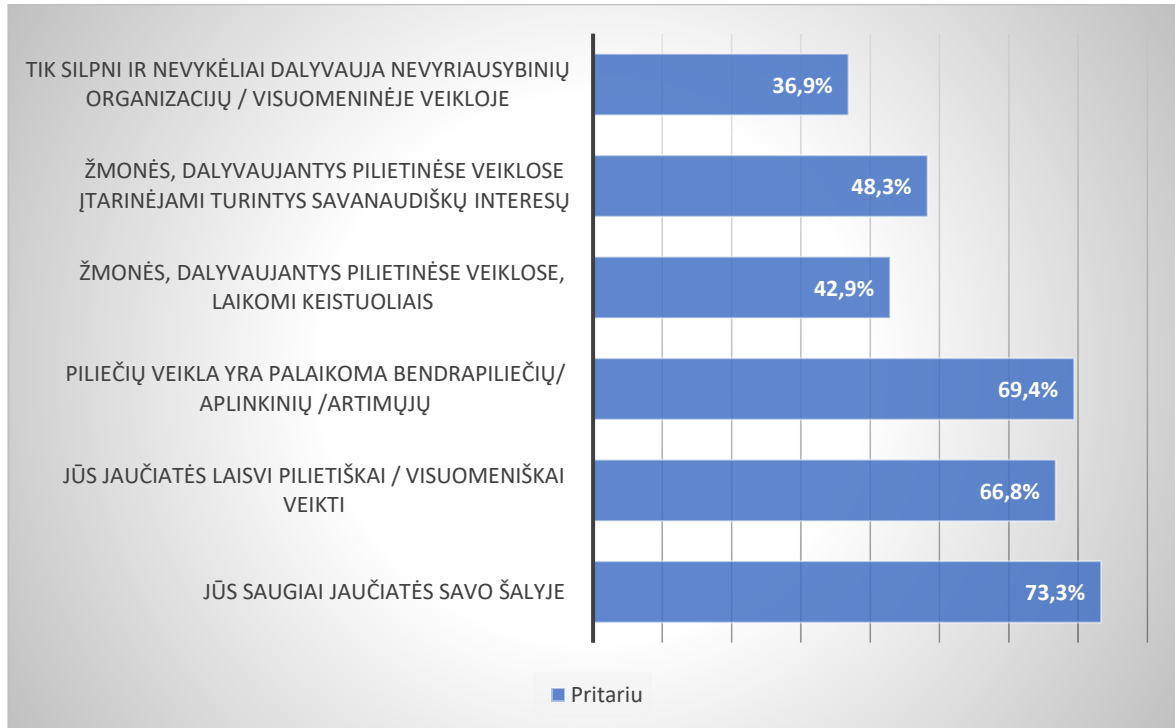
190 pav. Jaunimo aktyvumo rodiklis tarptautinėse neformaliojo ugdymo veiklose (N=1589)

Nuostatų pilietinės visuomenės atžvilgiu rodiklis – 6 teiginiai buvo vertinami keturių rangų skalėmis pagal tiriamojo sutikimo su teiginiu laipsnį nuo „visiškai sutinku“ iki „visiškai nesutinku“. Teiginiuose derinami du aspektai: ar respondentas pritaria nurodytam teiginiui, ar nepritaria.

Keturių rangų skalės buvo paverstos binarinėmis, t. y. „visiškai sutinku“ ir „sutinku reikšmes“ sudėjus į naują požymį „pritariu“, o „nesutinku“ ir „visiškai nesutinku“ – į

„nepritariu“.

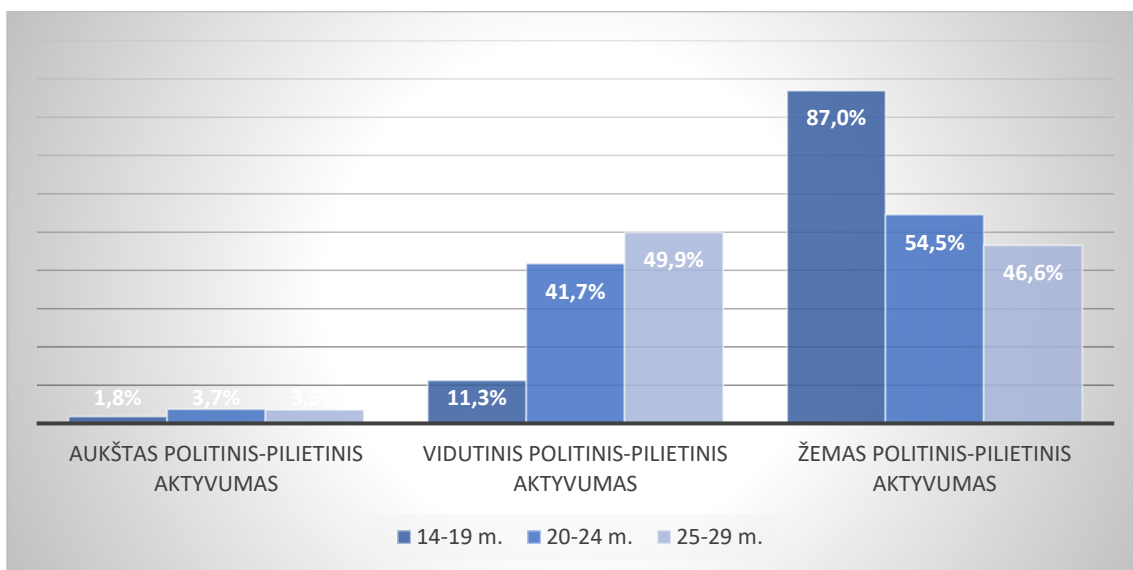
Pastebėta, kad respondentų nuostatos visuomenės atžvilgiu yra pakankamai teigiamos (66,8–73,3%), vis dėlto, neigiamos nuostatos taip pat susilaukė gan nemažo respondentų pritarimo (36,9-48,3%) (žr. 191 pav.).

191 pav. Nuostatų pilietinės visuomenės atžvilgiu rodiklis (N=1589)

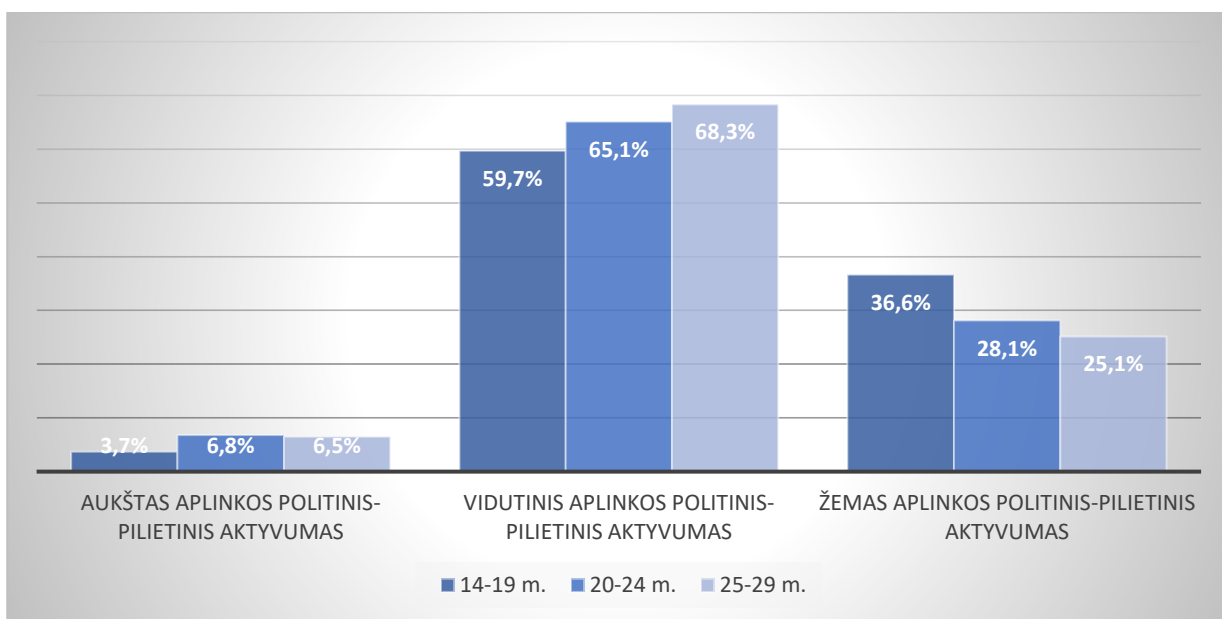
7.2. Lyginimas pagal amžius

Pastebėta, kad žemiausiu politiniu – pilietiniu aktyvumu pasižymi 14-19 m. amžiaus grupė (žr. 192 pav.).

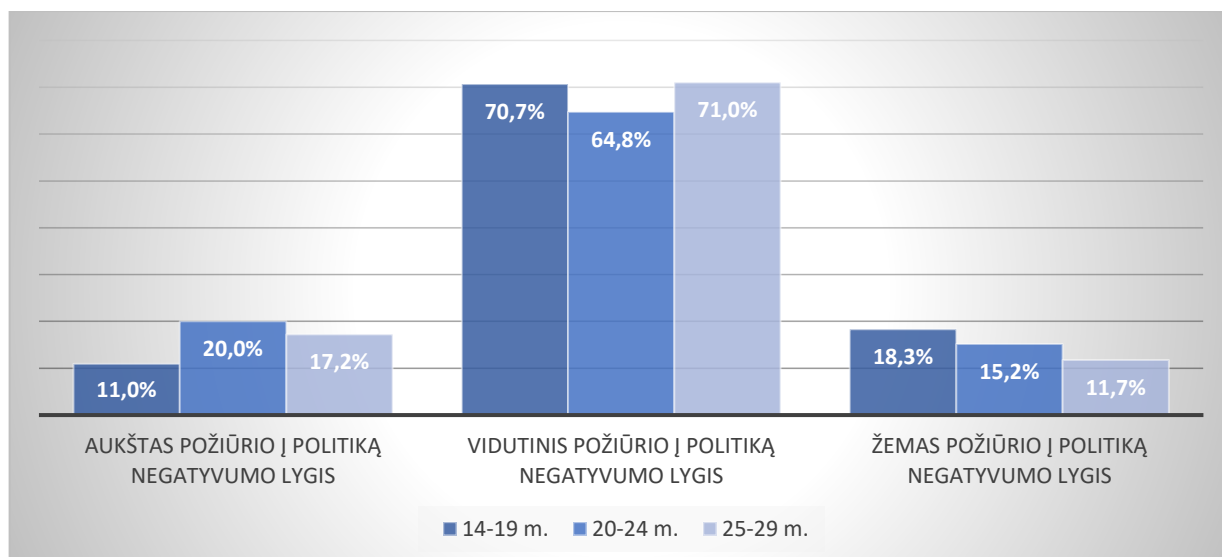
192 pav. Politinio – pilietinio aktyvumo rodiklis pagal amžiaus grupę (N=1589)

Žemiausias aplinkos politinis – pilietinis aktyvumas užfiksuotas taip pat 14-19 m. amžiaus grupėje (žr. 193 pav.).

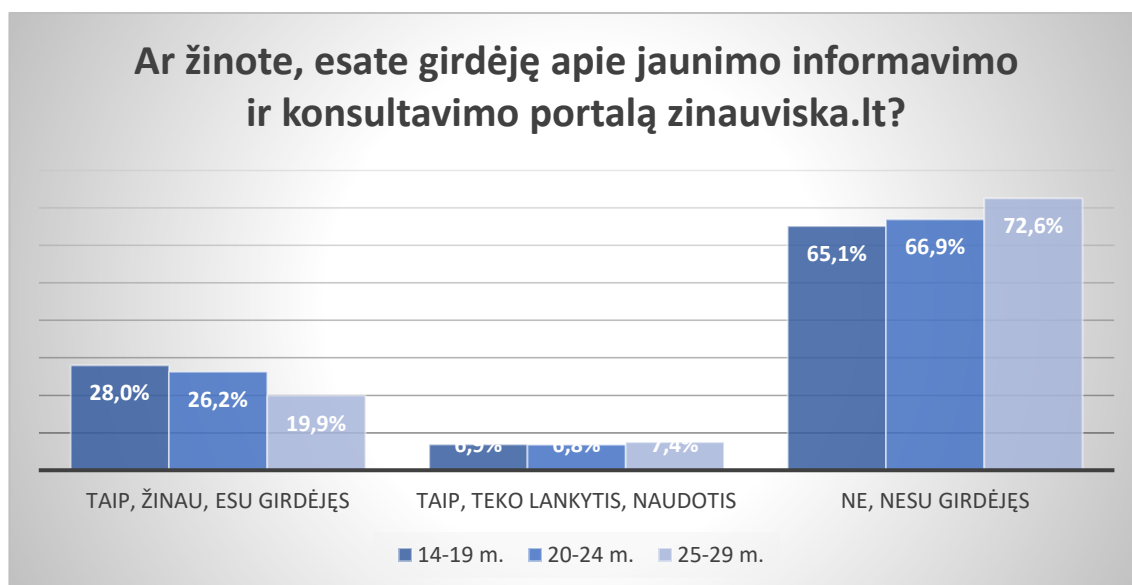
193 pav. Aplinkos politinio – pilietinio aktyvumo rodiklis pagal amžiaus grupę (N=1589)

Žemiausias požiūris į politiką negatyvumo rodiklis yra 14–19 m. amžiaus respondentų, tačiau bendrai skirtumai pagal amžiaus grupes nėra kardinalūs (žr. 194 pav.).

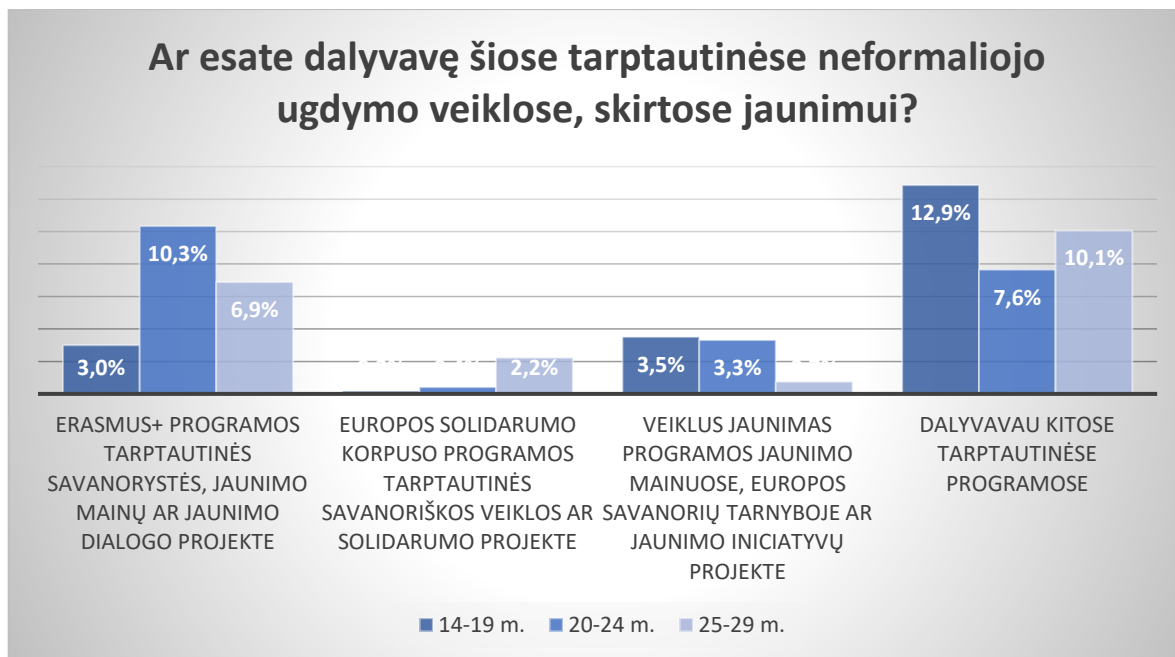
194 pav. Požiūrio į politiką negatyvumo rodiklis pagal amžiaus grupę (N=1514)

Daugiausiai negirdėjusių apie portalą www.zinauviska.lt yra 25-29 m. amžiaus grupėje (žr. 195 pav.).

195 pav. Portalo www.zinauviska.lt žinomumas pagal amžiaus grupę (N=1589)

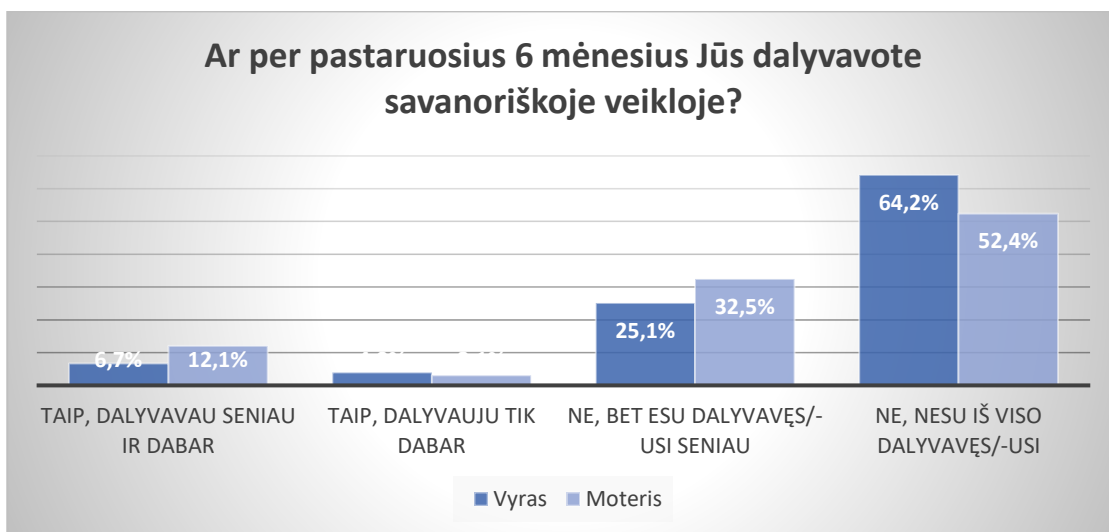
Dažniausiai Erasmus+ programos tarptautinės savanorystės, jaunimo mainų ar jaunimo dialogo projektuose dalyvavę yra 20-24 m. amžiaus jaunuoliai. 14-19 m. amžiaus jaunuoliai šiek tiek dažniau yra dalyvavę kitose tarptautinėse programose (žr. 196 pav.).

196 pav. Jaunimo aktyvumo rodiklis tarptautinėse neformaliojo ugdymo veiklose pagal amžiaus grupę (N=1589)

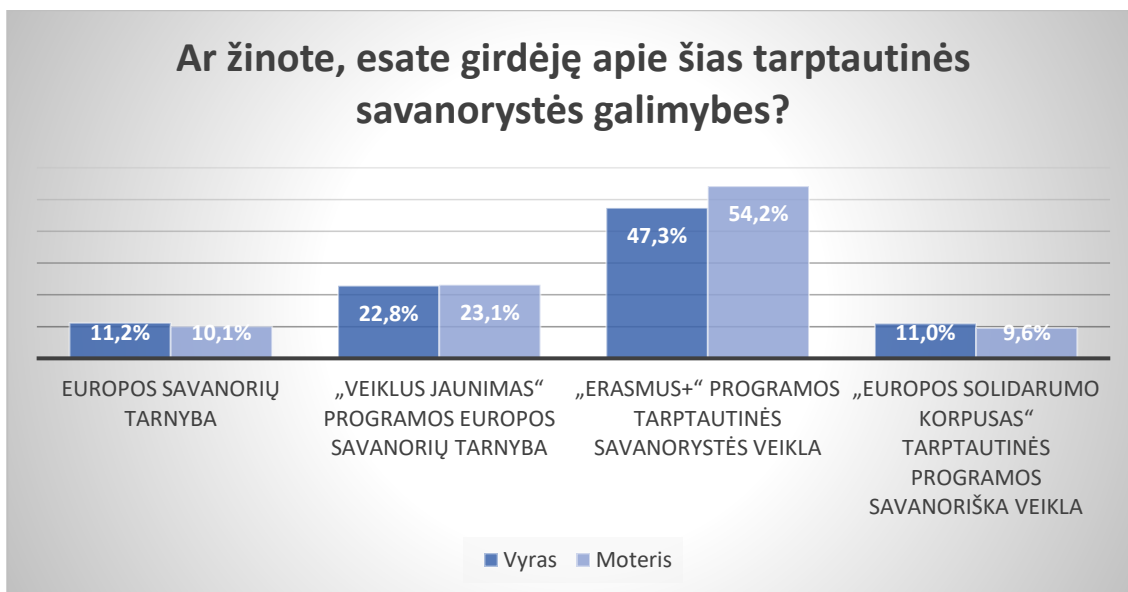
7.3. Lyginimas pagal lytį

Pastebėta, kad moterys šiek tiek aktyviau nei vyrai dalyvauja savanoriškoje veikloje (žr. 197 pav.).

197 pav. Dalyvavimo savanoriškoje veikloje rodiklis pagal lytį (N=1223)

Moterys šiek tiek (6,9 procentinio punkto) dažniau yra girdėjusios apie „Erasmus+“ programos tarptautinės savanorystės veiklą (žr. 198 pav.).

198 pav. Tarptautinės savanorystės galimybių žinomumo rodiklis pagal lytį (N=1588)

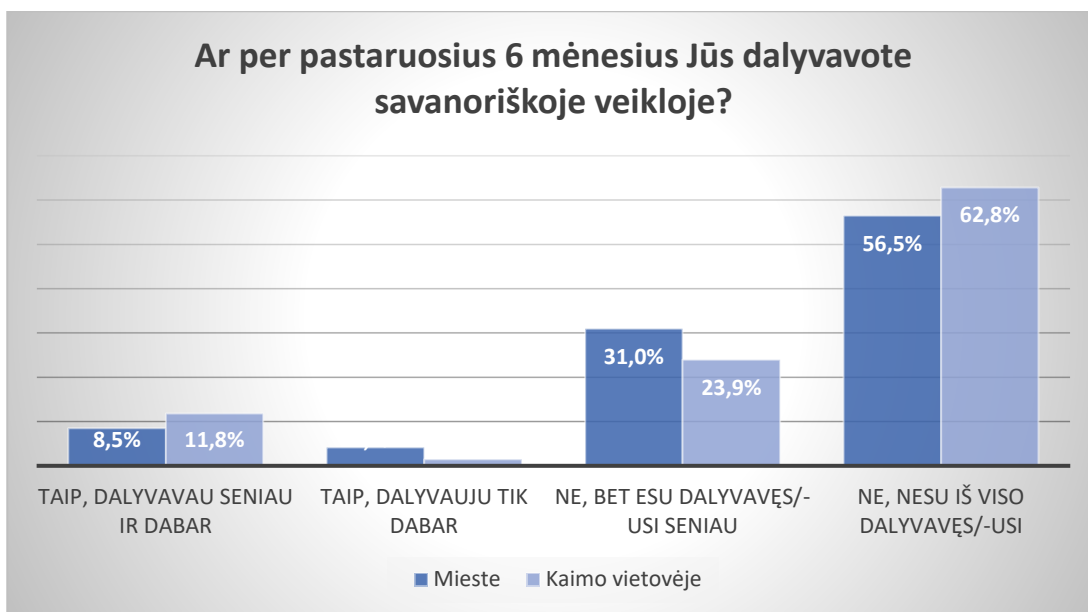
7.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę

Lyginant respondentų atsakymus pagal gyvenamąją vietovę pastebėta, kad portalas www.zinauviska.lt yra labiau (6,5 procentinio punkto) žinomas miesto gyventojams (žr. 199 pav.).

199 pav. Portalo www.zinauviska.lt žinomumas pagal gyvenamąją vietovę (N=1581)

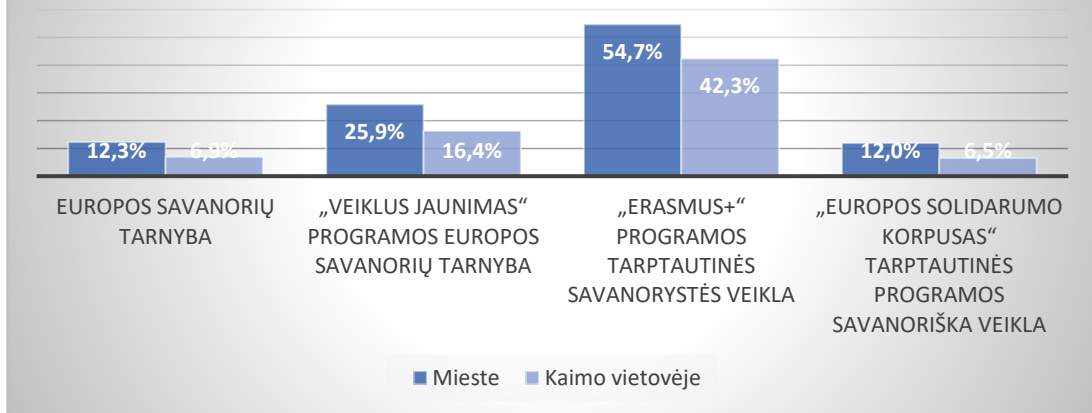
Pastebima, kad miesto gyventojai šiek tiek aktyviau dalyvauja savanoriškoje veikloje (žr. 200 pav.).

200 pav. Dalyvavimo savanoriškoje veikloje rodiklis pagal gyvenamąją vietovę (N=1222)

Nustatyta, kad miesto gyventojai yra dažniau girdėję apie visas tarptautinės savanorystės galimybes negu kaimo vietovių gyventojai (žr. 201 pav.).

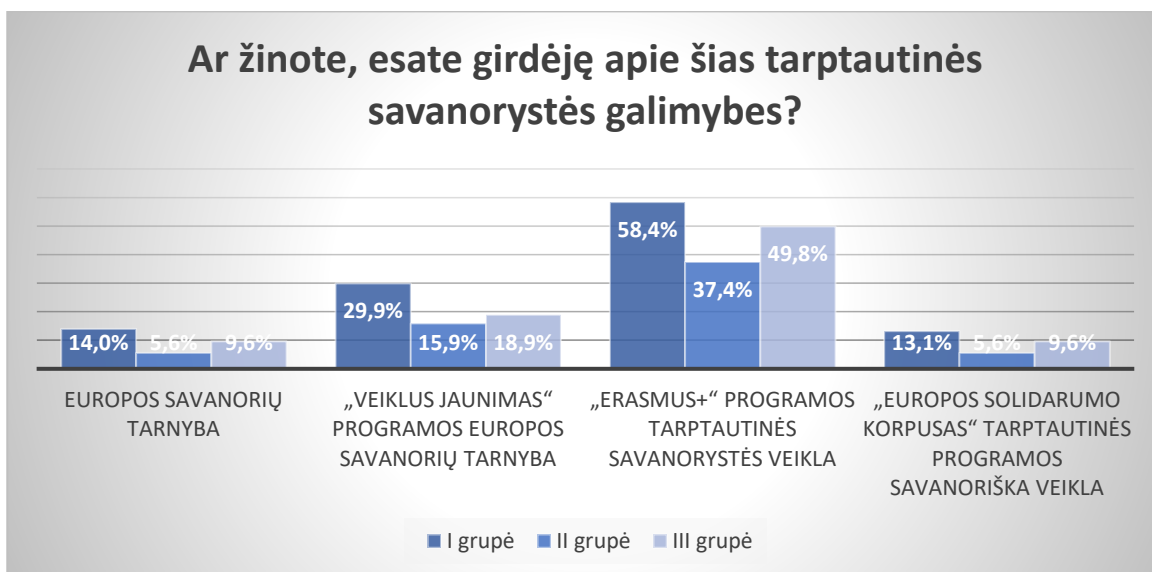
Ar žinote, esate girdėję apie šias tarptautinės savanorystės galimybes?

201 pav. Tarptautinės savanorystės galimybių žinomumo rodiklis pagal gyvenamąją vietovę (N=1581)

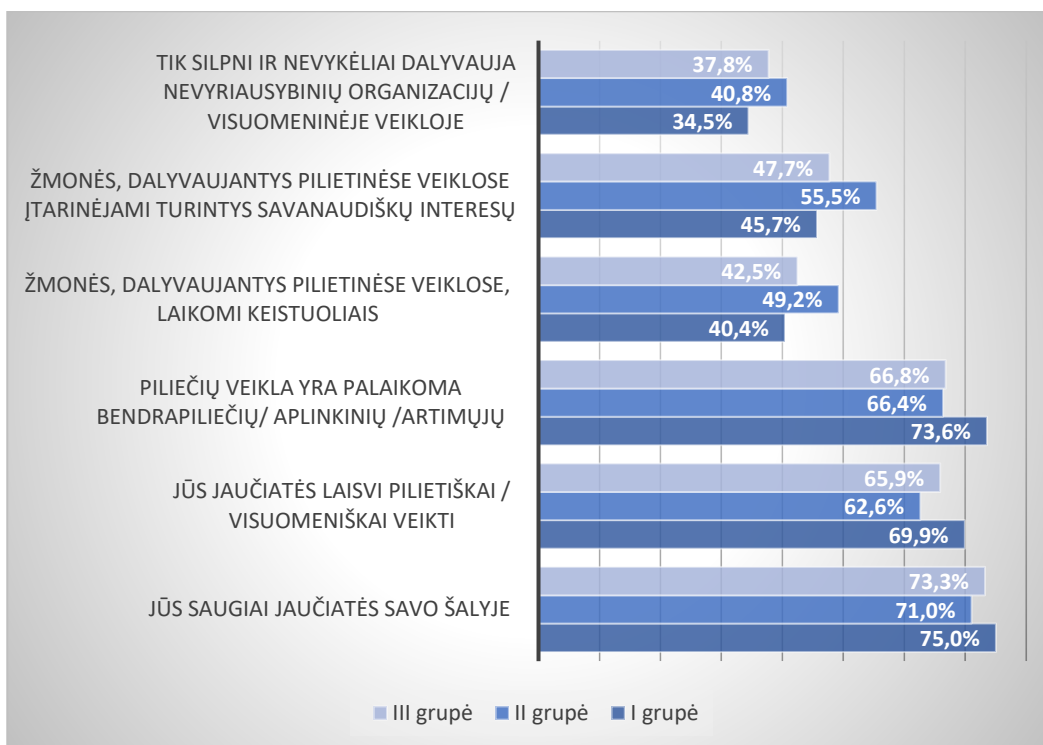
7.5. Lyginimas pagal savivaldybių grupes

Pastebėta, kad daugiausiai tarptautinių savanorystės galimybių žino I-ojoje savivaldybių grupėje gyvenantys respondentai, mažiausiai – II-ojoje (žr. 202 pav.).

202 pav. Žinių apie tarptautinių savanorystės galimybes rodiklis pagal savivaldybių grupes (N=1578)

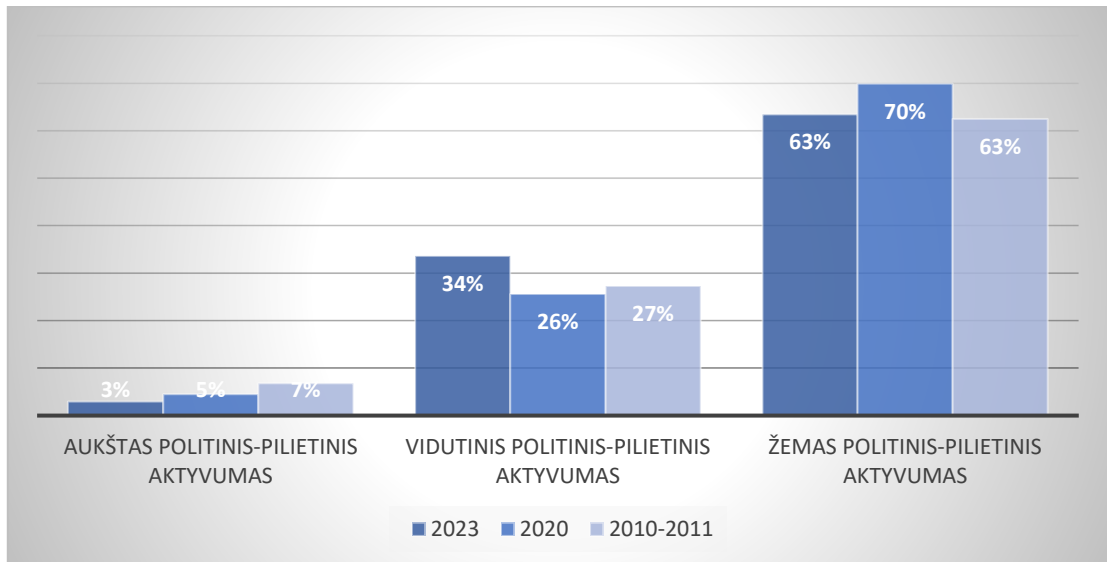
Užfiksuota, kad respondentų iš I-osios savivaldybių grupės nuostatos pilietinės visuomenės atžvilgiu yra labiau teigiamos, tuo tarpu respondentai iš II-osios savivaldybių grupės labiau nei kiti buvo labiau linkę pritarti neigiamiems teiginiams (žr. 203 pav.).

203 pav. Nuostatų pilietinės visuomenės atžvilgiu rodiklis pagal savivaldybių grupes (N=1581)

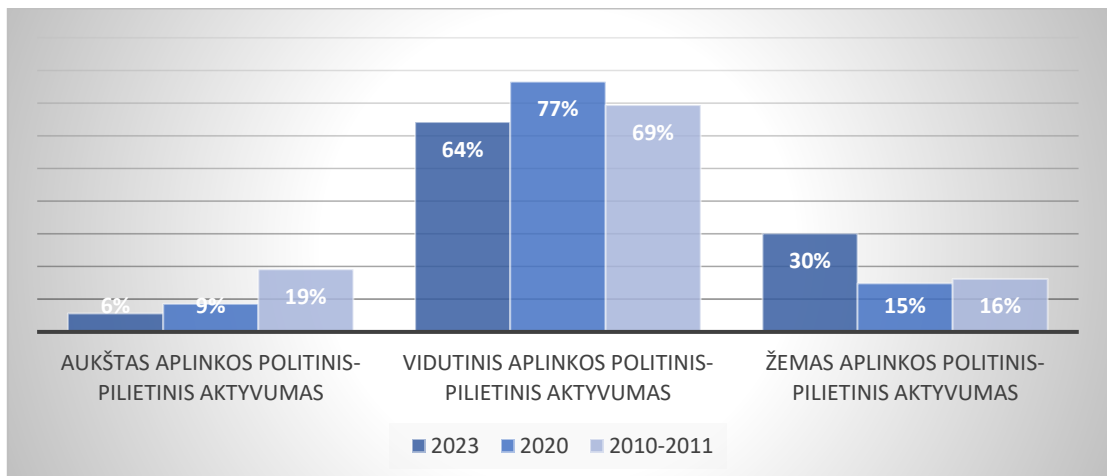
7.6. Lyginimas su 2010-2011 ir 2020 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis

Lyginant surinktus tyrimo duomenis apie dalyvavimą su 2020 m. ir 2010-2011 m. duomenimis, pastebėta, kad politinio-pilietinio aktyvumo rodiklis stabilizuojasi – nors aukšto politinio-pilietinio aktyvumo respondentų dalis žemesnė, bet išaugo vidutinio politinio-pilietinio aktyvumo jaunuolių dalis (žr. 204 pav.).

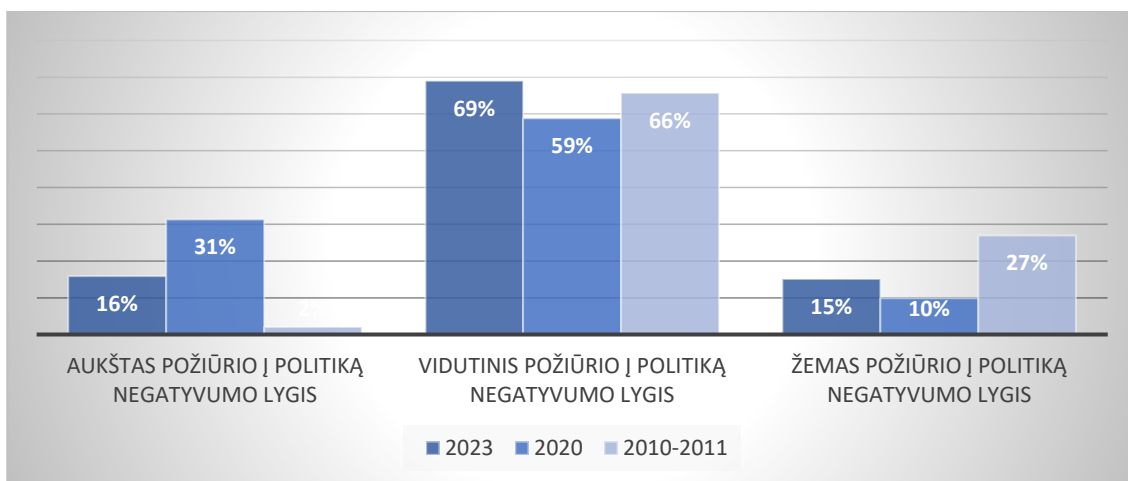
204 pav. Politinio-pilietinio aktyvumo rodiklių palyginimas

Aplinkos politinio-pilietinio aktyvumo rodiklis mažėja (žr. 205 pav.).

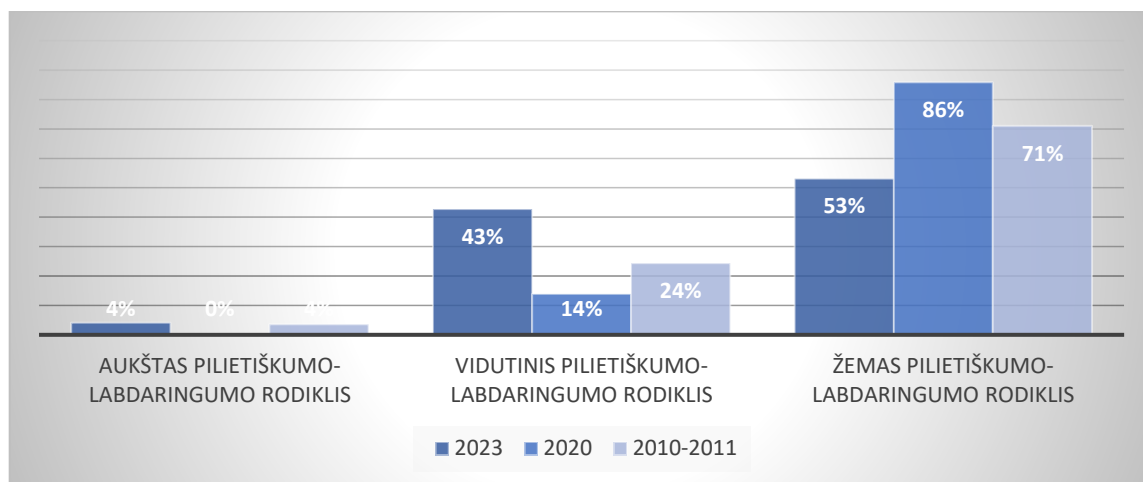
205 pav. Aplinkos politinio-pilietinio aktyvumo rodiklių palyginimas

Požiūrio į politiką negatyvumas yra sumažėjęs, bet vis tiek aukštesnis nei 2010-2011 m. tyrimo duomenimis (žr. 206 pav.).

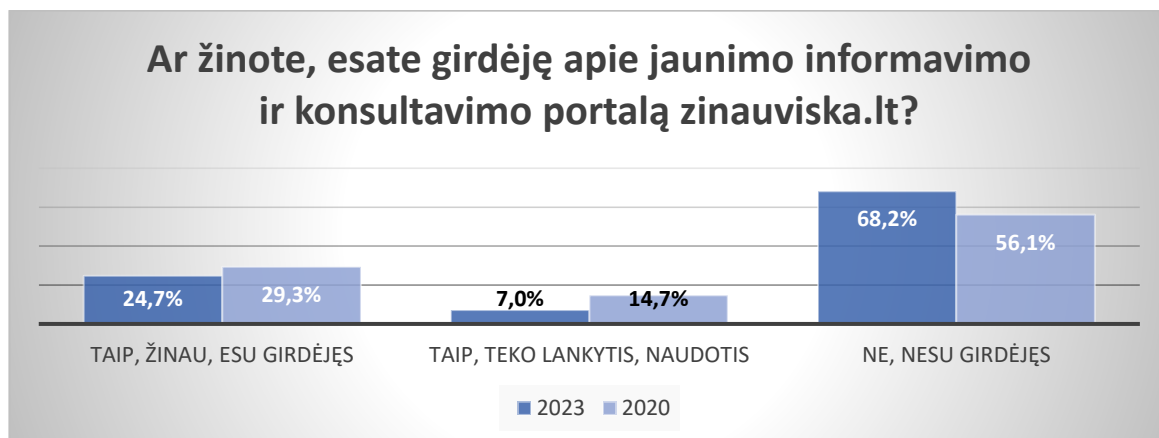
206 pav. Požiūrio į politiką negatyvumo rodiklių palyginimas

Pilietiškumo – labdaringumo rodiklio lygis yra išaugęs. Vidutinio pilietiškumo-labdaringumo rodiklio dalis nuo 2020 m. padidėjo 29 procentiniais punktais (žr. 207 pav.).

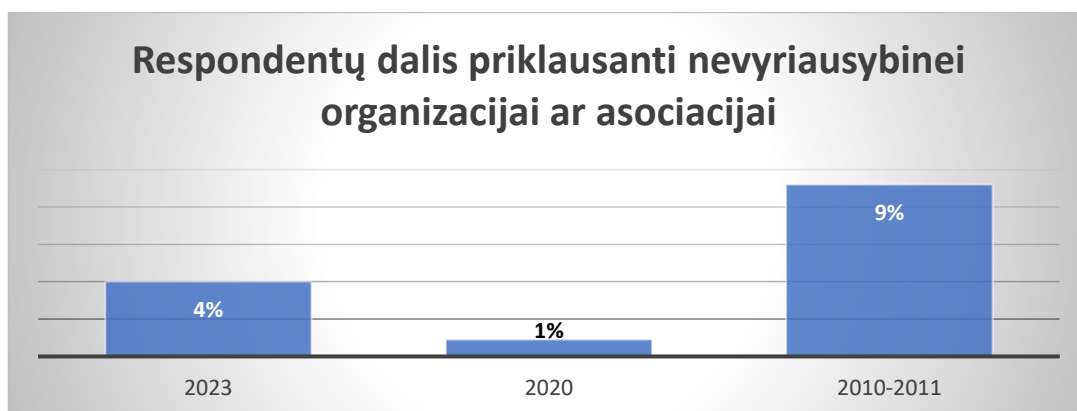
207 pav. Pilietiškumo – labdaringumo rodiklio palyginimas

Nustatyta, kad, lyginant su 2020 m., portalo zinauviska.lt žinomumas yra sumažėjęs (žr. 208 pav.).

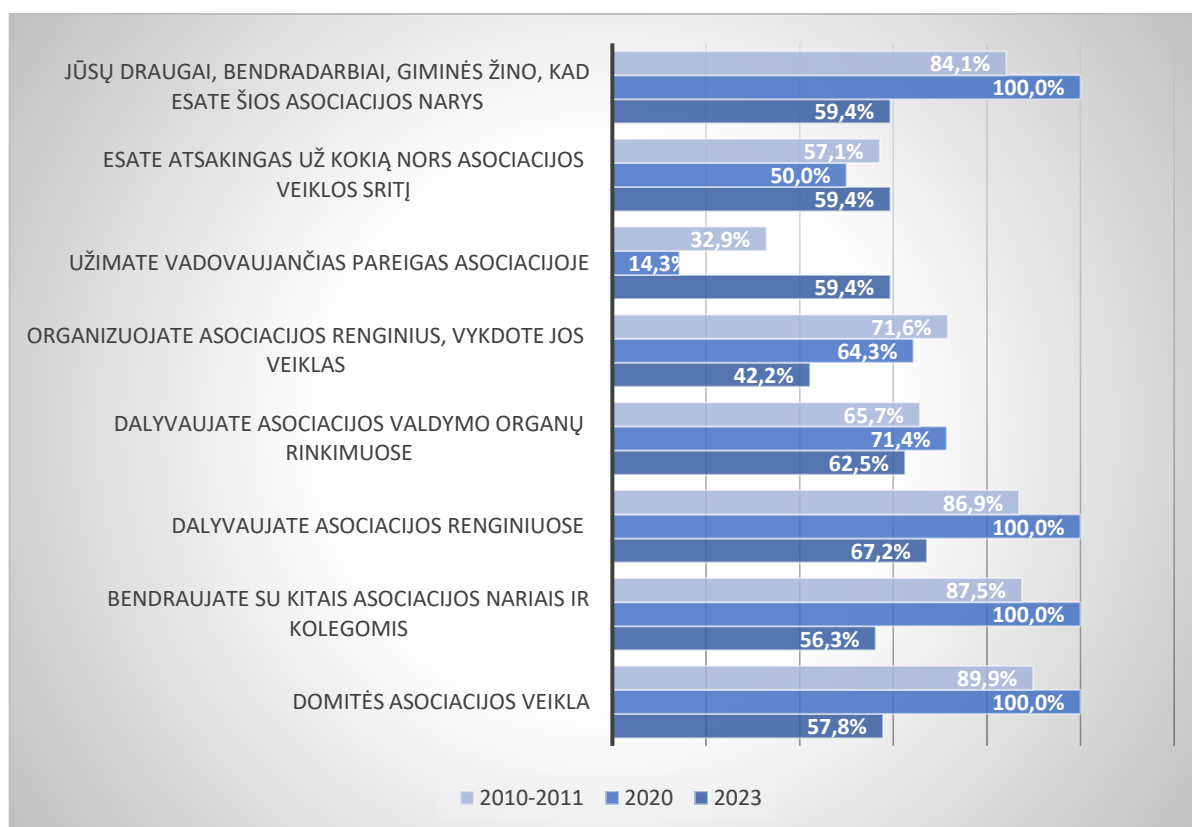
208 pav. Portalo www.zinauviska.lt žinomumo palyginimas

Pastebėta, kad jaunimo, kuris priklauso nevyriausybinėms organizacijoms bei asociacijoms, skaičius nuo 2020 m. paaugo, bet yra vis tiek žemesnis nei 2010-2011 m. tyrime (žr. 209 pav.).

209 pav. Dalyvavimo nevyriausybinių organizacijų ir asociacijų veikloje rodiklio palyginimas

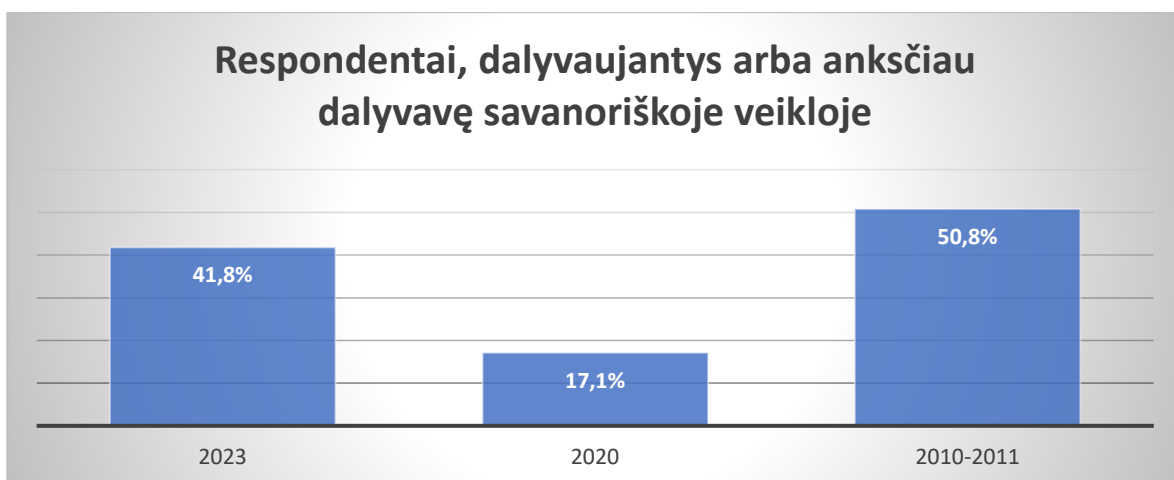
Pastebėta, kad aktyvumas dalyvaujant asociacijų ir nevyriausybinių organizacijų veikloje yra nukritęs, bet tam įtakos gali turėti skirtingas ir labai mažas imties dydis (2020 m. apklausoje dalyvavusių organizacijų narių buvo 14, 2023 m. – 64 jaunuoliai) (žr. 210 pav.).

210 pav. Aktyvumo dalyvaujant asociacijų veikloje rodiklio palyginimas

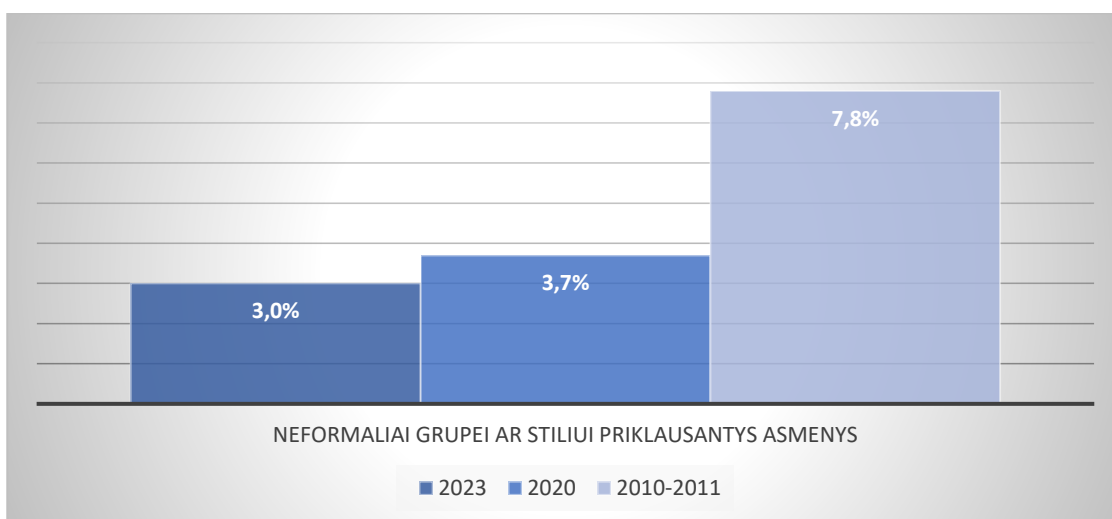
Pastebėta, kad aktyvumas dalyvaujant savanoriškoje veikloje šiais metais reikšmingai išaugo (iki 41,8%) po nuokryčio 2020 m. (17,1%), bet vis dar nepasiekė 2010-2011 m. lygio, kai į savanorišką veiklą kažkuriuo metu buvo įsitraukusi daugiau nei pusė respondentų (50,8%).

Atkreipiamas dėmesys, kad 2020 m. rezultatams ir reikšmingam įsitraukimo į savanorišką veiklą sumažėjimui įtakos galėjo turėti pandemini laikotarpis ir sumažėjusios tokio pobūdžio veiklų apimtys (žr. 211 pav.).

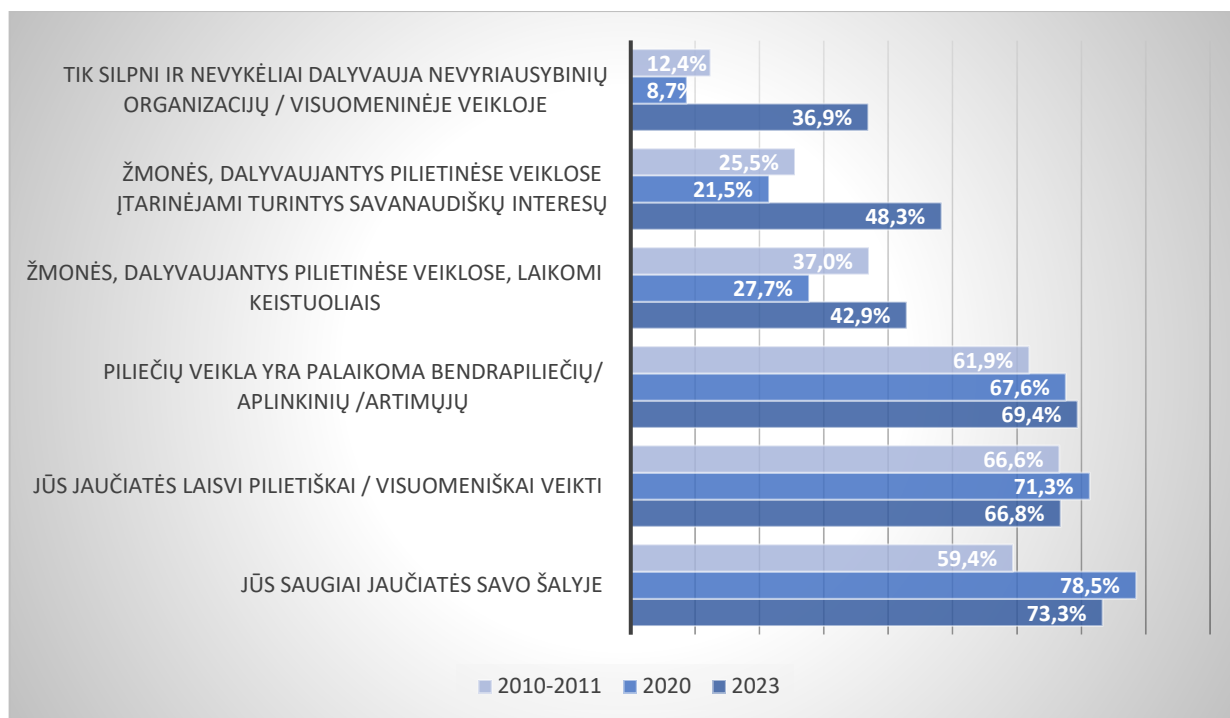
211 pav. Aktyvumo dalyvaujant savanoriškoje veikloje palyginimas

Neformaliai grupei priklausančių asmenų skaičius toliau mažėja (žr. 212 pav.).

212 pav. Jaunimo priklausymo neformaliai grupei ar stiliui rodiklio palyginimas

Teigiamų nuostatų pilietinės visuomenės atžvilgiu rodiklis išliko daugmaž toks pats. Tačiau stipriai daugiau respondentų turi išreikštas negatyvias nuostatas (žr. 213 pav.).

213 pav. Nuostatų pilietinės visuomenės atžvilgiu rodiklių palyginimas

8. ĮPROČIAI

8.1. Bendras aprašymas

Šioje tyrimo dalyje aptariami žalingų įpročių, t. y. priklausomybių nuo alkoholio, narkotikų, rūkymo, interneto, migdomųjų vaistų ir kt. rodikliai. Šioje dalyje buvo apklausta visa tyrimo imtis.

Alkoholio vartojimo rodiklis – matuojamas alkoholio vartojimo per paskutinius 6 mėnesius dažnumo 6 rangų skale, kuri kinta nuo „visiškai nevartuju“ iki „keturis ir daugiau kartų per savaitę“.

Pastebėta, kad 9,5% jaunimo alkoholio apskritai nevartuoja, taip pat net 30,8% neteko vartoti per pastaruosius 6 mėnesius. Iš alkoholi vartojančių respondentų dažniausiai (28,5%) vartoja alkoholi kartą per mėnesį bei rečiau ir du-keturis kartus per mėnesį (27,1%) (žr. 214 pav.).

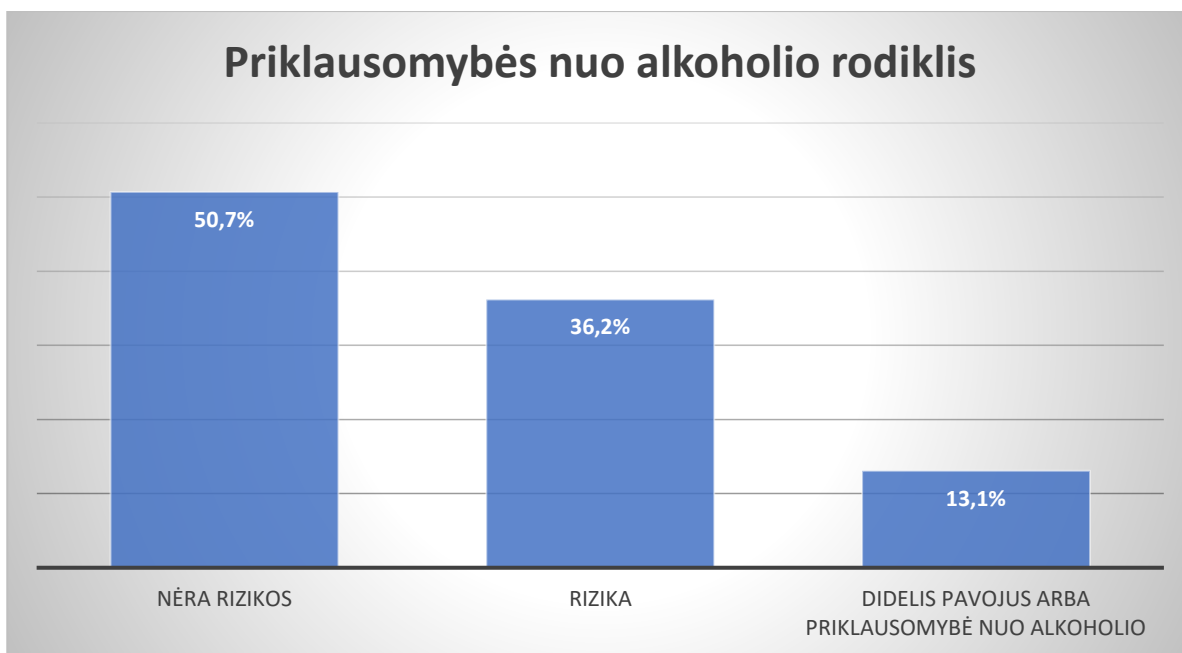

214 pav. Alkoholio vartojimo rodiklis (N=1374)

Priklausomybės nuo alkoholio rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 5 dichotominiais teiginiais apie alkoholio vartojimo įpročius.

Buvo skaičiuojami visi atsakymai „taip“, iš kurių buvo gaunamas rodiklis kintantis nuo 0 iki 5, kur 5 rodo priklausomybę nuo alkoholio. 0 – nėra rizikos, 1–2 – riziką, 3–5 didelį pavojų arba priklausomybę nuo alkoholio.

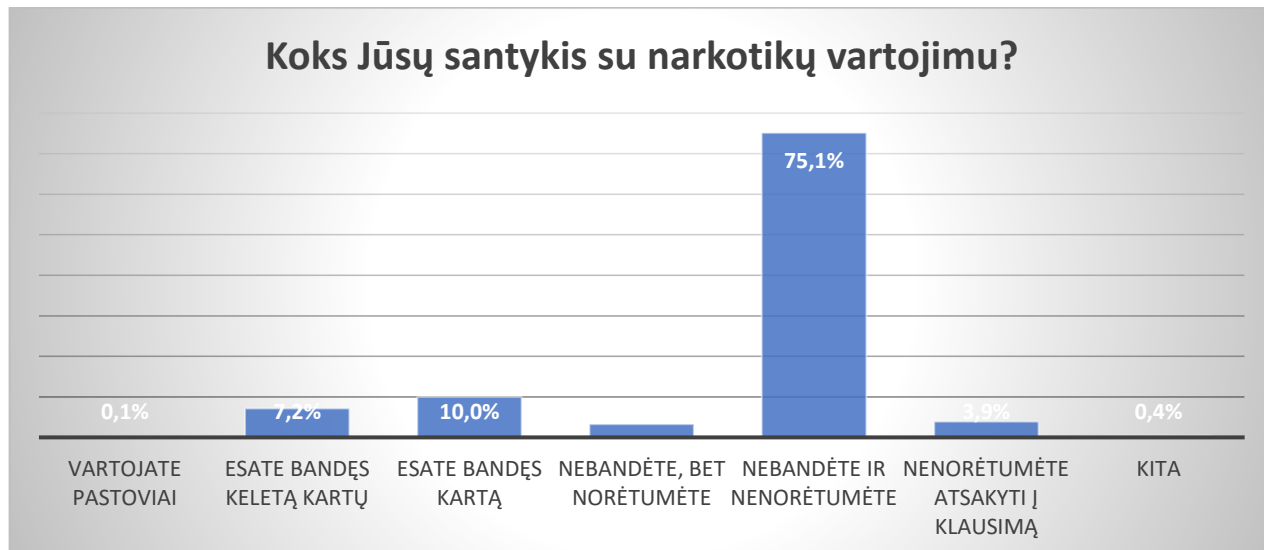
Pastebėta, kad maždaug pusė (50,7%) respondentų neturi priklausomybės nuo alkoholio ir nepatenka ir rizikos grupę. Tačiau nustatyta, kad 13,1% respondentų yra dideliame pavojuje arba jau turi priklausomybę nuo alkoholio (žr. 215 pav.).

215 pav. Priklausomybės nuo alkoholio rodiklis (N=1589)

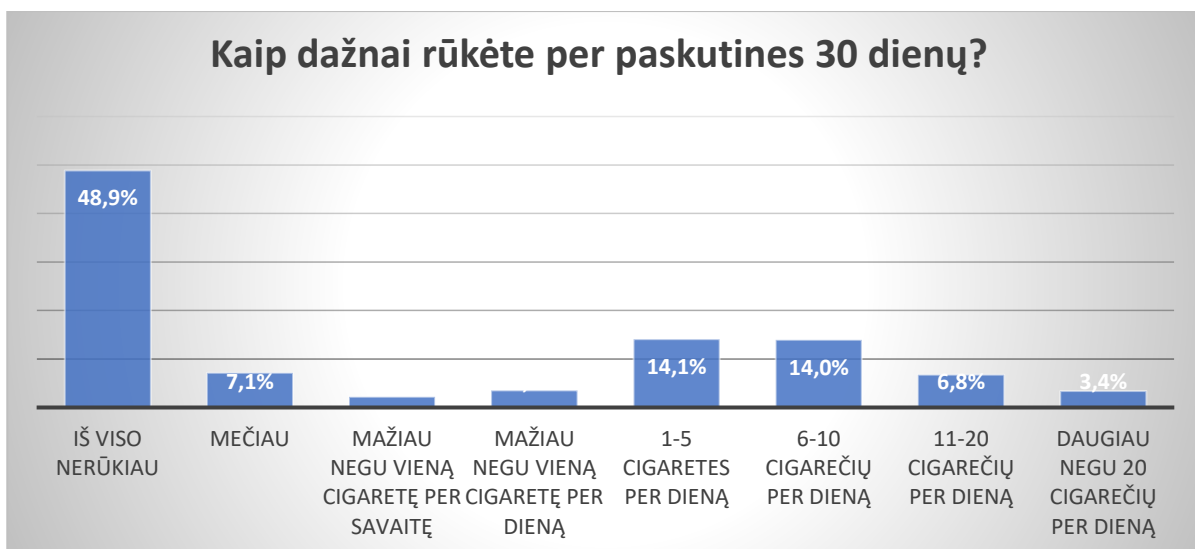
Santykio su narkotikų vartojimu rodiklis – matuojama 7 rangų skale kintančia nuo „vartoju pastoviai“ iki „nenoriu atsakyti“.

Nustatyta, kad vartojančių pastoviai yra vos 0,1% respondentų (1 asmuo), 7,2% respondentų yra bandę keletą kartų, 10% respondentų bandė vieną kartą (žr. 216 pav.).

216 pav. Santykio su narkotikų vartojimu rodiklis (N=1589)

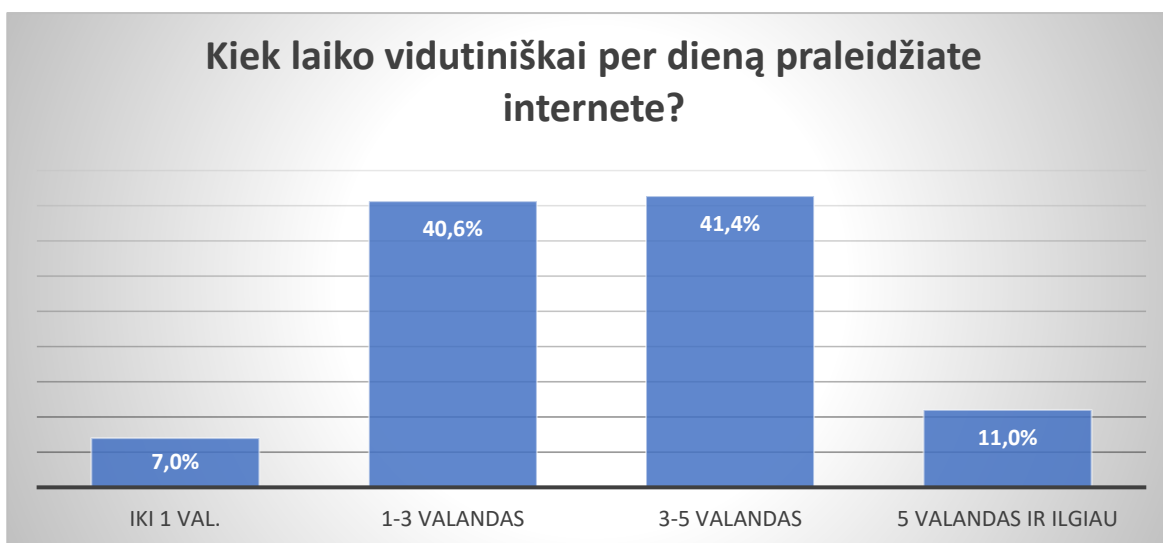
Rūkymo įpročių rodiklis – matuojamas rūkymo per paskutines 30 dienų dažnumo 8 rangų skale, kuri kinta nuo „iš viso nerūkiu“ iki surūkau „daugiau negu 20 cigarečių per dieną“. Pastebėta, kad beveik pusė jaunimo (48,9%) nerūko išvis, 7,1% yra metę rūkyti. Daugiau nei 10 cigarečių per dieną surūko apie dešimtadalis (10,2%) respondentų (žr. 217 pav.).

217 pav. Rūkymo įpročių rodiklis (N=1583)

Interneto naudojimo įpročiai – matuojami rodikliu, kiek vidutiniškai laiko per dieną respondentas praleidžia internete, matuojama 4 rangų skale nuo „iki 1 val.“ iki „5 valandas ir ilgiau“.

Pastebėta, kad daugiausiai atsakiusiųjų (41,4%) vidutiniškai praleidžia 3-5 val. internete per dieną, dar beveik tiek pat (40,6%) – po 1-3 valandas per dieną (žr. 218 pav.).

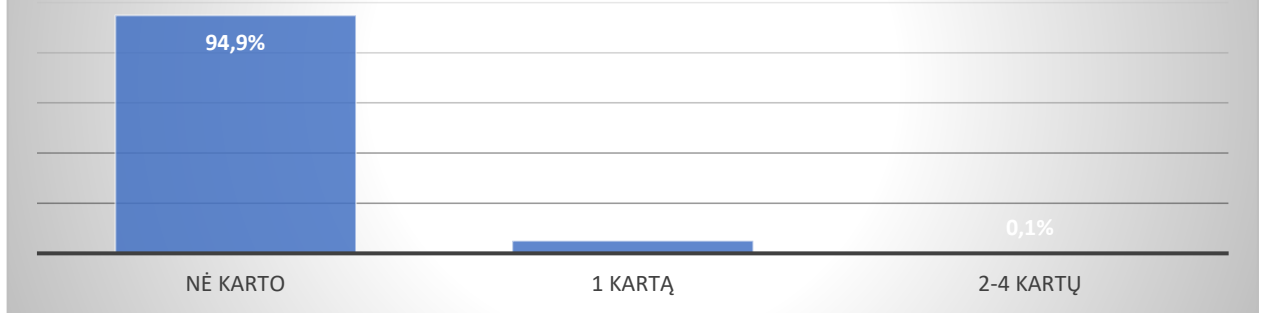

218 pav. Interneto naudojimo įpročiai (N=1575)

Naudojimosi greitaisiais kreditais rodiklis – matuojamas 3 rangų skale nuo „nei karto“ iki „2-4 kartų“.

Pastebėta, kad didžioji dalis respondentų (94,9%) ne karto per 6 mėnesius nesinaudojo greitųjų kreditų paslaugomis, 5% respondentų naudojami kartą ir tik 0,1% (1 respondentas) - 2-4 kartus (žr. 219 pav.).

Kiek kartų per pastaruosius 6 mėnesius Jūs pasinaudojote greituųjų kreditų bendrovių paslaugomis?

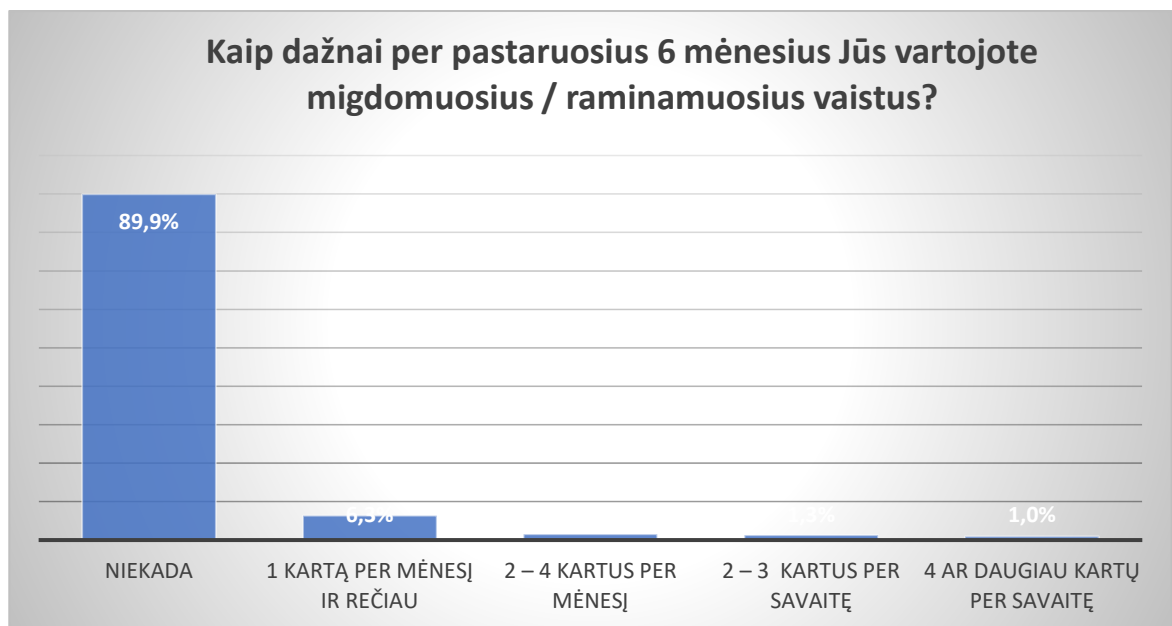

219 pav. Naudojimosi greitaisiais kreditais rodiklis (N=1566)

Migdomųjų / raminamųjų vaistų vartojimo rodiklis – matuojamas migdomųjų / raminamųjų vaistų vartojimo per paskutinius 6 mėnesius 5 rangų dažnumo skale, kuri kinta nuo „niekada“ iki „4 ir daugiau kartų per savaitę“

Didžioji dauguma (89,9%) jaunimo per pastaruosius 6 mėnesius migdomųjų / raminamųjų vaistų nevartojo iš viso, 6,3% vartojo vieną kartą per mėnesį ir rečiau (žr. 220 pav.).

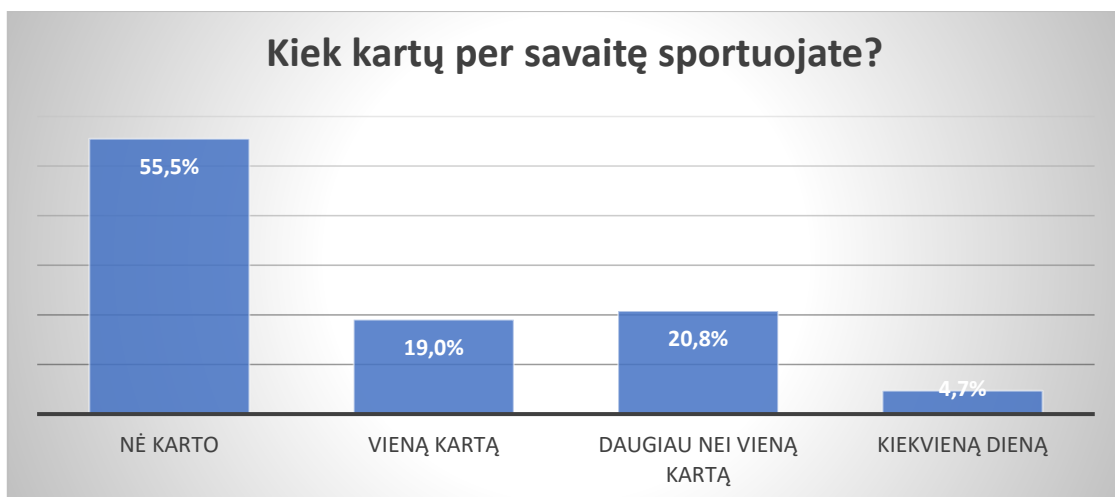
Kaip dažnai per pastaruosius 6 mėnesius Jūs vartojote migdomuosius / raminamuosius vaistus?

220 pav. Migdomųjų / raminamųjų vaistų vartojimo rodiklis (N=1567)

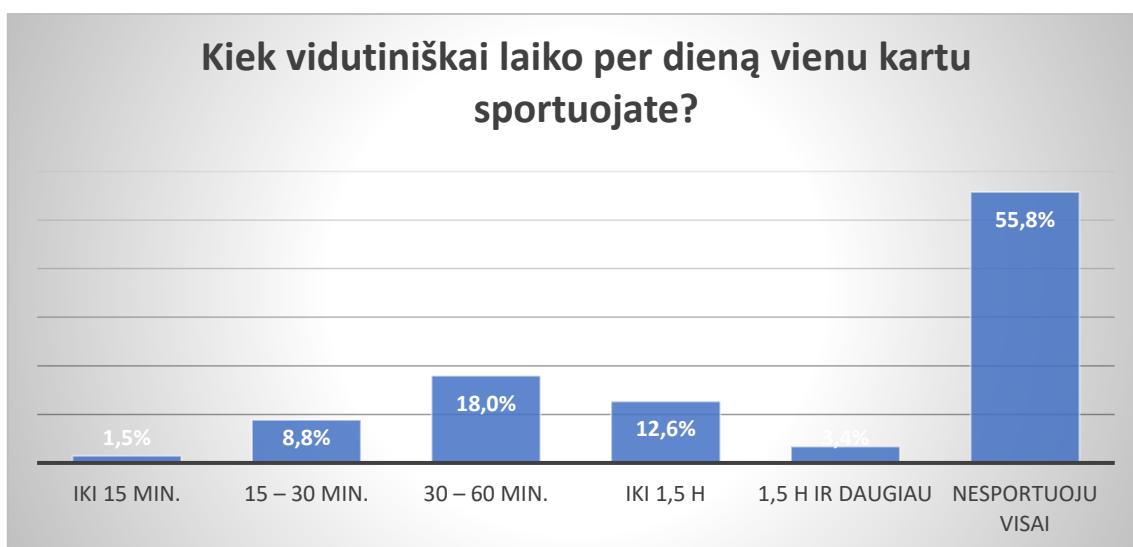
Fizinis aktyvumas - matuojamas dviem rodikliais. Pirmas - kiek kartų per savaitę sportuoja (keturių rangų skalė nuo „niekada“ iki „kiekvieną dieną“). Antras - kiek vidutiniškai laiko vienu kartu sportuoja (šešių rangų skalė nuo „nesportuoju“ iki „1,5 val. ir daugiau“).

Kasdien sportuoja vos 4,7% respondentų, penktadalis (20,8%) sportuoja daugiau nei vieną kartą per savaitę ir šiek tiek mažiau nei penktadalis (19,0%) - vieną kartą per savaitę. 55,5% respondentų nesportuoja iš viso (žr. 221 pav.).

221 pav. Fizinio aktyvumo rodiklis (pagal dažnumą) (N=1578)

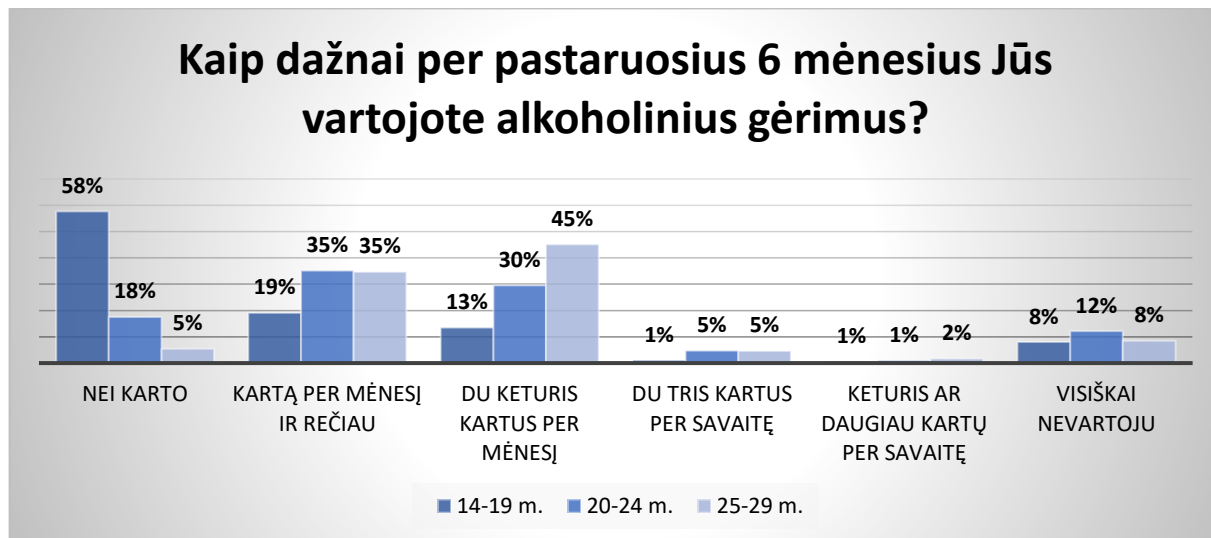
Dažniausiai yra sportuojama 30-60 min per dieną (222 pav.).

222 pav. Fizinio aktyvumo rodiklis (pagal trukmę) (N=1582)

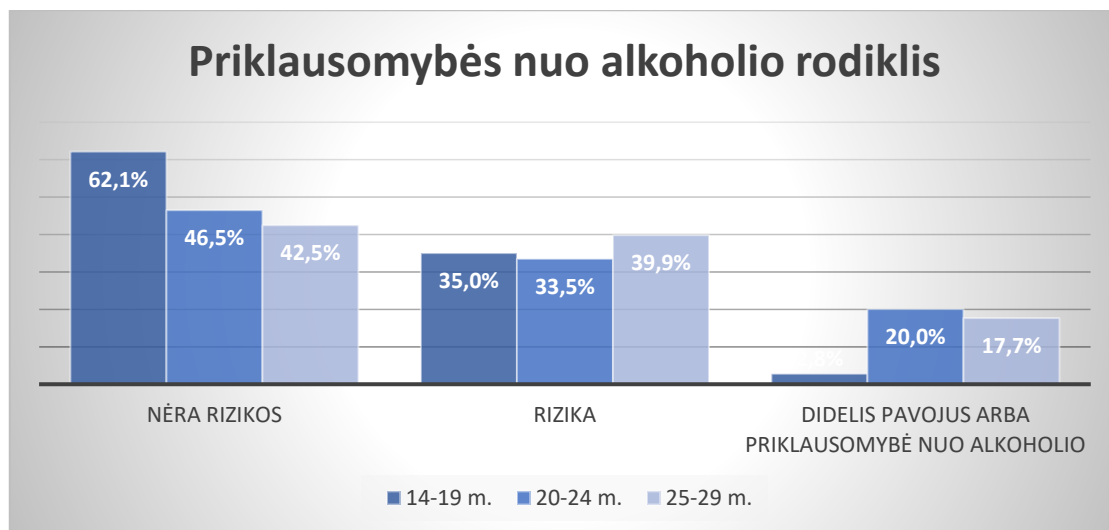
8.2. Lyginimas pagal amžių

Vertinant alkoholio suvartojimo rodiklį pagal amžių, pastebėta, kad rečiausiai alkoholi vartoja 14-19 m. respondentai. Du-keturis kartus per mėnesį dažniausiai (45%) vartoja 25-29 m. amžiaus respondentai (žr. 223 pav.).

223 pav. Alkoholio suvartojimo rodiklis pagal amžiaus grupę (N=1374)

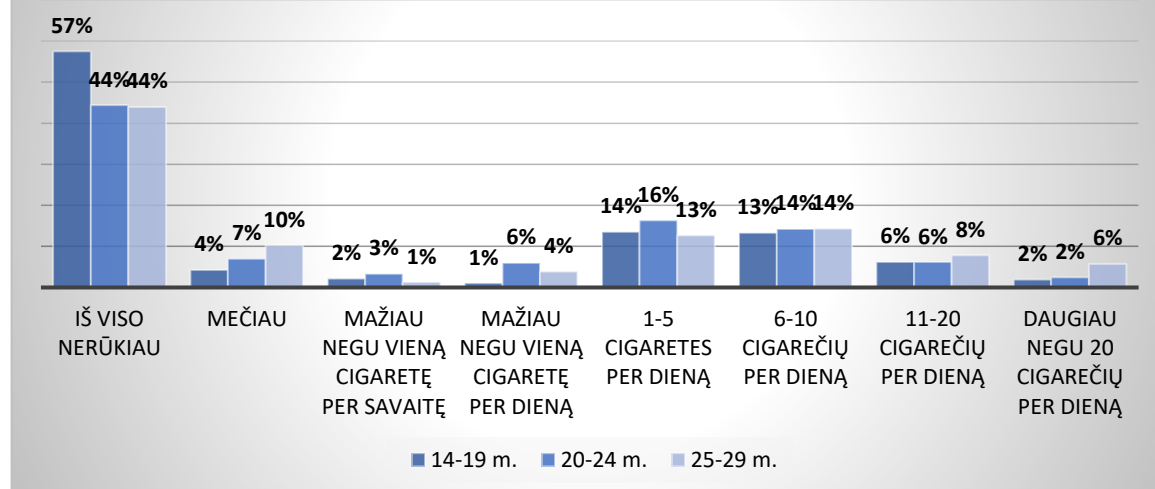
Mažiausia priklausomybės nuo alkoholio rizika nustatyta taip pat 14-19 m. amžiaus grupei (žr. 224 pav.).

224 pav. Priklausomybės nuo alkoholio rodiklis pagal amžiaus grupę (N=1589)

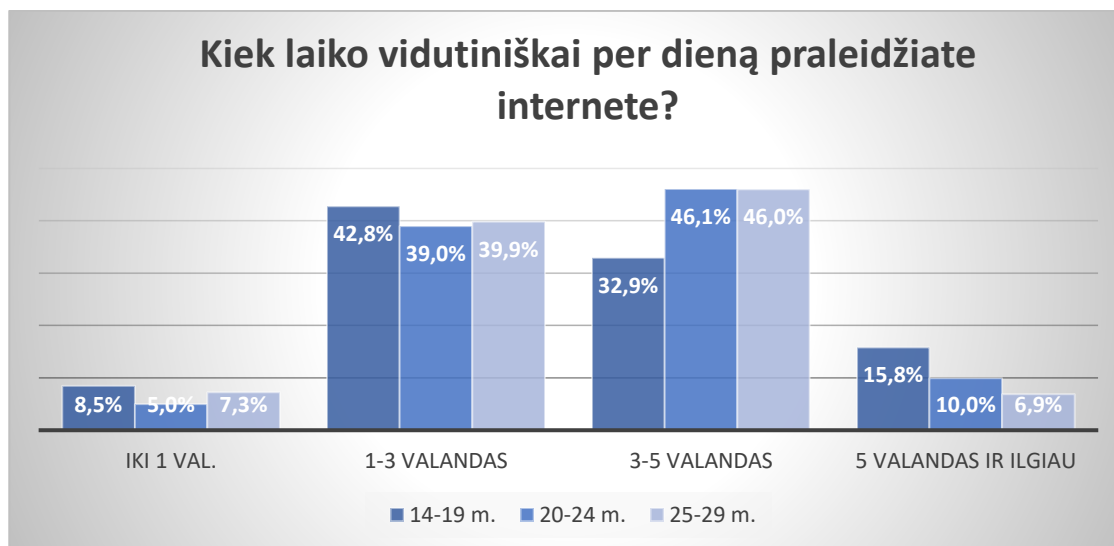
Daugiausiai nerūkančiųjų yra 14-19 m. amžiaus grupėje (žr. 225 pav.).

Kaip dažnai rūkėte per paskutines 30 dienų?

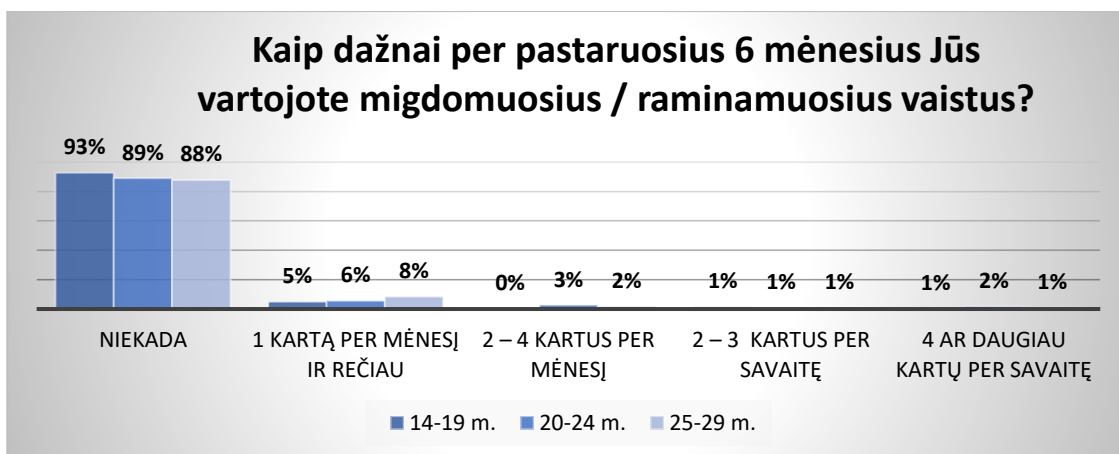
225 pav. Rūkymo įpročių rodiklis pagal amžiaus grupę (N=1583)

Internete dažniausiai 3-5 valandas laiko praleidžia 20-24 m. ir 25-29 m. jaunuoliai. 14-19 m. jaunuoliai tiek laiko praleidžia rečiau, bet šis skirtumas persiskirstė į kitas laiko atkarpas – daugiau 14-19 m. amžiaus jaunuolių praleidžia iki 1 val. arba 1-3 valandas internete. Taip pat net 15,8% šios amžiaus grupės jaunuolių internete per dieną praleidžia 5 valandas ir ilgiau (žr. 226 pav.).

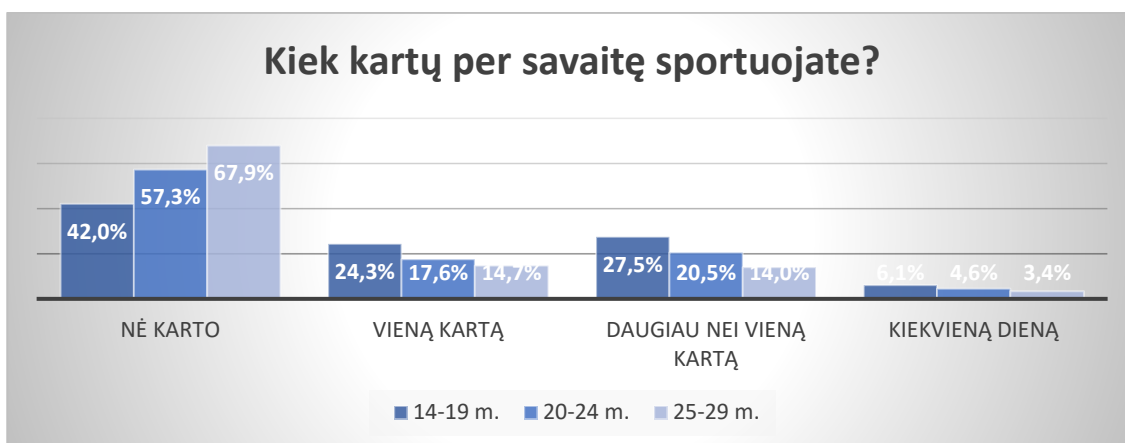
226 pav. Interneto naudojimo įpročiai pagal amžiaus grupę (N=1575)

Pastebėta, kad 14-19 m. amžiaus jaunuoliai vartoja migdomuosius / raminamuosius šiek tiek mažiau, o 25-29 m. amžiaus grupės respondentai – šiek tiek dažniau (žr. 227 pav.).

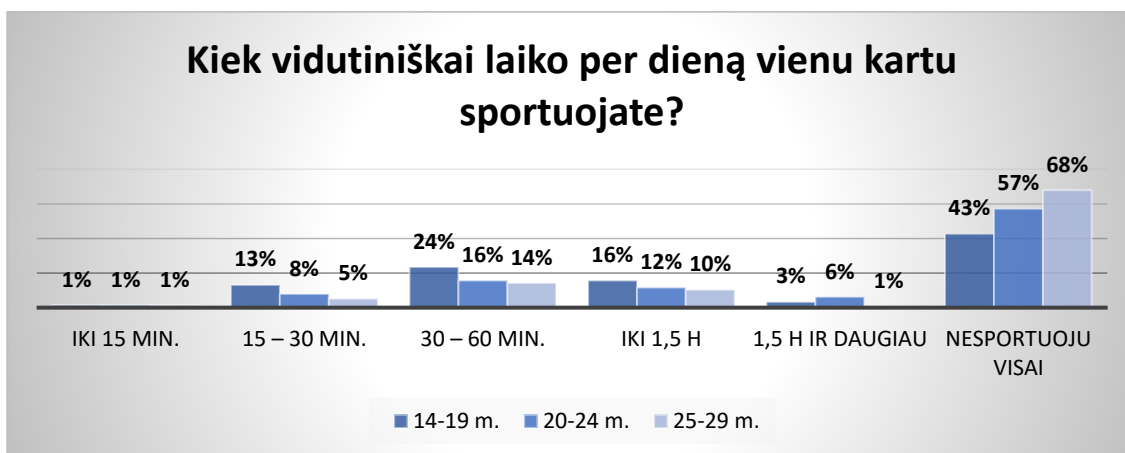
227 pav. Migdomųjų / raminamųjų vaistų vartojimo rodiklis pagal amžiaus grupę (N=1567)

Pastebėta, kad daugiausiai (67,9%) nesportuojančių nei karto per savaitę yra 25-29 m. amžiaus grupės respondentų. Aktyviausiai sportuoja 14-19 m. amžiaus respondentai (žr. 228 pav.).

228 pav. Fizinio aktyvumo rodiklis (pagal dažnumą) pagal amžiaus grupę (N=1578)

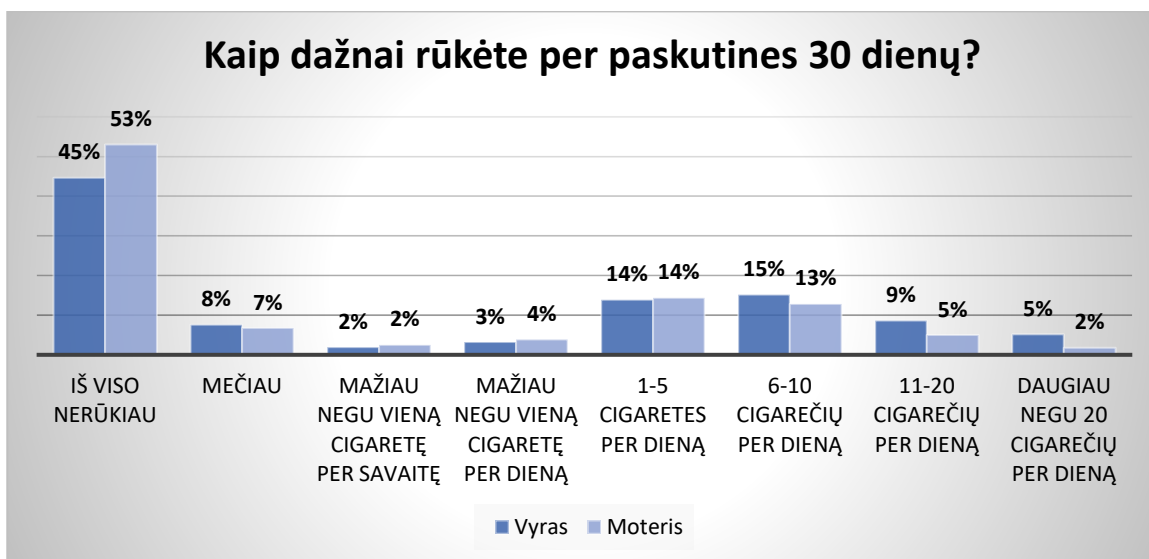
Ilgiausiai ir dažniausiai sportuoja 14-19 m. amžiaus respondentai. 20-24 m. respondentai keliais procentiniais punktais dažniau sportuoja 1,5 h ir daugiau, bet nusileidžia 14-19 m. amžiaus grupei ties visais kitais aspektais (žr. 229 pav.).

229 pav. Fizinio aktyvumo rodiklis (pagal trukmę) pagal amžiaus grupę (N=1582)

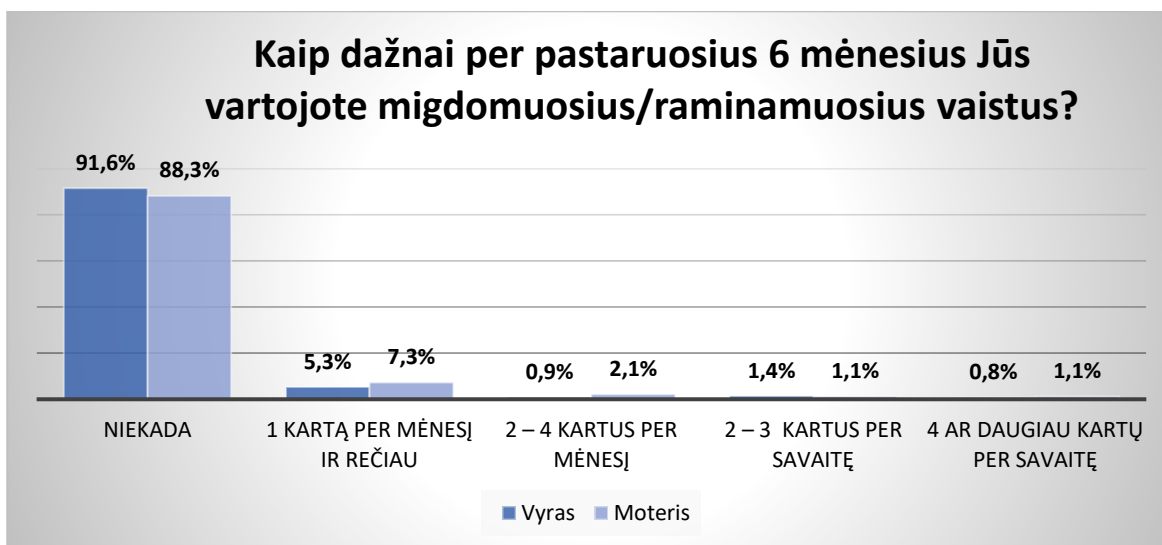
8.3. Lyginimas pagal lytį

Lyginant respondentų atsakymus pagal lytį pastebima, kad moterys rūko rečiau nei vyrai (žr. 230 pav.).

230 pav. Rūkymo įpročių rodiklis pagal lytį (N=1582)

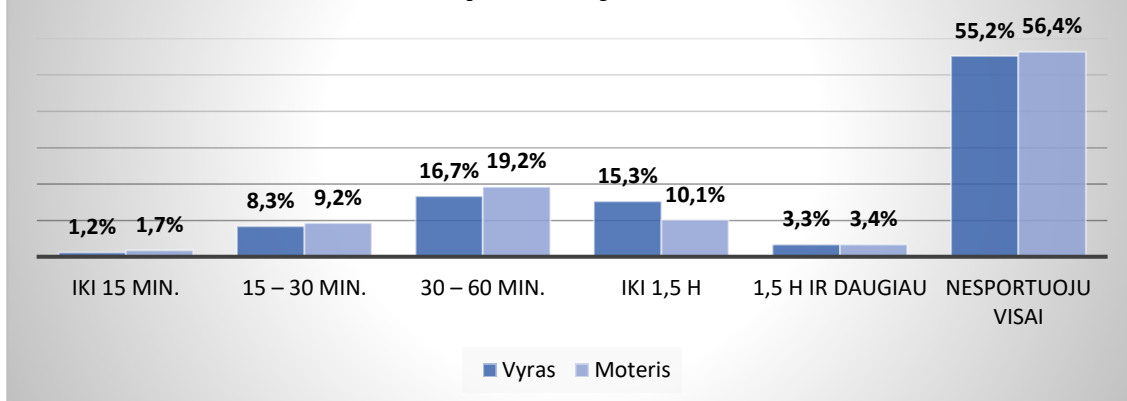
Moterys šiek tiek dažniau vartoja migdomuosius / raminamuosius negu vyrai (žr. 231 pav.).

231 pav. Migdomųjų / raminamųjų vaistų vartojimo rodiklis pagal lytį (N=1566)

Sportuojančių vyrų treniruotės iki 1,5h trunka dažniau (5,2 procentinio punkto) negu moterų. Tuo tarpu sportuojančių moterų sporto trukmė dažniausiai būna 30-60 min. (žr. 232 pav.).

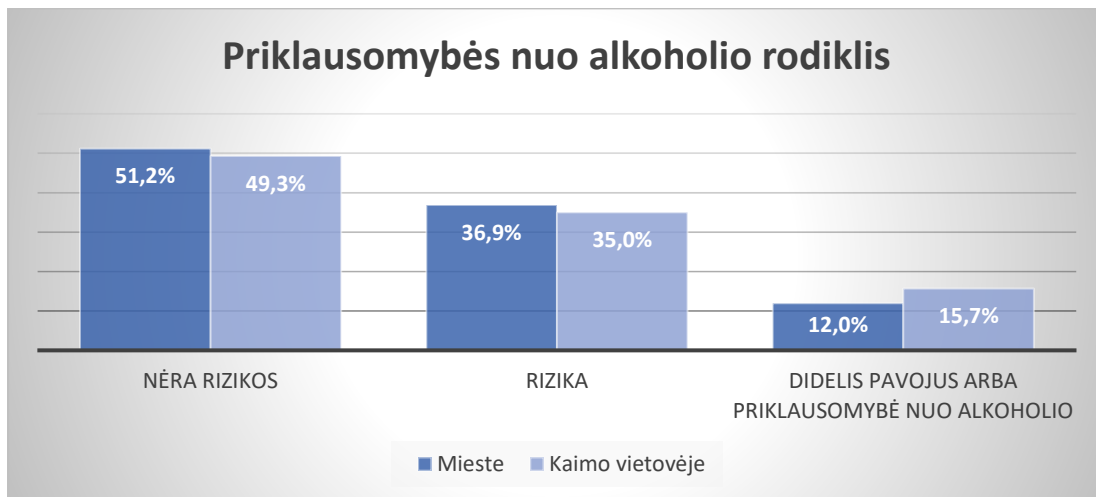
Kiek vidutiniškai laiko per dieną vienu kartu sportuojate?

232 pav. Fizinio aktyvumo rodiklis (pagal trukmę) pagal lytį (N=1581)

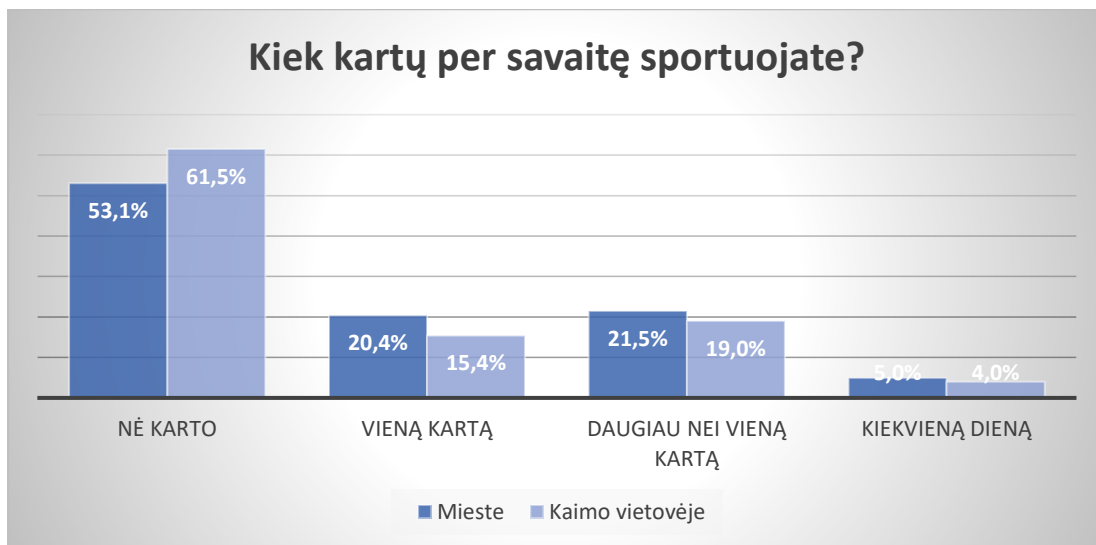
8.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę

Vertinant respondentų priklausomybės nuo alkoholio rodiklį, pastebima, kad kaimo vietovėse šiek tiek didesnė dalis (3,7 procentinio punkto) respondentų patenka į didelio pavojaus arba priklausomybės nuo alkoholio grupę (žr. 233 pav.).

233 pav. Priklausomybės nuo alkoholio rodiklis pagal gyvenamąją vietovę (N=1581)

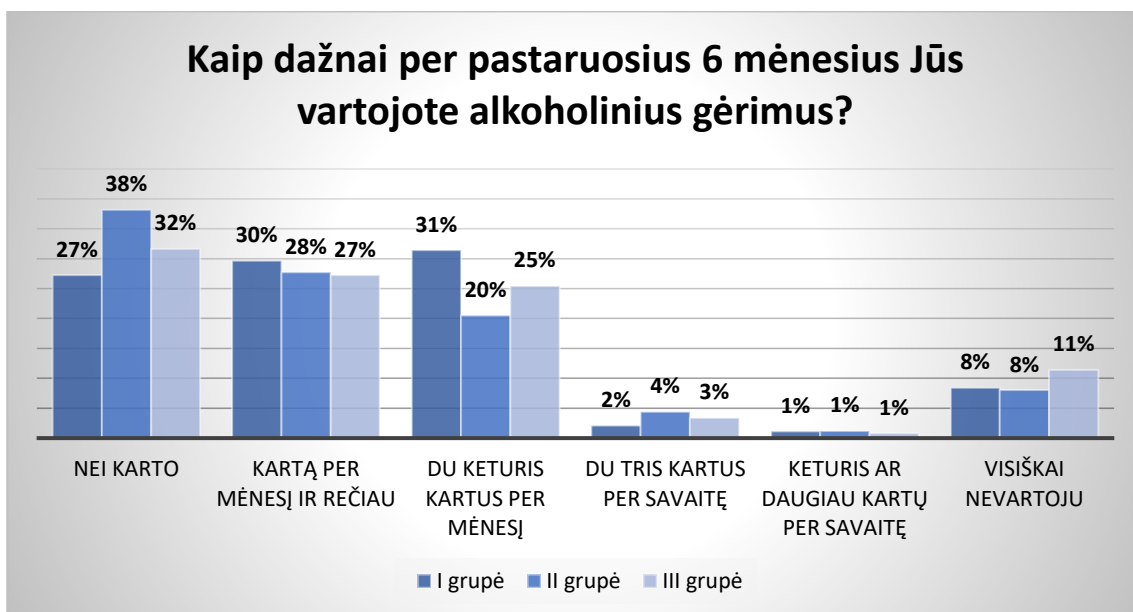
Pastebėta, kad mieste yra daugiau sportuojančių asmenų nei kaime (žr. 234 pav.).

234 pav. Fizinis aktyvumas (pagal dažnumą) pagal gyvenamąją vietovę (N=1575)

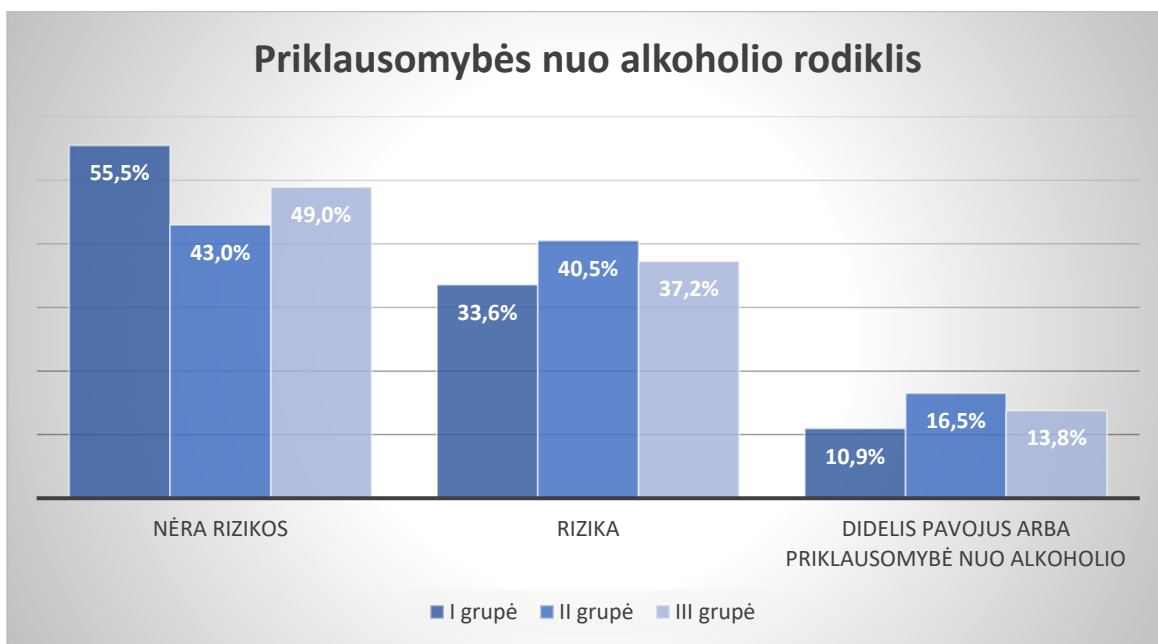
8.5. Lyginimas pagal savivaldybių grupes

Rečiausiai alkoholį vartoja II-osios savivaldybių grupės respondentai, dažniausiai – I-osios (žr. 235 pav.).

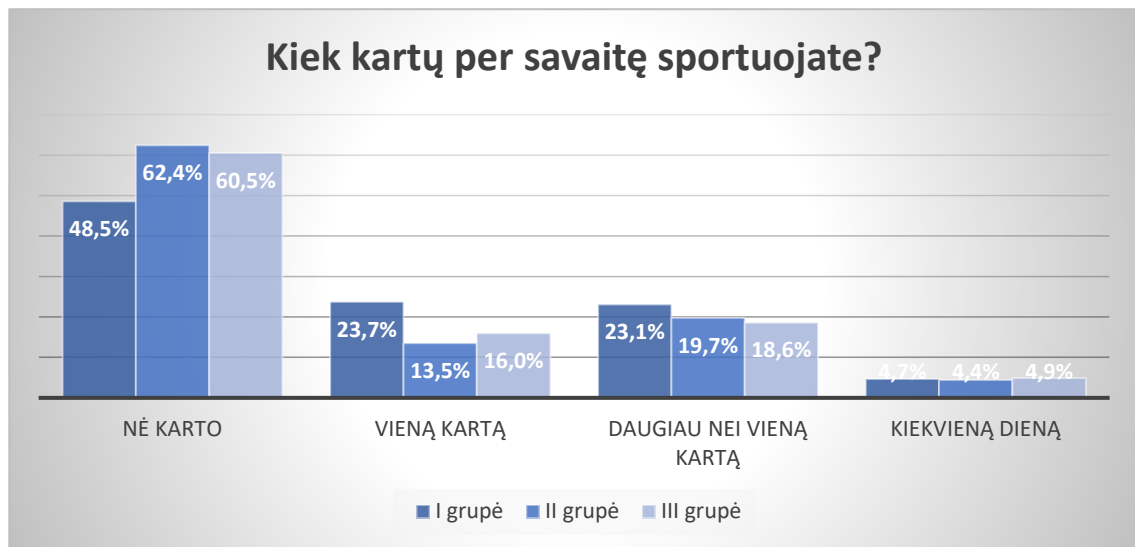
235 pav. Alkoholio suvartojimo rodiklis pagal savivaldybių grupes (N=1365)

Priklausomybės nuo alkoholio rodiklis I-ojoje savivaldybių grupėje yra žemesnis nei kitose savivaldybėse, o II-ojoje – aukštesnis. Atkreipiamas dėmesys, kad alkoholio suvartojimo rodiklis buvo skaičiuojamas pagal vartojimo dažnį 6 mėn. laikotarpiu, tuo tarpu priklausomybės nuo alkoholio rodiklis apskaičiuojamas pagal kada nors pasitvirtinusius teiginius, dėl to šie rodikliai nebūtinai yra tiesiogiai koreliuojantys (žr. 236 pav.).

236 pav. Priklausomybės nuo alkoholio rodiklis pagal savivaldybių grupes (N=1578)

I-osios savivaldybių grupės jaunuoliai sportuoja dažniau nei jaunuoliai iš II-osios ir III-osios savivaldybių grupių. Net 60,5-62,4% iš jų teigia, kad nesportuoja visai (žr. 237 pav.).

237 pav. Fizinis aktyvumas (pagal dažnumą) pagal savivaldybių grupes (N=1573)

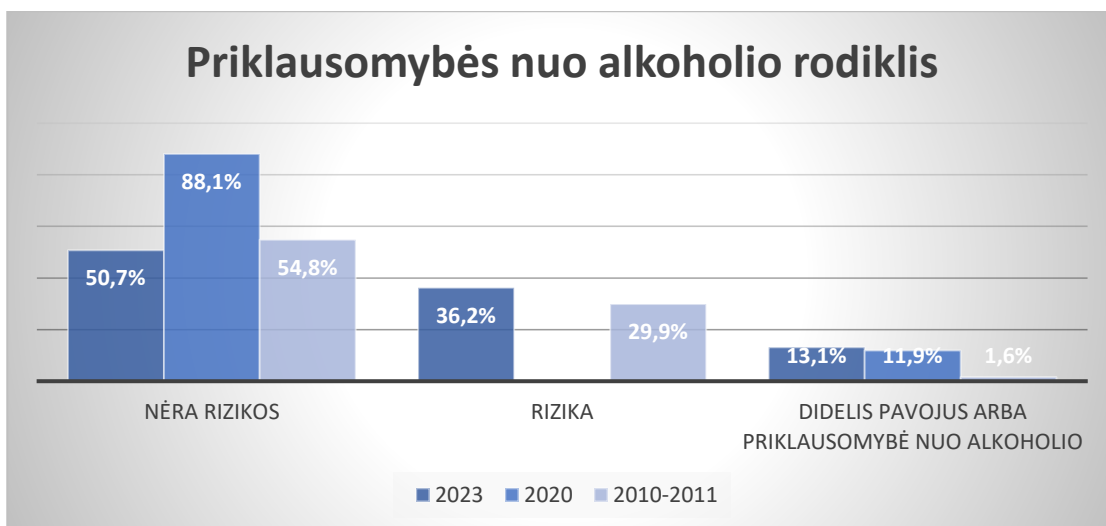
8.6. Lyginimas su 2010-2011 ir 2020 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis

Lyginant surinktus duomenis su 2010-2011 m. ir 2020 m. tyrimų duomenimis, pastebėta, kad bendrai alkoholio suvartojimas yra kritęs, nes išaugo respondentų, teigiančių, kad per pastaruosius 6 mėnesius nevartojo alkoholio iš viso, dalis (žr. 238 pav.).

238 pav. Alkoholio suvartojimo rodiklio palyginimas

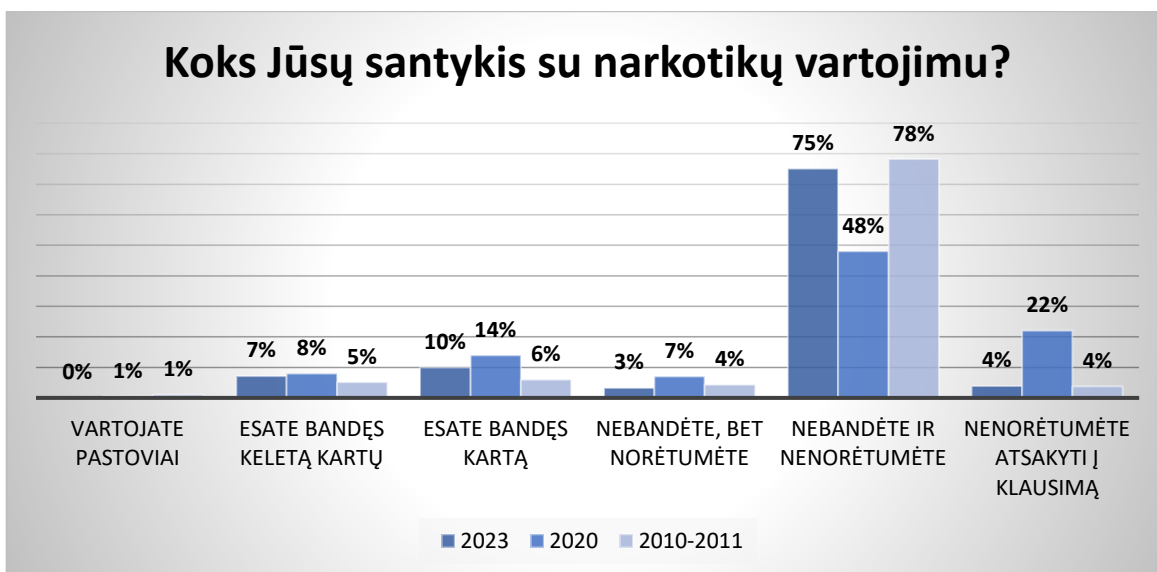
Pastebėta, kad 2023 m. bendrai priklausomybės nuo alkoholio rodiklis yra stipriai išaugęs – mažiausiai per visą tyrimo laikotarpį asmenų nepriklauso rizikos grupei, taip pat padaugėjo asmenų, priklausančių didelės rizikos grupei ar jau turinčių priklausomybę (žr. 239 pav.).

239 pav. Priklausomybės nuo alkoholio rodiklio palyginimas

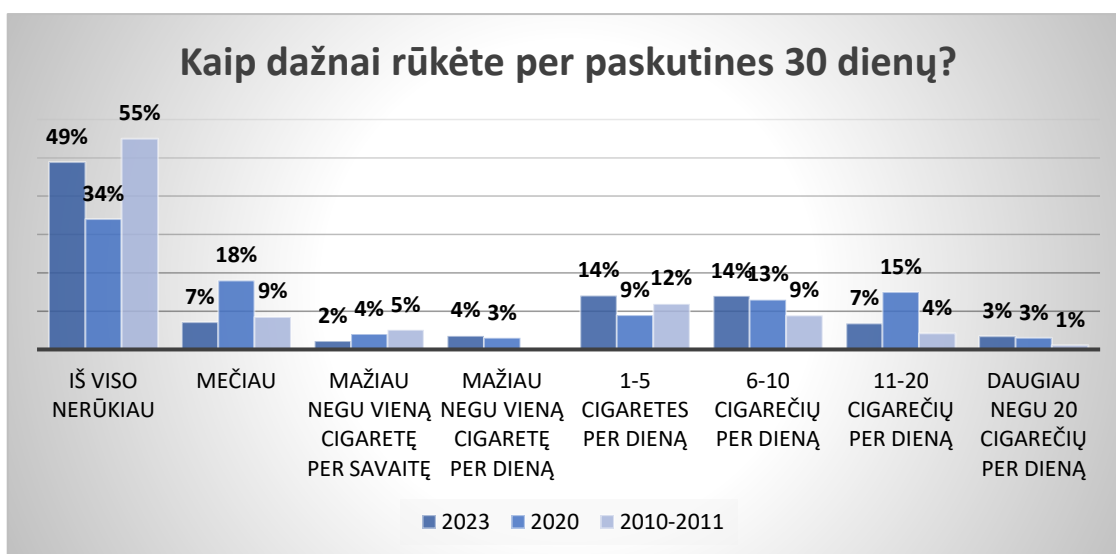
Lyginant visų tyrimų respondentų santykį su narkotikų vartojimu, pastebėta, kad po narkotikus išbandžiusių asmenų skaičiaus prieaugio 2020 m., šiais metais rodiklis sumažėjo ir

net 78% respondentų nėra išbandę narkotikų (žr. 240 pav.).

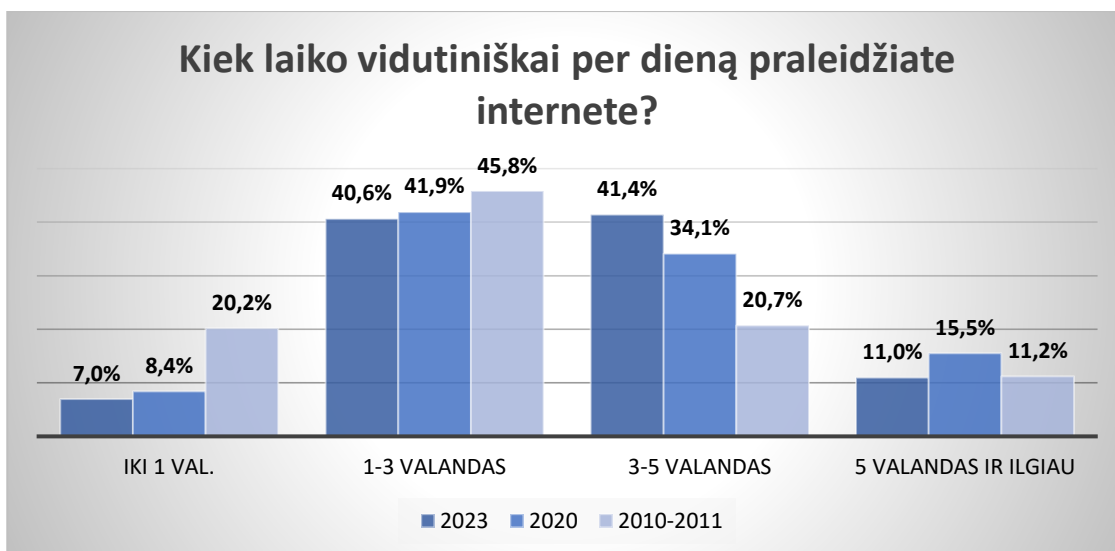
240 pav. Santykio su narkotikų vartojimu palyginimas

Pastebima, kad rūkančių asmenų dalis po padidėjimo 2020 m. mažėja, kaip ir surūkomų cigarečių kiekis, nors pastarasis vis dar nepasiekė 2010-2011 m. lygio (žr. 241 pav.).

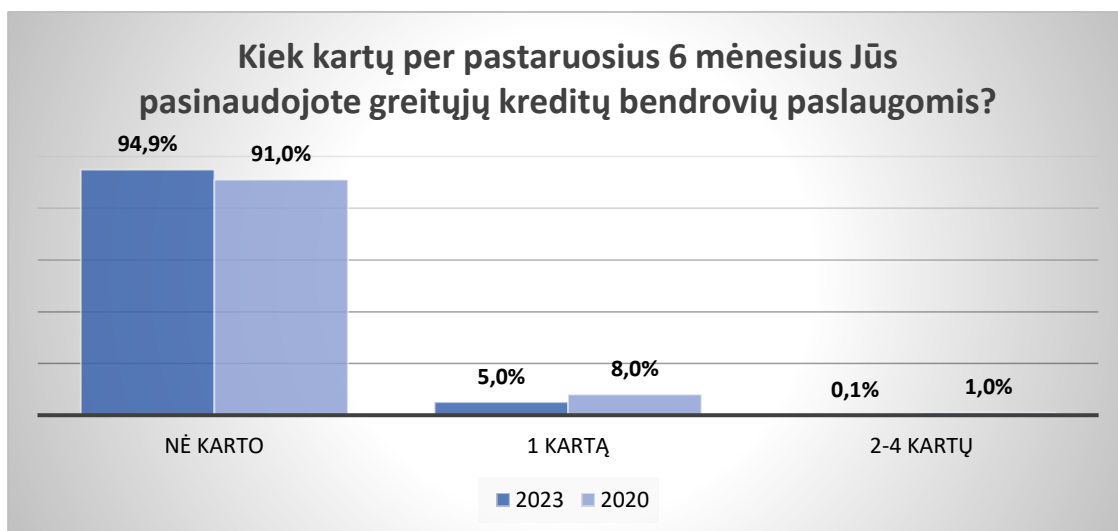
241 pav. Rūkymo įpročių rodiklio palyginimas

Lyginant interneto naudojimo įpročius, pastebėta, kad jaunimas vis daugiau laiko praleidžia internete. Nors 4,5 procentiniais punktais negu 2020 m. mažesnė dalis jaunimo praleidžia internete 5 valandas ir daugiau, bet 3-5 valandas internete praleidžia 7,3 procentinio punkto daugiau jaunuolių (žr. 242 pav.).

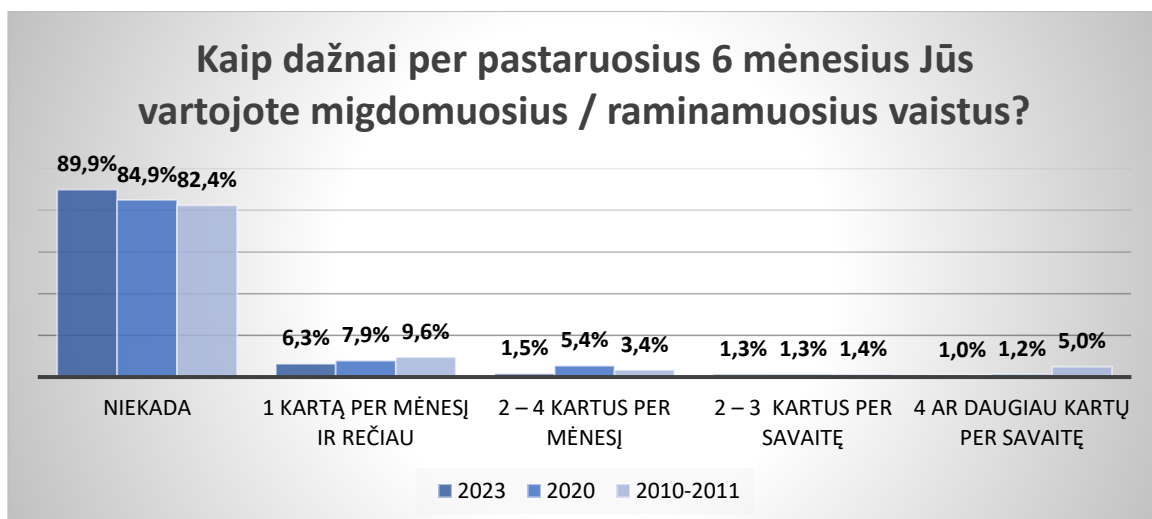
242 pav. Interneto naudojimo įpročių palyginimas

Jaunimas šiek tiek (3,9 procentinio punkto) rečiau nei 2020 metais naudojosi greitųjų kreditų bendrovių paslaugomis (žr. 243 pav.).

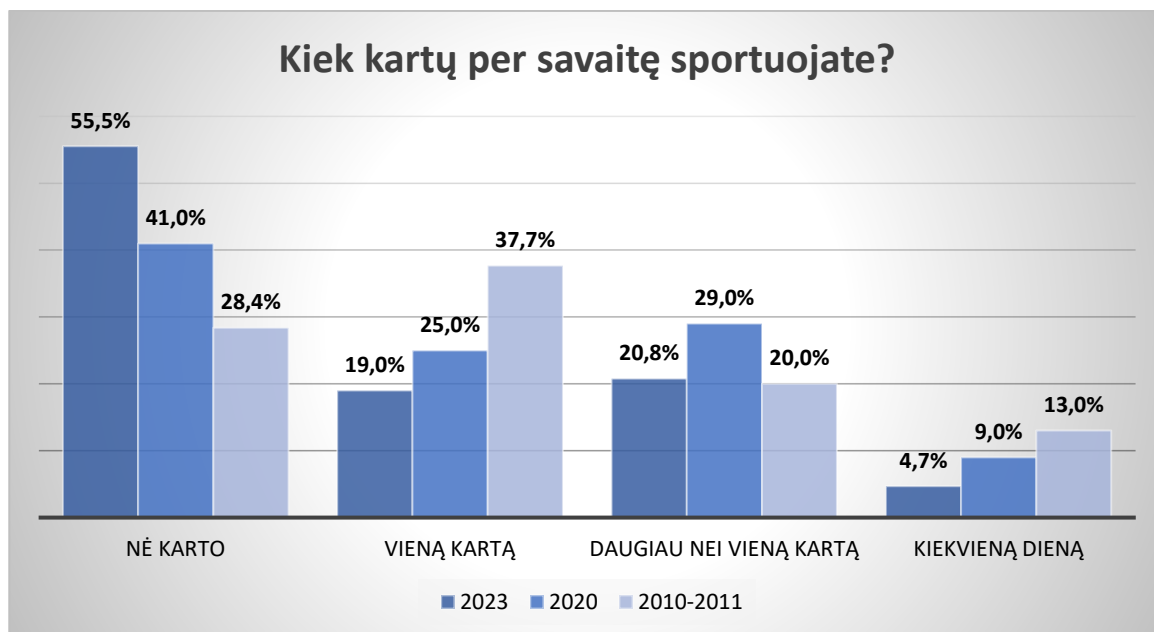
243 pav. Naudojimosi greitaisiais kreditais rodiklio palyginimas

Migdomųjų / raminamųjų vaistų vartojimas mažėja. Nuo 2010-2011 m. niekada migdomųjų / raminamųjų vaistų nevartojančių asmenų dalis tendencingai išaugo 7,5 procentinio punkto (žr. 244 pav.).

244 pav. Migdomųjų / raminamųjų vaistų vartojimo rodiklio palyginimas

Pastebėta, kad fizinis aktyvumas toliau tendencingai mažėja: vis mažiau jaunuolių sportuoja, o tie, kurie sportuoja, sportuoja rečiau (žr. 245 pav.).

245 pav. Fizinio aktyvumo rodiklio pagal dažnumą palyginimas

Fizinio aktyvumo rodikliui pagal trukmę daug įtakos turi stipriai išaugusi visai nesportuojančių respondentų dalis. Stebint likusį pasiskirstymą, tarp sportuojančių asmenų vidutinė treniruotės trukmė išliko panaši – 30-60 minučių (žr. 246 pav.).

246 pav. Fizinio aktyvumo rodiklio pagal trukmę palyginimas

9. PSICHOLOGINĖ IR FIZINĖ SAVIJAUTA

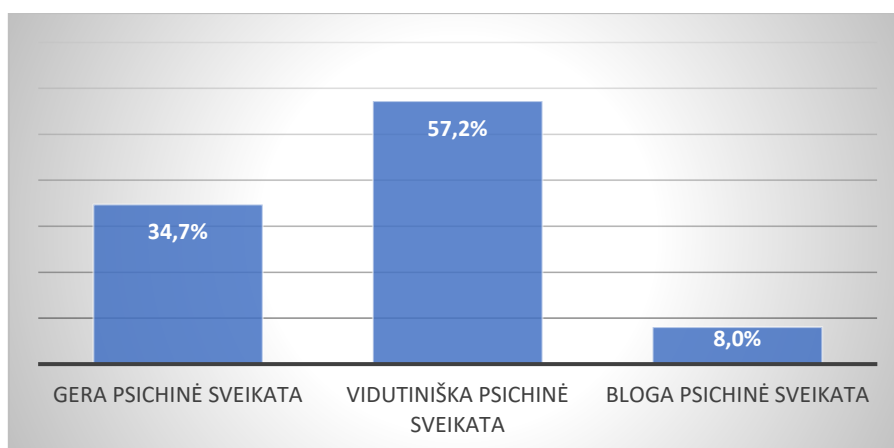
9.1. Bendras aprašymas

Šiame skyriuje aptariami psichologinę ir fizinę savijautą apibūdinantys rodikliai, asmeninis savo sveikatos vertinimas, šeimos narių socialinio palaikymo rodiklis.

Psichinės savijautos suminis rodiklis – tai suminis rodiklis, kurį sudaro 8 indikatorių apie įvairius emocinius, psichinius nusiskundimus. Kiekvienas indikatorius matuojamas 4 rangų skale, tiriamųjų prašoma nurodyti, kaip dažnai per pastarąjį mėnesį juos kankino nerimas, nemiga, liūdesys ir pan., kur „labai dažnai“ = 1, „dažnai“ = 2, „kartais“ = 3, „niekada“ = 4.

Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės buvo sumuojamos ir gaunamas suminis psichinės savijautos rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 8 iki 32. Kur 8 reiškia blogą / silpną, o 32 – gerą psichinę savijautą, vadinasi, kuo didesnė rodiklio reikšmė, tuo geresnė psichinė savijauta.

Nustatyta, kad 34,7% apklaustųjų turi gerą psichinę savijautą, 57,2% vidutinę ir 8,0% blogą psichinę savijautą (žr. 247 pav.).

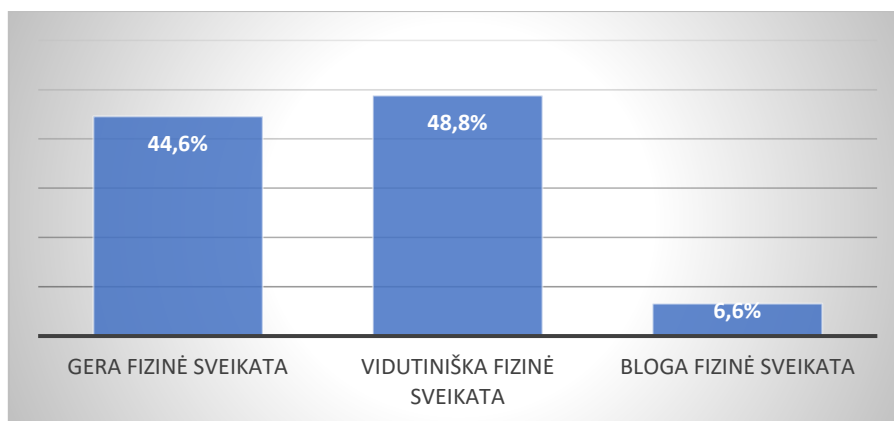

247 pav. Psichologinės savijautos suminis rodiklis (N=1581)

Fizinės savijautos rodiklis – tai suminis rodiklis, kurį sudaro 4 indikatoriai apie patiriamus skausmus ar fizinius nusiskundimus. Kiekvienas indikatorius matuojamas 4 rangų skale, tiriamųjų buvo prašoma nurodyti, kaip dažnai per pastarąjį mėnesį jiems skaudėjo arba teko vartoti vaistus, kur „labai dažnai“ = 1, „dažnai“ = 2, „kartais“ = 3, „niekada“ = 4.

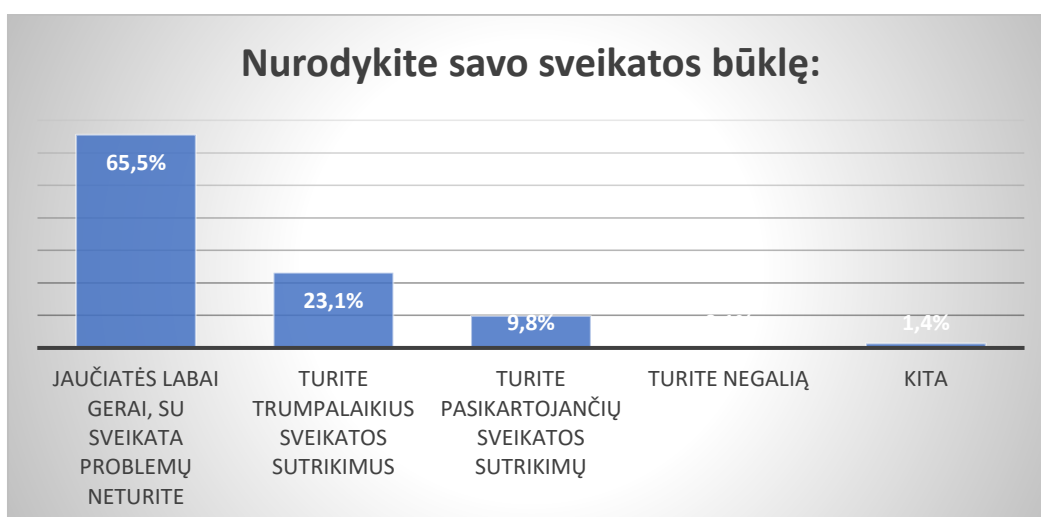
Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės buvo sumuojamos ir gaunamas suminis fizinės savijautos rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 4 iki 16. Kur 4 reiškia blogą / silpną, o 16 – gerą fizinę savijautą, vadinasi, kuo didesnė rodiklio reikšmė, tuo geresnė fizinė savijauta.

Pastebėta, kad šiek tiek daugiau nei trečdalis respondentų (44,6%) turi gerą fizinę savijautą, kiek daugiau nei pusės respondentų (48,8%) fizinė savijauta yra vidutiniška ir 6,6% – bloga (žr. 248 pav.).

248 pav. Fizinės savijautos rodiklis (N=1581)

Beveik du trečdaliai (65,5%) respondentų savo sveikatą vertina labai gerai bei nurodo, kad sveikatos problemų neturi. Šis subjektyvus rodiklis atrodo šiek tiek nesuderinamas su ką tik analizuotu fizinės savijautos rodikliu, kur gerą fizinę sveikatą nurodė tik kiek daugiau nei trečdalis respondentų. Beveik ketvirtadalis (23,1%) nurodo, kad turi trumpalaikių sutrikimų, o 9,8% nurodo, kad turi pasikartojančių sveikatos sutrikimų (žr. 249 pav.).

249 pav. Sveikatos būklės subjektyvus rodiklis (N=1570)

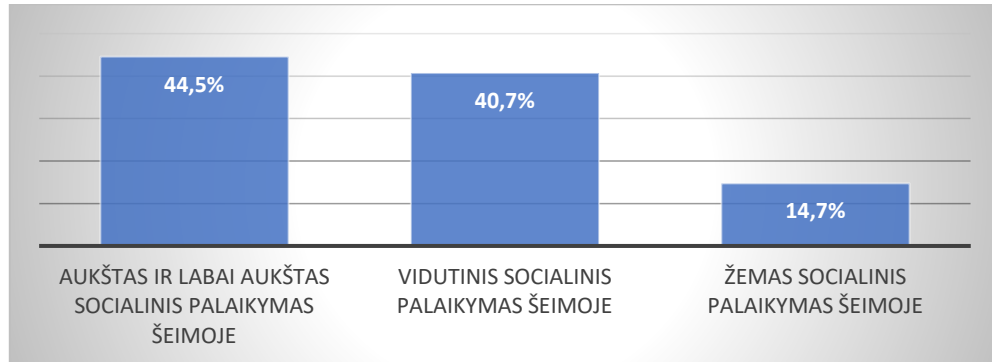
Šeimos narių socialinio palaikymo rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 7 indikatoriais apie tam tikras palaikymą išreiškiančias patirtis iš šeimos narių. Jie rodo, kad tiriamasis gyvena jį palaikančioje, pripažįstančioje, mylinčioje ir vertinančioje namų aplinkoje.

Kiekvienas indikatorius vertinamas 3 rangų skale, tiriamieji prašomi nurodyti, kaip dažnai per paskutines 30 dienų jų šeimos nariai (globos namų darbuotojai) išvardytais būdais išreiškė palaikymą, kur „niekada“ = 1, „kartais“ = 2, „dažnai“ = 3.

Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės sumuojamos ir gaunamas suminis socialinio palaikymo šeimoje rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 7 iki 21. Kur 7 reiškia socialinio palaikymo šeimoje trūkumą, o 21 reiškia stipriai išreikštą socialinį palaikymą šeimoje, vadinasi,

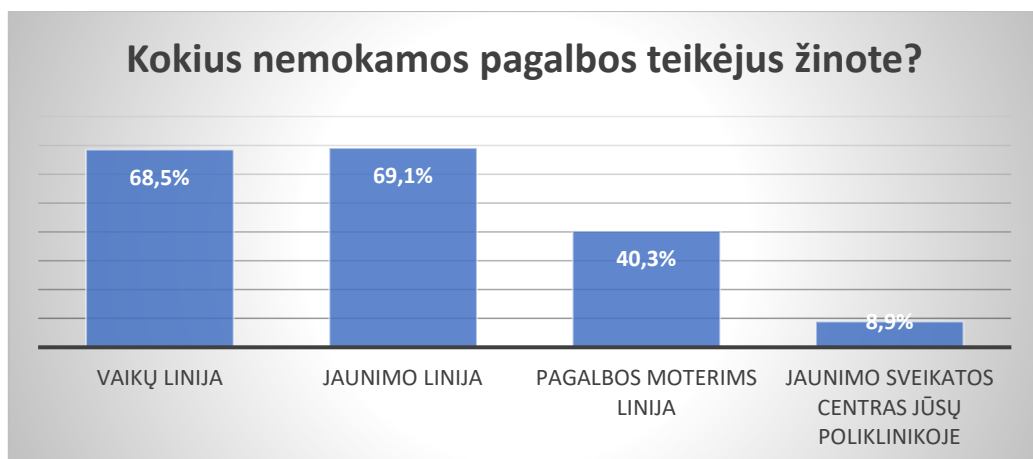
kuo didesnė rodiklio reikšmė, tuo daugiau socialinio palaikymo tiriamieji sulaukia iš šeimos narių.

Nustatyta, kad 44,5% respondentų šeimoje sulaukia aukšto ir labai aukšto socialinio palaikymo, 40,7% - vidutinio, o 14,7% - žemo socialinio palaikymo (žr. 250 pav.).

250 pav. Šeimos narių socialinio palaikymo rodiklis (N=1567)

Pastebėta, kad didžioji dalis respondentų žino Jaunimo liniją (69,1%) bei Vaikų liniją (68,5%). Taip pat 40,3% žino Pagalbos moterims liniją. Tik 8,9% žino jaunimo sveikatos centrą poliklinikoje (žr. 251 pav.).

251 pav. Pagalbos teikėjų žinomumo rodiklis (N=1589)

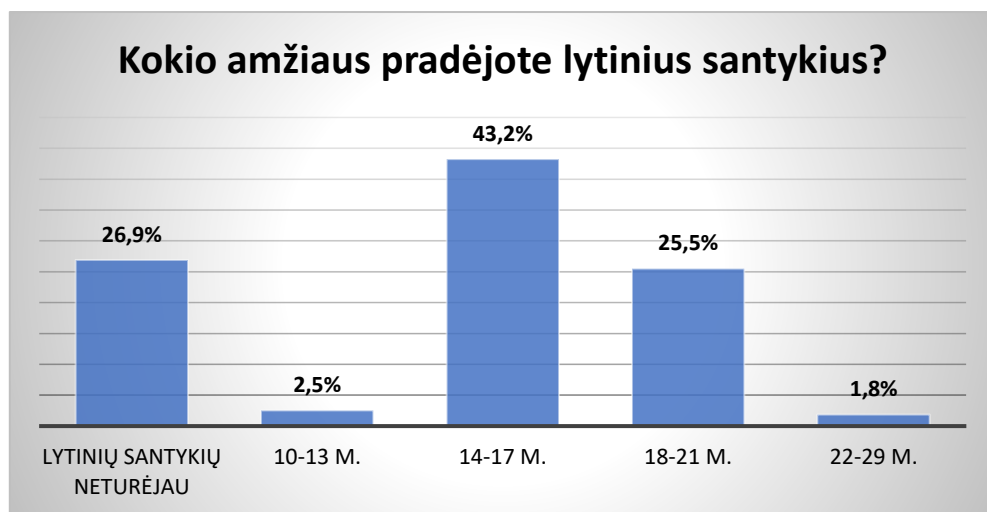
Tik 5,3% respondentų yra nors kartą pasinaudoję nemokamais pagalbos teikėjais. Daugiausiai respondentų (2,8%) yra kreipęsi į Jaunimo liniją (žr. 252 pav.).

252 pav. Nemokamų pagalbos teikėjų paklausimo rodiklis (N=1589)

Pirmų lytinių santykių amžiaus rodiklis – matuojamas metais, kada tiriamasis turėjo pirmus lytinius santykius, jei tokius turėjo. Pateikiamas amžiaus vidurkis, tiriamieji skirstomi į grupes pagal metus, kada turėjo pirmus lytinius santykius.

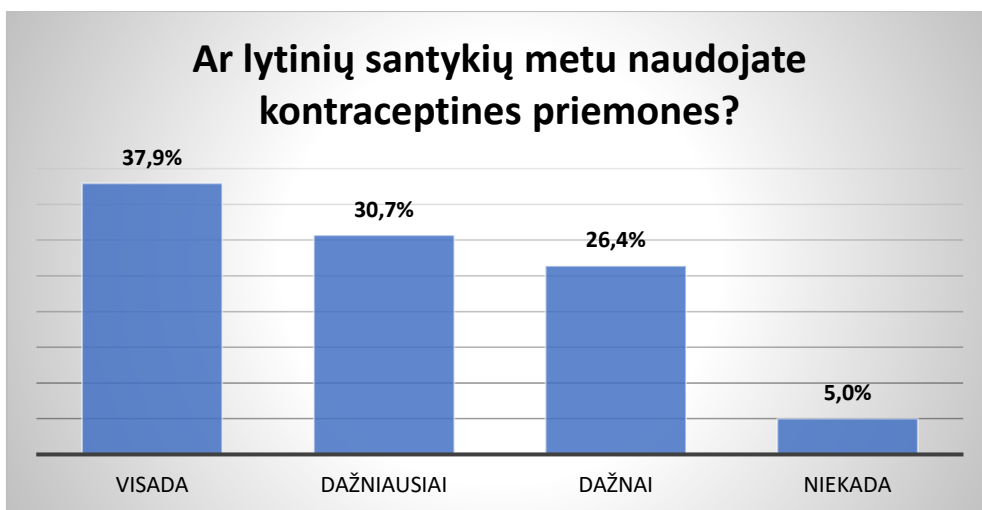
Pastebėta, kad dažniausiai (43,2%) jaunimas pradeda lytinius santykius 14-17 m. amžiuje (žr. 253 pav.).

253 pav. Pirmų lytinių santykių amžiaus rodiklis (N=1469)

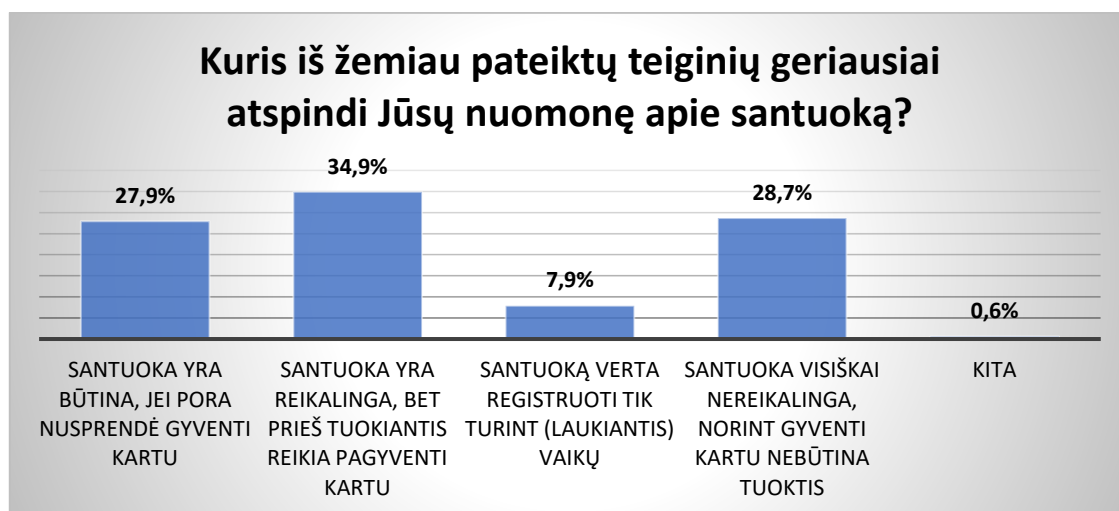
Naudojimosi kontraceptinėmis priemonėmis lytinių santykių metu rodiklis – buvo matuojamas 5 rangų skale pagal dažnumą, nuo „visada“ iki „niekada“. Pateikiamas procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus.

Kontraceptines priemones visada naudoja 37,9%. jaunimo, 57,1% nurodo, kad naudoja dažniausiai arba dažnai ir tik 5,0% - kad niekada (žr. 254 pav.).

254 pav. Naudojimosi kontraceptinėmis priemonėmis lytinių santykių metu rodiklis (N=1160)

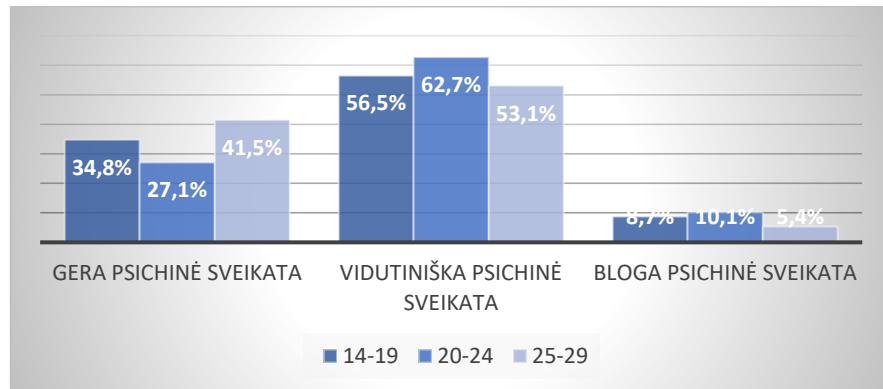
Nuostatos santuokos atžvilgiu rodiklis – matuojamas nominaline skale, atspindinčia skirtingas nuostatas į santuokos reikalingumą ir aplinkybes, kurioms esant santuoka yra reikalinga. Pateikiamas procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus. Daugiausiai respondentų (34,9%) laikosi nuomonės, kad santuoka yra reikalinga, bet prieš tuokiantis reikia pagyventi kartu. Labiausiai skirtingi teiginiai sulaukė panašaus respondentų palaikymo – po kiek daugiau nei ketvirtadalį respondentų galvoja, kad santuoka visiškai nereikalinga, norint gyventi kartu nebūti tuoktis (28,7%) bei priešingai, kad santuoka yra būtina, jei pora nusprendė gyventi kartu (27,9%) (žr. 255 pav.).

255 pav. Nuostatos santuokos atžvilgiu rodiklis (N=1570)

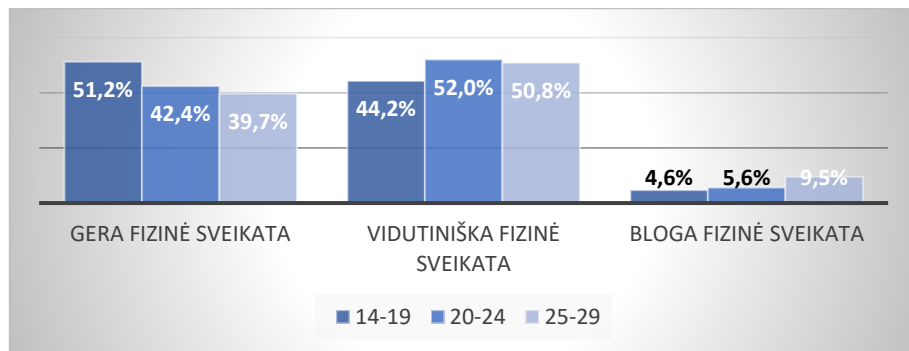
9.2. Lyginimas pagal amžių

Prasčiausia psichine sveikata pasižymi 20-24 m. amžiaus jaunuoliai (žr. 256 pav.).

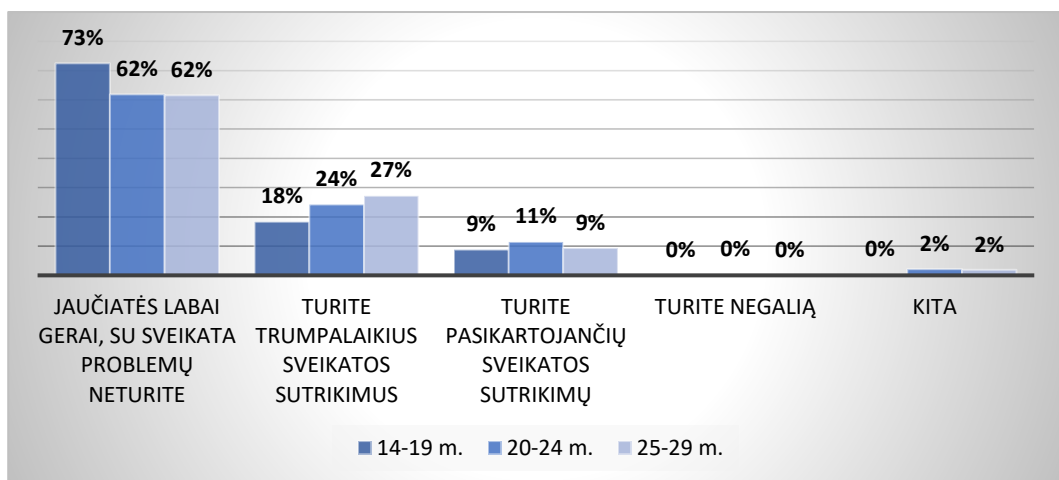
256 pav. Psichinės savijautos rodiklis pagal amžiaus grupę (N=1581)

Fizinės savijautos rodiklis 25-29 m. respondentų grupės yra prasčiausias, o 14-19 m. amžiaus grupės – geriausias (žr. 257 pav.).

257 pav. Fizinės sveikatos rodiklis, pagal amžiaus grupę (N=1581)

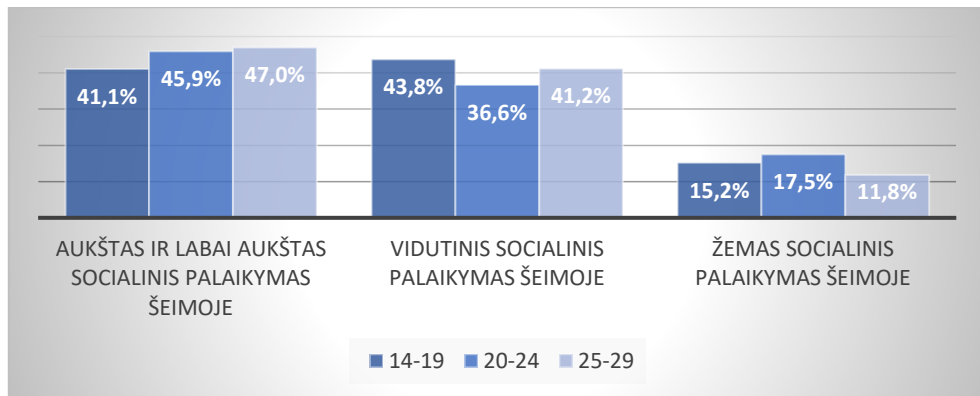
Pastebėta, kad 14-19 m. amžiaus grupės respondentai savo sveikatos būklę vertina geriausiai (žr. 258 pav.).

258 pav. Sveikatos būklės subjektyvus rodiklis pagal amžiaus grupę (N=1570)

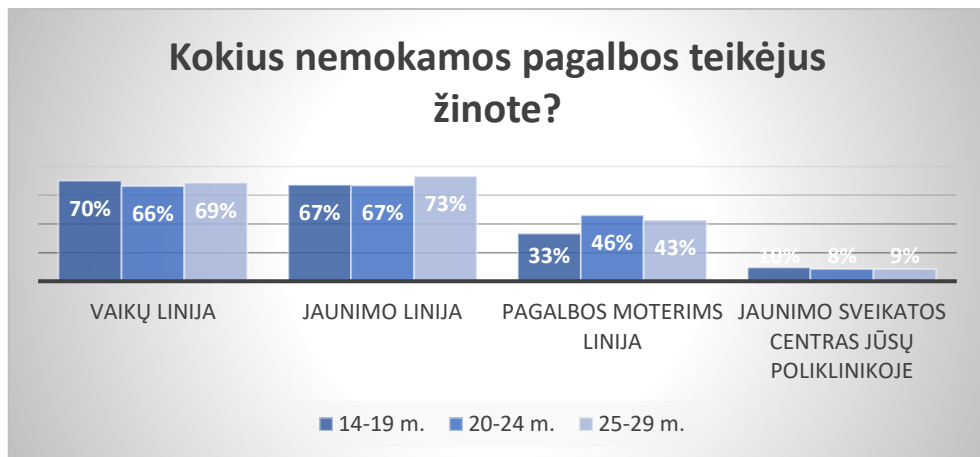
Nustatyta, kad 25-29 m. amžiaus respondentai sulaukia šiek tiek didesnio socialinio

palaikymo iš šeimos narių nei kitos amžiaus grupės (žr. 259 pav.).

259 pav. Šeimos narių socialinio palaikymo rodiklis pagal amžiaus grupę (N=1567)

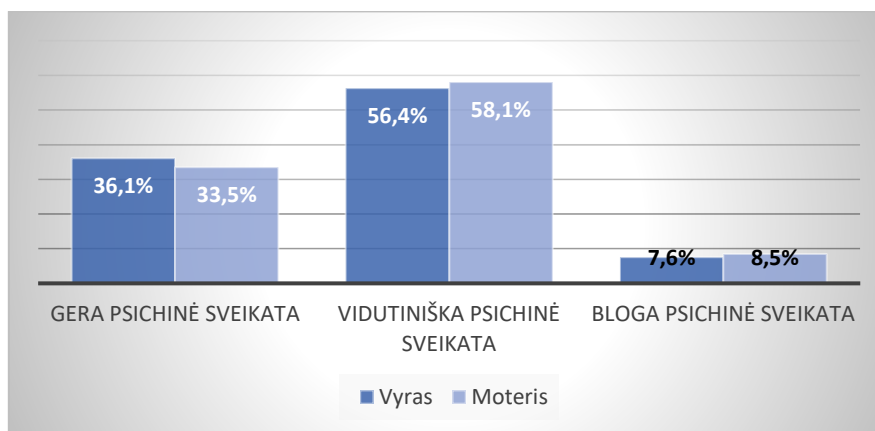
Pastebėta, kad 25-29 m. jaunuoliai yra geriau informuoti apie Jaunimo liniją, taip pat respondentai nuo 20 metų dažniau įvardina žinantys Pagalbos moterims liniją (žr. 260 pav.).

260 pav. Pagalbos tiekėjų žinomumo rodiklis pagal amžiaus grupę (N=1589)

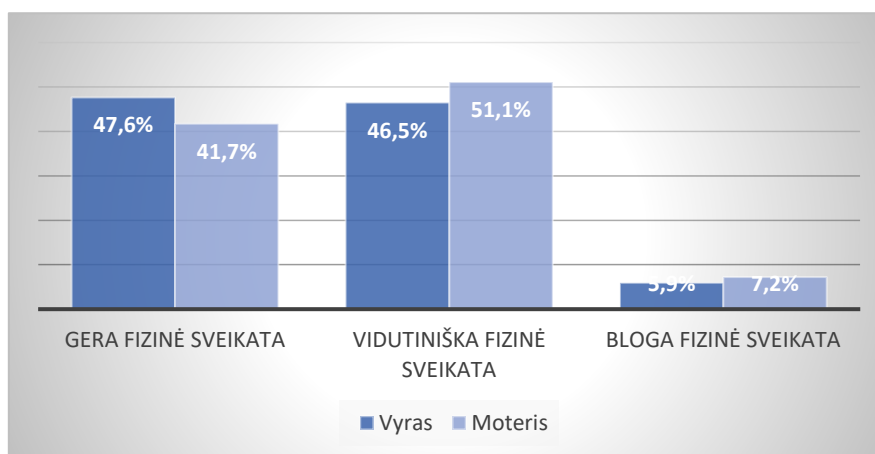
9.3. Lyginimas pagal lytį

Psichinė savijauta respondentų lyčių grupėse šiek tiek skiriasi – vyrų psichinė savijauta šiek tiek dažniau (2,6 procentinio punkto) nei moterų įvardijama kaip gera (žr. 261 pav.).

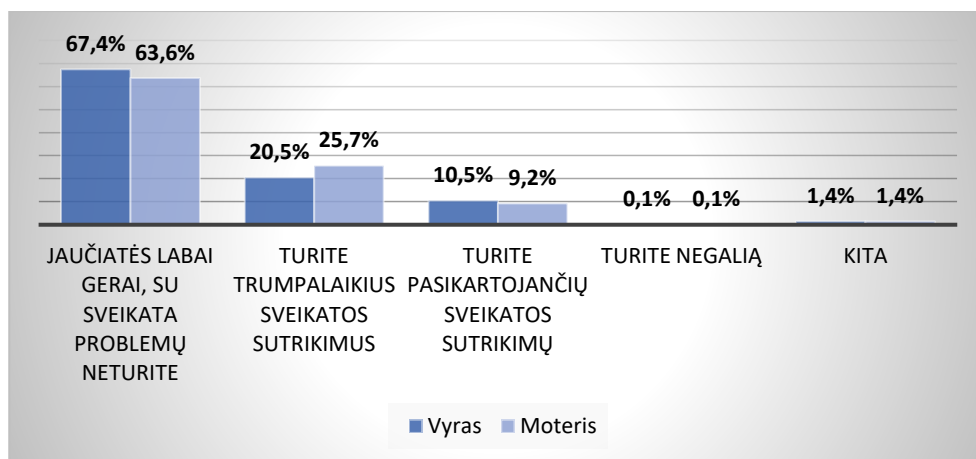
261 pav. Psichinė savijauta pagal lytį (N=1581)

Vyrai taip pat dažniau (5,9 procentinio punkto) nei moterys pasižymi gera fizine sveikata (žr. 262 pav.).

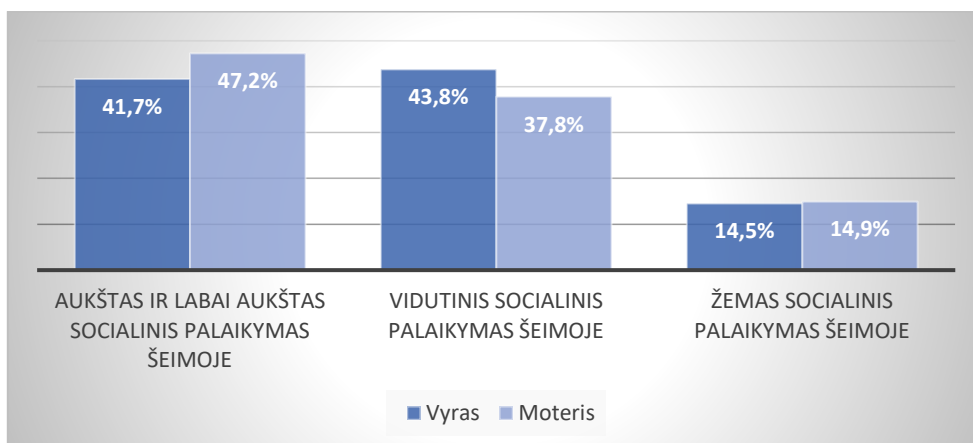
262 pav. Fizinė savijauta pagal lytį (N=1581)

Subjektyvus sveikatos vertinimas tarp lyčių pakartoja aukščiau įvardintas tendencijas – vyrai šiek tiek dažniau jaučiasi labai gerai, tuo tarpu moterys dažniau (5,2 procentinio punkto) pamini turinčios trumpalaikių sveikatos sutrikimų (žr. 263 pav.).

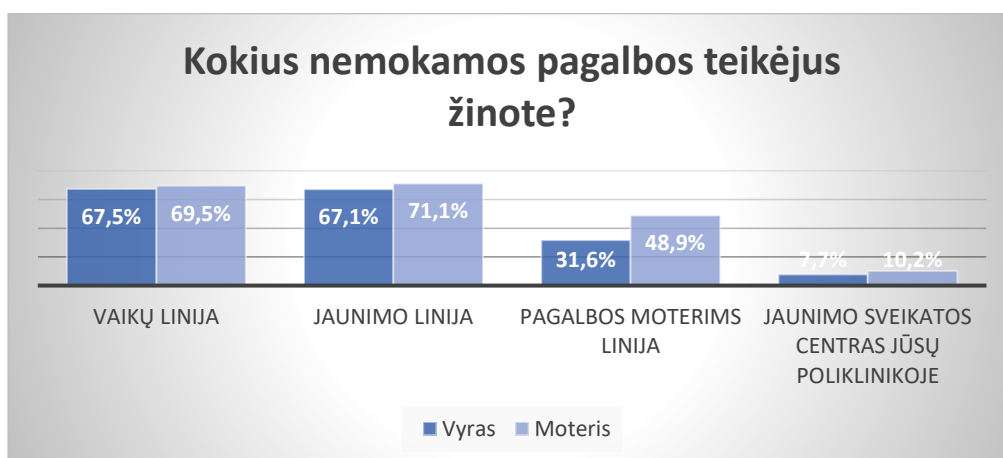
263 pav. Sveikatos būklės subjektyvus rodiklis pagal lytį (N=1570)

Pastebėta, kad moterys dažniau sulaukia aukšto socialinio palaikymo iš šeimos, tuo tarpu vyrai dažniau sulaukia vidutinio palaikymo (žr. 264 pav.).

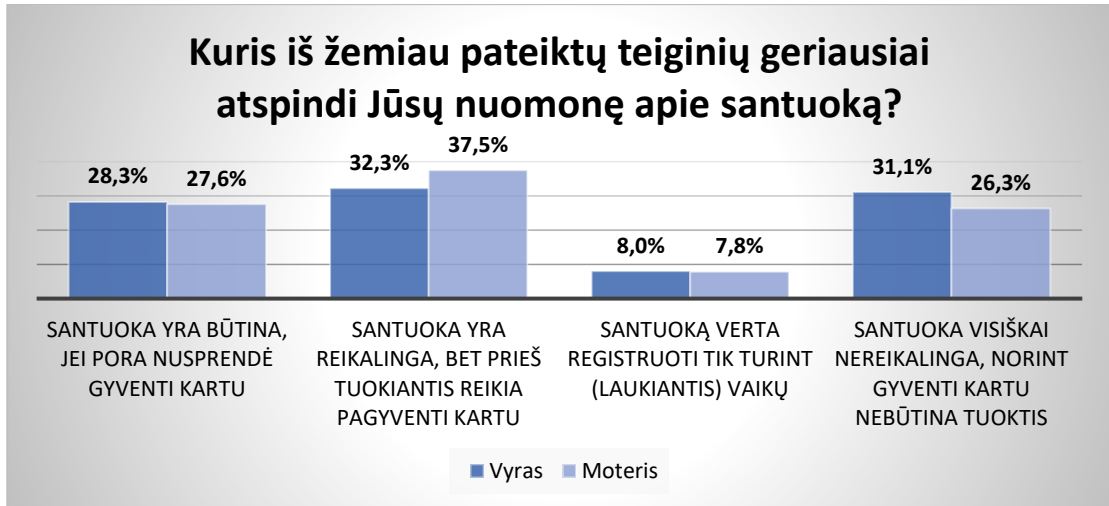
264 pav. Šeimos narių socialinio palaikymo rodiklis pagal lytį (N=1567)

Vertinant pagalbos teikėjų žinomumą tarp lyčių pastebėta, kad moterys yra geriau informuotos apie Pagalbos moterims liniją bei šiek tiek geriau (4 procentiniais punktais) informuotos apie Jaunimo liniją (žr. 265 pav.).

265 pav. Pagalbos tiekėjų žinomumo rodiklis pagal lytį (N=1589)

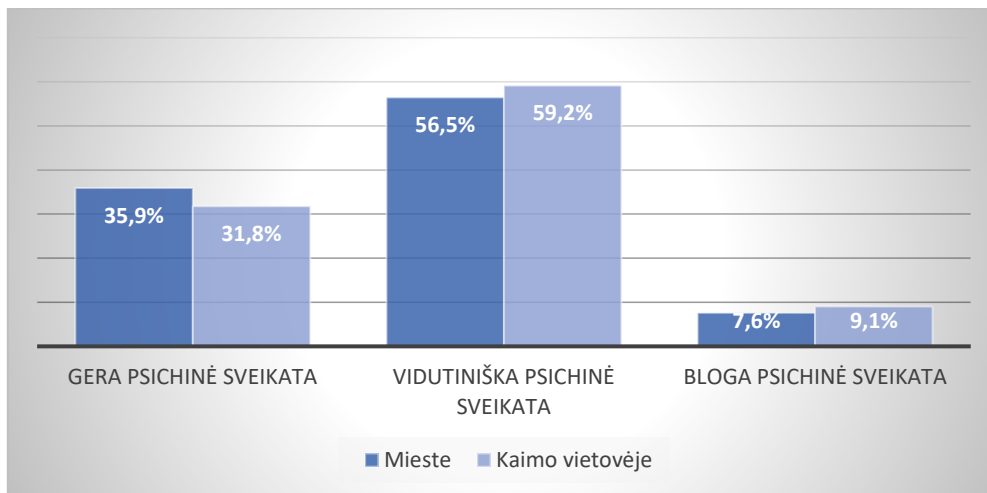
Pastebėta, kad moterims santuoka atrodo reikalingesnė nei vyrams. 31,1% vyrų galvoja, kad santuoka yra visiškai nereikalinga, tuo tarpu 37,5% moterų galvoja, kad santuoka yra reikalinga, bet prieš tuokiantis reikia pagyventi kartu. Kitų teiginių atsakymai pasiskirstė apylygiai (žr. 266 pav.).

266 pav. Nuostatos santuokos atžvilgiu rodiklis pagal lytį (N=1570)

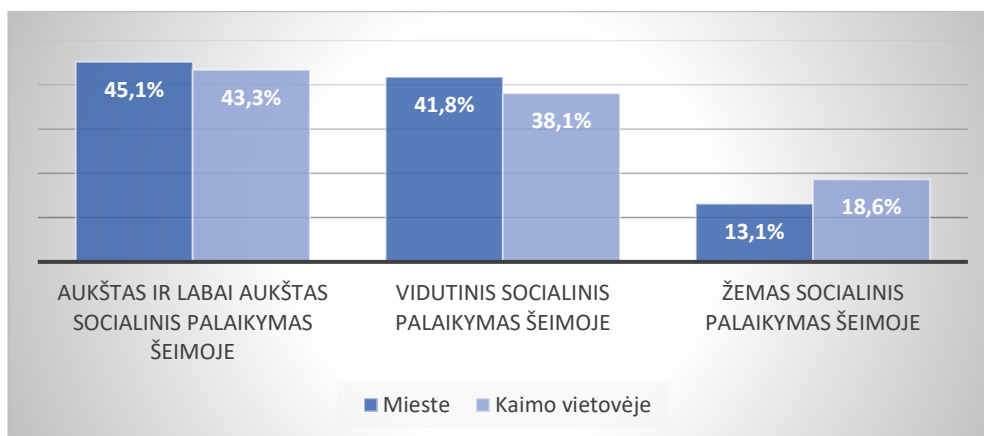
9.4. Lyginimas pagal gyvenamąją vietovę

Lyginant psichinę savijautą pagal gyvenamąją vietovę užfiksuota šiek tiek skirtumų. Gautais duomenimis, 4,1 procentinio punkto daugiau miesto gyventojų įvardina turintys gerą psichinę sveikatą (žr. 267 pav.).

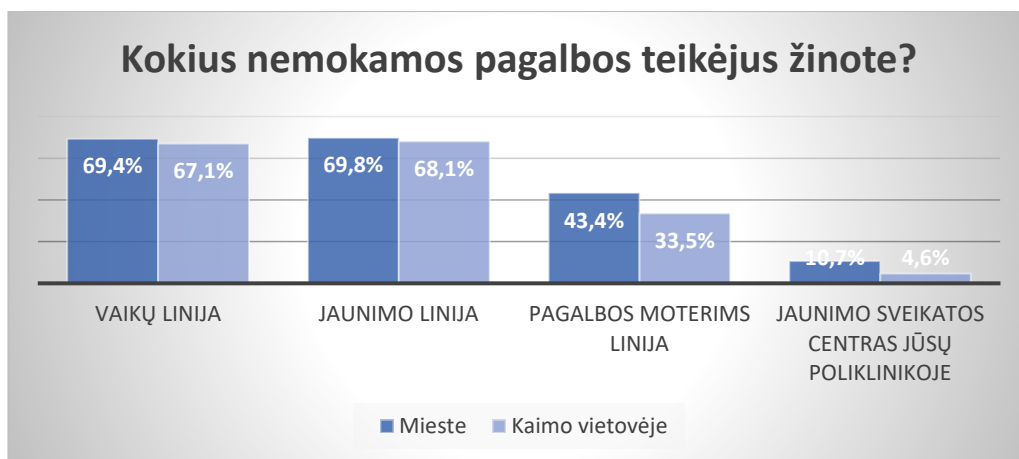
267 pav. Psichinės savijautos rodiklis pagal gyvenamąją vietovę (N=1581)

Užfiksuota, kad miesto gyventojai sulaukia šiek tiek didesnio socialinio palaikymo šeimoje nei kaimo vietovėse, tuo tarpu kaimo vietovėse gyvenantys respondentai 5,5 procentiniais punktais dažniau įvardino sulaukiantys žemo socialinio palaikymo šeimoje (žr. 268 pav.).

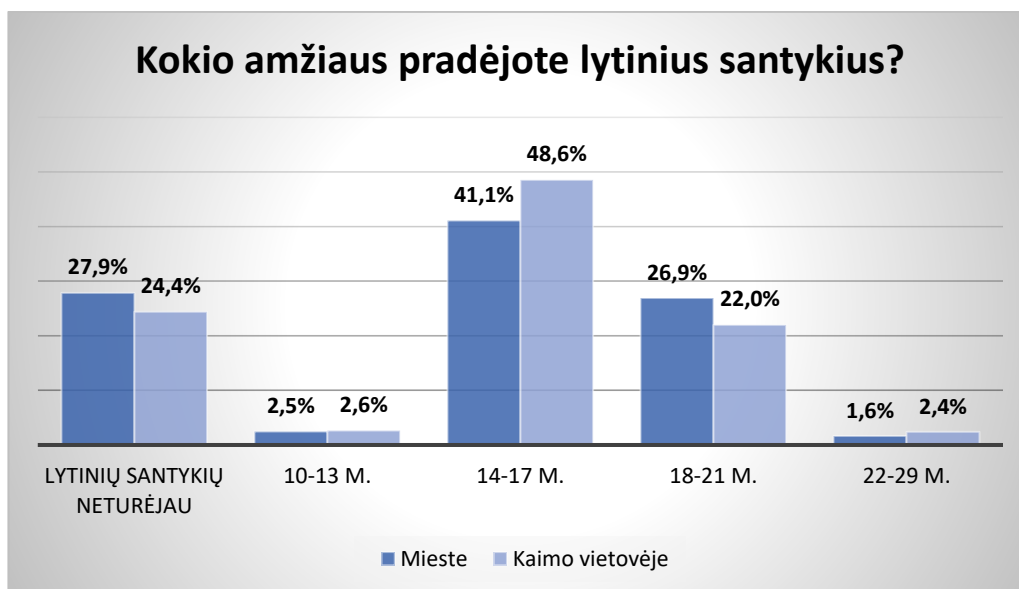
268 pav. Šeimos narių socialinio palaikymo rodiklis pagal gyvenamąją vietovę (N=1565)

Nustatyta, kad informuotumas apie Vaikų liniją ir Jaunimo liniją yra gan panašus abiejų tipų vietovėse, tačiau miesto gyventojai yra labiau informuoti apie Pagalbos moterims liniją ir jaunimo sveikatos centrą poliklinikoje (žr. 269 pav.).

269 pav. Pagalbos tiekėjų žinomumo rodiklis pagal gyvenamąją vietovę (N=1581)

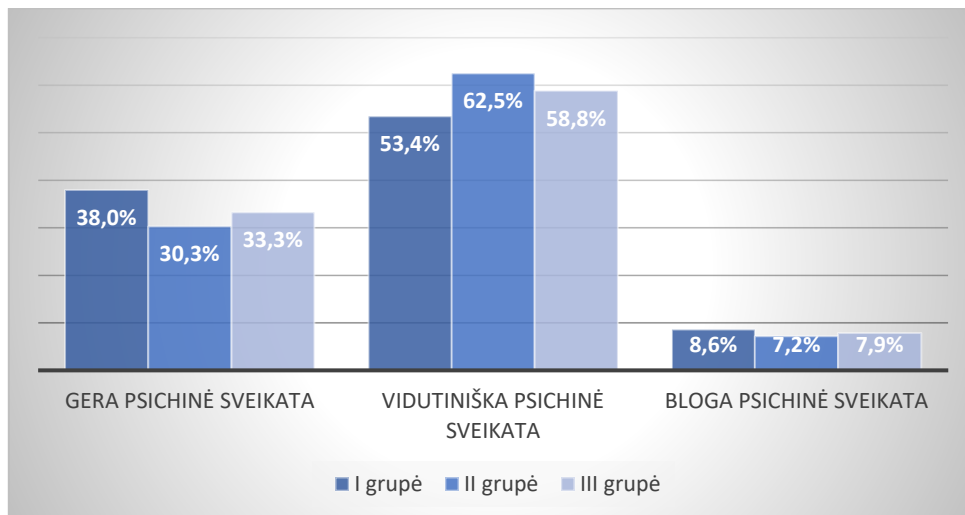
Pastebėta, kad kaimo vietovėse gyvenantis jaunimas dažniau (7,5 procentinio punkto) pradeda lytinius santykius 14-17 m. amžiuje, tuo tarpu miesto gyventojai šiek tiek dažniau (4,9 procentinio punkto) palaukia pilnametystės (žr. 270 pav.).

270 pav. Pirmų lytinių santykių amžiaus rodiklis pagal gyvenamąją vietovę (N=1469)

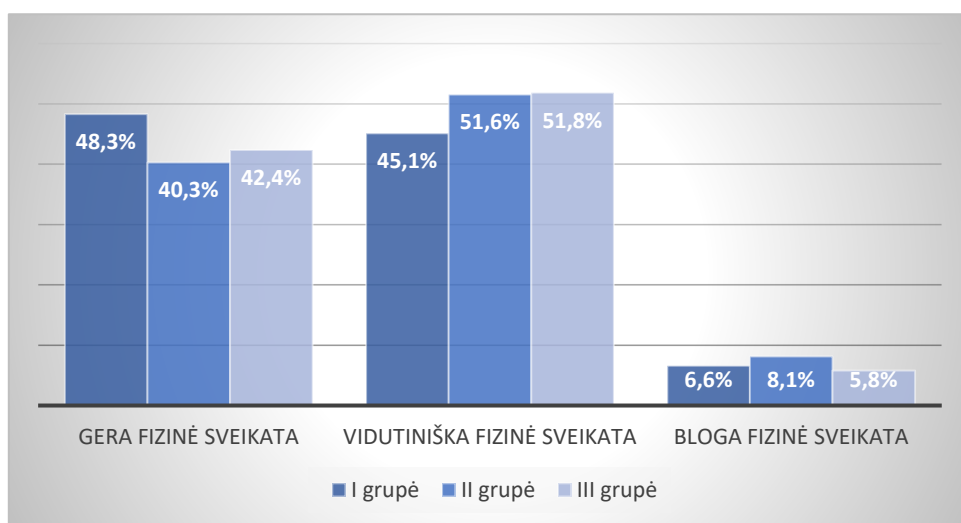
9.5. Lyginimas pagal savivaldybių grupes

Lyginant respondentų sveikatos rodiklius pagal savivaldybių grupes pastebėta, kad I-osios savivaldybių grupės respondentai dažniau (4,7 – 7,7 procentinio punkto) pasižymi gera psichine sveikata (žr. 271 pav.).

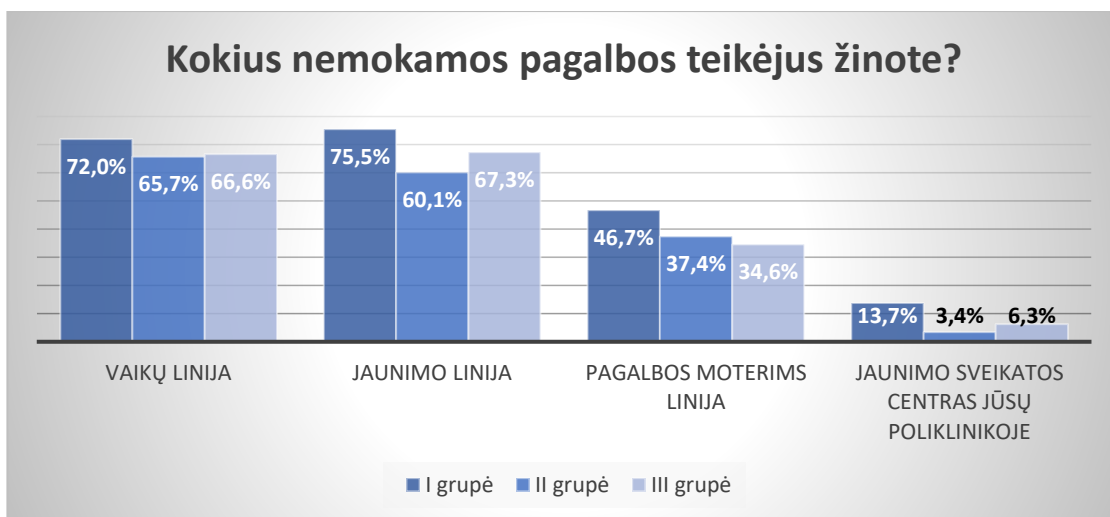
271 pav. Psichinės savijautos rodiklis pagal savivaldybių grupes (N=1576)

I-osios savivaldybių grupės respondentai taip pat šiek tiek dažniau (5,9 – 8 procentiniais punktais) nei kitų savivaldybių grupių gyventojai pasižymi gera fizine sveikata (žr. 272 pav.).

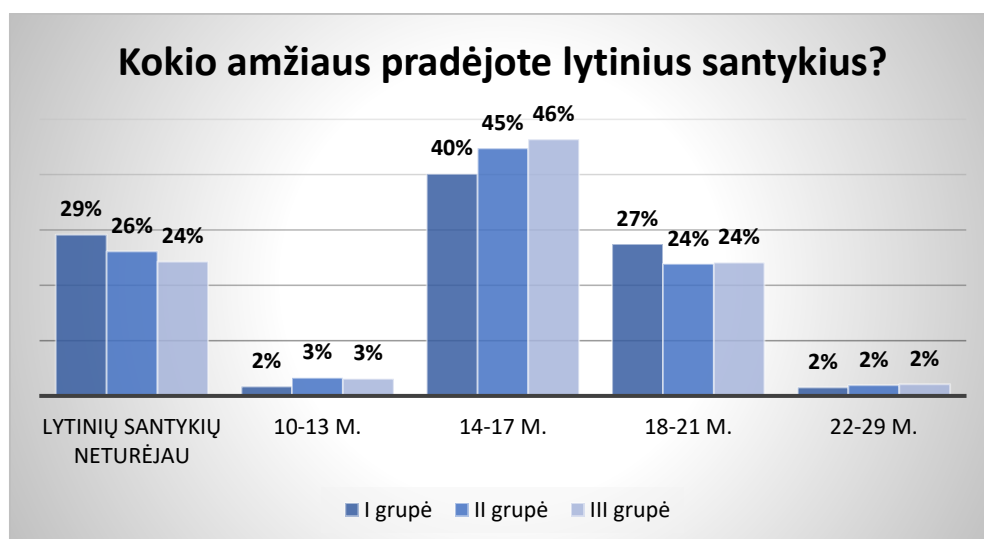
272 pav. Fizinės savijautos rodiklis pagal savivaldybių grupes (N=1576)

Nustatyta, kad I-osios savivaldybių grupės respondentai yra geriau informuoti apie nemokamus pagalbos teikėjus (žr. 273 pav.).

273 pav. *Pagalbos tiekėjų žinomumo rodiklis pagal savivaldybių grupes (N=1578)*

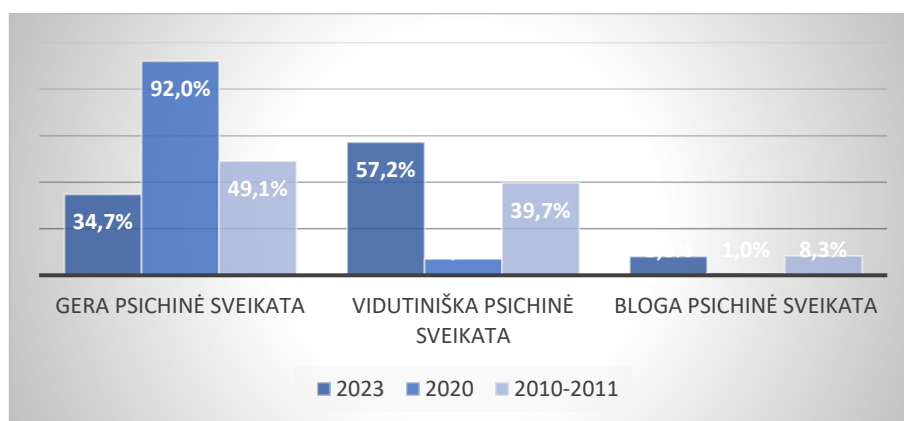
Pastebėta, kad I-ojoje savivaldybių grupėje gyvenantis jaunimas rečiau nei kitose savivaldybių grupėse pradeda lytinius santykius 14-17 m. amžiuje ir šiek tiek dažniau palaukia pilnametystės (žr. 274 pav.).

274 pav. *Pirmų lytinių santykių amžiaus rodiklis pagal savivaldybių grupes (N=1466)*

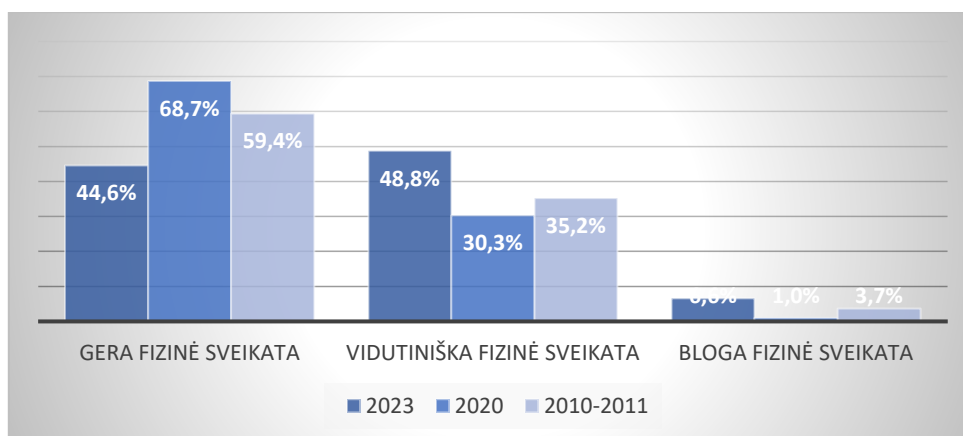
9.6. Lyginimas su 2010-2011 ir 2020 metų jaunimo problematikos tyrimų duomenimis

Lyginant psichinę savijautą su 2010-2011 m. ir 2020 m. duomenimis, pastebėta, kad psichinė savijauta žymiai suprastėjusi (žr. 275 pav.). Analizuojant pokytį pagal metus, neįprastai atrodo 2020 m. gauti rezultatai, kai 92,0% respondentų pasižymėjo gera psichine sveikata. Tam įtakos galimai turėjo pandeminis periodas (tyrimas buvo vykdomas 2020 m. rugsėjo – spalio mėnesiais), nes šis laikotarpis pasižymėjo sulėtėjusiu gyvenimo tempu ir išaugusiu dėmesiu psichinei sveikatai. Tačiau, net ir lyginant su 2010-2011 m. tyrimu, 2023 m. rezultatai atskleidžia prastėjančią psichinės sveikatos tendenciją.

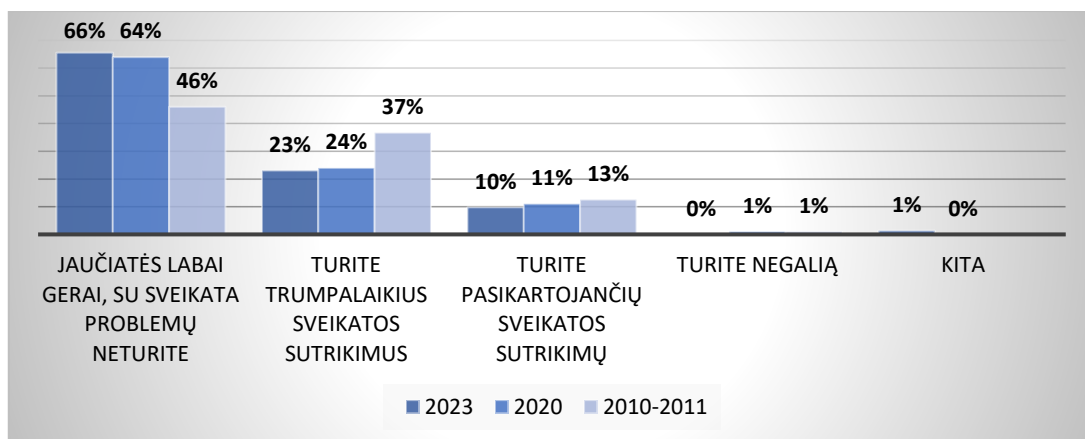
275 pav. Psichinės savijautos rodiklio palyginimas

Fizinės sveikatos rodikliai taip pat yra suprastėję, lyginant su praėjusių tyrimų duomenimis (žr. 276 pav.).

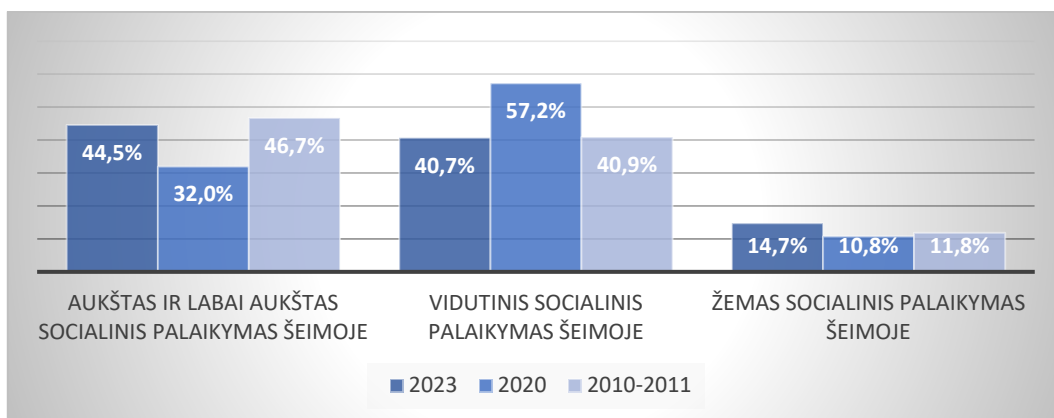
276 pav. Fizinės savijautos rodiklio palyginimas

Sveikatos būklės subjektyvus vertinimo rodiklis išliko stabilus, panašus kaip 2020 m. tyrime (žr. 277 pav.).

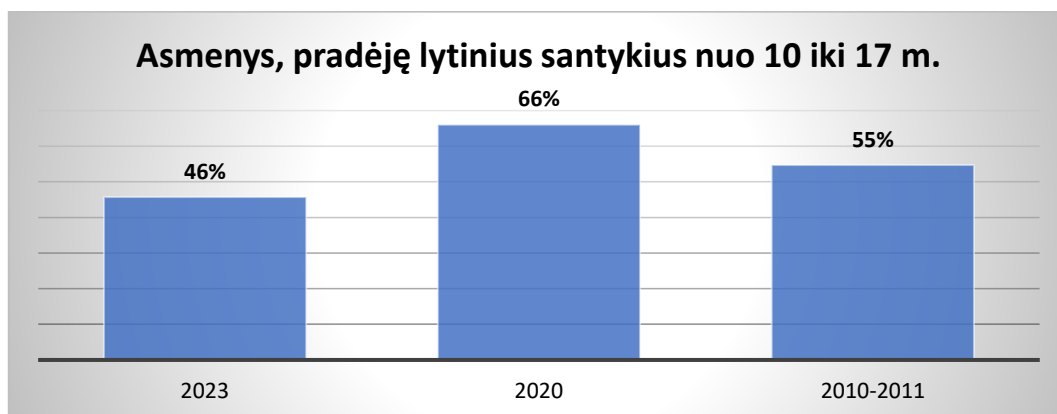
277 pav. Sveikatos būklės subjektyvaus rodiklio palyginimas

Šeimos narių socialinis palaikymas yra sustiprėjęs nuo 2020 m. tyrimo, bet išlieka šiek tiek žemesnis nei 2010-2011 m. (žr. 278 pav.).

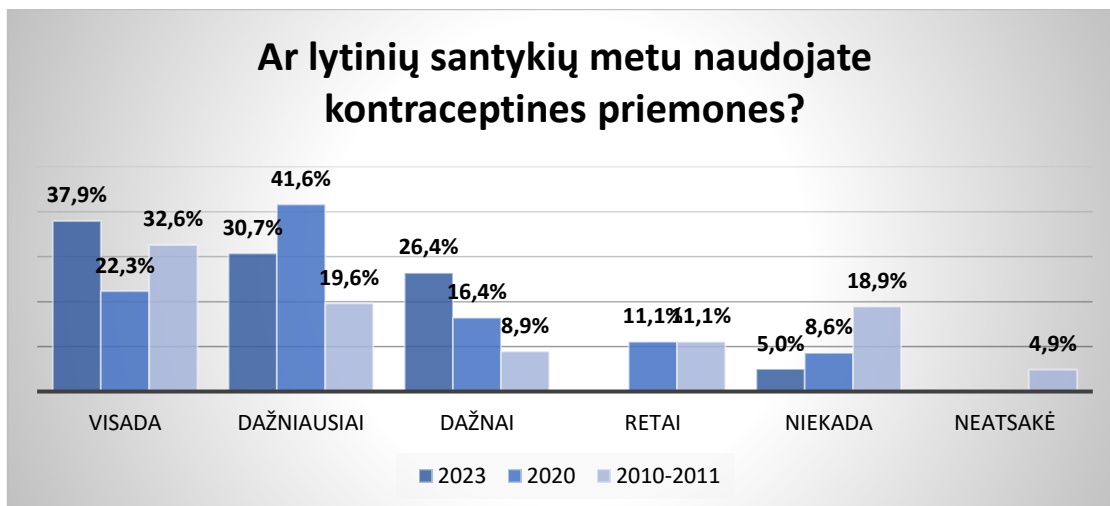
278 pav. Šeimos narių socialinio palaikymo rodiklio palyginimas

Vertinant pirmųjų lytinių santykių amžiaus rodiklį, pastebėta sumažėjusi jaunų žmonių, kurie pradeda santykius dar būdami nepilnamečiai, dalis (žr. 279 pav.). Tačiau atsirado atvejų, kurie paankstino pirmųjų lytinių santykių amžiaus rodiklio intervalą. Šių metų tyrime buvo respondentų, nurodžiusių pirmuosius lytinius santykius dar būnant 10-11 metų amžiaus (ankstesniuose tyrimuose amžiaus intervalas prasidėjo nuo 12 metų).

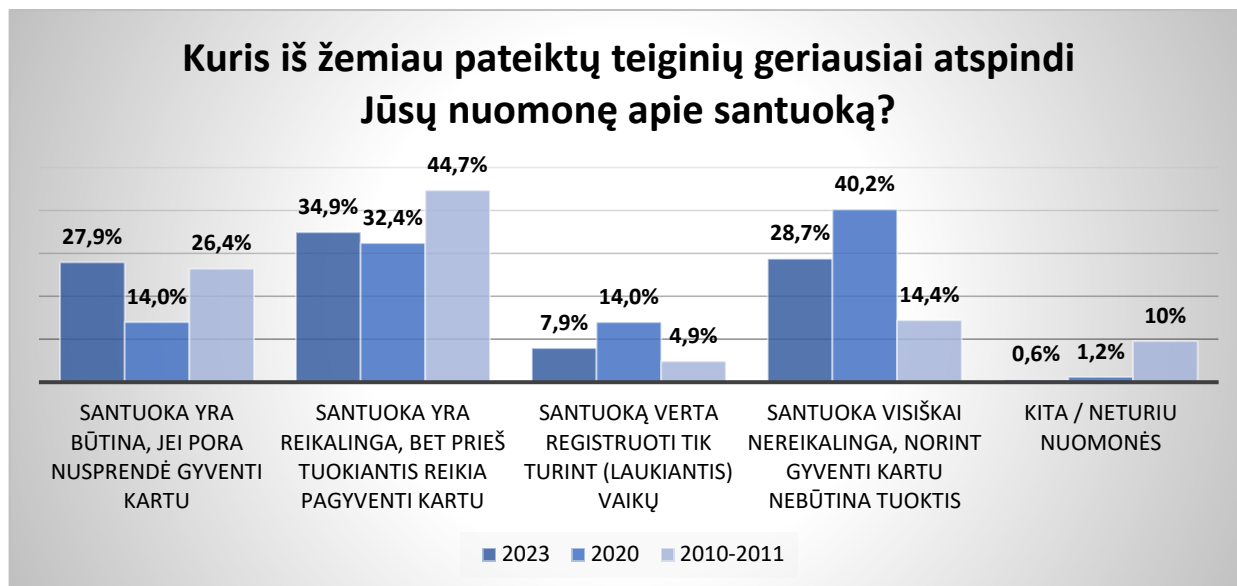
279 pav. Asmenų, pradėjusių lytinius santykius nuo 10 iki 17 m. rodiklio palyginimas

Vertinant kontraceptinių priemonių naudojimą, pastebėta išaugusi (nuo 2020 m. – 15,6 procentinio punkto) asmenų, kurie naudojami kontraceptinėmis priemonėmis visada, dalis. Taip pat sumažėjo asmenų (3,6 procentinio punkto), kurie kontraceptinėmis priemonėmis nesinaudojo niekada (žr. 280 pav.).

280 pav. Kontraceptinių priemonių naudojimo rodiklio palyginimas

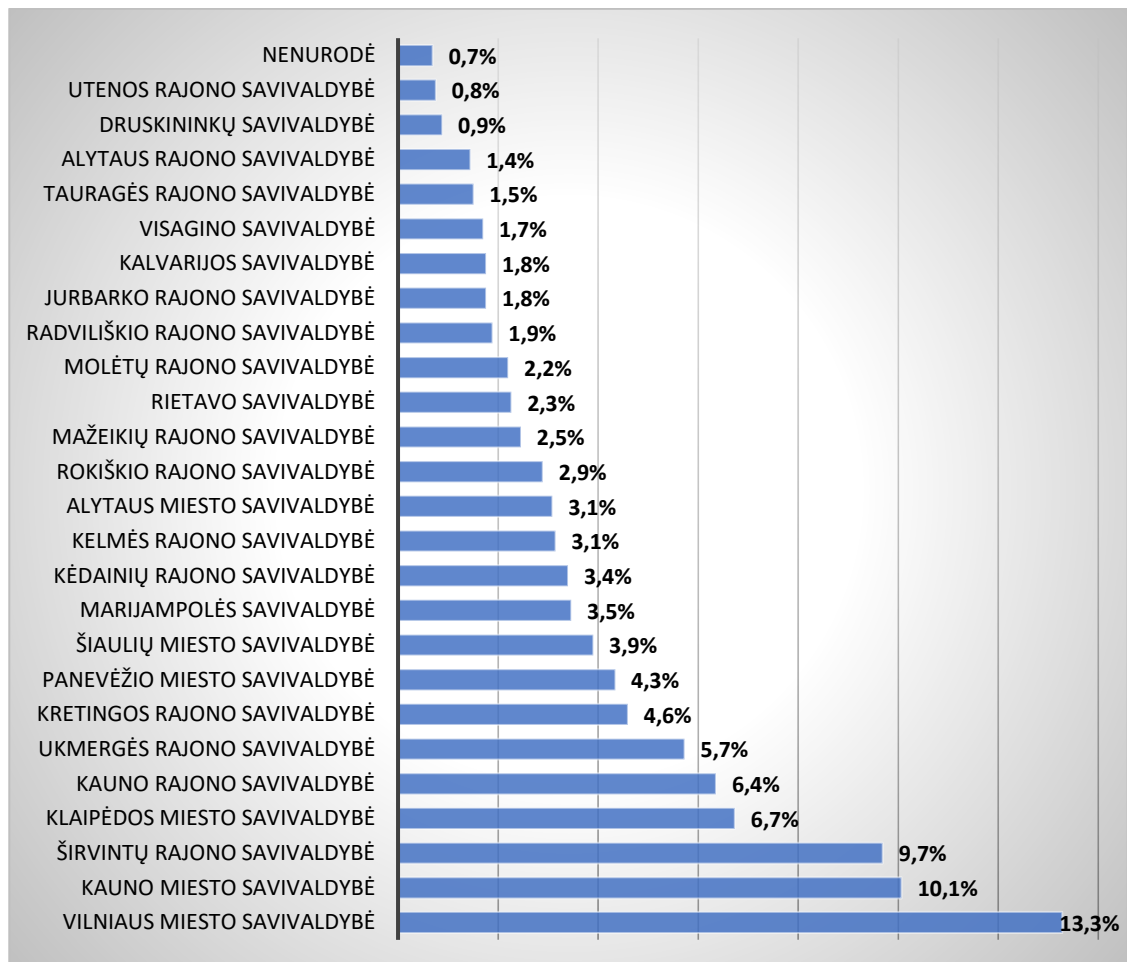
Požiūris į santuoką ir toliau keičiasi, banguoja. Nuo 2020 m. sumažėjo jaunų asmenų, mėstančių, kad santuoka nėra reikalinga. Taip pat išaugo jaunuolių dalis, kurie teigia kad santuoka yra būtina, jei pora nusprendė gyventi kartu (žr. 281 pav.).

281 pav. Požiūrio į santuoką rodiklio palyginimas

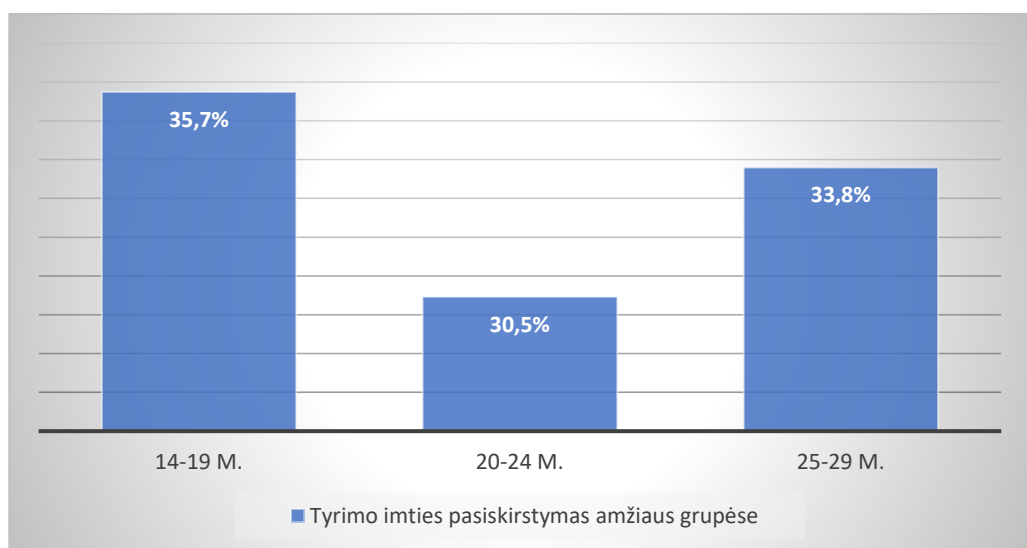
10. DEMOGRAFINIAI RODIKLIAI

Apklausoje dalyvavo respondentai iš 25 skirtingų savivaldybių (žr. 282 pav.).

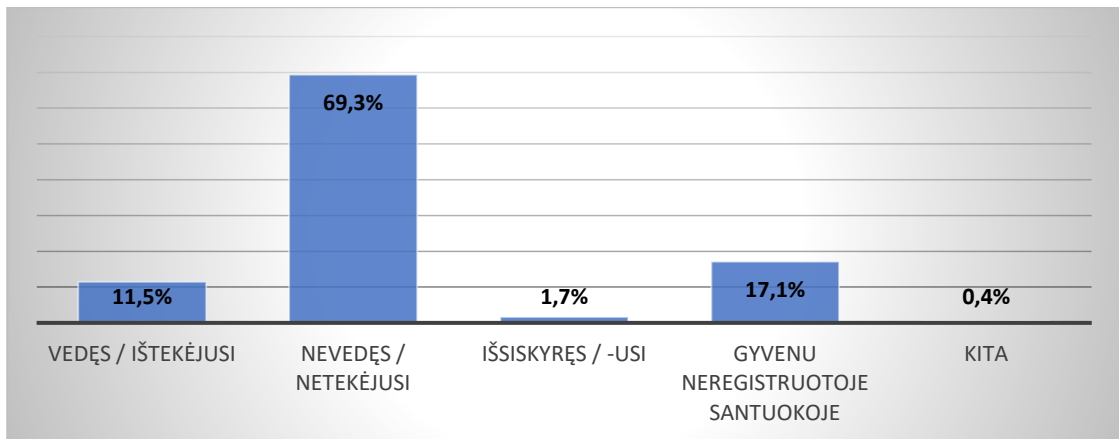
282 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal savivaldybes (N=1589)

Tyrimo dalyvavo šių amžiaus grupių respondentai (žr. 283 pav.).

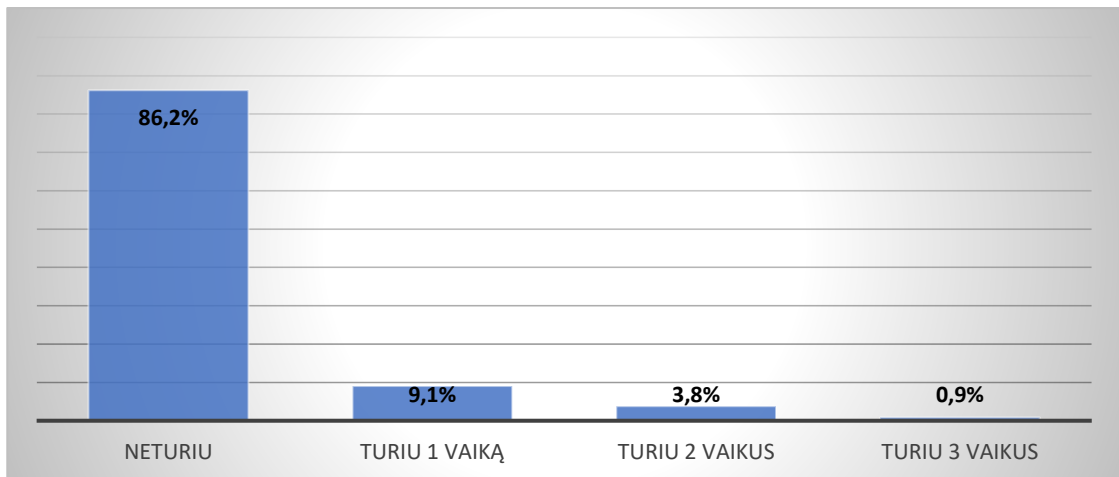
283 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal amžiaus grupę (N=1589)

Dauguma apklaustų respondentų (69,3%) buvo nevedę / netekęję (žr. 284 pav.).

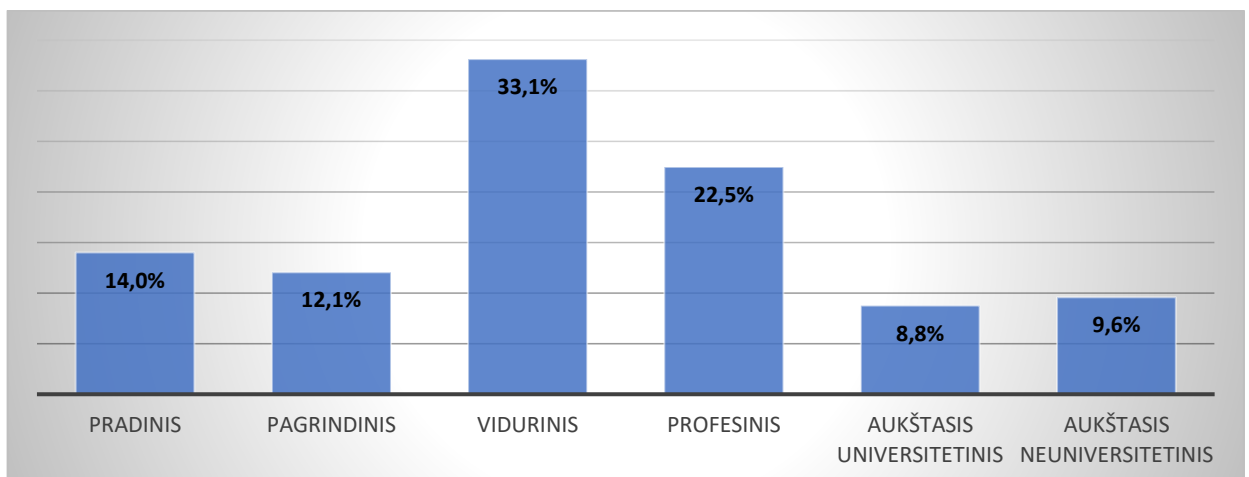
284 pav. Respondentų šeimyninė padėtis (N=1574)

Dauguma respondentų nurodė, kad neturi vaikų. Tie, kurie turi vaikų, daugiausiai nurodė turintys vieną vaiką (žr. 285 pav.).

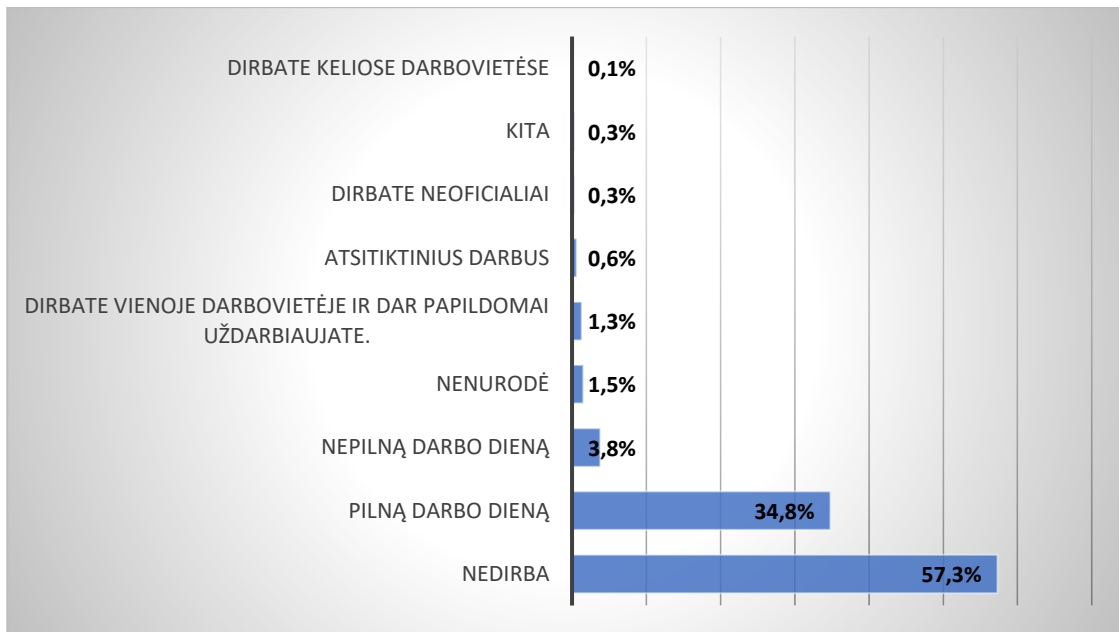
285 pav. Respondentų turimų vaikų skaičius (N=1576)

Apklausoje dalyvavo skirtingo išsilavinimo asmenys, daugiausiai asmenų turėjo vidurinį arba profesinį išsilavinimą (žr. 286 pav.).

286 pav. Respondentų išsilavinimas (N=1552)

Daugiau nei pusė (57,3%) respondentų nedirba. Dirbantys respondentai dažniausiai dirba pilną darbo dieną (žr. 287 pav.). Vidutinis dirbančių respondentų nurodytas darbo stažas (N=248) – 3,9 metų.

287 pav. Respondentų darbo tipas (N=1589)

IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

MOKYKLA:

1. Nustatyta, kad tik 4% mokinių sunkiai sekasi kontroliuoti įvykius mokykloje ir jų gebėjimai įveikti problemas yra žemi. Taip pat nustatyta, kad kaimo vietovėse šis rodiklis yra geresnis, nei mieste. Pastebėta, kad rodiklis yra suprastėjęs lyginant rezultatus su 2020 m. duomenimis, bet moksleivių, kurie gerai ir labai gerai kontroliuoja įvykius ir geba spręsti problemas išliko vis tiek daugiau nei 2010-2011 tyrimo metu.

2. Mokyklos saugumo rodiklio lygis yra gana aukštas, 87% atvejų nustatyta, kad moksleiviai mokosi saugioje aplinkoje, dažniau kaimo vietovėse. Rekomenduojama prevencines patyčių programas labiau orientuoti į miestų mokyklas. Rodiklis yra žymiai geresnis, lyginant su 2010-2011 m. ir 2020 m. duomenimis.

3. Mokinių pamokų lankomumo rodiklio lygis yra gana aukštas ir geresnis nei 2010-2011 metais, nors šiek tiek (8,4 procentinio punkto) prastesnis nei 2020 m., kai lankomumo problemos iš viso nebuvo fiksuota dėl galimai pandemijos laikotarpiu taikyto nuotolinio ugdymo.

4. Mokinių pažangumo rodiklis yra pagerėjęs, lyginant su ankstesnio tyrimo duomenimis. Ryškėja tendencija, kad merginų moksleivių pažymių vidurkis dažniau būna aukštesnis. Rekomenduojama skirti daugiau dėmesio moksleivių grupei, kurių pažymių vidurkis yra iki 5 balų, tai itin žemas pažangumas, kurio ankstesnių metų tyrimuose net nebuvo nurodyta.

5. Mokinių domėjimasis būsima profesija pamažu krenta. Užsakovui vertėtų užtikrinti, kad mokiniai informaciją bei konsultacijas apie profesijos pasirinkimą gautų ugdymo institucijose bei būtų skatinami atsakingai rinktis būsimą profesiją.

6. Yra reikšmingai išaugusi mokinių, ketinančių studijuoti užsienyje dalis ir taip pat tokių, kurie po studijų užsienyje planuoja grįžti į Lietuvą. Rekomenduojama moksleiviams akcentuoti, kad užsienyje įgytas žinias ir patirtis galima parsivežti į Lietuvos rinką.

7. Mokinių aktyvumas yra reikšmingai sumažėjęs. Rekomenduojama skatinti moksleivių aktyvumą savivaldoje ir pabrėžti mokinių savivaldos naudas, jų interesų atstovavimą ugdymo įstaigoje, kas skatintų aktyvesnę dalyvavimą.

STUDIJOS:

8. Užfiksuota pozityvi tendencija studijų srityje. Studijų pasirinkimo sąmoningumas pamažu auga, studentai daugiau domisi būsिमomis studijomis bei ateities perspektyvomis jas baigus. Tai gali turėti įtakos ir tolimesniems dirbančių pagal įgytą specialybę rodikliams, kadangi stebimas ir šio rodiklio augimas.

9. Nustatyta, kad ketinančių tęsti studijas dalis, palyginti su 2020 m., taip pat yra išaugusi. Šioje srityje nematoma problemų.

10. Studentų aktyvumo rodiklis yra stabilus, nors sumažėjo aukšto aktyvumo studentų savivaldoje dalis. Studentams naudinga prabrėžti studentų savivaldos reikšmę ir galimą įtaką jų studijų kokybei.

DARBAS:

11. Pastebėta, kad dirbančiųjų pagal įgytą specialybę rodiklis yra stipriai išaugęs – net 58,3% dirba pagal įgytą specialybę. Dažniausiai nurodytos priežastys, kodėl nedirbama pagal specialybę: neįdomus darbas arba respondentams nepavyko rasti darbo pagal įgytą specialybę. Rekomenduojama stiprinti karjeros planavimo programas, į jas įtraukiant rinkos analizės įgūdžių tobulinimą, ir aktyviai skatinti jose dalyvauti jaunimą, kad šie sugebėtų išsirinkti sau tinkamą ir patinkančią specialybę, pagal kurią vėliau galėtų įsidarbinti.

12. Gebėjimo kontroliuoti įvykius bei įveikti problemas darbe rodiklio lygis nuo 2020 m. sumažėjo. Komunikacija darbo vietoje ir problemų sprendimas gali būti viena iš sudedamųjų / pasirenkamųjų studijų programos dalių / modulių.

13. Pastebėta, kad šiek tiek daugiau jaunų žmonių ketina keisti darbo vietą. Pagrindinės darbo vietos keitimo priežastys yra karjeros perspektyvų nematymas ir netenkinantis darbo užmokestis.

14. Daugiausiai asmenų nori dirbti kitame mieste dėl didesnių galimybių pasirinkti darbą, užsienyje – dėl didesnio darbo užmokesčio. Užsakovui rekomenduojama informuoti jaunimą apie galimybes dirbti nuotoliniu būdu, ypač savivaldybėse, kur yra sudėtingesnės įsidarbinimo galimybės.

15. Kalbant apie nedirbančių jaunuolių darbo paieškas, pastebėta, kad 39% neaktyvių respondentų darbo apskritai neieško. Rekomenduojama šiuo klausimu bendradarbiauti su Užimtumo tarnyba ir siekti, kad jaunuoliai būtų labiau motyvuoti susirasti darbo vietą nei gauti išmoką.

16. Nustatyta, kad beveik pusė nedirbančių respondentų nesutiktų užsienyje dirbti jokio darbo.

17. Daugiausiai nedirbančių nurodo, kad nedirba, nes neranda apskritai jokio darbo, jų netenkina siūlomas darbo užmokestis arba darbo pobūdis.

18. Siūloma praktiką bei savanorystę laikyti lygiaverte darbo patirtimi, tam, kad jaunas žmogus tiek atitiktų darbdavio keliamus kvalifikacinius reikalavimus, tiek galėtų pretenduoti į patrauklesnį darbo užmokestį.

LAISVALAIKIS:

19. Didžioji dalis jaunimo leidžia laisvalaikį būdami su draugais, eidami pasivaikščioti ar žiūrėdami TV. Pastebėta, kad lyginant su 2020 m. tyrimo duomenimis, jaunimas vis dažniau leidžia laisvalaikį skaitydamas knygas. Taip pat pastebėta, kad populiarėja kultūrinės veiklos –ėjimas į teatrą, koncertus, parodas, kurios buvo apribotos pandeminiu laikotarpiu (2020 m. tyrimas) bet taip pat išaugo respondentų, laisvalaikiu žaidžiančių kompiuteriu ar einančių į parduotuves, dalis. Daugiau jaunimo dalyvauja įvairiuose užsiėmimuose: lanko saviraiškos užsiėmimus, būrelius. Rekomenduojama ir toliau skatinti jaunimo užimtumą, aktyvias, prasmingas laisvalaikio veiklas.

20. Pastebėta, kad bendras respondentų pasitenkinimas laisvalaikiu yra sumažėjęs 8,2 %. Tačiau dauguma respondentų ir toliau mano, kad turi daug galimybių įdomiai jį praleisti. 56,3 % respondentų mano, kad turi nepakankamai lėšų pasirinkti norimą laisvalaikio formą.

DRAUGAI

21. Užfiksuota prastėjanti jaunimo socialinių įgūdžių tendencija. Didžioji dalis jaunų žmonių turi du ar daugiau artimų draugų, bet jaunimui vis sunkiau sekasi susirasti naujų draugų bei metams bėgant prastėja socialinio palaikymo rodiklis.

22. Nustatyta, kad santykių su draugais kokybės rodiklis sugrįžo į 2010-2011 m. lygį. Pastebėta, kad vyrų santykių su draugais rodiklis yra šiek tiek geresnis nei moterų, tuo tarpu moterys kiek dažniau sulaukia aukšto ir labai aukšto socialinio palaikymo.

23. Užsakovui rekomenduojama skirti daugiau dėmesio jaunų asmenų socialinių įgūdžių ugdymui, teikti pasiūlymus kompetentingoms institucijoms, koncentruotis į psichologinę bei socialinę pagalbą jauniems žmonėms.

GYVENIMO SĄLYGOS

24. Užfiksuota tendencija, kad jauni žmonės darosi savarankiškesni. Jie vis rečiau gyvena su tėvais, dažniau renkasi nuomojamą būstą ir rečiau – tėvų namus. Taip pat, vis dažniau gyvena iš savo uždarbio negu iš tėvų paramos.

25. Pastebėta, kad mažiau jaunų žmonių gyvena kartu su tėvais, daugiau jaunimo gyvena su šeima (sutuoktiniu ar sugyventiniu). Su tėvais dažniausiai gyvena 14-19 m. asmenys.

26. Pastebėta, kad, lyginant su 2020 m. tyrimo duomenimis, padaugėjo jaunų žmonių, gyvenančių name.

27. Nors sumažėjo jaunų žmonių, gyvenančių iš tėvų paramos, beveik pusė (45%) respondentų vis dar gyvena iš tėvų paramos. Moterys šiek tiek dažniau gyvena iš tėvų paramos

ir šiek tiek dažniau gauna stipendiją nei vyrai. Vidutinės jaunų žmonių pajamos svyruoja nuo 286 iki 855 Eur per mėnesį.

28. Bendras paskolų skaičius nėra didelis, nors beveik dešimtadalis planuoja paskolą imti. Rekomenduojama suteikti lengvatines paskolas jaunimui, reikalauti mažesnio pradinio įnašo būsto paskoloms, suteikti galimybes grąžinti paskolas baigus studijas bei tokiu būdu padėti įsitvirtinti jauniems žmonėms Lietuvoje.

29. Pastebėta, kad apie pusę respondentų žino apie Lietuvos Respublikos Vyriausybės pirmojo būsto programą, tačiau tik maždaug ketvirtadalis (25,2%) jaunų žmonių ketina šia programa pasinaudoti. Rekomenduojama Užsakovui rūpintis informacijos sklaida apie Lietuvos Respublikos Vyriausybės pirmojo būsto programą, padėti jauniems žmonėms teikti paraiškas bei pildyti dokumentaciją siekiant gauti paramą būstui.

30. Nustatyta, kad lyginant su 2020 m. tyrimo duomenimis, sumažėjo tiek turinčių savo verslą jaunų žmonių, tiek ir planuojančių jį turėti dalis.

31. Verslumą skatinančiose veiklose mokyklose teko dalyvauti vos 13,7% respondentų ir vos 33% respondentų žino apie šias veiklas. Rekomenduojama didinti verslumo programų žinomumą, skatinti jose dalyvauti moksleivius ir studentus ir tokiu būdu prisidėti prie bendro verslumo rodiklio gerinimo.

DALYVAVIMAS

32. Politinio-pilietinio aktyvumo rodiklis stabilizuojasi – nors aukšto politinio-pilietinio aktyvumo respondentų dalis nežymiai žemesnė, bet išaugo vidutinio politinio-pilietinio aktyvumo jaunuolių dalis. Ypač žemu politiniu-pilietiniu aktyvumu pasižymi 14-19 m. asmenys.

33. Aplinkos politinio-pilietinio aktyvumas yra sumažėjęs, lyginant su ankstesnių tyrimų duomenimis.

34. Požiūrio į politiką negatyvumas yra sumažėjęs, bet vis tiek aukštesnis nei 2010-2011 m. tyrimo duomenimis.

35. Nustatyta, kad pilietiškumo-labdaringumo rodiklio lygis yra išaugęs. Vidutinio pilietiškumo-labdaringumo rodiklio lygio dalis nuo 2020 m. padidėjo 29 procentiniais punktais.

36. Asociacijoms ir nevyriausybinėms organizacijoms priklauso 4% jaunuolių. Skaičius nuo 2020 m. paaugo, bet yra vis tiek žemesnis nei 2010-2011 m. tyrime. Rekomenduojama didinti informuotumą apie veiklą nevyriausybinėse organizacijose naudą, skatinti darbdavius pripažinti šias veiklos patirtis vertingomis.

37. Internetinį portalą www.zinauviska.lt žino beveik ketvirtadalis, juo pasinaudoję yra 7% respondentų. Portalo žinomumas ir naudojimas yra sumažėjęs.

38. Pastebėta nuo 2020 m. stipriai išaugusi jaunų žmonių, išbandžiusių savanorystę, dalis. Tačiau 2020 m. buvo pandeminis laikotarpis, kai daug veiklų buvo apribotos. 2023 m. tik maždaug pusė apklaustųjų įvardijo niekada nedalyvavę savanoriškoje veikloje.

39. Tarptautinės savanorystės galimybes žino jau reikšminga dalis respondentų („Erasmus+“ programos tarptautinės savanorystės veiklą žinojo 50,8% respondentų). Naudinga ir toliau rūpintis informacijos sklaida bei skatinti jaunus žmones dalyvauti tarptautinėje veikloje, organizuoti šios tematikos renginius, kviesti jose dalyvauti buvusius savanorius, dalintis patirtimi bei galimybėmis po savanorystės.

40. Didžioji dauguma (79,7%) jaunuolių vis dar nėra dalyvavę jokiame neformaliojo ugdymo veikloje. Šalia informacijos sklaidos apie tarptautinės savanorystės galimybes naudinga pridėti informacijos ir apie kitas trumpalaikes arba ilgalaikes neformaliojo ugdymo veiklas.

41. Neformaliai stiliui priklauso vis mažesnė dalis jaunimo, šio tyrimo duomenimis, vos 3,0%.

I PROČIAI

42. Užfiksuotos jaunimo įpročių pokyčių tendencijos. Mažas fizinis aktyvumas ir ilgas naršymas internete tampa šių dienų tikraisiais žalingais įpročiais, pranokstančiais rūkymą, narkotikų ar alkoholio vartojimą.

43. Nustatyta, kad alkoholio suvartojimas yra sumažėjęs, lyginant su ankstesnių metų duomenimis, bet priklausomybės nuo alkoholio rodiklis yra stipriai išaugęs – mažiausiai per visą tyrimo laikotarpį asmenų nepriklauso rizikos grupei, taip pat padaugėjo asmenų, priklausančių didelės rizikos grupei ar jau turinčių priklausomybę. Rekomenduojama toliau propaguoti ir skatinti alternatyvias laisvalaikio praleidimo veiklas tarp jaunimo (savanorystė, pilietinės visuomenės iniciatyvos, narystė nevyriausybinėse organizacijose ir pan.), kurios veiktų kaip alkoholio vartojimo prevencija.

44. Lyginant visų tyrimų respondentų santykį su narkotikų vartojimu, pastebėta, kad po narkotikus išbandžiusių asmenų prieaugio 2020 m., šiais metais rodiklis sumažėjo ir net 78% respondentų nėra išbandę narkotikų. Siūloma ir toliau šviesti jaunus asmenis apie narkotikų žalą bei sugriežtėjusią atsakomybę už jų turėjimą / vartojimą ar platinimą.

45. Nustatyta, kad rūkančių asmenų dalis po padidėjimo 2020 m. mažėja, kaip ir surūkomų cigarečių kiekis, bet vis dar nepasiekė 2010-2011 m. lygio. Rekomenduojama ir toliau šviesti jaunimą apie įvairius tabako gaminius (tiek kaitinamuosius, tiek elektroninius) bei akcentuoti jų kenksmingumą sveikatai.

46. Nustatyti ir pasikeitę interneto vartojimo įpročiai. Jaunimas daugiau laiko praleidžia

internete. Nors 4,5 procentiniais punktais negu 2020 m. mažesnė dalis jaunimo praleidžia internete 5 valandas ir daugiau, bet 3-5 valandas internete praleidžia 7,3 procentinio punkto daugiau jaunuolių. Rekomenduojama šviesti jaunimą apie ilgo laiko, praleidžiamo internete, žalą psichinei sveikatai.

47. Migdomųjų / raminamųjų vaistų vartojimas toliau mažėja ir stebima pozityvi tendencija.

48. Nustatyta, kad vos 5% respondentų per paskutinius 6 mėn. yra pasinaudoję greitųjų kreditų bendrovių paslaugomis ir tik 0,1% respondentų daugiau negu vieną kartą.

49. Pastebėta, kad jaunimas vis rečiau sportuoja. Daugiau nei pusė respondentų teigia nesportuojantys iš viso. Mieste gyvenantys asmenys sportuoja daugiau nei kaime. Nustatyta, kad mažiausiai sportuoja 25-29 m. asmenys, bet visos amžiaus grupės sportuoja per mažai. Rekomenduojama organizuoti daugiau kūno kultūros pamokų mokyklose, tam kad būtų padidintas jaunimo fizinis aktyvumas, organizuoti atvirus sporto renginius (ypač orientuotus į vyresnį jaunimą) (bėgimus / varžybas).

PSICHINĖ IR FIZINĖ SAVIJAUTA

50. Užfiksuota stipri psichinės ir fizinės savijautos prastėjimo tendencija.

51. Pastebėta, kad jaunų žmonių psichinė savijauta yra itin suprastėjusi, lyginant su ankstesnių tyrimų duomenimis. Vos 34,7% jaunų žmonių turi gerą psichinę savijautą. Prasčiausia psichine sveikata pasižymi 20-24 m. amžiaus jaunuoliai. Tai sietina su intensyviomis studijomis, įėjimu į darbo rinką, asmeninio gyvenimo kūrimo pradžia. Pastebėta, kad moterų psichinė savijauta yra šiek tiek prastesnė nei vyrų.

52. Nustatyta, kad respondentų fizinė savijauta taip pat yra suprastėjusi, lyginant su ankstesnių metų duomenimis. Vyrai taip pat šiek tiek dažniau nei moterys pasižymi gera fizine sveikata. Fizinės savijautos rodiklis 25-29 m. respondentų grupėje yra prasčiausias.

53. Subjektyvus sveikatos vertinimas yra panašus kaip 2020 m. Beveik du trečdaliai respondentų jaučiasi labai gerai ir problemų su sveikata neturi. Šis subjektyvus rodiklis atrodo nesuderinamas su fizinės savijautos rodikliu, kur geros fizinės sveikatos rodiklis būdingas mažiau nei pusei respondentų.

54. Nustatyta, kad šeimos narių socialinis palaikymas yra sustiprėjęs nuo 2020 m. tyrimo, bet išlieka šiek tiek žemesnis nei 2010-2011 m. Pastebėta, kad moterys dažniau sulaukia aukšto socialinio palaikymo iš šeimos, tuo tarpu vyrai dažniau sulaukia vidutinio palaikymo

55. Pastebėta, kad bent vieną nemokamos pagalbos teikėją žino didžioji dalis (69%) respondentų. Daugiausiai respondentų (2,8%) yra kreipęsi į Jaunimo pagalbos liniją. Siūloma

skirti didesnę dėmesį nemokamos pagalbos teikėjų reklamai bei informacijos sklaidai.

56. Nustatyta sumažėjusi jaunų žmonių, kurie pradeda santykius dar būdami nepilnamečiai, dalis. Bet nerimą kelia ankstėjantis pirmųjų lytinių santykių amžius. Tyrime atsirado atvejų, kurie paankstino pirmųjų lytinių santykių amžiaus rodiklio intervalą. Šių metų tyrime buvo respondentų, nurodžiusių pirmuosius lytinius santykius dar būnant 10-11 metų amžiaus (ankstesniuose tyrimuose amžiaus intervalas prasidėjo nuo 12 metų). Užfiksuota, kad vis daugiau jaunų žmonių naudojami kontraceptinėmis priemonėmis visada. Reikėtų ir toliau skirti dėmesio jaunimo lytiniam švietimui, mokyti jaunimą apie kontraceptinių priemonių naudą bei saugius lytinius santykius, organizuoti šios tematikos seminarus.

57. Taip pat nustatyta, kad santuoka nepraranda savo reikšmingumo. Nuo 2020 m. sumažėjo jaunų asmenų, mąstančių, kad santuoka nėra reikalinga. Taip pat išaugo jaunuolių dalis, kurie teigia kad santuoka yra būtina, jei pora nusprendė gyventi kartu.

PRIEDAI

KLAUSIMYNAS JAUNIMUI

Mielas Jaunime,

Maloniai kviečiame Jus bendradarbiauti vykdant tyrimą ir atsakyti į šį klausimyną, kuriuo siekiama išsiaiškinti jaunų žmonių požiūrį į santykius su šeima, studijas ir mokslą, laisvalaikį ir užimtumą, draugų tinklą, gyvenimo sąlygas ir kt. Apklausa yra anonimiška, Jūsų atsakymai ir surinkti tyrimo duomenys bus naudojami moksliniams apibendrinimams bei jaunimo politikos rekomendacijų rengimui.

Į pateiktus klausimus prašome atsakyti remiantis savo nuomone. Jūsų nuoširdūs ir atviri atsakymai padės geriau suprasti Lietuvos jaunimo situaciją ir parengti ilgalaikės jaunimo problematikos tyrimų koncepcijos metmenis. Tyrimas vykdomas Jaunimo reikalų agentūros užsakymu.

Iš anksto dėkingi,
Tyrimo organizatoriai

Kaip pildyti klausimyną?

Prašome atidžiai perskaityti kiekvieną klausimą bei pildymo sąlygas ir pasirinkti labiausiai Jums tinkantį atsakymo variantą.

Lentelėse yra pateikiami klausimų blokai. Įvertinkite **kiekvieną** lentelėje pateiktą teiginį/sąlygą arba klausimą, apibraudami pasirinktą skaičių.

Pavyzdys:

	Niekada	Kartais	Dažnai
Pirmas teiginys / sąlyga	1	2	3
Antras teiginys / sąlyga	1	2	3
Trečias teiginys / sąlyga	1	2	3
Ir t.t.	1	2	3

Jeigu Jūs esate mokyklos moksleivis/-ė, klausimyną prašome pradėti pildyti nuo **I dalies – MOKYKLA, 1 klausimo** (2 puslapis).

Jeigu Jūs esate bet kokios studijų formos studentas/-ė aukštojoje mokykloje (universitete arba kolegijoje), prašome pradėti pildyti nuo **II dalies – STUDIJOS, 9 klausimo** (4 puslapis).

Jeigu Jūs dirbate, ir nestudijuojate aukštojoje mokykloje (universitete arba kolegijoje), bei nesimokote mokykloje, prašome pradėti pildyti nuo **III dalies – DARBAS, 12 klausimo** (6 puslapis).

Jeigu Jūs nei studijuojate aukštojoje mokykloje (universitete arba kolegijoje, nei mokotės mokykloje, ir šiuo

metu nedirbate, prašome pradėti pildyti nuo **III dalies – DARBAS, 21 klausimo** (8 puslapis).

- 1. Šiuo metu Jūs:** *pasirinkite vieną, Jums geriausiai tinkantį, atsakymo variantą*
- 1.1. Dirbate, esate nėštumo ir vaiko gimdymo, vaiko priežiūros atostogose (pradėti nuo 12 klausimo)
 - 1.2. Studijuojate universitete arba kolegijoje (pradėti nuo 9 klausimo)
 - 1.3. Studijuojate universitete arba kolegijoje ir dirbate (pradėti nuo 9 klausimo)
 - 1.4. Mokotės pagrindinėje, vidurinėje, jaunimo, profesinėje mokykloje arba gimnazijoje (pradėti nuo 1 klausimo)
 - 1.5. Mokotės pagrindinėje, vidurinėje, jaunimo, profesinėje mokykloje arba gimnazijoje ir dirbate (pradėti nuo 1 klausimo)
 - 1.6. Nei dirbate, nei mokotės, nei studijuojate (pradėti nuo 21 klausimo)
 - 1.7. Atliekate privalomą karo tarnybą (pradėti nuo 27)

I. MOKYKLA

Šią klausimyno dalį pildo tik pagrindinių, vidurinių, jaunimo, profesinių mokyklų ir gimnazijų mokiniai.

- 2. Įvertinkite savo savijautą mokykloje.** *Jei teiginys labai tinka – apibraukite 1, jei šiek tiek tinka – apibraukite 2, jei netinka - apibraukite 3.*

	Man labai tinka	Man šiek tiek tinka	Man netinka
2.1. Kai kalbu su mokytojais ar mokiniais, jaučiu, kad jie manęs nesupranta	1	2	3
2.2. Mokykloje jaučiuosi labai gerai	1	2	3
2.3. Aš tikiuosi mokykloje išmokti daug naujų ir naudingų dalykų	1	2	3
2.4. Mokykloje dažnai nepasitikiu savimi, abejoju savo jėgomis	1	2	3
2.5. Kai mokykloje iškyla problemų, aš žinau, kaip jas galiu išspręsti	1	2	3
2.6. Aš noriai einu į mokyklą	1	2	3
2.7. Iškilus sunkumams mokykloje, žinau, kur galiu kreiptis pagalbos	1	2	3
2.8. Mokykloje dažnai jaučiuosi pasimetęs/-usi, sutrikęs/-usi	1	2	3

- 3. Pažymėkite kaip dažnai per pastarąsias 30 dienų Jums mokykloje nutiko išvardinti atvejai.** *Jei nurodyti atvejai įvyko daugiau nei 2 kartus – apibraukite 1, jei vieną ar du kartus – apibraukite 2, jei neįvyko - apibraukite 3.*

	Daugiau nei 2 kartus	1- 2 kartus	Neįvyko
3.1. Kiti mokiniai Jus mušė (naudojo prieš Jus jėgą)	1	2	3
3.2. Kiti mokiniai Jus aprėkė, apšaukė, užgauliojo	1	2	3
3.3. Kiti mokiniai liepė už juos kažką daryti	1	2	3
3.4. Kiti mokiniai prie Jūsų seksualiai priekabiavo	1	2	3
3.5. Kiti mokiniai reketavo daiktų/pinigų	1	2	3
3.6. Mokytojai Jus užgauliojo	1	2	3
3.7. Mokytojai Jus mušė (naudojo prieš Jus jėgą)	1	2	3

3.8. Kita (prašome parašyti kitus įvykius mokykloje, dėl kurių 1 2 3
nenorėjote eiti į mokyklą arba nesijautėte joje saugus)

4. Pažymėkite, kaip dažnai per paskutines 30 dienų Jums teko: *Jeį neteko – apibraukite 1, jei teko 1-3 kartus – apibraukite 2, jei teko 4-10 kartų – apibraukite 3 ir jeigu 11 kartų ir daugiau – apibraukite 4.*

	Neteko	1-3 kartus	4-10 kartų	11 kartų ir daugiau
4.1. Pavėluoti į pamokas	1	2	3	4
4.2. Be pateisinimo praleisti vieną dienos pamoką	1	2	3	4
4.3. Praleisti keletą pamokų dėl rimtos priežasties	1	2	3	4
4.4. Be pateisinimo praleisti visas dienos pamokas	1	2	3	4
4.5. Praleisti visas dienos pamokas dėl šeimyninių aplinkybių	1	2	3	4
4.6. Praleisti visas dienos pamokas dėl ligos	1	2	3	4

5. Koks Jūsų paskutinio semestro pažymių vidurkis? *Prašome įrašyti* _____

6. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite išvardintus teiginius. *Jeį visiškai su teiginiu sutinkate – apibraukite 1, jei sutinkate – apibraukite 2, jei nesutinkate - apibraukite 3, jei visiškai nesutinkate – apibraukite 4.*

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku
6.1. Esu apsisprendęs/-usi kokią profesiją, studijų sritį pasirinksiu	1	2	3	4
6.2. Domiuosi būsima profesija, studijų sritimi	1	2	3	4
6.3. Pasirinkau dalykus reikalingus būsimei profesijai/susijusius su būsima profesija ar studijomis	1	2	3	4
6.4. Žinau būsimei profesijai keliamus reikalavimus	1	2	3	4
6.5. Domiuosi situacija darbo rinkoje ir jos poreikiais	1	2	3	4
6.6. Mokykloje konsultavausi su mokytojais/ mokyklos specialistais dėl profesijos, studijų pasirinkimo	1	2	3	4
6.7. Žinau kur kreiptis dėl profesinio informavimo ir konsultavimo	1	2	3	4

7. Kokie Jūsų ketinimai ateityje? *Jeį visiškai su teiginiu sutinkate – apibraukite 1, jei sutinkate – apibraukite 2, jei nesutinkate - apibraukite 3, jei visiškai nesutinkate – apibraukite 4.*

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku
7.1. Kinate studijuoti užsienyje	1	2	3	4
7.2. Kinate po studijų užsienyje grįžti gyventi į Lietuvą	1	2	3	4

8. Kaip dažnai Jūsų klasėje vyksta žemiau išvardintos veiklos ir kaip dažnai Jūs dalyvaujate tose veiklose? *Jeį dažnai – apibraukite 1, jei kartais – apibraukite 2, jei niekada – apibraukite 3 ir jeigu nežinote – apibraukite 4.*

	Dažnai	Kartais	Niekada	Nežinau
8.1. Klasėje vyksta seniūno rinkimai	1	2	3	4
8.2. Jūs dalyvaujate (balsuojate) renkant klasės seniūną	1	2	3	4
8.3. Jūs dalyvaujate (balsuojate) renkat mokinių savivaldą	1	2	3	4
8.4. Jūs esate buvęs/-usi klasės seniūnu/-e	1	2	3	4
8.5. Jūs dalyvaujate mokykloje vykstančiuose renginiuose	1	2	3	4
8.6. Jūs prisidedate prie mokinių savivaldos veiklų organizavimo ir vykdymo	1	2	3	4

8.7. Jūs buvote išrinktas į moksleivių parlamentą/mokinių tarybą, mokyklos tarybą	1	2	3	4
8.8. Jūsų mokykloje vyksta mokinių savivaldos rinkimai	1	2	3	4

Jeigu Jūs dirbate, toliau prašome pereiti prie 12 klausimo, 6 puslapyje.

Jeigu nedirbate, toliau prašome prie 27 klausimo, 9 puslapyje.

II. STUDIJOS

Šią klausimyno dalį pildo aukštųjų mokyklų (universitetų, kolegijų), visų studijų formų studentai.

9. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite teiginius apie studijų programos ir aukštosios mokyklos pasirinkimą. Jei visiškai nesutinkate - apibraukite 1, jei nesutinkate – apibraukite 2, jei sutinkate – apibraukite 3, jei visiškai sutinkate – apibraukite 4

	Visiškai nesutinku	Nesutinku	Sutinku	Visiškai sutinku
9.1. Lyginau skirtingų aukštųjų mokyklų tų pačių studijų siūlomas programas	1	2	3	4
9.2. Rinkausi aukštąją mokyklą tą, kurioje lengva studijuoti	1	2	3	4
9.3. Domėjausi aukštųjų mokyklų siūlomomis galimybėmis dalį studijų vykdyti užsienyje, klausyti vizituojančių dėstytojų paskaitų	1	2	3	4
9.4. Lyginau skirtingų aukštųjų mokyklų studijų kainas	1	2	3	4
9.5. Lyginau skirtingų Lietuvos ir užsienio aukštųjų mokyklų tų pačių studijų kainas	1	2	3	4
9.6. Domėjausi aukštųjų mokyklų materialine technine baze, pvz., mokymosi, gyvenimo sąlygomis, bibliotekų galimybėmis ir pan.	1	2	3	4
9.7. Rinkausi aukštąją mokyklą pagal jos prestižą visuomenėje	1	2	3	4
9.8. Domėjausi studentų atsiliepimais, įspūdžiais apie studijas įvairiose aukštosiose mokyklose	1	2	3	4

10. Kokie Jūsų ketinimai ateityje? Jei visiškai su teiginiu sutinkate – apibraukite 1, jei sutinkate – apibraukite 2, jei nesutinkate - apibraukite 3, jei visiškai nesutinkate – apibraukite 4.

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku
10.1. Kетinate studijas tęsti toje pačioje srityje Lietuvoje	1	2	3	4
10.2. Kетinate studijas tęsti toje pačioje srityje užsienyje	1	2	3	4
10.3. Kетinate studijas tęsti, tačiau kitoje srityje Lietuvoje	1	2	3	4
10.4. Kетinate studijas tęsti kitoje srityje užsienyje	1	2	3	4
10.5. Kita (įrašykite) _____	1	2	3	4

11. Kaip dažnai Jūsų aukštojoje mokykloje vyksta išvardintos veiklos ir kaip dažnai Jūs jose dalyvaujate? Jei Jūsų atsakymas dažnai – apibraukite 1, jeigu kartais – apibraukite 2, jei niekada – apibraukite 3, jei nežinote – apibraukite 4.

	Dažnai	Kartais	Niekada	Nežinau
11.1. Jūsų grupėje / kurse vyksta seniūno (atstovo, kontaktinio asmens) rinkimai	1	2	3	4
11.2. Jūs dalyvaujate (balsuojate) renkant savo kurso / grupės seniūną (atstovą, kontaktinį asmenį)	1	2	3	4
11.3. Jūs esate buvęs/-usi savo kurso / grupės seniūnu/-e (atstovu/-e, kontaktiniu asmeniu)	1	2	3	4

11.4. Jūs dalyvavote renkant savo fakulteto, instituto ir kt. studentų atstovybės pirmininką / atstovą	1	2	3	4
11.5. Jūs dalyvaujate universitete/kolegijoje vykstančiuose renginiuose	1	2	3	4
11.6. Jūs prisidedate prie studentų atstovybės veiklų organizavimo ir vykdymo	1	2	3	4
11.7. Jūs esate / buvote prisijungęs/-usi prie savo universiteto / kolegijos studentų atstovybės kaip jos narys	1	2	3	4
11.8. Domitės Jūsų fakulteto studentų atstovybės veikla	1	2	3	4
11.9. Jūs dalyvaujate Jūsų fakultete vykstančioje ataskaitinėje-rinkiminėje konferencijoje	1	2	3	4
11.10. Jūs esate / buvote išrinktas/-a į savo universiteto/kolegijos ir (ar) fakulteto valdymo, studijų kokybės užtikrinimo ar kt. organus / darinius kaip studentų atstovas	1	2	3	4

Jeigu Jūs dirbate, prašome pildyti toliau (eiti prie 12 klausimo).

Jeigu nedirbate, toliau prašome pildyti nuo 27 klausimo, 9 puslapyje.

III. D A R B A S

Šią klausimyno dalį pildo tik dirbantys.

12. Ar dirbate pagal įgytą išsilavinimą / specialybę / profesiją? Pasirinkite vieną atsakymo variantą.

- 12.1. Taip (prašome pereiti prie 14 klausimo)
 12.2. Ne
 12.3. Neturiu išsilavinimo / specialybės / profesijos (prašome pereiti prie 15 klausimo)
 12.4. Kita (įrašykite) _____

13. Nurodykite priežastis, kodėl nedirbate pagal įgytą išsilavinimą / specialybę / profesiją. Pasirinkite tik vieną atsakymo variantą.

- 13.1. Darbas pagal įgytą išsilavinimą / specialybę / profesiją būtų mažiau apmokamas
 13.2. Darbas pagal įgytą išsilavinimą / specialybę / profesiją man neįdomus
 13.3. Pradėjau dirbti ne pagal įgytą išsilavinimą / specialybę / profesiją dar studijuodamas
 13.4. Neradau darbo pagal įgytą išsilavinimą / specialybę / profesiją
 13.5. Neturiu jokios specialybės / profesijos
 13.6. Kita (įrašykite) _____

14. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite išvardintus teiginius apie savo studijų programos / specialybės / profesijos pasirinkimą. Jei visiškai nesutinkate apibraukite 1, jei nesutinkate – apibraukite 2, jei sutinkate – apibraukite 3, jei visiškai sutinkate – apibraukite 4.

	Visiškai nesutinku	Nesutinku	Sutinku	Visiškai sutinku
14.1. Dar mokykloje apsisprendžiau, kokią studijų programą / specialybę / profesiją pasirinksiu	1	2	3	4
14.2. Domėjauisi būsima studijų programa / specialybe / profesija, jai keliamais reikalavimais	1	2	3	4
14.3. Mokykloje konsultavausi su mokytojais/ kitais specialistais dėl studijų programos / specialybės / profesijos pasirinkimo	1	2	3	4
14.4. Rinkdamasis studijų programą / specialybę / profesiją domėjauisi įvairiomis specialybėmis / profesijomis ir įsidarbinimo galimybėmis baigus studijas	1	2	3	4
14.5. Dalykus mokykloje rinkausi pagal būsimą studijų programą / specialybę / profesiją	1	2	3	4
14.6. Tariausi su tėvais dėl studijų programos / specialybės / profesijos pasirinkimo	1	2	3	4

15. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite žemiau išvardintų teiginių tinkamumą Jums. Jei teiginys Jums tinka – apibraukite 1, jei šiek tiek tinka – apibraukite 2, jei netinka - apibraukite 3.

	Man tinka	Šiek tiek tinka	Man netinka
15.1. Kai kalbu su darbdaviais ar bendradarbiais, jaučiu, kad jie manęs nesupranta	1	2	3
15.2. Darbe jaučiuosi labai gerai	1	2	3

15.3. Darbas, kurį dirbu, man yra įdomus	1	2	3
15.4. Darbe dažnai nepasitikiu savimi, abejoju savo jėgomis	1	2	3
15.5. Kai darbe iškyla problemų, aš žinau, kaip jas galiu išspręsti	1	2	3
15.6. Aš noriai einu į darbą	1	2	3
15.7. Iškilus sunkumams darbe, žinau, kur galiu kreiptis pagalbos	1	2	3
15.8. Darbe jaučiuosi pasimetęs/-usi ir sutrikęs/-usi	1	2	3

16. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite žemiau išvardintų teiginių tinkamumą Jums. Jei teiginys Jums tinka – apibraukite 1, jei šiek tiek tinka – apibraukite 2, jei netinka - apibraukite 3.

	Man tinka	Šiek tiek tinka	Man netinka
16.1. Keturate keisti darbą tame pačiame mieste	1	2	3
16.2. Keturate ieškoti darbo kitame mieste	1	2	3
16.3. Keturate mokytis / tęsti pradėtus mokslus, studijas	1	2	3
16.4. Keturate važiuoti užsidirbti į užsienį	1	2	3
16.5. Keturate persikvalifikuoti	1	2	3
16.6. Kita (įrašykite) _____	1	2	3

17. Ar planuojate keisti darbo vietą?

17.1. Taip

17.2. Ne (*prašome pereiti prie 27 klausimo*)

17.3. Kita (*įrašykite*) _____

18. Dėl kokių priežasčių planuojate keisti darbo vietą? Pasirinkite ne daugiau kaip tris Jums svarbiausius motyvus.

18.1. Šiame darbe nematau karjeros perspektyvų

18.2. Noriu įdomesnio darbo

18.3. Noriu didesnio darbo apmokėjimo

18.4. Siekiu geresnių darbo sąlygų

18.5. Noriu patobulinti kvalifikaciją

18.6. Patiriu diskriminaciją (dėl lyties, amžiaus ir pan.)

18.7. Kita (*įrašykite*) _____

19. Jeigu darbo ketinate ieškoti kitame mieste, kokios priežastys Jus skatina tai daryti? Pažymėkite ne daugiau kaip tris Jums svarbiausias priežastis.

19.1. Didesnės galimybės pasirinkti darbą

19.2. Negaliu rasti darbo savo gyvenamojoje vietovėje

19.3. Dabartinėje gyvenamojoje vietoje nuobodu, norisi intensyvesnio kultūrinio gyvenimo

19.4. Geresnės sąlygos užtikrinti vaikams kokybišką mokymąsi

19.5. Geresnės vaikų priežiūros paslaugos

19.6. Pokyčiai šeimoje (skyrybos/vedybos, vyro/ žmonos darbo vietos kaita)

19.7. Kita (*įrašykite*) _____

20. Jeigu darbo ketinate ieškoti užsienyje, kokios priežastys Jus skatina tai daryti? Pažymėkite ne daugiau kaip tris pagrindines priežastis.

20.1. Lietuvoje nematau karjeros perspektyvų

20.2. Sunku rasti darbą

20.3. Užsienyje galima uždirbti daugiau pinigų

20.4. Kitose šalyse geresnės darbo sąlygos

20.5. Siekiu įgyti vakarietiškos darbo kultūros

20.6. Noriu patobulinti kalbą

20.7. Noriu pakeliauti po šalį

20.8. Noriu geresnių socialinių garantijų

20.9. Draugas/draugė/ vyras/žmona yra emigravęs

20.10. Planuoju susituokti su užsieniečiu

20.11. Kita

(įrašykite)

Toliau prašome pereiti prie 27 klausimo (9 puslapis)

Šią klausimyno dalį pildo nestudijuojantys, nesimokantys mokykloje ir šiuo metu neturintys darbo.

21. Kiek laiko neturite jokio darbo?

- 21.1. Iki 6 mėnesių
- 21.2. Nuo 6 mėnesių iki 1 metų
- 21.3. Nuo 1 iki 3 metų
- 21.4. Virš 3 metų
- 21.5. Nedirbau niekada

22. Kiek laiko išdirbote paskutinėje savo darbovietėje?

- 22.1. Iki 1 metų
- 22.2. 1 – 3 metus
- 22.3. 3 – 5 metus
- 22.4. Virš 5 metų
- 22.5. Niekur nedirbau

23. Dėl kokių priežasčių šiuo metu nedirbate? Pasirinkite tik vieną atsakymo variantą.

- 23.1. Negaunate darbo, kurio pobūdis / turinys / užduotys Jus tenkintų,
 - 23.2. Esate vaiko priežiūros atostogose
 - 23.3. Nerandate jokio darbo
 - 23.4. Negaunate darbo už Jus tenkinantį darbo užmokestį
 - 23.5. Slaugote sergantį giminaitį
 - 23.6. Kita (*įrašykite*)
-

24. Kokiu būdu ieškote darbo? Pasirinkite visus Jums tinkančius atsakymo variantus.

- Per užimtumo tarnybą (buvusi darbo birža)
 - Per jaunimo darbo centrą
 - Internete per darbo skelbimus
 - Laikraštyje per darbo skelbimus
 - Per pažįstamus ir draugus
 - Per įdarbinimo agentūras
 - Darbo neieškau
 - Bandau pats sau susikurti darbo vietą
 - Kita (*įrašykite*) _____
-

25. Kokį darbą sutiktumėte dirbti Lietuvoje? Pažymėkite tik vieną Jūsų nuomonę labiausiai atitinkantį variantą.

- 25.1. Pagal specialybę
 - 25.2. Tik gerai apmokamą
 - 25.3. Bet kokį darbą
 - 25.4. Jokio
 - 25.5. Kita (*įrašykite*)
-

26. Kokį darbą sutiktumėte dirbti užsienyje? Pažymėkite tik vieną Jūsų nuomonę labiausiai atitinkantį variantą.

- 26.1. Pagal specialybę
- 26.2. Tik gerai apmokamą

- 26.3. Bet kokį darbą
 26.4. Jokio
 26.5. Kita (*įrašykite*)

Nuo šios klausimyno dalies toliau pildo visi.

IV. LAISVALAIKIS

Laisvalaikis - tai laisvas laikas liekantis Jums nuo darbo, studijų, mokslo

27. Kaip dažniausiai Jūs leidžiate savo laisvalaikį? Jeigu nurodyta veikla užsiimate labai dažnai – apibraukite 1, jei dažnai – apibraukite 2, jei retai - apibraukite 3, jei niekada – apibraukite 4.

	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada
27.1. Skaitau knygą	1	2	3	4
27.2. Žiūriu TV	1	2	3	4
27.3. Žaidžiu kompiuteriu	1	2	3	4
27.4. Sportuoju namie/klube	1	2	3	4
27.5. Einu pasivaikščioti	1	2	3	4
27.6. Einu į teatrą, koncertus, parodas	1	2	3	4
27.7. Einu į parduotuves	1	2	3	4
27.8. Lankau saviraiškos užsiėmimus/būrelius	1	2	3	4
27.9. Lankausi naktiniuose klubuose/kavinėse	1	2	3	4
27.10. Susitinku su draugais	1	2	3	4
27.11. Skiriu laiką savo hobiui	1	2	3	4
27.12. Dalyvauju jaunimo organizacijos/ų arba asociacijos/ų veikloje	1	2	3	4
27.13. Lankausi atviraime jaunimo centre / atviroje jaunimo erdvėje	1	2	3	4
27.14. Kita (<i>įrašykite</i>)	1	2	3	4

28. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite pateiktus teiginius apie Jūsų laisvalaikį. Jei visiškai su teiginiu sutinkate – apibraukite 1, jei sutinkate – apibraukite 2, jei nesutinkate - apibraukite 3, jei visiškai nesutinkate – apibraukite 4.

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku
28.1. Esu patenkintas savo laisvalaikiu	1	2	3	4
28.2. Turiu daug galimybių įdomiai praleisti laisvalaikį	1	2	3	4
28.3. Turiu pakankamai lėšų pasirinkti norimą laisvalaikio formą	1	2	3	4

V. DRAUGAI

29. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite teiginius apie Jūsų draugus. Jei visiškai su teiginiu nesutinkate – apibraukite 1, jei nesutinkate – apibraukite 2, jei sutinkate - apibraukite 3, jei visiškai sutinkate – apibraukite 4

	Visiškai nesutinku	Nesutinku	Sutinku	Visiškai sutinku
29.1. Esu patenkintas tuo, kaip draugai su manimi bendrauja	1	2	3	4
29.2. Esu patenkintas tuo, kaip aš ir mano draugai praleidžiame laisvalaikį	1	2	3	4
29.3. Aš galiu kreiptis į savo draugus pagalbos	1	2	3	4
29.4. Su savo draugais galiu bendrauti atvirai ir išsakyti tai ką jaučiu	1	2	3	4
29.5. Aš pasitikiu savo draugais	1	2	3	4

30. Kiek artimų draugų Jūs turite?

- 30.1. Nė vieno
- 30.2. Vieną
- 30.3. Du ir daugiau

31. Ar Jums lengva susirasti naujų draugų?

- 31.1. Labai lengva
- 31.2. Lengva
- 31.3. Sunku
- 31.4. Labai sunku

32. Kaip dažnai per pastaruosius 6 mėnesius šiais būdais bendrauji su artimiausiais draugais? (Įvertinkite kiek kartų vidutiniškai)

	Niekada	Keletą kartų per mėnesį	Keletą kartų per savaitę	Kartą per dieną	Keletą kartų per dieną
32.1. Susirašote tekstinėmis žinutėmis	1	2	3	4	5
32.2. Skambinate telefonu	1	2	3	4	5
32.3. Susitinkate video pokalbiui internetinėse platformose	1	2	3	4	5
32.4. Susitinkate tiesioginiam bendravimui (fiziškai)	1	2	3	4	5

33. Ar yra tokių žmonių kurie:

	Taip	Ne
33.1. Išklauso Jus neteisdami ir neduodami patarimų	1	2
33.2. Parodo, jog vertina Jūsų pastangas	1	2
33.3. Padrąšina Jus	1	2
33.4. Patvirtina, jog Jus palaiko ar yra Jūsų pusėje	1	2
33.5. Priverčia susimąstyti apie Jūsų jausmus, vertybes	1	2
33.6. Padeda Jums duodami ar paskolindami pinigų	1	2
33.7. Kaip nors kitaip padeda (<i>prašome parašyti kaip</i>)	1	2

34. Kaimynystėje, kurioje gyvenate yra daugybė dalykų, kuriais gali užsiimti jaunimas

- 34.1. Visiškai sutinku
- 34.2. Sutinku
- 34.3. Nesutinku

34.4. Visiškai nesutinku

VII. GYVENIMO SĄLYGOS

35. Su kuo Jūs gyvenate? *Pasirinkite tik vieną atsakymo variantą.*

- 35.1. Vienas
- 35.2. Su savo šeima (sutuoktiniu ar sugyventiniu, vaikais)
- 35.3. Su savo šeima (sutuoktiniu ar sugyventiniu, vaikais) ir tėvais/globėjais
- 35.4. Su tėvais/globėjais
- 35.5. Su giminėmis
- 35.6. Su draugu/drauge
- 35.7. Su draugu/drauge ir tėvais/globėjais
- 35.8. Nuomos/bendrabučio draugais
- 35.9. Kita (*įrašykite*) _____

36. Kur Jūs (Jūsų šeima) gyvenate? *Pasirinkite tik vieną atsakymo variantą.*

- 36.1. Kambaryje
- 36.2. Bute
- 36.3. Name
- 36.4. Kita (*įrašykite*) _____

37. Kam priklauso būstas, kuriame Jūs gyvenate? *Pasirinkite tik vieną atsakymo variantą.*

- 37.1. Jūsų nuosavybė
- 37.2. Bendra Jūsų ir Jūsų žmonos/vyro nuosavybė
- 37.3. Bendra Jūsų ir Jūsų draugo/-ės nuosavybė
- 37.4. Jūsų tėvams
- 37.5. Vyro ar žmonos tėvams
- 37.6. Draugui/draugei
- 37.7. Giminaičiams
- 37.8. Nuomojamas
- 37.9. Socialinis būstas
- 37.10. Kita (*įrašykite*) _____

38. Kokie yra Jūsų pajamų šaltiniai? *Pasirinkite visus Jums tinkančius atsakymų variantus.*

- Tėvų parama
- Uždarbis
- Stipendija
- Pašalpos
- Pelnas iš verslo
- Paskola
- Giminių parama
- Draugo/ draugės pajamų
- Kita (*įrašykite*) _____

39. Kiek vidutiniškai per mėnesį pajamų tenka vienam Jūsų šeimos nariui (*atskaičiavus mokesčius*)? *Sudėkite pajamas iš visų anksčiau išvardintų šaltinių ir padalinkite iš šeimos narių skaičiaus.*

- 39.1. Iki 100 eurų
- 39.2. Nuo 101 iki 143 eurų
- 39.3. Nuo 144 iki 285 eurų
- 39.4. Nuo 286 iki 430 eurų
- 39.5. Nuo 431 iki 855 eurų
- 39.6. 856 ir daugiau

39.7. Kita (įrašykite)

40. Ar esate paėmęs/-usi paskolą? Pažymėkite visus jums tinkančius atsakymo variantus.

Esu paėmęs/-usi būsto paskolą

Esu paėmęs/-uis vartojamąją paskolą

Esu paėmęs/-usi būsto remonto paskolą

Esu paėmęs/-usi paskolą studijoms

Jokios paskolos neturiu

Ne, paskolos neturiu, bet planuoju imti (įrašykite kokią) _____

Kita (įrašykite) _____

41. Ar žinote apie LR Vyriausybės pirmo būsto programą, skirtą jaunoms šeimoms?

41.1. Taip

41.2. Ne

42. Ar esate pasinaudoję LR Vyriausybės pirmo būsto programa, skirta jaunoms šeimoms?

42.1. Taip

42.2. Ne, bet ketinu pasinaudoti

42.3. Ne ir neketinu pasinaudoti

43. Ar Jūs turite savo verslą? Pasirinkite tik vieną atsakymo variantą.

43.1. Taip, vadovauju savo verslo veiklai

43.2. Esu verslo partneris

43.3. Dalyvauju šeimos versle

43.4. Bandžiau save versle, bet nepavyko

43.5. Planuoju pradėti verslą

43.6. Ne, savo verslo neturiu

43.7. Kita (įrašykite) _____

44. Ar teko dalyvauti jaunimo verslumą skatinančiose veiklose mokykloje ir / ar už jos ribų

44.1. Nežinau, nesu apie tokias girdėjęs/-usi

44.2. Apie tokias veiklas esu girdėjęs/-usi, bet dalyvauti neteko

44.3. Taip, teko dalyvauti.

IX. DALYVAVIMAS

45. Atsakykite į kiekvieną pateiktą klausimą, ar Jūs:

	Taip	Ne
45.1. Dalyvavote paskutiniuose vykusiuose rinkimuose	1	2
45.2. Eidami balsuoti jau žinojote už kokį kandidatą ir kodėl balsuosite	1	2
45.3. Domitės Jūsų apylinkėje išrinktų Seimo narių veikla/darbais Seime	1	2
45.4. Esate kokios nors politinės partijos ar jaunimo politinės organizacijos narys	1	2
45.5. Prieš rinkimus domėjotės politinių partijų programomis	1	2
45.6. Domitės politiniais įvykiais / visuomenės aktualijomis šalyje ir pasaulyje	1	2
45.7. Per paskutinius dalyvavote rinkiminėje kampanijoje palaikant kandidatą	1	2
45.8. Per pastaruosius metus dalyvavote diskusijose su politiku, valstybės valdymo institucijų atstovais ar kandidatais į valdžios institucijas	1	2

46. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite kiekvieną pateiktą teiginį. Jei visiškai su teiginiu sutinkate – apibraukite 1, jei sutinkate – apibraukite 2, jei nesutinkate - apibraukite 3, jei visiškai nesutinkate – apibraukite 4.

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku
46.1. Jūsų vienas iš tėvų yra / buvo politinės partijos narys	1	2	3	4
46.2. Jūsų tėvai kalbasi / kalbėdavosi tarpusavyje apie politinius įvykius šalyje, aktualijas	1	2	3	4
46.3. Jūs su savo tėvais / globėjais kalbatės / kalbėdavotės apie politinius įvykius šalyje, aktualijas	1	2	3	4
46.4. Jūsų mokytojai / dėstytojai skatina / skatino domėtis politiniais įvykiais šalyje, aktualijomis	1	2	3	4
46.5. Su savo draugais kalbatės, diskutuojate apie politinius įvykius šalyje	1	2	3	4
46.6. Apie politinius įvykius šalyje diskutavote jaunimo organizacijoje arba atviraime jaunimo centre / erdvėje?	1	2	3	4

47. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite kiekvieną teiginį atspindintį Jūsų nuomonę apie politiką. Jei visiškai su teiginiu sutinkate – apibraukite 1, jei sutinkate – apibraukite 2, jei nesutinkate - apibraukite 3, jei visiškai nesutinkate – apibraukite 4

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku	Neturiu nuomonės
47.1. Politika yra „nešvarus“ reikalas	1	2	3	4	5
47.2. Į politiką žmonės eina siekdami tarnauti visuomenei	1	2	3	4	5
47.3. Visos partijos vienodai blogos	1	2	3	4	5
47.4. Manote, kad galite pakeisti, valdyti savo gyvenimą, įsijungdami į politines veiklas	1	2	3	4	5
47.5. Jūsų gerove turi pasirūpinti valstybė	1	2	3	4	5
47.6. Jei patektumėte į valdžią elgtumėtės taip pat, kaip ir dabar valdžioje esantys asmenys	1	2	3	4	5

48. Įvertinkite, kaip dažnai per pastaruosius 6 mėnesius Jūs: Jeigu nurodyta veikla užsiimate labai dažnai – apibraukite 1, jei dažnai – apibraukite 2, jei retai - apibraukite 3, ir jei niekada – apibraukite 4.

	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada
48.1. Dalyvavote pilietinėse akcijose	1	2	3	4
48.2. Dalyvavote labdaros renginiuose	1	2	3	4
48.3. Dalyvavote viešose diskusijose ar susirinkimuose gyvenamojoje /mokymosi vietoje, darbe	1	2	3	4
48.4. Dalyvavote gyvenamosios vietos, miesto renginiuose	1	2	3	4
48.5. Siuntėte sms/skambinote aukodami įvairių paramos / labdaros akcijų metu.	1	2	3	4
48.6. Pasirašėte peticiją (elektroninį ar popierinį variantą)	1	2	3	4

49. Kokios asociacijos/-ų (nevyriausybinių organizacijos) narys esate?

49.1. Įrašykite organizacijos/-jų pavadinimą/-

us _____

49.2. Jokios (pereiti prie 52 klausimo)

50. Įdėmiai perskaitykite kiekvieną teiginį ir įvertinkite savo pastarųjų 6 mėnesių dalyvavimą asociacijoje, kurios narys esate.

	Taip	Ne
50.1. Domitės asociacijos veikla	1	2

50.2. Bendraujate su kitais asociacijos nariais ir kolegomis	1	2
50.3. Dalyvaujate asociacijos renginiuose	1	2
50.4. Dalyvaujate asociacijos valdymo organų rinkimuose	1	2
50.5. Organizuojate asociacijos renginius, vykdate jos veiklas	1	2
50.6. Užimate vadovaujančias pareigas asociacijoje	1	2
50.7. Esate atsakingas už kokią nors asociacijos veiklos sritį		
50.8. Jūsų draugai, bendradarbiai, giminės žino, kad esate šios asociacijos narys	1	2

51. Asociacijų, renginiuose ir kitokiuose veiklose dalyvauti Jus paskatina:

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku
51.1. Patrauklios idėjos	1	2	3	4
51.2. Patrauklios veiklos formos	1	2	3	4
51.3. Mano draugų, artimųjų dalyvavimas	1	2	3	4
51.4. Įdomus lyderis	1	2	3	4
51.5. Draugų rato plėtimas	1	2	3	4
51.6. Galimybės įgyti naujų gebėjimų ir žinių, kurios bus naudingos ateityje	1	2	3	4
51.7. Galimybės susitikti, bendrauti su įdomiais žmonėmis	1	2	3	4
51.8. Didesnio pasitikėjimo savimi įgijimas	1	2	3	4
51.9. Kontaktų su svarbiais asmenimis užmezgimas	1	2	3	4
51.10. Dalinimasis turimomis žiniomis ir gebėjimais	1	2	3	4
51.11. Kita (įrašykite) _____	Kita 1	2	3	4

52. Ar žinote, esate girdėję apie jaunimo informavimo ir konsultavimo portalą zinauviska.lt?

- 52.1. Taip, žinau, esu girdėjęs
- 52.2. Taip, teko lankytis, naudotis
- 52.3. Ne, nesu girdėjęs

53. Ar per pastaruosius 6 mėnesius Jūs dalyvavote savanoriškoje (be jokio piniginio atlygio, savo valia/noru pasirinktas ir dirbamas darbas, kuris nėra dirbamas šeimos nariams ar giminėms) veikloje? Pasirinkite vieną, Jums tinkantį atsakymo variantą.

- 53.1. Taip, dalyvavau seniau ir dabar
- 53.2. Taip, dalyvauju tik dabar
- 53.3. Ne, bet esu dalyvavęs/-usi seniau
- 53.4. Ne, nesu iš viso dalyvavęs/-usi

54. Ar žinote, esate girdėję apie šias tarptautinės savanorystės galimybes (Nurodykite visas, kurias žinote ar esate girdėję)?

- 54.1. Europos savanorių tarnyba
- 54.2. „Veiklus jaunimas“ programos Europos savanorių tarnyba
- 54.3. „Erasmus+“ programos tarptautinės savanorystės veikla
- 54.4. „Europos solidarumo korpusas“ tarptautinės programos savanoriška veikla
- 54.5. Kita (prašome parašyti kokia)

55. Kiek laiko truko jūsų ilgiausia savanorystė, prašome įrašyti skaičių _

55.1. _____ dienų arba
55.2. _____ mėnesių

56. Ar priklausote kokiai nors neformaliai grupei ar stiliui (pvz.: parkurinkai, riedutininkai, reperiai, metalistai, gotai, baikeriai, skinhedai, emo, ir kt.) ?

56.1. Taip _____ (parašykite kokiai)

56.2. Ne

57. Ar esate dalyvavę šiose tarptautinėse neformaliojo ugdymo veiklose, skirtose jaunimui (nurodykite visas, kuriose kada nors teko dalyvauti)?

57.1. Erasmus+ programos tarptautinės savanorystės, jaunimo mainų ar jaunimo dialogo projekte

57.2. Europos solidarumo korpuso programos tarptautinės savanoriškos veiklos ar solidarumo projekte

57.3. Veiklus jaunimas programos jaunimo mainuose, Europos savanorių tarnyboje ar jaunimo iniciatyvų projekte

57.4. Dalyvavau kitose tarptautinėse programose

58. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite kiekvieną teiginį. Jei visiškai su teiginiu sutinkate – apibraukite 1, jei sutinkate – apibraukite 2, jei nesutinkate – apibraukite 3, jei visiškai nesutinkate – apibraukite 4.

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku
57.1. Jūs saugiai jaučiatės savo šalyje	1	2	3	4
57.2. Jūs jaučiatės laisvi pilietiškai / visuomeniškai veikti	1	2	3	4
57.3. Piliečių veikla yra palaikoma bendrapiliečių/ aplinkinių /artimųjų	1	2	3	4
57.4. Žmonės, dalyvaujantys pilietinėse veiklose, laikomi keistuoliais	1	2	3	4
57.5. Žmonės, dalyvaujantys pilietinėse veiklose įtarinėjami turintys savanaudiškų interesų	1	2	3	4
57.6. Tik silpni ir nevykėliai dalyvauja nevyriausybinių organizacijų / visuomeninėje veikloje	1	2	3	4

X. ĮPROČIAI

59. Kaip dažnai per pastaruosius 6 mėnesius Jūs vartojote alkoholinius gėrimus? Pasirinkite tik vieną Jums labiausiai tinkantį atsakymo variantą.

59.1. Nei karto

59.2. Kartą per mėnesį ir rečiau

59.3. Du keturis kartus per mėnesį

59.4. Du tris kartus per savaitę

59.5. Keturis ar daugiau kartų per savaitę

59.6. Visiškai nevartuju

60. Atsakykite į kiekvieną žemiau pateiktą klausimą.

	Taip	Ne
59.1. Ar Jums kada nors kilo mintis, kad reikėtų mažiau vartoti alkoholinių gėrimų ?	1	2

59.2. Ar aplinkinių kritika dėl alkoholinių gėrimų vartojimo Jus kada nors erzino?	1	2
59.3. Ar kada nors jautėtės kaltas dėl to, kad vartojate alkoholinius gėrimus?	1	2
59.4. Ar esate kada nors ryte pirmiausiai išgėręs, kad nusiramintumėte ir pagerintumėte savijautą?	1	2
59.5. Ar Jūsų giminaitis, draugas, gydytojas kada nors buvo sunerimę dėl Jūsų gėrimo arba siūlęs gerti mažiau?	1	2

61. Koks Jūsų santykis su narkotikų vartojimu? Pasirinkite vieną, Jums labiausiai tinkantį atsakymo variantą

- 61.1. Vartojate pastoviai
- 61.2. Esate bandęs keletą kartų
- 61.3. Esate bandęs kartą
- 61.4. Nebandėte, bet norėtumėte
- 61.5. Nebandėte ir nenorėtumėte
- 61.6. Nenorėtumėte atsakyti į klausimą
- 61.7. Kita (*įrašykite*) _____

62. Kaip dažnai rūkėte (cigaretės, elektroninės cigaretės ir kt.) per paskutines 30 dienų? Pasirinkite tik vieną, Jums labiausiai tinkantį atsakymo variantą.

- 62.1. Iš viso nerūkiau
- 62.2. Mečiau
- 62.3. Mažiau negu vieną cigaretę per savaitę
- 62.4. Mažiau negu vieną cigaretę per dieną
- 62.5. 1-5 cigaretės per dieną
- 62.6. 6-10 cigarečių per dieną
- 62.7. 11-20 cigarečių per dieną
- 62.8. Daugiau negu 20 cigarečių per dieną

63. Kiek laiko vidutiniškai per dieną praleidžiate internete?

- 63.1. Iki 1 val.
- 63.2. 1-3 valandas
- 63.3. 3-5 valandas
- 63.4. 5 valandas ir ilgiau

64. Kiek kartų per pastaruosius 6 mėnesius Jūs pasinaudojote greitųjų kreditų bendrovių paslaugomis:

- 64.1. nė karto
- 64.2. 1 kartą
- 64.3. 2-4 kartų

65. Kaip dažnai per pastaruosius 6 mėnesius Jūs vartojote migdomuosius/raminamuosius vaistus ?

- Niekada
- 1 kartą per mėnesį ir rečiau
- 2 – 4 kartus per mėnesį
- 2 – 3 kartus per savaitę
- 4 ar daugiau kartų per savaitę

66. Kiek kartų per savaitę sportuojate? Mokiniamis ir studentams ne pamokų, ne paskaitų metu.

- 66.1. Nė karto
- 66.2. Vieną kartą
- 66.3. Daugiau nei vieną kartą
- 66.4. Kiekvieną dieną

67. Kiek vidutiniškai laiko per dieną vienu kartu sportuojate?

- 67.1. Iki 15 min.
- 67.2. 15 – 30 min.
- 67.3. 30 – 60 min.
- 67.4. Iki 1,5 h
- 67.5. 1,5 h ir daugiau
- 67.6. Nesportuoju visai

XII. PSICHOLOGINĖ IR FIZINĖ SAVIJAUTA

68. Įvertinkite, kaip dažnai per pastarąjį mėnesį Jūs: jei Jūsų atsakymas labai dažnai – apibraukite 1, jeigu dažnai – apibraukite 2, jei retai – apibraukite 3 ir jei niekada – apibraukite 4.

	Labai dažnai	Dažnai	Kartais	Niekada
67.1. Jautėtės nervingas ar sudirgęs	1	2	3	4
67.2. Patyrėte sunkumų užmiegant	1	2	3	4
67.3. Skaudėjo galvą	1	2	3	4
67.4. Skaudėjo nugarą	1	2	3	4
67.5. Skaudėjo skrandį	1	2	3	4
67.6. Vartojo te vaistus nuo skausmo	1	2	3	4
67.7. Jautėtės nedarbingas	1	2	3	4
67.8. Jautėtės blogos nuotaikos	1	2	3	4
67.9. Skundėtės apetito trūkumu	1	2	3	4
67.10. Jautėtės liūdnas /-a	1	2	3	4
67.11. Jautėte nerimą	1	2	3	4
67.12. Buvote nepatenkintas/-a tuo, ką darote	1	2	3	4

69. Nurodykite savo sveikatos būklę: Pažymėkite tik vieną atsakymo variantą.

- 69.1. Jaučiatės labai gerai, su sveikata problemų neturite
- 69.2. Turite trumpalaikius sveikatos sutrikimus
- 69.3. Turite pasikartojančių sveikatos sutrikimų
- 69.4. Turite negalią
- 69.5. Kita (įrašykite) _____

70. Kaip dažnai per paskutines 30 dienų suaugusieji šeimos, kurioje gyvenate, nariai (globos namų darbuotojai) Jus palaikė? Jei nurodyti įvykiai nepasitaikė – apibraukite 1, jei kartais – apibraukite 2, jei dažnai – apibraukite 3.

	Niekada	Kartais	Dažnai
69.1. Padėjo išspręsti problemą	1	2	3
69.2. Pagyrė	1	2	3
69.3. Parodė Jums savo meilę	1	2	3
69.4. Palaikė Jūsų idėją ar sumanymą	1	2	3
69.5. Leido pasijusti svarbiam ir reikšmingam	1	2	3
69.6. Jus išklausė ir paguodė	1	2	3
69.7. Praleido su Jumis laisvalaikį	1	2	3

71. Kokius nemokamos pagalbos teikėjus žinote? Pažymėkite visus jums žinomus

- 71.1. Vaikų linija
- 71.2. Jaunimo linija
- 71.3. Pagalbos moterims linija
- 71.4. Jaunimo sveikatos centras Jūsų poliklinikoje
- 71.5. Kita (prašome įrašyti) _____

72. Į kuriuos nemokamos pagalbos teikėjus Jūs bent kartą kreipėtės? Pažymėkite visus į kuriuos Jūs kreipėtės:

- 72.1. Vaikų linija
- 72.2. Jaunimo linija
- 72.3. Pagalbos moterims linija
- 72.4. Jaunimo sveikatos centras Jūsų poliklinikoje
- 72.5. Kita (prašome įrašyti) _____
- 72.6. Nesikreipiau nė į vieną

73. Kokio amžiaus pradėjote lytinius santykius?

- 73.1. Įrašykite amžių _____
- 73.2. Lytinių santykių neturėjau (*pereiti prie 75 klausimo*)

74. Ar lytinių santykių metu naudojate kontraceptines priemones? Pažymėkite tik vieną atsakymo variantą.

- 74.1. Visada
- 74.2. Dažniausiai
- 74.3. Dažnai
- 74.4. Retai
- 74.5. Niekada

75. Kuris iš žemiau pateiktų teiginių geriausiai atspindi Jūsų nuomonę apie santuoką? Pasirinkite tik vieną atsakymo variantą.

- 75.1. Santuoka yra būtina, jei pora nusprendė gyventi kartu
- 75.2. Santuoka yra reikalinga, bet prieš tuokiantis reikia pagyventi kartu
- 75.3. Santuoką verta registruoti tik turint (laukiantis) vaikų
- 75.4. Santuoka visiškai nereikalinga, norint gyventi kartu nebūtina tuoktis
- 75.5. Kita (*įrašykite*) _____

XIV. DEMOGRAFINIAI RODIKLIAI

76. Savivaldybė, kurioje gyvenate. Savivaldybė nurodoma pagal gyvenamosios vietos adresą, pvz., jei dirbate arba mokotės Vilniuje, bet gyvenate Vilniaus rajone ir į darbą arba ugdymo įstaigą važinėjate, tai pasirinkite Vilniaus rajono savivaldybę: Pažymėkite tik vieną atsakymo variantą.

- 76.1. Akmenės rajono savivaldybė
- 76.2. Alytaus miesto savivaldybė
- 76.3. Alytaus rajono savivaldybė
- 76.4. Anykščių rajono savivaldybė
- 76.5. Birštono savivaldybė
- 76.6. Biržų rajono savivaldybė
- 76.7. Druskininkų savivaldybė
- 76.8. Elektrėnų savivaldybė
- 76.9. Ignalinos rajono savivaldybė
- 76.10. Jonavos rajono savivaldybė
- 76.11. Joniškio rajono savivaldybė
- 76.12. Jurbarko rajono savivaldybė
- 76.13. Kaišiadorių rajono savivaldybė
- 76.14. Kalvarijos savivaldybė
- 76.15. Kauno miesto savivaldybė
- 76.16. Kauno rajono savivaldybė
- 76.17. Kazlų Rūdos savivaldybė
- 76.18. Kėdainių rajono savivaldybė

- 76.19. Kelmės rajono savivaldybė
- 76.20. Klaipėdos miesto savivaldybė
- 76.21. Klaipėdos rajono savivaldybė
- 76.22. Kretingos rajono savivaldybė
- 76.23. Kupiškio rajono savivaldybė
- 76.24. Lazdijų rajono savivaldybė
- 76.25. Marijampolės savivaldybė
- 76.26. Mažeikių rajono savivaldybė
- 76.27. Molėtų rajono savivaldybė
- 76.28. Neringos savivaldybė
- 76.29. Pagėgių savivaldybė
- 76.30. Pakruojo rajono savivaldybė
- 76.31. Palangos miesto savivaldybė
- 76.32. Panevėžio miesto savivaldybė
- 76.33. Panevėžio rajono savivaldybė
- 76.34. Pasvalio rajono savivaldybė
- 76.35. Plungės rajono savivaldybė
- 76.36. Prienų rajono savivaldybė
- 76.37. Radviliškio rajono savivaldybė
- 76.38. Raseinių rajono savivaldybė
- 76.39. Rietavo savivaldybė
- 76.40. Rokiškio rajono savivaldybė
- 76.41. Skuodo rajono savivaldybė
- 76.42. Šakių rajono savivaldybė
- 76.43. Šalčininkų rajono savivaldybė
- 76.44. Šiaulių miesto savivaldybė
- 76.45. Šiaulių rajono savivaldybė
- 76.46. Šilalės rajono savivaldybė
- 76.47. Šilutės rajono savivaldybė
- 76.48. Širvintų rajono savivaldybė
- 76.49. Švenčionių rajono savivaldybė
- 76.50. Tauragės rajono savivaldybė
- 76.51. Telšių rajono savivaldybė
- 76.52. Trakų rajono savivaldybė
- 76.53. Ukmergės rajono savivaldybė
- 76.54. Utenos rajono savivaldybė
- 76.55. Varėnos rajono savivaldybė
- 76.56. Vilkaviškio rajono savivaldybė
- 76.57. Vilniaus miesto savivaldybė
- 76.58. Vilniaus rajono savivaldybė
- 76.59. Visagino savivaldybė
- 76.60. Zarasų rajono savivaldybė

77. **Jūs gyvenate:** *pasirinkite vieną atsakymo variantą*

- 77.1. Mieste
- 77.2. Kaimo vietovėje

78. **Jūsų amžius** (*įrašykite*) _____

79. **Lytis:**

- 79.1. Vyras
- 79.2. Moteris

80. **Jūsų šeimyninė padėtis.** *Pasirinkite vieną atsakymo variantą:*

- 80.1. Vedęs / ištėkėjusi

- 80.2. Nevedęs / netekėjusi
- 80.3. Išsiskyres / -usi
- 80.4. Gyvenu neregistruotoje santuokoje
- 80.5. Našlys/našlė
- 80.6. Kita (*įrašykite*) _____

81. Ar ir kiek turite vaikų? Pasirinkite vieną atsakymo variantą:

- 81.1. Neturiu
- 81.2. Turiu 1 vaiką
- 81.3. Turiu 2 vaikus
- 81.4. Turiu 3 vaikus
- 81.5. Turiu 4 ir daugiau vaikų

82. Jūsų išsilavinimas: Pasirinkite vieną atsakymo variantą

- 82.1. Pradinis
- 82.2. Pagrindinis
- 82.3. Vidurinis
- 82.4. Profesinis
- 82.5. Aukštasis universitetinis
- 82.6. Aukštasis neuniversitetinis
- 82.7. Kita (*įrašykite*) _____

83. Jei dirbate, koks Jūsų šiuo metu darbinis statusas? Pasirinkite vieną atsakymo variantą

- 83.1. Esate samdomas darbuotojas
- 83.2. Turite savo verslą
- 83.3. Dirbate pagal verslo liudijimą
- 83.4. Užsiimate individualia veikla
- 83.5. Esate ir samdomas darbuotojas ir turite verslą
- 83.6. Kita (*įrašykite*) _____

84. Jei dirbate, koks Jūsų darbo stažas? (*įrašykite*) _____

85. Jei dirbate, Jūs dirbate (*pasirinkite vieną atsakymo variantą*):

- Nepilną darbo dieną
- Pilną darbo dieną
- Atsitiktinius darbus
- Dirbate neoficialiai
- Dirbate keliose darbovietėse
- Dirbate vienoje darbovietėje ir dar papildomai uždarbiaujate.
- Kita (*įrašykite*) _____

AČIŪ JUMS UŽ BENDRADARBIAVIMĄ !